

Geïntegreerd jaardocument 2021

“Groen licht in 2021”

Het Clusius College leidt op voor leven en werken in een groene wereld. Dat doen we met aantrekkelijke vmbo- en mbo-opleidingen, waarbij we veel aandacht schenken aan natuur, duurzaamheid, voedsel en leefomgeving.

Groen licht in 2021!

Geïntegreerd jaardocument 2021

Naam instelling	Stichting Clusius College	Postadres	Drechterwaard 10-A
Bestuursnummer	40673	Postcode en plaats	1824 EX Alkmaar
Brinnummer	25EF	Telefoon	072-5147666
Sector	AOC	Contactpersoon	Joost Emmerik
E-mail	cvb@clusius.nl	E-mail	j.emmerik@clusius.nl
Website	www.clusius.nl	KvK	41236238

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	4
Inleiding	6
Verslag over 2021 van de raad van toezicht	9
Verslag over 2021 van de ondernemingsraad.....	12
Verslag over 2021 van de centrale ouderraad	14
Verslag over 2021 van de centrale studentenraad	16

A. Bestuursverslag

1. Organisatie

1.1 Missie en visie	21
1.2 Goed bestuur, verantwoording en toezicht.....	22
1.3 Beleidscyclus	24
1.4 Menselijke maat.....	25

2. Onderwijs

2.1 Inspectietoezicht	26
2.2 Doorontwikkeling mbo en vmbo.....	28
2.3 Voortijdig schoolverlaten	30
2.4 Taal- en rekenbeleid, examinering en keuzedelen	31
2.5 Examinering.....	33
2.6 Zorg / passend onderwijs.....	36
2.7 Toelatingsbeleid	37
2.8 Verantwoording kwaliteitsagenda mbo 2021.....	37
2.9 Internationalisering binnen ons onderwijs	56
2.10 Alumni-onderzoek, studenten-, leerlingen- en oudertevredenheid	56
2.11 Klachtenafhandeling	59
2.12 Bedrijfsopleidingen	62
2.13 Samenwerking.....	62
2.14 Inhoudelijke verantwoording subsidies	67
2.15 Leerlingen- en studentenaantallen en diploma's	68
2.16 Nationaal Programma Onderwijs.....	71

3. Sociaal Jaarverslag

3.1 Strategisch personeelsbeleid	82
3.2 Taakbelastingsbeleid: loopbaan, vitaliteit en werkplezier.....	82
3.3 Professionalisering	84
3.4 Formatie-, arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid.....	86
3.5 Arbeidsvoorwaarden.....	87
3.6 Arbeidsomstandigheden	87
3.7 Diversiteit	88
3.8 Gegevens personeel.....	89

4. Bedrijfsvoering

4.1	Facilitair	92
4.2	Huisvesting	92
4.3	Groen licht voor IT in de klas.....	93
4.4	Communicatie	95
4.5	Planning & Control	97
4.6	Risicomanagement.....	98
4.7	Treasurybeleid.....	101
4.8	Inkomens.....	101
4.9	Indicatoren	102
4.10	Continuïteitsparagraaf	103

5. Helderheid in de bekostiging (BVE)

6. Toelichting bij de jaarrekening

6.1	Balans	109
6.2	Staat van baten en lasten.....	113
6.3	Financiële kengetallen	120

B. Jaarrekening

7. Jaarrekening

7.1	Grondslagen voor de jaarrekening.....	124
7.2	Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming).....	128
7.3	Staat van baten en lasten 2021.....	129
7.4	Kasstroomoverzicht 2021.....	130
7.5	Toelichting op de Balans	131
7.6	Toelichting op de Staat van baten en lasten.....	137
7.7	Overzicht verbonden partijen	140
7.8	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	140
7.9	Bestemming van het resultaat	141
7.10	Gebeurtenissen na de balansdatum	141
7.11	Honorering en bezoldiging.....	142

8. Overige gegevens

8.1	Controleverklaring	147
-----	--------------------------	-----

Bijlagen

Bijlage 1: Kritieke prestatie-indicatoren (kpi's)	150
Bijlage 2: Verantwoording passend onderwijs	151
Bijlage 3: Kwaliteitsagenda - Voortgang van de ambities	185
Bijlage 4: Kwaliteitsagenda - Financieel overzicht.....	194
Bijlage 5: Overzicht projecten	195
Bijlage 6: Afkortingenlijst.....	196

Voorwoord

Voor u ligt het geïntegreerd jaardocument van het Clusius College met hierin de verslagen over 2021 van de raad van toezicht en van de medezeggenschapsorganen, het bestuursverslag over 2021 en de jaarrekening 2021.

Met aantrekkelijke vmbo- en mbo-opleidingen in Noord-Holland leidt het Clusius College op voor leven en werken in een groene wereld. Hierbij zetten we de (groene) leefomgeving, duurzaamheid en voedsel – en de productie ervan – centraal.

Dit jaardocument 2021 heeft als titel *Groen licht in 2021!* meegekregen. Een jaar dat in belangrijke mate in het teken heeft gestaan van de voorbereidingen op de fusie met het ROC Kop van Noord-Holland en het anticiperen op de maatregelen rond de coronapandemie. De impact van deze maatregelen op het onderwijs, op leerlingen, studenten, docenten en andere medewerkers was (en is) enorm. Inmiddels hebben we er wel mee leren omgaan en hopen we dat we vanaf schooljaar 2022-2023 het merendeel van de maatregelen achter ons kunnen laten. De voorbereidingen op de fusie en de gevolgen van corona lopen als een rode draad door dit geïntegreerd jaardocument.

In december 2021 is de voorzitter van het college van bestuur, Rien van Tilburg, met pensioen gegaan. Hiervoor is, onder de geldende restricties rond corona, bescheiden aandacht geweest.

Na voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht (RvT) is de fusie door de besturen van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland voorbereid. De ondernemingsraad, de (centrale) studentenraad en de (centrale) ouderraad, zijn in 2021 tot overeenstemming gekomen met het college van bestuur (CvB) over het (voorgenomen) fusiebesluit. Na de goedkeuring van beide RvT's en de minister van onderwijs is de bestuurlijke fusie per 1 januari 2022 een feit, de instellingenfusie volgt volgens verwachting per 1 augustus 2022.

Na een paar jaar waarin het leerlingenaantal in het vmbo en het studentenaantal in het mbo afnamen, met als belangrijkste oorzaak de demografische krimp, was het aantal vmbo-leerlingen dat zich aanmeldde vergelijkbaar met het vorige schooljaar, groter dan ooit. Hiermee groeit het vmbo en neemt ons marktaandeel toe. Het studentenaantal in het mbo bleef nagenoeg gelijk.

De ingezette koers is voortgezet, ons Meerjarenplan, de nieuwe beleidscyclus met alle essentiële elementen van ons beleid in een vierjaarlijkse cyclus, met daarbinnen een jaarlijkse en tweejaarlijkse cyclus. Het (verder) vergroten van het kwaliteitsbewustzijn en werken aan de kwaliteitscultuur in het Clusius College zijn nog steeds de majeure thema's waaraan we werken. Een specifiek onderdeel hiervan is de verbetering en borging van de kwaliteit van de examinering, de examens en de examenorganisatie. Voor het mbo hebben we de zaken op orde en voor het vmbo zijn flinke vorderingen gemaakt. Verdere professionalisering op alle gebieden en voor alle medewerkers is hiervoor randvoorwaardelijk. Een ander belangrijk thema is het tegengaan en verminderen van werkdruk, op basis van het met de ondernemingsraad overeengekomen werkdrukplan.

In het najaar van 2018 hebben we de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022 ingediend, waarin het strategisch beleid voor het mbo voor de komende jaren is vastgelegd. Naast bovengenoemde thema's (kwaliteitsbewustzijn en examinering) is ook een aantal landelijke thema's, dat door de minister is meegegeven in de regeling, voor onze situatie uitgewerkt. Dit plan is in het voorjaar van 2019 goedgekeurd. In dit jaarverslag is de verantwoording opgenomen.

Een afgeleide van het geïntegreerd jaardocument is onze jaarimpressie 'Groen licht in 2021', die alleen digitaal verspreid wordt en bedoeld is voor een breed publiek, zowel intern als extern.

Middels infographics en sfeerbeelden worden activiteiten, cijfers en resultaten op hoofdlijnen gepresenteerd en toegelicht. Deze jaarimpressie over 2021 is voor de zomer van 2022 beschikbaar via www.clusius.nl.

Op basis van de uitgebreide inhoudsopgave van dit document kan elke lezer zelf bepalen welke informatie voor haar of hem het meest interessant en relevant is.

We nodigen u als lezer graag uit om te reageren op dit geïntegreerd jaardocument 2021 (cvb@clusius.nl).

Alkmaar, 20 juni 2022

G.P. Oud
Voorzitter college van bestuur

In deze inleiding wordt een aantal thema's, dat in het vervolg van dit document uitgebreider aan de orde komt, uitgelicht.

Ontwikkeling van ons onderwijs

Ons mbo blijft in beweging. Enerzijds vanwege wet- en regelgeving (o.a. keuzedelen, certificaten, mbo-verklaring, derde leerweg) en anderzijds omdat we ons mbo steeds verder willen en moeten doorontwikkelen, zowel voor wat betreft onderwijsinhoud, werkvormen, examinering, als organisatie en aansturing.

Omdat we veel opleidingen en opleidingsvarianten verzorgen voor een relatief klein aantal studenten, werken we steeds meer als één mbo op het gebied van programmering, begeleiding van de beroepspraktijkvorming, resultatenstructuur, projectmatig werken (regioleren) en aansturing.

Er is één managementteam (MT) (directeuren en teamleiders) in het mbo en zijn de drie mbo-directeuren collegiaal verantwoordelijk voor het hele mbo. Er is een verdeling van portefeuilles en elk team heeft aspectverantwoordelijken.

Daarmee worden onder meer de kwaliteit van het onderwijs verbeterd en de interne doelmatigheid en efficiëntie vergroot.

In het vmbo blijven de Clusiusbrede vakwerkgroepen, met vertegenwoordigers van alle vestigingen, actief – gericht op afstemming tussen vestigingen (programma, leermiddelen, examinering, etc.) – en pakken nieuwe ontwikkelingen op. We hebben toetsbeleid weer opgepakt en werken in de volle breedte van het vmbo aan de implementatie van formatief evalueren. Mede als gevolg van en met middelen uit het door de overheid ondersteunde programma Sterk techniekonderwijs, wordt in het Clusius College tevens sterk ingezet op Techniek & Technologie.

Vergroting van doorstroom van ons eigen vmbo naar onze mbo-opleidingen met goede kansen op de arbeidsmarkt is een van de speerpunten voor zowel het vmbo als mbo.

Belangrijke ontwikkelingen

De gevolgen van de coronacrisis voor de samenleving en het onderwijs kleuren het jaar 2021. Het NPO, het nationaal programma onderwijs, dat door de minister is ingezet om de problemen in het onderwijs die door de coronacrisis zijn ontstaan, aan te pakken, zijn bepalend voor het onderwijs geweest. Er is veel van de flexibiliteit van onze medewerkers, leerlingen en studenten gevraagd.

(Voorbereidend) beroepsonderwijs kan alleen maar floreren als het ingebed is in de regio.

Het Clusius College slaagt er steeds beter in om een duurzame verbinding met de regio te maken.

Onze vmbo-vestigingen zijn belangrijk in de gemeenten en regio waarin zij gevestigd zijn. Op allerlei manieren – projecten, activiteiten, stages – zijn er verbindingen met de gemeenten, met maatschappelijke organisaties en met bedrijven.

Met onze afdeling Projecten en met ons mbo participeren we in tal van regionale en landelijke samenwerkingsverbanden en PPS-projecten (publiek-private samenwerking). Na voorbereiding in 2020 is in 2021 ons inmiddels vierde RIF-project Biodivers perspectief (met subsidie uit het regionaal investeringsfonds van OCW) van start gegaan. In paragraaf 2.13 worden deze projecten en samenwerkingsverbanden uitgebreid beschreven.

Duurzaamheid en gezondheid blijven een grote rol in ons onderwijs spelen.

Rookvrije scholen, gezonde kantines en het promoten van een gezonde leefwijze hebben geleid tot tal van erkenningen voor onze scholen door externe organisaties. Daarnaast anticiperen we hier, waar mogelijk, op in onze bedrijfsvoering.

Kwaliteit van ons onderwijs

Een goede kwaliteit van het onderwijs leidt tot tevreden leerlingen, studenten, ouders en leerbedrijven en leidt tot tevredenheid bij het beroepenveld waarin onze gediplomeerde mbo'ers komen te werken. Onze vestiging in Castricum is in 2020 opgegaan voor verlenging van de status 'excellente school' voor alle drie de leerwegen en heeft de daarvoor benodigde kwalificatie 'goed' van de inspectie ontvangen. Vanwege corona is het vervolg van de procedure uitgesteld naar 2021. De definitieve uitslag wordt in 2022 bekend gemaakt.

De tekortkomingen die de inspectie in het mbo constateerde in het vierjaarlijkse inspectieonderzoek Staat van de instelling in 2018 zijn alle weggewerkt. In zowel het vmbo als het mbo staan inmiddels op basis van de inspectienormering alle leerwegen van alle vestigingen en alle opleidingen 'op groen'.

Personeel

Het NPO heeft ervoor gezorgd dat er extra medewerkers zijn aangenomen en formatie van medewerkers tijdelijk is uitgebreid. Deze extra formatie zal bij het aflopen van het NPO tijdig afgebouwd moeten worden.

Met de terugloop van het aantal leerlingen en studenten als gevolg van demografische krimp moet ook het personeelsbestand meebewegen. Met de aanpak daarvan zijn we in het schooljaar 2017-2018 gestart en dit heeft een vervolg gehad in de schooljaren erna. Tegelijkertijd is een grote uitdaging voor de komende jaren om medewerkers te behouden en soms – zeker voor een aantal vakgebieden in zowel vmbo als mbo – ook te vinden.

Door weer een goede aanmelding in het vmbo in 2021 is de daling van leerlingenaantallen in het vmbo omgezet in lichte groei.

We merken uit de feedback van onze medewerkers dat het Clusius College een aantrekkelijke werkgever is en we zullen hier voortdurend in moeten blijven investeren. Dit betekent enerzijds aandacht voor de instroom van jonge docenten – middels het bieden van stageplaatsen, samenwerking binnen opleidingsscholen, uitstekende begeleiding – en van zij-instromers en anderzijds onze zittende medewerkers voldoende uitdaging en goede ontwikkelingsmogelijkheden bieden.

Passend onderwijs, ontwikkelingen in het vmbo en mbo, gebruik van IT in de klas – dat met o.a. online onderwijs dit jaar door corona een enorme 'boost' kreeg – en gedifferentieerd lesgeven, vragen om voortdurende ontwikkeling van medewerkers en facilitering hiervan door het Clusius College.

Ook duurzame inzetbaarheid van medewerkers in elke fase van hun loopbaan is een niet aflatend aandachtspunt. Het tegengaan van werkstress en uitval zijn hierbij speerpunten.

Bedrijfsvoering

Onze administratieve organisatie en interne beheersing zijn op orde, zo concludeert ook de accountant al enkele jaren. Financieel zijn we gezond (zie 'Financieel resultaat 2021'). In Hoorn is een aanvang gemaakt met de nieuwbouw van het mbo-gebouw en andere aanpassingen die in de komende jaren gerealiseerd zullen worden.

Stap voor stap krijgen we ook grip op de ondersteunende systemen voor ons onderwijs, op een manier die ondernemend en innovatief onderwijs stimuleert.

Voor de bekostiging en bedrijfsvoeringsaspecten is er al enige jaren een adequate interne audit, die jaarlijks wordt geëvalueerd en aangepast.

Financieel resultaat 2021

Uit de jaarrekening blijkt dat het Clusius College het financiële jaar afsluit met een positief resultaat van € 2.388.992 waar een negatief saldo van € 963.831 begroot was. Inhoudelijke toelichting hiervan is opgenomen in deel A van dit document. In 2022 is een negatief resultaat van € 935.000 begroot.

Leerlingen- en studentenaantallen

In 2021 is door goede aanmeldingen het leerlingenaantal in het vmbo weer toegenomen, waar we een lichte daling voorzien en geprognoseerd hadden.

Als dit niveau van aanmeldingen in het vmbo zich ook de komende jaren doorzet, betekent dit dat het aantal leerlingen de komende jaren nog verder zal groeien.

Het aantal studenten in het mbo is het afgelopen jaar stabiel gebleven. Omdat ons marktaandeel in het mbo aanzienlijk lager is dan in het vmbo en in het mbo ook de arbeidsmarkt voor gediplomeerden een rol speelt bij de opleidingskeuze, is het prognosticeren van het aantal studenten in het mbo aanzienlijk lastiger dan in het vmbo. We houden rekening met een hele lichte groei van het aantal studenten in de komende jaren. Omdat wij veel opleidingen en opleidingsvarianten aanbieden voor relatief weinig studenten, brengt deze ontwikkeling ook doelmatigheidsvraagstukken met zich mee. Deze situatie is een van de belangrijkste aanleidingen om samen met ROC Kop van Noord-Holland verder te willen gaan.

Geïntegreerd jaardocument

Dit geïntegreerd jaardocument bestaat uit de verslagen van de raad van toezicht, de ondernemingsraad (OR), de centrale ouderraad (COR) en de centrale studentenraad (CSR)¹, het bestuursverslag, de jaarrekening met een toelichting, de controleverklaring van de accountant en overige gegevens die volgens wet- en regelgeving moeten worden toegevoegd.

Het bestuursverslag is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

1. Organisatie
2. Onderwijs
3. Personeel
4. Bedrijfsvoering

Met tabellen en grafieken op hoofdlijnen worden steeds de kwantitatieve gegevens op basis van de kengetallen toegelicht. In de bijlagen zijn deze gegevens vaak uitgebreider terug te vinden.

---

¹ Als gevolg van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) heeft het Clusius College sinds 2011 een ondernemingsraad, een centrale studentenraad (voor het mbo) en een centrale ouderraad (voor het vmbo).

Verlag over 2021 van de raad van toezicht

Het jaar 2021 heeft voor de raad van toezicht in het teken gestaan van de fusieplannen van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland. De fusieplannen brachten extra bijeenkomsten van de raad met zich mee.

De raad van toezicht (RvT) is in 2021 vijf keer regulier bijeen geweest (februari, mei, juni, september en december). De maatregelen als gevolg van corona betekenden dat een deel van het overleg online plaatsvond. Zes keer hebben de raden van toezicht van het Clusius College en van ROC Kop van Noord-Holland overleg gehad (februari, maart, mei, september en twee keer in november).

De jaarlijkse studiedag van de raad in september heeft in gezamenlijkheid met de raad van toezicht van ROC Kop van Noord-Holland plaatsgevonden. Voorafgaand aan de gezamenlijke studiedag heeft de raad zijn eigen functioneren besproken in een apart overleg.

Themabijeenkomsten, die enkele keren per jaar voorafgaand aan een reguliere bijeenkomst gehouden worden, en vestigingsbezoeken hebben door corona geen doorgang kunnen vinden.

Samenstelling van de raad

De samenstelling van en taakverdeling binnen de raad waren in 2021 als volgt:

Eric Lücke	voorzitter, remuneratiecommissie, commissie OR
Robert Viëtor	vicevoorzitter, commissie OR, commissie centrale studentenraad
Floor Dijkstra	remuneratiecommissie
Yvon van Saaze	commissie centrale ouderraad
Nico Verduin	commissie centrale ouderraad
Waronne Sint	trainee (tot september 2021), commissie centrale studentenraad

Besluiten

De RvT heeft in 2021 de volgende besluiten genomen.

- Goedkeuring geïntegreerd jaardocument 2020 (bestuursverslag en jaarrekening) mede op basis van het accountantsverslag en het gesprek erover met de accountant.
- Goedkeuring van de begroting van 2022 en de meerjarenraming voor de navolgende jaren.
- Herbenoeming van Eric Lücke als voorzitter RvT tot aan de bestuurlijke fusie.
- Herbenoeming van Floor Dijkstra en Nico Verduin tot aan de bestuurlijke fusie.
- Afscheid van Waronne Sint als trainee RvT.
- Goedkeuring fusie met ROC Kop van Noord-Holland, eerst bestuurlijk per 1 januari 2022 en vervolgens instellingenfusie per 1 augustus 2022.
- Goedkeuring van de naam van de nieuwe organisatie.
- Benoeming van Gerard Oud tot tijdelijk voorzitter college van bestuur tot de instellingenfusie.

Overige besproken onderwerpen

De raad kan zijn toezichthoudende rol uitoefenen door – naast de begroting en het geïntegreerd jaardocument – onder andere de volgende (bestaande) instrumenten, rapportages en onderwerpen te beoordelen en te bespreken.

- Risicoanalyse (RvT heeft geparticipeerd in de risico-inventarisatie).
- Boardletter accountant.
- (Financiële) meerjarenraming op basis van drie scenario's.
- Kwaliteitsborging van het onderwijs en het interne toezicht hierop.
- Instellingsrapportage (vier keer per jaar) deze omvat:
  - Financiële stand van zaken (o.a. staat van baten en lasten, huisvesting, liquiditeit)
  - Personeel (o.a. ontwikkeling aantal fte, verzuim)

- Kwaliteit & onderwijs (aantallen leerlingen en studenten, inspectieonderzoeken, opbrengsten, voortijdig schoolverlaten)
- Bedrijfsvoering, waaronder huisvesting
- Resultaten tevredenheidsonderzoeken
- Ontwikkeling actie- en verbeterlijnen aan de hand van prestatie-indicatoren
- Inzet NPO-middelen.
- De prognose van de aantallen leerlingen en studenten, mede in het licht van de demografische krimp.
- Aanpak rond formatie.
- Lopende zaken aan de hand van schriftelijke mededelingen CvB, nieuwsbrieven, etc.
- De benchmark van de AOC's (uitgevoerd door de MBO Raad) / analyse financiële kengetallen en onderwijsresultaten op basis van de benchmark.
- Het jaarverslag van de externe vertrouwenspersoon.
- De beleidscyclus, het meerjarenplan.

De raad van toezicht toetst het beleid aan de hand van de in het meerjarenplan opgenomen actielijnen, doelstellingen en resultaten. Een evaluatie van deze doelstellingen en resultaten wordt jaarlijks besproken in de raad.

Overige activiteiten

De belangrijkste overige activiteiten van de raad:

- De remuneratiecommissie heeft het jaarlijks gesprek met de leden van het CvB gevoerd.
- De voorzitter en een lid hebben twee keer gesproken met de ondernemingsraad.
- Twee leden hebben gesproken met de centrale ouderraad.
- Een lid en de trainee hebben gesproken met de centrale studentenraad.

Honorering en (neven)functies

In hoofdstuk 7.11 zijn onder meer opgenomen de (neven)functies, bezoldiging en honorering van de raad van toezicht en het college van bestuur, alsmede het rooster van optreden van de RvT.

Aanwezigheid

In de volgende tabellen is de aanwezigheid van de vergaderingen van de raad van toezicht weergegeven. Het college van bestuur heeft alle bijeenkomsten bijgewoond, voor zover deze niet gepland zonder CvB plaatsvonden. De overige bijeenkomsten hebben betrekking op de extra bijeenkomsten van de raad en de gezamenlijke bijeenkomsten met de RvT van ROC Kop van Noord-Holland.

Reguliere vergaderingen

			Vergaderingen				
			Feb*	Mei*	Jun	Sep	Dec*
Raad van toezicht	De heer E. Lücke MBA FFP	Voorzitter	●	●	●	●	●
	De heer drs. R. Viëtor	Vicevoorzitter		●		●	●
	Mevrouw F.R. Dijkstra	Lid	●		●	●	●
	De heer N. Verduin	Lid	●	●	●	●	●
	Mevrouw Y. van Saaze	Lid	●	●	●	●	●
	Mevrouw W. Sint	Trainee	●		●	●	
College van bestuur	De heer M.H. van Tilburg	Voorzitter	●	●	●	●	●
	De heer G.P. Oud	Lid	●	●	●	●	●
B&O	De heer J. Emmerik	Manager Finance & Control		●		●	●
Extern	De heer W. Slotboom	Flynth accountants		●			
	De heer R.M. Janssen	Flynth accountants		●			

* Digitaal

Overige bijeenkomsten

			Overige												
			9	17	17	31	24	29	27	21	28	2	18	22	14
			Feb*	Feb*	Mrt*	Mei	Jun*	Jun	Aug	Sep	Sep	Nov	Nov*	Nov	Dec*
Raad van toezicht	De heer E. Lücke MBA FFP	Voorzitter		●	●	●		●	●	●	●	●		●	●
	De heer drs. R. Viëtor	Vicevoorzitter			●	●		●		●	●	●	●	●	●
	Mevrouw F.R. Dijkstra	Lid		●	●	●			●	●	●	●		●	
	De heer N. Verduin	Lid	●	●	●	●				●	●	●		●	
	Mevrouw Y. van Saaze	Lid	●	●	●	●					●	●		●	
	Mevrouw W. Sint	Trainee		●	●	●	●	●			●	●			
College van bestuur	De heer M.H. van Tilburg	Voorzitter		●	●	●			●	●	●	●		●	
	De heer G.P. Oud	Lid		●	●	●			●	●	●	●	●	●	
B&O	Mevrouw D. Hekman	Manager Communicatie										●			
	De heer D. van Gelder	Manager I&A												●	
Vestiging	De heer J. Holtz	Vestigingsdirecteur Hoorn												●	
Extern	De heer E. Dorscheidt	Kokx de Voogd		●	●	●				●		●			
	Mevrouw S. van der Bunt	Kokx de Voogd		●	●										
	Mevrouw A. Tersteeg	Kokx de Voogd				●									
	De heer T. Bruining	Ton Bruining Onderwijsimpuls				●					●				
	De heer B. van Koppen	Raadhuis				●						●			
	Mevrouw M. Coevert	ROC Kop van NH												●	●
	Mevrouw M. van den Bercken	ROC Kop van NH												●	●
	Mevrouw P. Roorda	ROC Kop van NH												●	●

Overig:

9 februari overleg RvT met COR

17 februari vergadering raden van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

17 maart vergadering raden van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

31 mei vergadering raden van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

24 juni overleg RvT met CSR

29 juni overleg RvT met OR

27 augustus remuneratiecommissie

21 september vergadering raden van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

28 september studiedag raad van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

2 november vergadering raden van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

18 november RvT met CSR

22 november vergadering raden van toezicht Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland

14 december overleg RvT met OR

Verlag over 2021 van de ondernemingsraad

Sinds de verkiezingen van de ondernemingsraad in maart 2021 bestaat de raad uit zeven leden. Vijf leden vanuit het onderwijzend personeel (OP) en twee vanuit het onderwijsondersteunend personeel (OOP). De verkiezing is gehouden onder het voltallige personeel en de gekozen leden vertegenwoordigen dus geen vestiging. Per 1 september heeft Petra Lelie de OR en het Clusius College verlaten omdat zij een andere baan heeft aanvaard.

De samenstelling was in 2021 als volgt:

• Simon Blaauboer (OP)	voorzitter
• Walter Jegen (OP)	vicevoorzitter
• Boy Groot (OP)	secretaris
• Andries de Booi (OP)	lid
• Laura Hoogland (OOP)	lid
• Tinda Kuijper-van der Roest (OP)	lid
• Marijn Meijer (OOP)	lid

De ondernemingsraad komt wekelijks bijeen en kent de volgende overleggen: de OR-vergadering, het vooroverleg, de overlegvergadering met het college van bestuur en de overleggen met de onderdelencommissies (OdC). De OdC's van iedere vestiging en de ondersteunende afdelingen bestaan uit één medewerker en twee OR-leden.

In 2021 is er twee keer overleg geweest met het college van bestuur met 'de benen op tafel'. We hebben hier nader kennis gemaakt met Gerard Oud namens het Clusius en Helma van der Hoorn namens ROC Kop van Noord-Holland. Hierbij is uitgebreid gesproken over de problematiek rondom de werkdruk en de gevolgen van de fusie. 2021 stond in het teken van het gezamenlijk uitwerken van het werkdrukplan en de gevolgen van de fusie. Ook het onderzoek onder alle medewerkers door de Beleidsonderzoekers zorgde voor veel input om het werkdrukplan verder uit te werken. Daarnaast zijn de resultaten van het MTO besproken met het CvB.

Enkele leden hebben zich door scholing verdiept in de nieuwe arbo-wetgeving. De OR is in 2021 verdergegaan om de medezeggenschap in de organisatie anders vorm te geven. De OR heeft dit in 2021 afgerond in samenspraak met het CvB.

De fusie is complex en omvangrijk en voor dit proces wordt de OR bijgestaan door twee externe experts. In maart 2021 is de OR tot overeenstemming gekomen met het CvB om te komen tot de fusie, nadat zij een tiental criteria had voorgelegd aan het CvB. De uitwerking van de criteria komt regelmatig terug bij het verder uitwerken van de fusie.

Bij het OdC-overleg op de vestigingen lag de nadruk op het vestigingsactiviteitenplan, docent A/B, werkdruk, jaartaakkaarten en de fusie. Elke vestiging behoort een OdC-lid te hebben dat de belangen van de vestiging behartigt.

De OR bezoekt alle vestigingen twee keer per schooljaar om meer contact te hebben met de medewerkers, vanwege Covid-19 was dit niet overal mogelijk.

Goede informatievoorziening was in 2021 een speerpunt voor de OR. Zichtbaar blijven voor de medewerkers en in de organisatie door middel van nieuwsbrieven, columns en vestigingsbezoeken, ook om de betrokkenheid te stimuleren. Tevens is de dialoog aangegaan met medewerkers over het thema werkdruk en werkplezier en de OR probeert dit te verwerken in het werkdrukplan. De OR behandelde in 2021 onder andere duurzame inzetbaarheid, werkkostenregeling, docent A/B, vakantieregeling, arbowet, groei van het Clusius College, jaartaakkaarten, examinering mbo, begroting, meerjarenformatieplan,

fusieplan, ontwikkelcyclus, functiehuis en het werkdrukplan. In 2021 stond ook de veranderende organisatie bij het mbo op de agenda en er is twee keer een overleg geweest met de drie mbo-directeuren.

Vooruitblik

De OR wil zich in 2022 volop bezighouden met de uitvoering van het werkdrukplan, de duurzame inzetbaarheid en de wet Bestuurskracht waarbij de OR gezamenlijk met de centrale studentenraad en de centrale ouderraad instemming dient te verlenen op de hoofdlijnen van de begroting.

In 2022 vormen de fusieplannen natuurlijk een belangrijk aandachtspunt. Met name na het fusiebesluit, zal het harmonisatieproces veelvuldig op de overlegtafel verschijnen.

De OR zal de komende jaren, met het CvB en de vakbonden, intensief bezig zijn om dit proces nauwlettend te volgen en waar nodig met aanbevelingen komen. De BOR (bijzondere ondernemingsraad) gaat het overleg voeren met het CvB tot aan de instellingenfusie. Daarna zal de TOR (tijdelijke ondernemingsraad) het overleg voeren met het CvB.

Verslag over 2021 van de centrale ouderraad

De centrale ouderraad (COR) bestaat uit ouders vanuit het vmbo. Vanuit iedere vestiging heeft één ouder zitting. De raad heeft advies- en instemmingsbevoegdheid en informatierecht voor bepaalde onderwerpen. In het medezeggenschapsstatuut zijn de bevoegdheden en onderwerpen beschreven. De centrale ouderraad heeft een reglement en bepaalt zijn eigen werkwijze. Eén lid treedt op als voorzitter; ondersteuning vanuit het Clusius College wordt geboden in de rol van een secretaris.

De centrale ouderraad is een zelfstandig opererend orgaan binnen het Clusius College, hij beoefent zijn instemmings- en adviesbevoegdheid uit zonder dat hiervoor ruggespraak nodig is. Drie keer per schooljaar vindt een vergadering plaats. Bij elke bijeenkomst is een lid van het college van bestuur aanwezig en bij één van de vergaderingen sluiten één of twee leden vanuit de raad van toezicht aan.

Op de vestigingen zijn ouderklankbordgroepen actief. De leden van de centrale ouderraad maken deel uit van de klankbordgroep op de vestiging. Hierdoor zijn de leden geïnformeerd over de gang van zaken binnen de vestigingen en is overleg op vestigingsoverstijgend niveau mogelijk. Ook kunnen signalen en voorstellen van ouders vanuit de vmbo-vestigingen worden voorgelegd aan het college van bestuur. Hiernaast wordt jaarlijks een aantal onderwerpen voorgelegd waarbij sprake is van instemmings- of adviesbevoegdheid. Op deze wijze is de centrale ouderraad actief betrokken en kan hij een rol spelen in de bewaking van de kwaliteit van het vmbo binnen het Clusius College.

De centrale ouderraad heeft een reglement en werkt aan de hand van een eigen werkwijze. Er zijn duidelijke afspraken over wat wordt verwacht van de leden. Een voorzitter en een vicevoorzitter wordt ieder jaar benoemd en er zijn drie commissies in het leven geroepen die elk een deel van de voorbereiding van de vergadering op zich nemen.

In het jaar 2021 zijn er vijf bijeenkomsten van de centrale ouderraad geweest. Tussen de bijeenkomsten door is instemming gevraagd voor een aantal maatregelen als gevolg van corona. De bijeenkomst in maart is een extra ingeplande bijeenkomst geweest. Alleen de bijeenkomst van 1 juli heeft fysiek kunnen plaatsvinden. Voor het schooljaar 2021-2022 zijn op voorhand twee extra digitale bijeenkomsten gepland, zodat er voldoende ruimte is voor de behandeling van de fusiestukken en coronamaatregelen. Eén bijeenkomst bij aanvang van het schooljaar en aan het einde van het schooljaar geeft meer ruimte om onderwerpen wat uitgebreider te kunnen bespreken en eigen thema's aan de orde te laten komen. Aan het einde van het schooljaar 2021-2022 wordt besloten of het aantal bijeenkomsten weer wordt aangepast naar drie bijeenkomsten in een schooljaar.

Op basis van het instemmingsrecht of adviesrecht van de centrale ouderraad zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest in 2021:

- Instemming:
  - Gerealiseerde en geplande onderwijstijd
  - Gewijzigde herkansingsregeling Groen cohort 2019-2021
  - Aanpassingen PTA 2020-2021 leerjaar 3 en voor een aantal PTA's in leerjaar 4 (vanwege corona)
  - Hoofdlijnen van de begroting 2022
  - Kader vrijwillige ouderbijdrage en het laten doorgaan van activiteiten
  - Schoolgids 2021-2022
  - Inzet middelen en plannen NPO, verantwoording en communicatie
  - Verlenging COR-reglement

- Verkiezing voorzitter 2021-2022
- Positief advies:
  - Voorgenomen fusie met het ROC Kop van Noord-Holland
  - Vakantie en vrije dagen 2022-2023

Naast deze onderwerpen is besproken:

- De wijze waarop vestigingen het volgen van een extra vak of een vak op hoger niveau stimuleren.
- Het behoud van de digitale lessen en het verder ontwikkelen hiervan.
- De hantering van RIVM-voorschriften binnen de vestigingen.
- De wijze van omgang met determinatie tijdens het schooljaar 2021-2022.

Verlag over 2021 van de centrale studentenraad

Het Clusius College kent een centrale studentenraad (CSR) met daaronder drie deelraden.

De CSR is betrokken bij onderwerpen die voor het gehele Clusius College van belang zijn en de deelraden gaan over de zaken die van belang zijn voor de vestiging waarbinnen deze deelraad actief is. Elke mbo-vestiging heeft haar eigen deelraad. De studentenraden zijn voor het vestigingsmanagement gesprekspartner op het gebied van onder andere (onderwijs)voorzieningen en onderwijsorganisatie. Met de positie van de studentenraad binnen de medezeggenschap wordt een dubbele betrokkenheid van de studenten gerealiseerd:

- Betrokkenheid op het centrale niveau over zaken die binnen de gehele instelling voor de studenten van belang zijn (de CSR).
- Betrokkenheid op het decentrale niveau over het directe en dagelijkse belang van de studenten (in de vorm van deelraden, klankbordgroepen per opleiding en studentenlunches met de directie van de vestiging).

De CSR startte in 2021 met zeven leden. Twee leden voor Schagen en Hoorn en drie leden voor de vestiging Alkmaar. De CSR sloot het jaar af met twee leden per vestiging. Dylan van de Velde (vestiging Hoorn) had het voorzitterschap, Chaya Vis (vestiging Alkmaar) vervulde de functie van secretaris. Voor de zomervakantie werd vanuit de vestigingen de CSR begeleid door de docenten Malu Zachte (voor de vestiging Hoorn en Alkmaar) en Yke Posthumus (voor de vestiging Schagen).

Na de zomervakantie werden de CSR-leden begeleid door Jans Berghuis (Alkmaar), André Liefwaard (Hoorn) en Linda Biersteker (Schagen).

2021 was een uitdagend jaar voor de CSR. Niet alleen vanwege corona waardoor de overleggen enkel nog via Teams plaatsvonden, maar ook vanwege de aangekondigde fusie. Er waren meer documenten die moesten worden doorgenomen. Niet alleen met betrekking tot de fusie maar ook voor de NPO-gelden. Geen van de CSR-leden heeft in 2021 de tweedaagse JOB training gevolgd. Wel namen zij deel aan de maandelijkse overleggen (MO) van JOB. Deze online MO's zijn bedoeld om de leden van de studentenraden te helpen met hun werkzaamheden binnen de studentenraad. Ook leren ze zo studentenraadsleden uit de rest van het land kennen en kan het JOB-bestuur met hen in gesprek over onderwerpen die landelijk spelen.

De overleggen van de CSR vonden plaats zoals van tevoren beschreven in het huishoudelijk reglement. Wel is vanaf schooljaar 2021-2022 de frequentie van de bijeenkomsten aangepast. De CSR komt vanaf september 2021 tien keer in plaats van zes keer per schooljaar bij elkaar. Qua tijdsinvestering is er niets gewijzigd. Er zijn vanaf september 2021 meer vooroverleggen maar deze zijn ook korter. De overleggen waarbij het college van bestuur en de raad van toezicht aansluiten zijn qua tijdsduur hetzelfde gebleven. De CSR is in 2021 in totaal zeven keer bij elkaar gekomen. Tijdens het overleg van 24 juni sloot Waronne Sint (trainee RvT) aan en op 23 november 2021 Robert Viëtor (RvT). Deze overleggen stonden in het teken van het ophalen van ervaringen.

De onderstaande onderwerpen zijn besproken tijdens de formele vergaderingen met het CvB:

- Voorgenomen fusie
- Onderwijs- en examenregeling (OER)
- Model onderwijsovereenkomst (OOK)
- Model praktijkovereenkomst (POK)
- Reglement bindend studieadvies (BSA)
- Toelatingsbeleid
- Leermiddelenbeleid
- Uitgangspunten van de begroting
- Plan van aanpak NPO mbo
- Huishoudelijk reglement

A. Bestuursverslag

1. Organisatie

Het Clusius College heeft vestigingen in acht gemeenten ten noorden van het Noordzeekanaal. Het verzorgt opleidingen voor mbo- en vmbo-groen.

Vmbo-vestigingen zijn er in Amsterdam, Castricum, Grootebroek, Heerhugowaard en Purmerend. In Alkmaar, Hoorn en Schagen zijn vestigingen met vmbo en mbo. Het bestuur en de ondersteunende afdelingen zijn gevestigd in Alkmaar, in hetzelfde gebouw als de vestiging. Daarnaast verzorgt het Clusius College – binnen de Coöperatieve Onderwijsgroep Noordwest-Holland – bedrijfsopleidingen en cursus- en contractonderwijs.

Juridische structuur

Het Clusius College is een stichting. Het college van bestuur is het bevoegd gezag van de stichting en legt verantwoording af aan de raad van toezicht.

Het management wordt gevormd door de vestigingsdirecteuren. De ondersteunende afdelingen zijn dienstverlenend aan de vestigingen en ondersteunend aan het college van bestuur.

Ontwikkeling leerlingen- en studentenaantallen

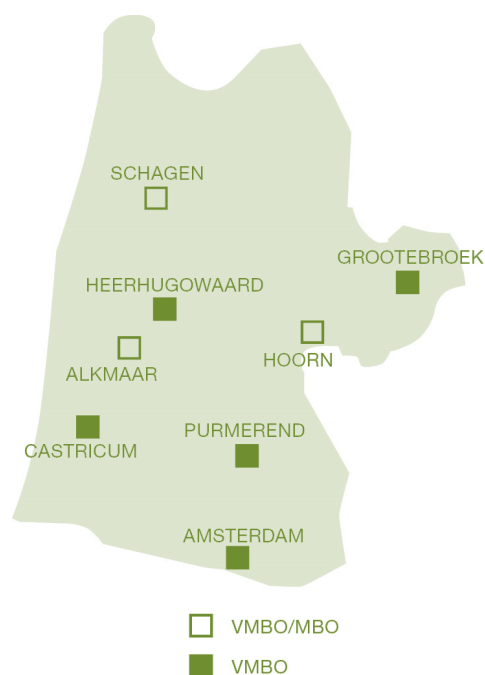
Het leerlingen- en studentenaantal² – de belangrijkste factor waar het gaat om de financiële continuïteit van het Clusius College – is in 2021 (peildatum 1 oktober) gestegen (+5,1%) ten opzichte van 2020 naar een totaal van 5.828. Het aantal leerlingen vmbo is 4.277 (+7,1%). Een groei van het aantal leerlingen was er voor alle vestigingen van het Clusius College. Met 1.192 leerlingen in het eerste leerjaar kent het Clusius College in 2021 het hoogste aantal nieuwe leerlingen ooit.

Het aantal studenten in de beroepsopleidende leerweg (bol) van het mbo is 1.223 (+1,7%).

Het aantal in de beroepsbegeleidende leerweg (bbl) is 328 (-7,3%).

Voor de komende twee jaar is de verwachting dat in ons vmbo het aantal leerlingen licht groeit. De ontwikkeling van het aantal leerlingen dat in ons voedingsgebied naar het voortgezet onderwijs gaat, verschilt aanzienlijk per regio. In de kop van Noord-Holland en in West-Friesland is sprake van de grootste krimp. Daarnaast hebben we landelijk jarenlang te maken (gehad) met een afnemend aandeel van het vmbo in het voortgezet onderwijs. Dat percentage is in ongeveer tien jaar gedaald van zo'n 42,5% naar 38,5% nu.

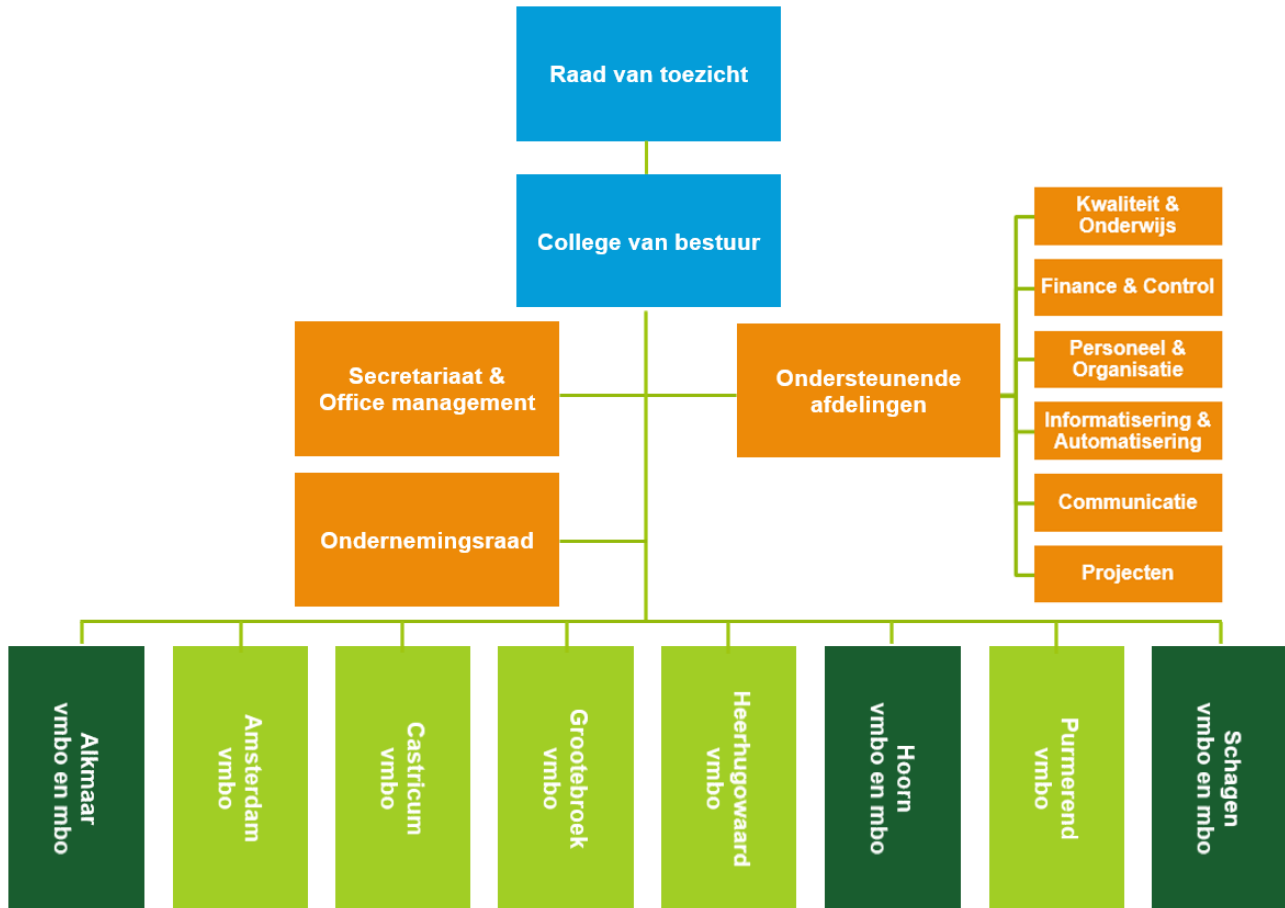
De ontwikkeling van ons aantal mbo-studenten is de komende jaren onzeker. Op basis van de werkgelegenheid in de sector zou het aantal kunnen stijgen. De inkorting van de meeste opleidingen op niveau 4 (van vier naar drie jaar) had vanaf 2017 een negatieve invloed op het aantal studenten. En daarnaast zal het afnemend aantal leerlingen in het vo, voor ons met name vmbo, ook van invloed zijn op de instroom in het mbo.

² We spreken binnen het vmbo van leerlingen en binnen het mbo van studenten.

In Hoorn wordt een Ad-opleiding (associate degree – tweejarig hbo) uitgevoerd, gericht op ondernemerschap, in samenwerking met en onder bevoegd gezag van Aeres Hogeschool Dronten.

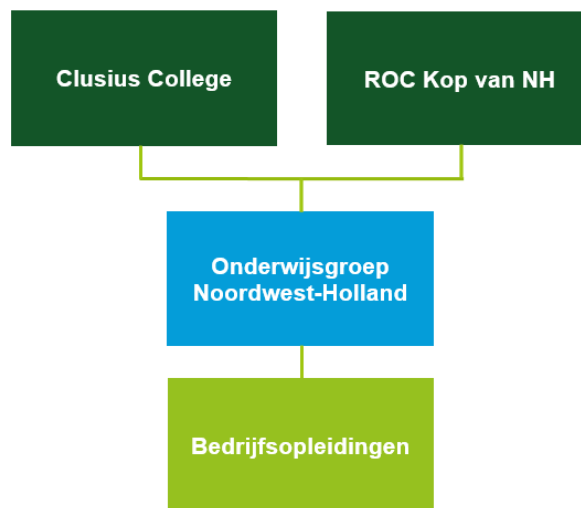
Organigram

Ondersteunende afdelingen

Vanuit de ondersteunende afdelingen van het Clusius College vindt alle dienstverlening aan vestigingen en ondersteuning van het college van bestuur plaats op het gebied van Kwaliteit & Onderwijs (incl. internationalisering), Personeel & Organisatie, Finance & Control, Informatisering & Automatisering, Communicatie en Projecten. Elk van deze afdelingen heeft een manager, met een van de leden van het college van bestuur als leidinggevende, overeenkomstig de portefeuillevordering binnen het bestuur. Het secretariaat van het college van bestuur ondersteunt ook afdelingen. Een van de bestuurssecretarissen is tevens officemanager.

Onderwijsgroep Noordwest-Holland

De oprichting van de Coöperatieve Onderwijsgroep Noordwest-Holland U.A. in 2010 was een belangrijke stap in de bundeling van krachten op een aantal gebieden. De bedrijfsopleidingen en het cursus- en contractonderwijs van beide instellingen zijn geheel geïntegreerd, waardoor de markt van leven lang ontwikkelen adequaat bediend kan worden.

In het mbo wordt in enkele opleidingen samengewerkt (Groen, Grond & Infra/Monteur Mobiele Werktuigen). Het bestuur van de coöperatie bestaat uit de beide besturen van het AOC en het ROC.

SUSP

Stichting Uitwisseling en Studiereizen voor het Platteland (SUSP) heeft een personele unie met de Stichting Clusius College. Het CvB van het Clusius College vormt ook het bestuur van SUSP.

SUSP beijvert zich al meer dan 70 jaar om buitenlandse studenten in de gelegenheid te stellen in Nederland een stage te lopen op een agrarisch bedrijf en bemiddelt ook Nederlandse studenten op buitenlandse bedrijven, met name in Canada, Nieuw-Zeeland en de Verenigde Staten. SUSP heeft veel deskundigheid op dit gebied in huis en werkt samen met partnerorganisaties in een groot aantal landen.

Mede omdat SUSP kantoor houdt bij het Bestuur & Ondersteunende afdelingen van het Clusius College, versterken beide organisaties elkaar op het gebied van internationalisering. Daarnaast ondersteunt SUSP als zelfstandige organisatie ook andere AOC's en instellingen.

In 2019 is aan het project 'Agriculture mo(o)ve with 21st century skills' subsidie toegekend.

Het Clusius College is penvoerder, de projectleiding is belegd bij SUSP. In 2020 is het project Amooove21 (Agriculture mo(o)ve with 21st century skills) enthousiast van start gegaan met een goede kick-off bijeenkomst in Alkmaar. Er worden in dit project negen ECVET onderwijsmodules ontwikkeld waarbij studenten de kans krijgen om twee weken in een ander land of bij een andere onderwijsinstelling een module te volgen. Voorafgaand aan zo'n module wordt er eerst een virtuele opdracht via eTwinning, passend bij het onderwerp van de module, met de gehele klas gedaan. Zowel bij de virtuele opdracht als bij de module is er aandacht voor de 21st century skills van de studenten. Door Covid-19 is de planning herhaaldelijk aangepast. Het jaar 2021 is voornamelijk gebruikt om de modules te schrijven en is voorzichtig gestart met het testen. De eerste twee virtuele opdrachten voor livestock/dairy en animal care zijn uitgevoerd waar spontaan een penpal project uit ontstaan is. Ook heeft in november de eerste pilot van een leermodule livestock/dairy in Noorwegen plaatsgevonden met enthousiaste docenten en studenten tot gevolg. In 2022 zullen er nog drie pilots volgen waarin modules getest worden, zodat het project eind november 2022 afgerond kan worden. Zie ook <https://amooove21.weebly.com/>

1.1 Missie en visie

In het najaar van 2019 is een traject gestart om te komen tot een nieuwe visie voor de periode 2020-2023. Een werkgroep – een afspiegeling van de personele samenstelling van het Clusius College – heeft onder begeleiding van De Argumentenfabriek een vragenlijst voor medewerkers opgesteld (ingevuld door ruim 300 medewerkers) en een gespreksleidraad voor teams (besproken in ruim 30 teams). Op basis van de uitkomsten daarvan zijn de drie waarden bepaald, waaraan de visie is ‘opgehangen’. Onderstaande visie is eind 2019 vastgesteld door het college van bestuur en goedgekeurd door de raad van toezicht.

Missie en visie Clusius College 2020-2023

Met aantrekkelijke vmbo- en mbo-opleidingen in Noord-Holland leidt het Clusius College op voor leven en werken in een groene wereld. Hierbij zetten we de (groene) leefomgeving, duurzaamheid en voedsel – en de productie ervan – centraal. Studenten en leerlingen doen ervaring op in de praktijk, in bedrijven en via projecten. Een nauwe samenwerking met onze omgeving houdt ons onderwijs actueel en toekomstgericht. Met onze vmbo-leerlingen richten we ons op brede doorstroommogelijkheden naar het mbo. Onze mbo-studenten begeleiden we naar werk op hun niveau in en om de groene sector of naar een vervolgopleiding. Naast ons vmbo en mbo bieden we binnen de Onderwijsgroep Noordwest-Holland een breed palet aan (avond)opleidingen, cursussen en trainingen voor volwassenen aan.

Groen, de basis voor een kleurrijke toekomst!

Missie:

Wij stellen leerlingen en studenten in staat zich optimaal te ontwikkelen zodat ze succesvol zijn in vervolgopleiding, werk en maatschappij.

Visie:

- ✓ **Betrokkenheid**
We – leerlingen, studenten en medewerkers – hebben oog voor elkaar, werken samen en nemen verantwoordelijkheid voor ons werk en onze omgeving.
- ✓ **Kwaliteit**
We zijn gericht op de toekomst, leren voortdurend bij en zijn goed in ons werk. We leiden met eigentijds onderwijs op voor succes in vervolgopleiding, werk en maatschappij.
- ✓ **Plezier**
We zorgen samen voor een veilige, inspirerende en uitdagende leer- en werkomgeving.

Het verhaal achter de waarden

De waarden Betrokkenheid, Kwaliteit en Plezier geven betekenis en herkenning aan onze organisatie, van rechtstreeks in de klas tot in het contact en de samenwerking met onze omgeving. De waarden geven weer wie en wat wij zijn en willen zijn. Deze gezamenlijke waarden bieden houvast en geven richting aan ons dagelijks werk, aan wat ons drijft en verbindt met elkaar; de waarden zijn daarmee kaderstellend.

Binnen dit kader krijgen leerlingen, studenten en medewerkers het vertrouwen en de ruimte om te werken aan en te komen tot een goede basis voor de toekomst.

In 2021 is de visie, als onderdeel van het Meerjarenplan, nader uitgewerkt voor onderwijs en werkgeverschap, met kwaliteit als rode draad.

1.2 Goed bestuur, verantwoording en toezicht

Goed bestuur

Het Clusius College hanteert met betrekking tot het besturen, het toezicht en de horizontale verantwoording en dialoog de governancecodes van de mbo- en de vo-sector. De governancecode van de VO-raad is in 2019 herzien. Die van de MBO Raad in 2020. Beide codes zijn waardengedreven.

Fragment uit de code goed bestuur van de MBO Raad

Deze code verbindt de colleges van bestuur en de raden van toezicht en het bestuur van de MBO Raad aan waarden en heeft daarbij als ambitie het goede gesprek te stimuleren. De colleges van bestuur zijn daarnaast op basis van de waarden ook aanspreekbaar voor belanghebbenden. De focus ligt in deze code op vijf waarden waarin een aantal ambities wordt geformuleerd. Dit zijn de waarden die centraal staan in deze code:

- *verantwoordelijkheid*
- *samenwerking*
- *integriteit*
- *openheid*
- *lef*

De vijf waarden worden in de code beschreven. Het college van bestuur vult de waarden in de eigen context in en zoekt daarvoor de afstemming met de belanghebbenden. De code geeft op deze wijze richting en houvast aan de belangenafwegingen die het college van bestuur maakt om positie te bepalen en keuzes te maken, mede gericht op het realiseren van de publieke taak. De raad van toezicht controleert binnen zijn bevoegdheden de belangenafwegingen en laat zich daarbij leiden door dezelfde waarden die het college van bestuur toepast.

De raad van toezicht heeft deze code onderschreven en daarmee bepaalt de code mede het handelen van het college van bestuur en van de raad van toezicht, ook in hun onderlinge verhouding.

De scheiding tussen toezicht en bestuur is binnen het Clusius College vormgegeven middels de raad van toezicht en het college van bestuur, waarbij het college van bestuur het bevoegd gezag is. De verantwoordelijkheden, taken en onderlinge verhouding tussen raad van toezicht en college van bestuur zijn vastgelegd in de statuten van de stichting en het bestuursreglement, die in te zien zijn via de website.

Evaluatie functioneren bestuur

Evaluatie in het bestuur van het eigen functioneren gebeurt doorlopend en op tal van momenten. Enkele malen per jaar vindt een (gepland) gesprek plaats waarin het bestuur de gang van zaken in de organisatie, de eigen rol daarin en het eigen en elkaars functioneren bespreekt. Input hiervoor wordt onder meer verkregen uit de feedback in ontwikkelgesprekken met directeuren, managers en anderen aan wie het bestuur direct leiding geeft, uit het jaarlijkse gesprek met de RvT, uit het overleg van en met de RvT, uit reguliere overleggen met directeuren en managers, uit studiedagen van het

CvB, directeuren en managers, uit overleggen met de medezeggenschapsorganen, uit onderzoeken van en gesprekken met de onderwijsinspectie en uit andere signalen van binnen en buiten de organisatie.

Uitkomsten van gesprekken binnen het bestuur die leiden tot concrete afspraken of acties worden vastgelegd in de besluitenlijst van het reguliere CvB-overleg. Deze besluitenlijst gaat ter kennisname naar de RvT, de directeuren en de managers.

Geïntegreerd jaardocument

Het Clusius College verantwoordt zich aan externe en interne toezichthouders middels het geïntegreerd jaardocument. Dit voldoet aan de vereisten die gesteld worden door de overheid en zijn gebaseerd op de inrichtingsvereisten zoals opgenomen in het Burgerlijk Wetboek en zijn nader uitgewerkt in de richtlijnen RJ660 Onderwijsinstellingen en brieven en andere richtlijnen van het ministerie van OCW. Dit geïntegreerd jaardocument voldoet aan de branchecodes Goed bestuur in de vo- en mbo-sector.

Publicatie relevante documenten

De digitale jaarimpressie, die is gebaseerd op het geïntegreerd jaardocument, is te lezen op www.clusius.nl. Ook het geïntegreerd jaardocument is, evenals andere, meer gedetailleerde verantwoordingsdocumentatie te raadplegen op onze website.

Ditzelfde geldt voor – onder de ‘knop’ organisatie – voor de organisatie belangrijke documenten zoals de statuten, het bestuursreglement, de klokkenluidersregeling, de klachtenregeling en de integriteitscode.

Verantwoordingsinstrumentarium

Het Clusius College participeert in de benchmark mbo³, in de JOB-monitor (jongerenorganisatie beroepsonderwijs) en doet mee aan de monitor van het LAKS (Landelijk Actie Komitee Scholieren). In de vo-sector is als benchmark en verantwoordingsinstrumentarium Vensters VO in gebruik. Via de website www.clusius.nl zijn (onder vestigingsinformatie) de opbrengstcijfers van de vestigingen en tal van andere gegevens te raadplegen en kunnen de vestigingen onderling en met de landelijke cijfers worden vergeleken. Via de landelijke website kan ook vergelijking plaatsvinden met andere scholen.

Extern toezicht

De belangrijkste externe toezichthouders zijn de Inspectie van het Onderwijs en de accountant.

Bij de terugkoppeling van de inspectie naar de vestigingsdirecteur ter afsluiting van een onderzoek, is veelal een lid van het CvB aanwezig. Elk inspectierapport wordt als bijlage van de instellingsrapportage geagendeerd in de vergaderingen van de RvT.

De accountant van het Clusius College is Flynth. In 2020 is Flynth weer voor een periode van vier jaar gecontracteerd.

De accountant controleert jaarlijks de jaarrekening en de accountants zijn aanwezig in de vergadering van de raad van toezicht waarin de jaarrekening en het bestuursverslag door de raad besproken en vastgesteld worden. In het najaar vindt de interimcontrole plaats.

De managementletter van de interimcontrole van 2021 geeft aan dat de processen op het gebied van planning & control, personeel, projecten, AO/IB, inkoop en betaling goed verlopen.

Horizontale dialoog

Het Clusius College bespreekt de resultaten en ontwikkelingen met een groot aantal externen. De belangrijkste hiervan zijn de ouders en het bedrijfsleven.

---

³ De AOC's bespreken onderling de uitkomsten van de benchmark van de AOC's, als uitsnede van de benchmark mbo.

Elke vmbo-vestiging heeft een ouderraad die enkele keren per jaar bijeenkomt en waar de vestigingsdirecteur een toelichting geeft bij de belangrijkste ontwikkelingen. Daarnaast adviseert de ouderraad gevraagd en ongevraagd het management van de vestigingen.

Eén afgevaardigde van elke ouderraad participeert in de centrale ouderraad, die ook bevoegdheden heeft in het kader van medezeggenschap en waarmee het CvB overlegt.

In het mbo heeft elk cluster van opleidingen, vallend onder een team, een sectoradviesraad (SAR), waarin vertegenwoordigers van het bedrijfsleven in die sector(en) zitting hebben. De SAR heeft een vergelijkbare functie in het mbo als de ouderraden in het vmbo.

De leden van het college van bestuur zijn regionaal onder meer actief in het bestuur van Seed Valley, in het stichtingsbestuur en de stuurgroep van de GreenPort Noord-Holland Noord (NHN), in het bestuur van RPAhn (regionaal platform arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) en in het bestuur van Amsterdam Green Campus.

1.3 Beleidscyclus

Missie en visie

De nieuwe beleidscyclus van het Clusius College is gestart op 1 januari 2020. De basis hiervoor zijn de missie en de visie, die eind 2019 zijn vastgesteld. De visie is gebaseerd op drie waarden: betrokkenheid, kwaliteit en plezier.

Doelstellingen en het meerjarenplan

Op basis van de missie en de visie worden de doelstellingen geformuleerd en uitgewerkt in het Clusiusbrede Meerjarenplan 2020-2023. Het meerjarenplan is, na overleg met de vestigingsdirecteuren en managers en na instemming door de medezeggenschapsorganen, door het CvB vastgesteld, en vervolgens door de raad van toezicht goedgekeurd.

Aan een doelstelling koppelen we waar mogelijk harde cijfers, oftewel kritieke prestatie-indicatoren (kpi's). Met het vastgestelde meerjarenplan, start de beleidscyclus van het Clusius College.

Duidingsgesprekken

Om een goed en gedeeld beeld te krijgen waar het Clusius College staat, worden er duidingsgesprekken georganiseerd. In een duidingsgesprek wordt de sturingsinformatie van het betreffende onderdeel (vestiging, team of afdeling) gedeeld en gewogen. De opbrengst van het duidingsgesprek vormt het uitgangspunt voor de actie- en verbeterlijnen. Binnen iedere vestiging en binnen de ondersteunende afdelingen wordt bepaald wat de focus is van het duidingsgesprek en wie daarbij betrokken worden.

Actielijnen

In de volgende stap komen we vanuit de uitgangssituatie tot prioriteiten om de doelstellingen te behalen. De uitwerking, hoe een doelstelling bereikt gaat worden, noemen we een actielijn.

Een actielijn is ontwikkelingsgericht en heeft altijd een eigenaar die kan sturen op het behalen van het beoogde resultaat.

Verbeterlijnen

We moeten natuurlijk voldoen aan wet- en regelgeving en de streefwaarden van de kpi's van onze eigen kwaliteitscyclus. Indien onze (basis)kwaliteit ergens tekortschiet is een verbeteractie nodig, die binnen een vooraf vastgestelde tijdsperiode resultaat laat zien. Dit noemen we een verbeterlijn. Een verbeterlijn heeft, net als een actielijn, altijd een eigenaar die kan sturen op het behalen van het beoogde resultaat.

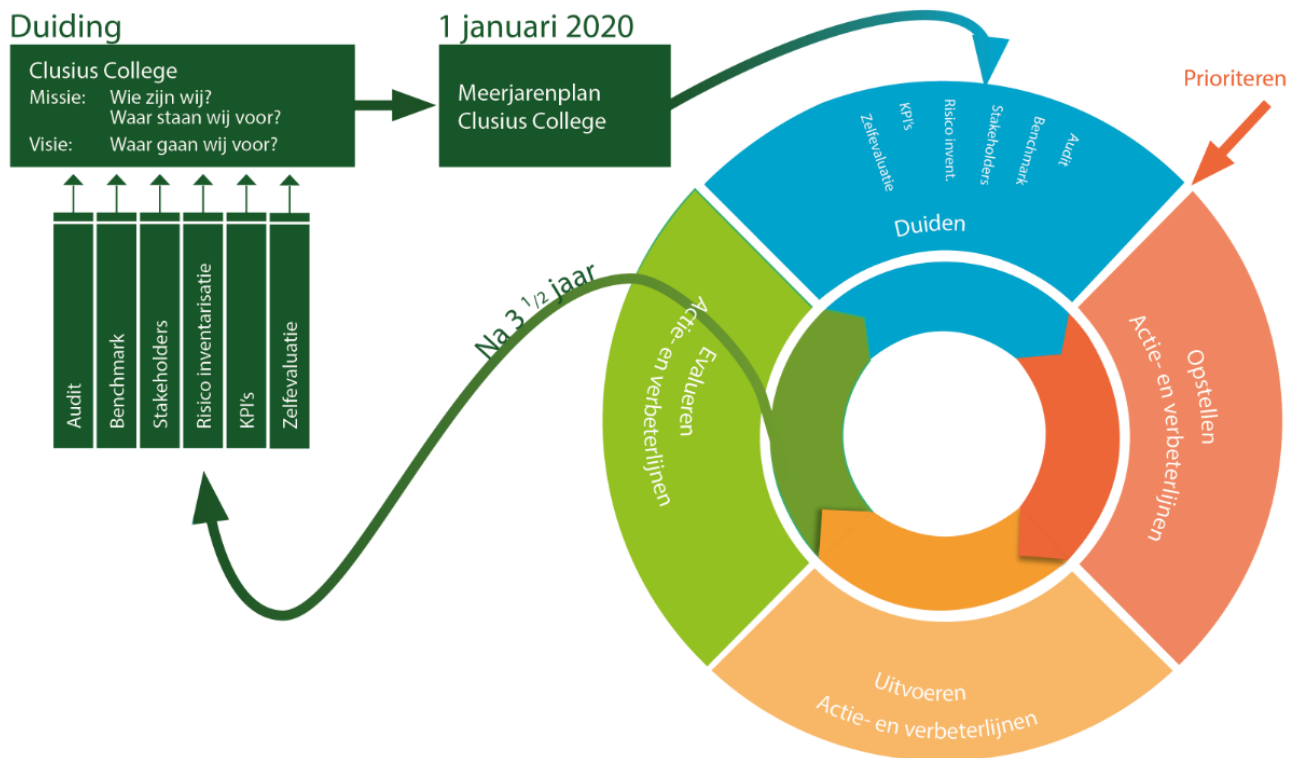
Tussenevaluatie

Begin 2022 (halverwege de beleidscyclus) vindt er een tussenevaluatie plaats van het meerjarenplan. Waarbij we de vragen stellen: zijn er voldoende vorderingen gemaakt met de actielijnen, in hoeverre verwachten we de doelstellingen eind 2023 te behalen en is de basiskwaliteit geheel op orde? De tussenevaluatie is een moment om stil te staan bij de voortgang en de resultaten te vieren. De tussenevaluatie kan leiden tot aanpassingen van de actielijnen en, indien nodig, leiden tot nieuwe verbeterlijnen.

Evaluatie

Voor de zomer van 2023 wordt het meerjarenplan in z'n geheel geëvalueerd. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Dit is tevens het einde van de (vierjarige) beleidscyclus en de start voor de nieuwe beleidscyclus.

De onderstaande afbeelding geeft grafisch de beleidscyclus van het Clusius College weer.

1.4 Menselijke maat

In haar brief van 31 januari 2017 vraagt de (toenmalige) minister van OCW te rapporteren over de "menselijke maat". Gezien de omvang van het Clusius College, de grootte van de vestigingen en de omvang van de opleidingen in het mbo, zijn er geen aanwijzingen dat de menselijke maat in het Clusius College in het geding is, noch bij leerlingen en studenten, noch voor wat betreft de medewerkers. Ook de uitkomsten van de recente tevredenheidsonderzoeken onder leerlingen, ouders, studenten en medewerkers – over de uitkomsten waarvan in dit bestuursverslag gerapporteerd wordt – zijn voor het bestuur geen aanleiding hiervoor specifieke maatregelen te treffen.

2. Onderwijs

Alles draait in het Clusius College om (goed) onderwijs. Dit is ook verwoord in de visie.

Om te weten of het onderwijs dat het Clusius College verzorgt goed is, hebben we een aantal kengetallen of (kritieke) prestatie-indicatoren (kpi's) geformuleerd:

- tevredenheid van studenten, leerlingen en hun ouders
- oordeel van de inspectie
- voortijdig schoolverlaten in vmbo en mbo
- aantal leerlingen en studenten per fte
- voor het vmbo:
  - examencijfers
  - onderbouwsnelheid
  - bovenbouwsucces
  - verschillen cijfers centraal examen en schoolexamen
- voor het mbo: starters-, diploma- en jaarresultaat

Een overzicht van de kpi's is opgenomen in bijlage 1.

Voor elk kengetal (kpi) is een streefwaarde opgenomen of een bandbreedte aangegeven waarop we ons richten.

In de navolgende paragrafen wordt uiteengezet dat we op de meeste van deze indicatoren goede resultaten en vooruitgang hebben geboekt.

2.1 Inspectietoezicht

Met gepaste trots kunnen we constateren dat in 2021 de gehele instelling van het Clusius College (vmbo en mbo) wederom ten minste een voldoende oordeel van de inspectie heeft. De doelstelling van het Clusius College is om voor alle leerwegen in het vmbo en opleidingen in het mbo 'voldoende' (in de terminologie van de inspectie 'basisarrangement') te worden beoordeeld. Deze doelstelling is in 2020 bereikt en konden we in 2021 bestendigen. Alle indicatoren zijn met een voldoende (of goed) beoordeeld. Daarbij realiseert het Clusius College zich ook dat er altijd nog elementen zijn om nog (verder) te ontwikkelen. Daar blijven we hard aan werken.

Omdat ten aanzien van de opbrengsten sprake is van driejaarsgemiddelden, zullen verbeteringen (of mindere prestaties) niet onmiddellijk leiden tot aanpassing van het inspectieoordeel.

In 2021 heeft de inspectie van het onderwijs geen onderzoeken⁴ bij het Clusius College uitgevoerd.

Wel nemen we vanuit Clusius deel aan de 'pilot jaargesprek' van inspectie. Ook zijn er voortgangsgesprekken gevoerd tussen CvB en inspectie over de voortgang van het onderwijs tijdens corona.

Vmbo

In 2021 hebben geen inspectiebezoeken plaatsgevonden.

Wel heeft in najaar 2021 het jurybezoek voor excellentie in Castricum plaatsgevonden. In 2020 was hiervoor in het kader van de aanvraag excellente school bij vestiging Castricum een onderzoek 'Goed' plaatsgevonden. Dat onderzoek had de beoordeling 'Goed' opgeleverd voor alle leerwegen op de gebieden onderwijsproces, schoolklimaat en kwaliteitszorg en ambitie. Vanwege de sluiting van de scholen en de voortdurende onzekerheid rond het coronavirus vond het jurybezoek voor excellentie in het najaar van 2021 plaats.

---

⁴ Alle inspectierapporten zijn te raadplegen via de website van de inspectie (www.onderwijsinspectie.nl)

Op basis daarvan heeft vestiging Castricum in januari 2022 (opnieuw) het predicaat Excellente School gekregen voor alle leerwegen. Dit predicaat is geldig van 1 januari 2021 tot 1 juli 2025.

Totaaloordeel vmbo eind 2021

In de onderstaande tabel is de stand van zaken in het vmbo van eind 2021 met betrekking tot het inspectieoordeel weergegeven.

Leerweg		Vestiging							
		Alkmaar	Amsterdam	Castricum	Grootebroek	Heerhugowaard	Hoorn	Purmerend	Schagen
Onderwijsproces	BL	●	●*	●	●	●	●	●	●
	KL	●	●*	●	●	●	●	●	●
	GL	●	n.v.t.	●	n.v.t.	●	●	●	●
Schoolklimaat en veiligheid	BL	●	●	●	●	●	●	●	●
	KL	●	●	●	●	●	●	●	●
	GL	●	n.v.t.	●	n.v.t.	●	●	●	●
Onderwijsresultaten	BL	●	●	●	●	●	●	●	●
	KL	●	●	●	●	●	●	●	●
	GL	●	n.v.t.	●	n.v.t.	●	●	●	●
Kwaliteitszorg en ambitie	BL	●	●	●	●	●	●	●	●
	KL	●	●	●	●	●	●	●	●
	GL	●	n.v.t.	●	n.v.t.	●	●	●	●
Eindoordeel	BL	●	●	●	●	●	●	●	●
	KL	●	●	●	●	●	●	●	●
	GL	●	n.v.t.	●	n.v.t.	●	●	●	●

●	= Goed
●	= Voldoende: basisarrangement
●	= Zwak: verscherpt toezicht

* Amsterdam heeft voor 'zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)' een oordeel Goed van inspectie gekregen. OP2 is een onderdeel van het onderwijsproces.

Continue aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs heeft als gevolg dat alle leerwegen in alle vestigingen 'op groen' staan, waarbij enkele vestigingen zelfs onderdelen 'goed' hebben.

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de onderwijsresultaten aan de hand van de volgende vier indicatoren:

1. Positie in leerjaar 3 ten opzichte van het advies van de basisschool (Onderwijspositie t.o.v. advies po)
2. Percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2 (Onderbouwsnelheid)
3. Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling (Bovenbouwsucces)
4. Gemiddeld cijfer centraal examen van alle vakken per afdeling (Examencijfers)

De cijfers worden berekend op basis van een driejarig gemiddelde.

Het verschil tussen schoolexamen (SE) en centraal examen (CE) van alle vakken per afdeling (verschil SE-CE) is niet langer onderdeel van de beoordeling van de onderwijsresultaten.

Het verschil SE-CE is nog wel onderdeel van de handhaving op artikel 29, lid 1a en 1b van de WVO, dat zegt dat het verschil niet te groot mag worden. De inspectie blijft deze indicator dus wel berekenen.

Onderwijsleerproces

Dit oordeel komt tot stand naar aanleiding van onderzoek door de inspectie op de vestiging. Onder 'Onderwijsleerproces' vallen de volgende kwaliteitsgebieden: onderwijsproces, schoolklimaat, onderwijsresultaten, kwaliteitszorg en ambitie, financieel beheer.

Attending en waarschuwing inspectie o.b.v. Resultatenoverzicht 2021

In de jaarlijkse risicoanalyse kijkt de inspectie onder meer naar dalende onderwijsresultaten en het verschil tussen de cijfers voor het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Hierbij is naar voren gekomen dat er sprake is van één of meer risico's op deze gebieden. Deze zijn onder de aandacht gebracht in de vorm van een attending of een waarschuwing gebaseerd op het Resultatenoverzicht 2020 volgens het Onderwijsresultatenmodel VO. Vanaf 2021 geeft de inspectie geen attendingen en waarschuwingen meer af, dit is een wijziging in de werkwijze van de inspectie. Scholen worden geacht dit zelf te voorzien in hun eigen kwaliteitscyclus. Op basis van de resultaten van 2018-2019 in Resultatenoverzicht 2020 had de inspectie een waarschuwing en attending afgegeven voor Schagen, Heerhugowaard en Purmerend. Daarvoor is door deze vestigingen een verbeterlijn opgesteld die gemonitord wordt middels de kwartaalrapportages.

Uit de resultaten die in oktober 2021 in QlikView zijn geüpdatet blijkt er voor Schagen geen risico meer te zijn voor de betreffende indicatoren. Voor Heerhugowaard is geen risico meer aanwezig op gebied van onderbouwsnelheid, het CE-resultaat voor de GL blijft aandachtspunt. Voor Purmerend blijft het SE-CE verschil in de GL eveneens aandachtspunt, het zesjarig resultaat daarvoor is nog onder de norm al is het resultaat in schooljaar 2020-2021 wel binnen de norm gebleven.

Mbo

In 2021 hebben er geen onderzoeken door de inspectie plaatsgevonden. Alle opleidingen en onderdelen zijn in 2020 voldoende bevonden. Er was geen aanleiding voor de inspectie om een onderzoek in te stellen.

2.2 Doorontwikkeling mbo en vmbo

Ontwikkelingen mbo

Nieuwe opleidingen in het aanbod

De onderstaande opleidingen zijn in 2021 toegevoegd aan het aanbod:

- **Technicus mobiele werktuigen (25247).**
Voor deze opleiding is bepaald dat studenten nog worden ingeschreven op het oude crebonummer 25247. De studenten die de opleiding Allround technicus voertuigen en mobiele werktuigen (25669) hebben gevolgd kunnen dan makkelijker de overstap maken naar deze opleiding.
De inschrijving gaat via ROC Kop van Noord-Holland.
- **Werkbegeleider zorgbedrijf (26027).**
De inschrijving gaat via het Horizon College Alkmaar.
- **Persoonlijke begeleider zorgboerderij (26018).**
De inschrijving gaat via het Horizon College Alkmaar.
- **Vakbekwaam medewerker teelt (25536).**
- **Assistent plant, dier of (groene) leefomgeving (25657).**

Er zijn in 2021 geen opleidingen beëindigd. Wel is besloten om alle opleidingen Tuin, Park & Landschap met ingang van schooljaar 2021-2022 aan te bieden op één uitvoeringslocatie. Er is gekozen voor de vestiging Hoorn.

Derde leerweg

Binnen het Clusius College hebben we in 2021 onze derde leerweg erkenningen uitgebreid. Studenten die niet de complete opleiding willen volgen, maar voor bepaalde onderdelen certificaten willen behalen, of die bepaalde onderdelen in de praktijk willen volgen en daarvan een bewijs willen ontvangen, worden ingeschreven in de derde leerweg. Het Clusius College heeft in 2021 een derde leerweg erkenning voor de volgende opleidingen: Assistent horeca, voeding of voedingsindustrie (25252), Assistent logistiek (25254), Assistent (groene) verkoop/Retail (25257), Assistent plant of (groene) leefomgeving (25657), Vakbekwaam medewerker veehouderij (25537), Bedrijfsleider dierverzorging (25576), Vakexpert teelt en groene technologie (25534), Medewerker hovenier (25621), Bedrijfsleider/ondernemer bloem, groen en styling (25704). Medewerker bloem, groen en styling (25707).

Bindend negatief studieadvies mbo

Aan de hand van het reglement bindend studieadvies 2021-2022 hebben de opleidingen voor studiejaar 2021-2022 specifieke normen geformuleerd waardoor afgeven van een negatief bindend studieadvies mogelijk is. Bij het bepalen van een negatief bindend studieadvies wordt ook dit studiejaar zorgvuldig gelet op de persoonlijke omstandigheden van een student en de mogelijke effecten van de coronamaatregelen op de resultaten van de studievoortgang. Het Clusius College gaat heel terughoudend om met het geven van een negatief bindend studieadvies.

Ontwikkelingen vmbo

In 2020 is ons Meerjarenplan, de nieuwe beleidscyclus, van start gegaan. Hierin hebben alle essentiële elementen van ons beleid, inclusief planning en control en verantwoording, een plek gekregen in een vierjaarlijkse cyclus, met daarin een jaarlijkse en tweejaarlijkse cyclus. In het meerjarenplan is onze nieuwe visie verder uitgewerkt in een visie op onderwijs en op werkgeverschap, met daarin kwaliteit als rode draad. Centraal binnen de visie op onderwijs staat 'Eruit halen wat erin zit'. Vanuit de visie op onderwijs is ook het gesprek gevoerd over wat dit betekent voor onze toetsing. Aansluitend aan de visie op onderwijs en mede naar aanleiding van het onderzoek van de commissie Van Dam en het daaruit voortkomende rapport "een volwaardig schoolexamen" waarin wordt aangegeven dat de verbinding tussen het schoolexamen en de onderwijsvisie moet worden verbeterd en gewaardeerd, heeft het Clusius College afgelopen jaar een nieuwe visie op toetsen geformuleerd. De kern hiervan is "leren van toetsen in plaats van leren voor toetsen", waarbij het accent gelegd wordt op veel meer formatief evalueren en veel minder summatief toetsen. De komende jaren zal deze visie vanuit de vestigingen worden geïmplementeerd. In schooljaar 2021-2022 wordt hiermee gestart in leerjaar 1 en wordt jaarlijks naar een volgend leerjaar uitgebreid. Bij aanvang van schooljaar 2025-2026 moeten alle leerlingen en docenten volgens deze visie kunnen werken.

Afsluitend PTA

In september 2020 bezocht de inspectie van het onderwijs het Clusius College. Het toen geldende PTA werd door hen op enkele punten afgekeurd. Deze punten zijn door de Clusiusbrede vakgroepen in oktober hersteld waarna het PTA voldeed aan de dan geldende eisen. Daarnaast gaf de inspectie ook een aanbeveling om voor de komende jaren te komen tot een PTA met afsluitend karakter, een verandering waaraan ook moet worden voldaan op grond van het nieuwe Eindexamenbesluit van 4 februari 2021. Naar aanleiding van deze aanbeveling heeft de centrale examencommissie (cec) opdracht gegeven om voor april 2022 te komen tot een PTA met afsluitend karakter inclusief bijbehorende toetsen. Hiervoor is een stuurgroep en werkgroep geformeerd.

Op 2 april 2021 is tijdens de studiedag een aanvang gemaakt met de ontwikkeling hiervan door de Clusiusbrede vakgroepen. Onder leiding van een nieuwe coördinator cvo heeft deze studiedag een vervolg gekregen in oktober en november, waarbij in een eerste bijeenkomst met de projectleiders cvo naast wettelijke kaders de Clusius-kaders voor het nieuwe PTA zijn geformuleerd en in de daarna volgende

studiedagen hebben de Clusiusbrede vakgroepen een start gemaakt met de PTA-constructie. In het cohort 2021-2023 zijn er drie vakgroepen (Duits, wiskunde en LOB) die als pilot al werken met een afsluitend PTA. In december is gestart met de volgende stap. Het maken van kwalitatief goede schoolexamens aan de hand van de nieuwe PTA's.

Groensprint

De leerlingen die 2 jaar geleden in klas 1 zijn gestart met de doorlopende leerroute vmbo – mbo (Groensprint) zijn inmiddels in klas 3 aangeland. Het betreft 13 leerlingen die aan het eind van schooljaar 2021-2022 vervroegd examen doen in de vakken groen, biologie, economie, nask1 en wiskunde. Het jaar daarop volgen dan de overige vmbo-vakken en wordt er een start gemaakt met mbo-vakken. Dit betekent ook dat er vanaf het huidige schooljaar een PTA-OER en een dubbel examenreglement is voor Groensprint. Gekozen is om deze documenten nog niet samen te voegen, maar vooralsnog te laten aansluiten bij het vmbo-gedeelte of het mbo-gedeelte.

Pilot Nieuwe Leerweg

Op de vestiging Schagen is de pilot voor de Nieuwe Leerweg gestart. Deze Nieuwe Leerweg moet in schooljaar 2024-2025 in de plaats komen voor de huidige TL-GL leerweg. In klas 3 wordt sinds het begin van dit schooljaar het praktijkvak Technologie en Toepassing (T&T) aangeboden. Het praktijkvak T&T kent in tegenstelling tot het beroepsgerichte profielvak groen alleen maar een schoolexamen en geen centraal examen. In november 2021 heeft de vestiging Schagen zich ook aangemeld voor de pilot Nieuwe Leerweg praktijkvak groen en heeft toestemming gekregen om deze pilot uit te gaan voeren in het schooljaar 2022-2023.

2.3 Voortijdig schoolverlaten

Het Clusius College werkt samen met de rijksoverheid, gemeenten, andere scholen en bedrijfsleven om te voorkomen dat leerlingen en studenten zonder startkwalificatie van school gaan (voortijdig schoolverlaters).

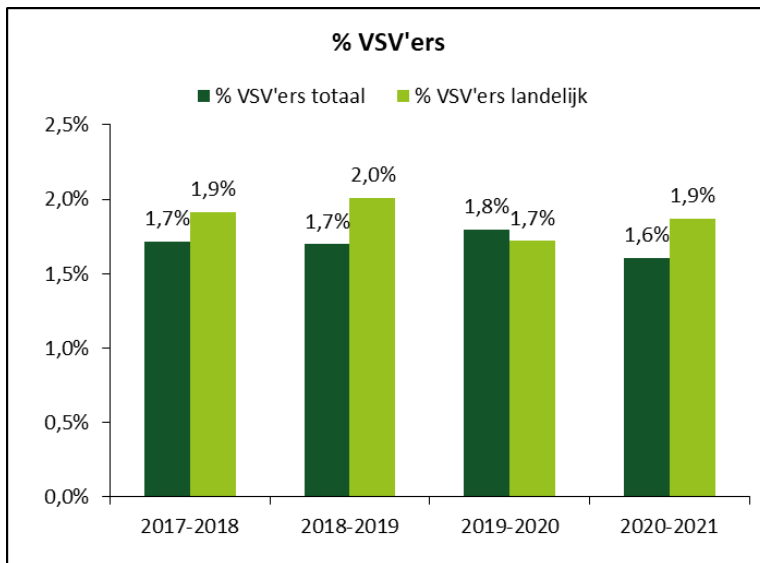
Het percentage voortijdig schoolverlaters (VSV) van het Clusius College is in 2020-2021 (voorlopige cijfers) gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. In absolute aantallen is het aantal VSV'ers gedaald van 91 naar 84. Ten opzichte van 2005-2006 is het aantal VSV'ers gedaald van 277 naar 84. Het Clusius College scoort hiermee lager dan het landelijk gemiddelde (1,87%).

Totaal aantal VSV'ers landelijk

	2005-2006	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Landelijk totaal	1.306.767	1.351.362	1.338.010	1.324.709	1.303.892
VSV'ers	52.681	25.848	26.894	22.785	24.385
% VSV'ers landelijk	4,0%	1,9%	2,0%	1,7%	1,9%

Aantal nieuwe VSV'ers Clusius College vmbo en mbo

	2005-2006	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aantal leerlingen en studenten	5.451	5.355	5.241	5.060	5.225
Aantal VSV'ers	277	92	89	91	84
% VSV'ers totaal	5,1%	1,7%	1,7%	1,8%	1,6%

Aantal nieuwe VSV'ers Clusius College mbo

	2005-2006	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aantal studenten	1.208	1.342	1.324	1.291	1.251
Aantal VSV'ers	121	63	70	70	48
% VSV'ers mbo	10,0%	4,7%	5,3%	5,4%	3,8%

Ten opzichte van 2019-2020 is het aantal VSV'ers in 2020-2021 zowel in absolute zin als procentueel gedaald. Het Clusius College scoort met 3,8% voor het mbo 0,1%-punt boven het sectorgemiddelde (AOC's).

Aantal nieuwe VSV'ers Clusius College vmbo

	2005-2006	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021
Aantal leerlingen	4.243	4.013	3.917	3.769	3.974
Aantal VSV'ers	156	29	19	21	17
% VSV'ers vmbo	3,7%	0,7%	0,5%	0,6%	0,4%

Het totaal aantal VSV'ers in het vmbo is ten opzichte van 2019-2020 licht gedaald. Het Clusius College scoort gelijk met het landelijk gemiddelde van 0,4% in het vmbo.

2.4 Taal- en rekenbeleid, examinering en keuzedelen

Taal- en rekenbeleid

Taal- en rekenvaardigheid van leerlingen en studenten vormen een belangrijke succesfactor voor het doorlopen en afsluiten van een opleiding. Beheersing van taal en rekenen is niet alleen een voorwaarde om tijdens de schoolloopbaan te kunnen slagen, het is ook een voorwaarde om maatschappelijk te kunnen functioneren.

Het taal- en rekenbeleid van het Clusius College geeft centrale kaders, die door de vestigingen verder ingevuld worden. Rekening houdend met de nieuwe wet- en regelgeving is het Clusius rekenbeleid in 2021 vastgesteld. Het taalbeleid is ook aan revisie toe en zal begin 2022 vastgesteld worden.

Vmbo

Binnen het vmbo heeft het rekenonderwijs in de *onderbouw* een vaste plek. Dit betekent dat rekenen in de onderbouw is opgenomen in de lessentabel. In de *bovenbouw* moet de leerling bij elk vak, waar rekenen een belangrijk onderdeel vormt (zoals economie, NaSk, wiskunde, profiel groen en biologie), de rekenvaardigheden kunnen toepassen om deze vakken succesvol te kunnen afsluiten. Om de leerlingen bij het toepassen goed te kunnen helpen, is er sprake van een gemeenschappelijk eenduidige rekenstrategie.

Binnen het Clusius College wordt in alle vmbo-leerwegen het verplichte examenvak Nederlands gegeven. De lessen Nederlands zijn gericht op het verwerven van een grotere taalvaardigheid en bieden genoeg onderdelen aan waarop de woordenschat vergroot wordt, er geoefend kan worden met begrijpend lezen en waarbij leerlingen zelfstandig teksten kunnen schrijven.

Taalverwerving gebeurt niet alleen in de les Nederlands. Het taalbeleid van het Clusius College is zowel smal als breed. Smal omdat er voldoende aandacht is voor het ondersteunen van leerlingen die een andere startpositie hebben. Daarnaast is het breed omdat alle leerlingen uiteindelijk examen doen en daarmee hetzelfde niveau moeten behalen.

Om een aantal vaardigheden goed te laten beklijven wordt binnen het Clusius College, daar waar mogelijk, de samenwerking tussen de taalvakken gezocht. Je kunt hierbij denken aan gezamenlijke afspraken tussen de verschillende talen met betrekking tot het opstellen van een brief of e-mailbericht, een gezamenlijke strategie voor het maken van boekverslagen en/of het maken van een werkstuk.

Mbo

Elke mbo-opleiding binnen het Clusius College heeft de opdracht het reken- en taalvaardigheidsniveau van de student (verder) te ontwikkelen en duurzaam te onderhouden op de referentieniveaus 2F of 3F. Binnen het algemeen vormend onderwijs (AVO) van het mbo worden aparte rekenlessen en lessen Nederlands ingepland om studenten te begeleiden richting het examen. Daarnaast vindt het reken- en taalonderwijs deels plaats middels vakintegratie.

Examinering mbo

Het Clusius College koopt waar mogelijk alle examens voor het mbo in. Voor de beroepsgerichte examens is dat bij de Groene Norm. Voor de algemeen vormende vakken is de keuze gemaakt om de TOA-examens in te kopen van bureau ICE.

Keuzedelen mbo

Begin 2021 is er een visie op keuzedelen ontwikkeld binnen het Clusius College. Deze visie geeft handvatten bij het vaststellen van het aanbod. De wil om de studenten echt een keuze te laten maken blijft bestaan. Echter, de onderwijslogistieke kant van het aanbieden van keuzedelen blijft een uitdaging binnen de organisatie. Daarnaast wensen de ontwikkelingen die LLO met zich meebrengt een bepaalde flexibiliteit binnen de organisatie die we nog niet altijd kunnen realiseren.

Waar mogelijk kopen we examens in, maar in de praktijk worden veel examens binnen de organisatie ontwikkeld. Het proces van aankoop, maar ook het proces van vaststelling van zelfontwikkelde examens vraagt nog de nodige aandacht.

Binnen het Clusius College is er door de teams met ondersteuning van een onderwijskundige hard gewerkt om tot een divers aanbod in keuzedelen te komen. Er worden in 2021 73 keuzedelen aangeboden, waarvan 15 keuzedelen nieuw zijn in het aanbod. Bij het opstellen van het keuzedelenaanbod houden we rekening met kansrijke keuzedelen vanuit de arbeidsmarktmatrix.

2.5 Examinering

Examinering blijft ook in de huidige tijd onder een vergrootglas liggen. Uitstel van aangekondigde wetswijzigingen en regelgeving door politieke uitstel vertraagt voor het mbo een tijdige informatiestroom voor (nieuwe) studenten. Juist nu er door de coronabeperkingen meer ruimte is gekomen in de examinering vraagt dat extra aandacht voor de kwaliteit en de borging.

Verslag van de centrale examencommissie vmbo

Tijdens de cec-vergaderingen stond zicht op kwaliteit en controle op de door de cec vastgestelde producten en organisatie van het eindexamen centraal. Tevens zijn lopende zaken en ontwikkelingen behandeld. De cec heeft advies gegeven of maatregelen genomen indien hier noodzaak toe was. De besluiten en besproken onderwerpen zijn met de directieraad, vec's, examensecretarissen en projectleiders van de Clusiusbrede Vakontwikkeling (cvo) gedeeld door middel van informatiedocumenten.

- a. De volgende onderwerpen worden jaarlijks door de cec behandeld:
  - Het bewaken, monitoren en analyseren van de kwaliteit van examineren
  - Wet- en regelgeving
  - Handhaven van interne afspraken over schoolexaminering
  - Registratie van resultaten en uitgifte van diploma's, voortgangsrapporten, certificaten, schoolgetuigschriften
  - Evaluatie van het examenjaar

- b. De volgende documenten worden jaarlijks vastgesteld:
  - Examenreglement
  - Draaiboek examinering met activiteitenplanning
  - Planning SE-aanlevering
  - Examenverslag
  - Diplomamodellen
  - vec-besluiten
  - De Clusius PTA's en de PTA-toelichtingenboekjes

Op grond van aanbeveling van de Inspectie van het onderwijs en de veranderingen in het Eindexamenbesluit heeft de cec opdracht gegeven om voor april 2022 te komen tot een PTA met afsluitend karakter inclusief bijbehorende toetsen. Hiervoor is in 2021 een stuurgroep en werkgroep geformeerd.

Het coronavirus binnen het vmbo

De eindexamenkandidaten hebben in 2021 relatief weinig last ondervonden van het coronavirus omdat hun lessen door konden gaan. Wel zijn veel leerlingen gestart met een achterstand, opgelopen in klas 3 vanwege corona, maar dit heeft beperkte invloed gehad op de resultaten. Deze leerlingen hebben in de derde klas (2019-2020) te maken gehad met een aanpassing aan het PTA leerjaar 3. In klas 4 hebben deze leerlingen het PTA, op een paar vestigingsspecifieke uitzonderingen na, het PTA leerjaar 4 volledig kunnen afronden. De verruiming van de afnameperiode heeft hieraan bijgedragen. Individueel zijn er wel leerlingen die op belangrijke momenten afwezig zijn geweest vanwege een coronabesmetting bij henzelf of in de naaste omgeving en in enkele gevallen zijn er ook hele klassen naar huis gestuurd vanwege corona. De verruiming van de afnamemomenten voor het centraal examen en de aanpassingen die de overheid heeft gedaan in de slaag-zakregeling, hebben ervoor gezorgd dat alle leerlingen een centraal examen hebben kunnen afleggen en voor bijna alle leerlingen met goed gevolg.

De ontwikkeling van een onafhankelijke examencommissie vmbo

In juni 2021 is de commissie toezicht examen (cte) geïnstalleerd. De commissie heeft een onafhankelijke toezichthoudende rol. Het doel is het bewijs te leveren en de zekerheid te verschaffen dat de werkzaamheden inzake kwaliteitszorg over de gehele linie daadwerkelijk en doeltreffend worden uitgevoerd. Door haar onafhankelijkheid (2 externe leden) is zij in staat om deze rol objectief en zonder belangenverstrengeling uit te kunnen oefenen. Door deze commissie toe te voegen aan onze examineringsstructuur wordt beoogd tot een verbetering van ons systeem van kwaliteitsborging examinering te komen.

In 2021 verricht de cec onderzoek naar een nieuwe organisatiestructuur waarbij wordt voldaan aan de veranderingen in het Eindexamenbesluit VO van 4 februari 2021. De taken die door de cec in het afgelopen schooljaar zijn uitgevoerd zijn geëvalueerd, hierbij is het belang van de cec als besluitvormende partij voor Clusiusbrede examinering meegenomen.

Verslag van de examencommissie mbo

Het afgelopen schooljaar (2020-2021) is door alle betrokkenen gewerkt aan de kwaliteitsverbetering van examinering en diplomering. De examencommissie heeft waardering voor de inspanningen die de onderwijsorganisatie geleverd heeft, gezien de omstandigheden vanwege Covid-19.

Dat naar het beoogde kwaliteitsniveau toegewerkt wordt laat het jaarverslag van de examencommissie zien. Het CvB en de schoolleiding zijn zich er naar het idee van de examencommissie in meer en mindere mate van bewust dat examinering op de mbo-vestigingen aandacht blijft vragen. Deze aandacht moet leiden tot meer bewustwording en verdere verbetering van sturing in de examenorganisatie.

De examencommissie bestaat per 1 januari 2021 uit: een externe onafhankelijke voorzitter, een secretaris, drie leden vanuit het onderwijs (waaronder twee docenten) en twee leden vanuit het bedrijfsleven. Daarnaast heeft de commissie inhoudelijke ondersteuning van een adviseur van de afdeling Kwaliteit & Onderwijs en secretariële ondersteuning.

De examencommissie heeft tot taak het borgen van de kwaliteit van de examinering en examens. Dit doet zij onder andere met het vaststellen van richtlijnen om de examens te beoordelen op kwaliteit en het vaststellen of een diploma of ander waardepapier op juiste gronden wordt afgegeven. De commissie verleent vrijstelling voor examens, stelt examens vast en verleent toestemming tot het gebruik van faciliteiten voor afwijkende examenafnames. Ook onderneemt de commissie actie bij geconstateerde onregelmatigheden c.q. fraude. De examencommissie stelt formats en protocollen vast ten behoeve van de organisatie, afname en archivering van examens. De examencommissie stelde het examenreglement, de examenplannen, alle beroepsgerichte examens, de AVO- en keuzedeelexamens vast.

De examencommissie kwam tienmaal bijeen. Rond elke examencommissievergadering vindt formeel inhoudelijk overleg plaats met het CvB, en informeel met de mbo-directeuren en met vertegenwoordigers vanuit de onderwijsorganisatie van de drie vestigingen. Na elke examencommissievergadering worden de besluiten gedeeld via de nieuwsbrieven.

Ondernomen acties door het CvB naar aanleiding van het inspectiebezoek in 2020 bleken effectief. Resultaten zijn zichtbaar, Groene Norm heeft haar organisatie versterkt en is in rap tempo begonnen met kwalitatieve verbetering van haar producten en de eerste verbeteringen zijn opgeleverd in de vorm van addenda. De onderwijsteams werken daar inmiddels hard aan. Ook is het overleg tussen Groene Norm en haar afnemers aanzienlijk verbeterd.

Covid-19 en examinering 2020-2021

Door de opleidingsteams zijn noodplannen voor de afname van examens geschreven, mocht er weer een harde lockdown komen. Voor de examinering bleef een harde lockdown uit en beperkte het gebruik van de noodplannen zich tot afname van mondelinge examens via MS Teams.

Alle noodplannen zijn door de examencommissie beoordeeld. Voor twee studenten werd een afrondingsadvies afgegeven waardoor de overstap naar het hbo niet werd vertraagd.

Samenvattend heeft de examencommissie in 2021 de volgende taken verricht:

A. Diplomeren

- Van 416 studenten is vastgesteld dat zij aan de diploma-eisen voldeden.

B. Examenbeleid

Door de examencommissie vastgesteld en aan het CvB geleverd:

- Het handboek examinering voor 2021-2022
- Het jaarverslag examinering 2020-2021
- Het onderzoeksplan 2021-2022

De examencommissie heeft:

- De onderwijs- en examenregeling vastgesteld
- Drie klachten behandeld
- Toestemming verleend voor het gebruik van afwijkende examenfaciliteiten
- Vrijstellingsregeling vastgesteld
- Beleid vaststelling en examinering keuzedelen opgesteld
- 49 keuzedeelexamens vastgesteld
- Alle sets beroepsexamens van Groene Norm vastgesteld

C. Borgen en monitoren examenkwaliteit

Om de kwaliteit te monitoren zijn door de examencommissie audits en controles uitgevoerd.

- Jaarlijks maakt de examencommissie een onderzoeksplan en voert steekproeven uit. In totaal zijn 28 examens bezocht. Van elk bezoek wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt met de betreffende assessor besproken, waarbij het accent ligt op het verbeteren.
- Voor elke vaststelling voor diplomering wordt steekproefsgewijs onderzoek verricht op de examendossiers.
- De examencommissie heeft op basis van de uitgevoerde onderzoeken geconcludeerd dat diploma's terecht zijn afgegeven.

D. Geconcludeerde aanbevelingen uit het jaarverslag examinering 2020-2021

1. Breng de deskundigheid van bedrijfsassessoren over beoordelen en vaardigheid op peil met praktijkbeoordelen.nl. Dit heeft onvoldoende aandacht gekregen en vraagt een hoge prioriteit; er wordt nog te vrijblijvend mee omgegaan.
2. Laat de addenda uitwerken door de onderwijsteams naar handzame instructies en werkdocumenten.
3. Begeleid onderwijsteams om invulling te geven aan kaders en ruimte zoals beschreven in het nieuwe onderzoekskader mbo 2021 en toenemende verantwoording.
4. Verbeter de beschikbaarheid van informatie over examinering voor examenadministraties, aspectverantwoordelijken en onderwijsteams en ondersteun hen.
5. Zorg ervoor dat de beelden over de eisen aan en het beoordelen van studenten afgestemd zijn tussen betrokken actoren.
6. Beheers de groei van keuzedelen en daarmee het aanbod keuzedeelexamens. Dit vraagt een goede procesbeheersing en deskundige constructeurs. Koop zoveel mogelijk examens in.

7. Herhaal de vraag aan de leverancier van praktijkbeoordelen.nl om levering van het toegezegde dashboard in praktijkbeoordelen.nl waar PHE, EA en EC en andere belanghebbenden informatie mee kunnen genereren.
8. Laat onderwijsteams examinering expliciet opnemen in hun PDCA-cyclus.

Gegevens voor het jaarverslag examinering werden vlot geleverd door de teams en daardoor kon het jaarverslag volgens plan worden vastgesteld. Het schooljaar 2021-2022 zal voor de examencommissie in het teken staan van de samensmelting van het ROC Kop van Noord-Holland en het Clusius College. Het doel blijft om samen met de onderwijsorganisatie opnieuw verbeteringen in deskundigheid, organisatie, instrumentarium en borging van het proces van examinering en diplomering te realiseren. Samenwerken vanuit de eigen (kritische) rollen is cruciaal om voldoende transparantie te realiseren.

2.6 Zorg / passend onderwijs

In ons vmbo zijn zorg en ondersteuning belangrijke pijlers van het onderwijs. Van de vmbo-leerlingen had in het verleden ongeveer 40% een lwoo-indicatie (leerwegondersteunend onderwijs) of een lichte ondersteuningsbehoefte. De lwoo-indicatie wordt alleen nog afgegeven in de samenwerkingsverbanden waarin de vestigingen Amsterdam en Purmerend participeren.

De overige samenwerkingsverbanden hebben gekozen voor opting-out (verdeling van de middelen niet meer op basis van een indicatie maar op basis van een verdeelsystematiek die door het samenwerkingsverband is bepaald) en geven daarom geen indicaties lwoo meer af. Voor de leerlingen die anders een lwoo-indicatie zouden hebben gekregen, wordt nu de ondersteuningsbehoefte in kaart gebracht, waarin waar mogelijk door de vestiging voorzien wordt.

Ongeveer 30% van het aantal leerlingen in het vmbo krijgt extra ondersteuning, voorheen leerlinggebonden financiering (LGF of 'rugzakje'). In het mbo heeft ongeveer 15% van het aantal studenten vergelijkbare ondersteuning nodig. Deze ondersteuning kan kortdurend of langdurend zijn en wordt verzorgd vanuit de trajectvoorziening.

In welke ondersteuningsbehoefte een vestiging kan voorzien, staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Deze profielen staan gepubliceerd op de website van het Clusius College bij de verschillende vestigingen. Ook voor het mbo is er in een SOP omschreven welke ondersteuning een school kan bieden. Zo is er voor studenten uit het mbo die twijfels hebben over de opleidingskeuze, een heroriëntatieproject uitgevoerd ter voorkoming van voortijdig schoolverlaten.

Het Clusius College participeert in zes samenwerkingsverbanden Passend onderwijs VO. Gerard Oud, lid college van bestuur, heeft een toezichthoudende en/of een bestuurlijke rol in samenwerkingsverbanden van Noord-Kennemerland, Kop van Noord-Holland, West-Friesland en Midden-Kennemerland. In de samenwerkingsverbanden Purmerend/Waterland en Amsterdam participeren (door het college van bestuur gemandateerde) vestigingsdirecteuren.

Het jaar 2021 heeft voor alle samenwerkingsverbanden in het teken gestaan van het uitvoeren en verder professionaliseren van passend onderwijs. Het versterken van governance van de samenwerkingsverbanden zet door en het toezicht wordt verder geprofessionaliseerd. Ook met de medezeggenschap loopt het goed. In alle samenwerkingsverbanden, met uitzondering van Amsterdam, participeert – op voordracht van de ondernemingsraad – een docent van een vestiging van het Clusius College in de Ondersteuningsplanraad.

De middelen die het Clusius College van de samenwerkingsverbanden ontvangt zijn onderdeel van het budget van de vestigingen. Deze middelen worden – afhankelijk van de afspraken binnen het samenwerkingsverband – in elk geval ingezet voor verlaging van de groepsgrootte (met name in de BL), specialistische ondersteuning en zorg voor individuele leerlingen (zowel van daartoe opgeleide en toegeruste eigen medewerkers, als medewerkers van het samenwerkingsverband of andere externen), interne time-outvoorzieningen en scholing van medewerkers, voor zover deze niet vanuit het samenwerkingsverband plaatsvindt.

De middelen passend onderwijs worden vergelijkbaar met de rijksbijdrage ingezet in de begroting. Dit betekent dat 20% van deze middelen wordt gebruikt voor huisvesting, IT, centrale kosten personeel en ondersteunende afdelingen. De resterende 80% is het budget dat de vestiging minimaal inzet voor passend onderwijs. De vestiging Amsterdam krijgt tevens subsidie uit het leerplusarrangement, dat een school ontvangt bij een percentage leerlingen van meer dan 30% uit risicowijken (armoedeprobleemcumulatiegebied).

In bijlage 2 is van elke vestiging een rapportage opgenomen over de middelen die van het samenwerkingsverband ontvangen zijn en op welke wijze deze zijn ingezet. Tevens is in bijlage 2 voor de drie mbo-vestigingen de verantwoording van de middelen passend onderwijs mbo opgenomen.

2.7 Toelatingsbeleid

In het vmbo volgt het Clusius College de wettelijke kaders voor toelating. Aan iedere leerling die zich aanmeldt, wil het Clusius College een passende en veilige leeromgeving bieden. Leerlingen met leerproblemen of die anderszins extra ondersteuning behoeven, krijgen, indien nodig geacht door ouders en/of school, een intakegesprek. Dit intakegesprek is erop gericht om de juiste begeleiding en ondersteuning te bieden.

In het toelatingsbeleid voor ons mbo wordt uitgegaan van de ‘Wet vroegtijdige aanmelddatum en toelatingsrecht’ die per 1 januari 2018 van kracht is geworden. Deze wet regelt dat iedere student die zich voor 1 april aanmeldt toelatingsrecht heeft. Iedere opleiding heeft eigen intake-activiteiten die variëren van een intakegesprek tot het maken van een opdracht. De intake vindt plaats om de begeleidingsbehoefte van de student te leren kennen en bij de student het beroepsbeeld duidelijker te maken. De aanmelddatum is in studiejaar 2021-2022 met een maand verschoven naar 1 mei 2021. Dit in verband met de coronamaatregelen.

Zowel in het mbo als in het vmbo wordt er jaarlijks gekeken of de intake-activiteiten die hebben plaatsgevonden voor het juiste beeld bij leerlingen en studenten hebben gezorgd. Deze evaluaties vinden binnen de onderwijsteams plaats. Eventuele aanpassingen in de intake-activiteiten worden voorafgaand aan het schooljaar via de website gecommuniceerd.

2.8 Verantwoording kwaliteitsagenda mbo 2021

In het najaar van 2018 hebben we de Kwaliteitsagenda mbo 2019-2022 ingediend, waarin het strategisch beleid voor het mbo voor de komende jaren is vastgelegd. Hierin hebben we naast de drie landelijke thema's ook kwaliteitsbewustzijn en examinering opgenomen. Dit plan is in het voorjaar van 2019 goedgekeurd. In 2020 hebben we hier uitgebreid op gereflecteerd met de ‘midtermverantwoording’. Voor 2021 hebben we een voortgangsrapportage opgenomen.

Deze paragraaf in het bestuursverslag met bijlage (format) is de verantwoording over de besteding van de middelen van onze kwaliteitsagenda in 2021. In het format is de voortgang op de ambities terug te vinden. Het format en de financiële verantwoording zijn opgenomen in respectievelijk bijlage 3 en 4.

De wijze waarop wij de financiën hebben geregeld staat in een aparte paragraaf vermeld, net als de risicoanalyse. De betrokkenheid van docenten, studenten en bedrijfsleven is verwerkt in het hierna volgende narratief.

In 2019 gingen we voortvarend van slag met de ambities, om in 2020 te moeten concluderen dat de wereld en daarmee de uitvoering van geplande activiteiten er heel anders uit ging zien. Met veel omdenken en niet aflatende energie is het toen gelukt om goede voortgang te maken op de ambities. Voor 2021 hoopten we uitgestelde activiteiten alsnog live te kunnen organiseren. Dat is deels gelukt, mede door de inzet van speerpuntaanvoerders die de docententeams ondersteunden. Dat wat wederom in 2021 uitgesteld moest worden, pakken we in 2022 op. We realiseren ons ook dat we niet alles verduurzaamd of afgerond krijgen voor 1 januari 2023. Alle ambities zijn opgenomen in het meerjarenplan in de vorm van actie- en verbeterlijnen. Deze worden jaarlijks aangepast. Dat wat we niet weten te realiseren nemen we via het meerjarenplan mee naar 2023. Een deel van de kwaliteitsagendamiddelen maken we hiervoor beschikbaar.

Reflectie van het college van bestuur (CvB)

In het tweede Covid-19-jaar hebben de activiteiten in het kader van de Kwaliteitsagenda Groen als basis voor goed beroepsonderwijs 2019-2022 verre van stil gelegen. Integendeel. Het is wederom bewonderenswaardig hoe de onderwijsteams, ondersteund door de speerpuntaanvoerders, voortgang hebben weten te boeken.

Opleiden voor de arbeidsmarkt van de toekomst kan alleen met elkaar. 'Groeien doen we samen'. Dat is de titel van de position paper die de drie samenwerkingsverbanden passend onderwijs VO, het Horizon College, ROC Kop van Noord-Holland, Clusius College en Inholland hebben opgesteld. Hiermee maakt het gezamenlijk onderwijs in NHN duidelijk waar zij voor staan. De position paper is bijzonder goed gevallen bij provincie en gemeenten. De samenwerking in het RPA NHN is, als een logisch gevolg, versterkt en gericht op de realisatie van een human capital agenda en LLO. Aandacht voor het curriculum, regioleren en nauwe samenwerking met het bedrijfsleven zijn minstens zo belangrijk. Flexibilisering van ons onderwijs is noodzakelijk én een flinke uitdaging. Er is stevig ingezet op natuur inclusief denken en werken. Met de RIF Biodivers Perspectief kunnen we in gezamenlijkheid met alle partners stappen zetten naar nieuwe manieren van landbouwbedrijven. Aan de hand van met elkaar ontwikkelde modules en projecten maken studenten en docenten nader kennis met natuur inclusieve landbouw. Gelijke kansen voor iedereen noopt eveneens tot samenwerking. Een soepele doorstroom vbo-mbo-hbo vraagt om voorlichting en ondersteuning. Dat doen we met kennismakingsactiviteiten voor leerlingen en docenten en het keuzedeel Doorstroom hbo. Er is veel aandacht gegaan naar passend onderwijs en kwetsbare jongeren. Docenten hebben breed ondersteuning gekregen aan de hand van professionaliseringstrajecten. De regionale samenwerking met de collega-instellingen (vo, mbo, hbo) is eveneens versterkt. Dit heeft o.a. geleid tot een RIF-aanvraag 'Entree in beweging' van Horizon College met Regio College en Clusius College. Focus ligt op een (duurzame) plek op de arbeidsmarkt voor deze doelgroep en het samenvoegen van verschillende projecten en subsidies. Naast de drie landelijke thema's gaat onze aandacht uit naar de twee opgenomen extra thema's 'Versterken van de kwaliteitscultuur' en 'Examinering als betrouwbaar sluitstuk van de opleiding'. Alle opleidingsteams, teamleiders en directeuren zijn in 2021 betrokken bij het CINOP-traject gericht op het versterken van kwaliteitsbewustzijn. Het traject nemen we mee naar 2022, het bewustzijn naar de toekomst. Op het gebied van examinering zijn flinke stappen gezet. Het handboek examinering is echt tot leven gekomen en met de breed ingezette assessorentrainingen is een kwaliteitsslag neergezet.

De fusie met ROC Kop van Noord-Holland is ook een impuls voor het versterken van de regionale samenwerking. Op tal van aspecten van de kwaliteitsagenda is verbinding gemaakt tussen de ontwikkelingen van beide instellingen. Het contact is goed, gekeken wordt waar versterking kan plaatsvinden. We moeten ook onderkennen dat de fusie een hoop extra drukte met zich meebrengt, in 2021 met name voor de directeuren en managers.

Kijkend naar 2021 kunnen we trots zijn op wat er binnen de mogelijkheden voor elkaar is gekregen. We zien ook dat de coronaperiode bij iedereen flink heeft ingegrepen in het dagelijkse – school – leven. Onze zorg is en blijft voor iedereen die dat nodig heeft.

Thema Arbeidsmarkt van de toekomst

Binnen dit thema richten we ons op zes speerpunten. De twee landelijk genoemde indicatoren, arbeidsmarktperspectief van kwetsbare opleidingen en de stage-bbl-markt staan meteen hieronder.

Arbeidsmarktperspectief van kwetsbare opleidingen

Afgezien van Medewerker Bloem, Groen & Styling N2 en Medewerker Dierverzorging N2 wordt het beperkte arbeidsmarktperspectief dat geschetst wordt bij een aantal van onze opleidingen niet zo ervaren. Er is veel aandacht voor onze studenten van niveau 2 binnen het kader van passend onderwijs, nazorg en de aanpak jeugdwerkloosheid. Voor diplomering in de zomer van 2021 is een inventarisatie gemaakt van studenten die baat konden hebben bij een extra gesprek over de toekomst in relatie tot de arbeidsmarkt of vervolgopleiding. Er is weinig gebruik van gemaakt. We hebben ook geen indicatie dat het arbeidsmarktperspectief van studenten lastig was. Daar waar een knelpunt werd gezien is gekozen voor een vervolgopleiding.

De stage-bbl-markt

Ook in 2021 werden er ondanks corona geen echte tekorten ervaren. Alleen bij Bloem & Design waren er even minder stageplekken beschikbaar tijdens de eerste lockdown door het sluiten van bloemenwinkels. Dit trok snel weer bij. Daartegenover stond de overvloed aan stageplekken binnen het dossier Groene ruimte.

Ontwikkeling aandeel bbl

Net als in 2019 zijn er drie opleidingen waarvan het aandeel bbl hoger is dan 0,5, Entree, Voeding en Groene Ruimte.

Eigen alumnionderzoek

In 2021 hadden we een erg lage respons op de enquête. Op basis van de opbrengst konden we geen valide uitspraken doen.

Speerpunt: Flexibel Onderwijs

Op weg naar maatwerk in het mbo

De opleiding Tuin, Park & Landschap kampt al enige tijd met organisatorische problemen. Wisselingen van teamleider, een samenvoeging van twee teams op één locatie en het vertrek van een aantal docenten bracht onrust met zich mee. Daarnaast kampen we met een lerarentekort en is de student ook zonder diploma bij de hoveniers welkom. Er is veel werk. In 2017-2018 hadden we een instroom van 49 bol-studenten en 82 bbl. In 2021-2022 hebben we 22 bol-studenten en 43 bbl. We hebben te maken met een dalende lijn. De instroom vraagt blijvende aandacht om de doelstellingen te bereiken.

De Hotspot – een initiatief van de CIV Groen en de VHG - draait. Er is een website en er is een commitment groep van bedrijven. Er is een activiteiten-kalender waarmee de interactie met het bedrijfsleven wordt vormgegeven. Hiermee wil het team ook aan nieuwe studenten laten zien hoe aantrekkelijk het vak is en een diploma van de opleiding.

Bij Recreatie & Natuur werd in 2019-2020 gestart met 13 studenten, in 2020-2021 werden er 21 studenten en in 2021-2022 30 studenten ingeschreven. De onrust bij Tuin, Park & Landschap raakte deels ook de opleiding Recreatie & Natuur. De personele bezetting van deze opleiding hing jarenlang op één persoon. In 2020 is een collega aangenomen om een team neer te kunnen zetten. Daarmee kunnen taken verdeeld worden. Er is veel aandacht naar het ontwikkelen van het curriculum gegaan. Een instroom van 20 studenten in 2022 is de ambitie en een uitdaging.

In 2021 is een bredere discussie over flexibilisering op gang gekomen, niet in de laatste plaats door landelijke ontwikkelingen binnen het domein van Leven Lang Ontwikkelen (LLO). In het najaar is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden om Recreatie & Natuur voor niveau 2 te flexibiliseren. Dit komt voort uit een directe wens van het bedrijfsleven en sluit mooi aan op landelijke ontwikkelingen op het gebied van modularisering. Er is contact gezocht met collega-instellingen om mogelijke samenwerking te peilen, er is een projectleider benoemd en een aanzet gemaakt voor het projectplan. Onderzocht wordt of het project aan kan sluiten bij het team Flexibilisering & Modularisering van het programma 'Doorpakken op digitalisering' van MBO Digitaal. Team Veehouderij is een onderzoek gestart bij en met het bedrijfsleven om te kijken op welke wijze zij aan de vraag vanuit het bedrijfsleven kunnen voldoen.

In het kader van verbinding LLO en het reguliere onderwijs is met verschillende participatiebedrijven verenigd in NH Connect, een traject ingezet naar modulair onderwijs. Betrokken opleidingen zijn Monteur Mobiele werktuigen, Tuin, Park & Landschap en Grond, Groen & Infra.

Gepersonaliseerd onderwijs aanbieden in de vorm van een flexibele modulaire structuur vraagt om een ondersteunende logistiek en inhoud. Dit krijgt in 2022 meer aandacht. Er is in 2021 een portefeuille onderwijslogistiek bij een teamleider en directeur belegd.

Gevarieerd aanbod aan keuzedelen

In schooljaar 2021-2022 bieden we ten opzichte van het jaar daarvoor 19 extra keuzedelen aan met een totaal van 73 keuzedelen, waarvan 12 generiek en 61 vakspecifiek. Er is echt iets te kiezen. Een nieuwe speerpuntaanvoerder is met elk team in gesprek gegaan over de keuze voor de keuzedelen en de arbeidsmarkt-relevantie van elk. Ideaal gezien wordt de keuze ook besproken met de sector adviesraad. Zover is het nog niet. Een volledige onderbouwing van de relatie met de arbeidsmarkt heeft meer tijd en ruimte nodig. Verschillende onderwijsteams zijn aan de slag gegaan met het ontwikkelen van nieuwe keuzedelen. Hierbij is de samenwerking met andere instellingen en het bedrijfsleven gezocht. Deze worden in schooljaar 2022-2023 ingezet. Zie ook hieronder bij 'e-learning'.

e-learning

Een succesvolle samenwerking met andere instellingen op het gebied van ontwikkelen van e-learning gaf ons handvatten voor het ontwikkelen van nieuwe modules. Binnen innovatiegroepjes is onderzoek gedaan naar de wens vanuit het bedrijfsleven in combinatie met de wens en mogelijkheden van opleidingsteams. Waar een match gevonden kon worden, zijn ontwikkeltrajecten ingezet. Zo ontwikkelt de opleiding Monteur Mobiele Werktuigen een module waar e-learning en praktijklessen in samenkomen en schreef het team Commercieel ondernemen een projectplan aan de hand van een brancheonderzoek naar de behoefte voor aanvullende modules. Deze modules zullen ook hun weg vinden binnen het reguliere onderwijs. Eind 2021 zijn de eerste ontwikkelstappen gezet richting drie mbo-certificaten voor de Groene academie. Deze academie richt zich op groen ondernemerschap in brede zin en bestrijkt het hele groene domein.

In de tweede helft van 2022 wordt de ontwikkelfase afgerond. De modules zijn geschikt voor het reguliere onderwijs en staan ook open voor werkenden en werkzoekenden. Succesvol werden e-learning modules ontworpen voor het certificaat 'Interne Auditor' voor de opleiding Voeding, 'Beheer en Aanreiken van medicijnen' voor Zorgboeren en 'Begeleider praktijkleren' (generiek). Een consortium van vijf instellingen richt zich op het ontwikkelen van drie mbo-certificaten en een keuzedeel met certificaat binnen het domein van Voeding. Al het onderwijs is geschikt voor reguliere studenten én doelgroepen van buiten de school. Pilots zijn gestart om studenten en lerenden van buiten de school samen praktijklessen te laten volgen. Aangesloten hybride docenten hebben dit met veel plezier opgepakt. Een evaluatie volgt eind 2022. Scholing van docenten specifiek gericht op e-learning nam een enorme vlucht vanaf het moment dat het reguliere onderwijs online voortgezet moest worden. De I-coaches bieden ondersteuning. Er is een scala aan – online- cursussen en trainingen om vaardig te worden in het aanbieden van e-learning en de veranderende rol van de docent. Docenten kunnen zelf een keuze maken uit het aanbod van Goodhabit. Specifieke training op het gebied van coaching in het kader van Leven Lang Ontwikkelen is nog niet ingezet.

De ambitie om twintig e-learning modules aan te bieden wordt numeriek niet gehaald, maar sommige mbo-certificaten bestaan uit verschillende modules. Die samen tellen al snel richting de twintig.

Duurzame samenwerking met het bedrijfsleven

Een pilot met relatiemanagers bij vijf teams heeft inmiddels geleid tot een relatiemanager voor elk team, een lerend netwerk waarbij kennis en kunde wordt uitgewisseld. De verankering van onze school met het regionale werkveld krijgt steeds meer vorm. Door het verder op- en uitbouwen van een sterk regionaal netwerk zijn we goed op de hoogte van ontwikkelingen in de regio en de vraagstukken die er spelen. Het initieel onderwijs wordt steeds meer samen met het werkveld vormgegeven. Dit wordt zowel door de inzet van de relatiemanagers en bpv-begeleiders in de opleidingsteams als via projectleiders van publiek-private samenwerkingen (o.a. met projecten via de regeling regionaal investeringsfonds⁵) georganiseerd. In alle opleidingen is reguleren inmiddels in het curriculum verankerd. Studenten voeren opdrachten vóór en op bedrijven uit én studenten leren structureel buiten de muren van de school. We zetten de eerste stappen richting goed geoutilleerde praktijklocaties/demoleerbedrijven waar studenten, ondernemers en docenten samen leren. In alle opleidingen worden gastlessen en masterclasses georganiseerd. Samenwerking met practoren, lectoren en experts uit het bedrijfsleven is hierbij cruciaal. Het organiseren van gastlessen werd soms omgezet in een digitale vorm, excursies waren lastiger alhoewel een team ook deze wist te digitaliseren en studenten elkaar digitaal meenamen in rondleidingen bij hun eigen bedrijf. In 2021 is er gestart met het plan om meer structuur aan te brengen in de organisatie van gastlessen en masterclasses (draaiboek, uitvoeringsagenda met begroting en communicatieplan).

Het Clusius College is actief in Groenpact en neemt deel in alle vijf praktijkclusters van CIV Groen en de daaraan verbonden hotspots en meetingpoints. Het meetingpoint ClusiusLab is een inspirerende ontmoetingsplek voor masterclasses en netwerkevents. Het lab is deels in samenwerking met het bedrijfsleven opnieuw ingericht. Deze faciliteit bood en biedt ook in het coronatijdperk door omvang en goede ventilatiemogelijkheden de mogelijkheid om toch bij elkaar te komen. In 2021 zijn de mogelijkheden voor een tweede meetingpoint onderzocht en is er een start gemaakt met het updaten van de bestaande foodhal tot een Creatief Foodcenter waar experts, studenten (mbo-hbo) en docenten samenwerken en onderzoek doen in samenwerking met practoraat/lectoraat.

De thema's LLO en duurzame samenwerking met het bedrijfsleven zijn complementair aan elkaar. Herijking van de sectoradviesraden is van belang zowel op thema's als op samenstelling. Begin 2022 gaan we hiermee aan de slag.

⁵ Het Clusius College is penvoerder van de RIF Biodivers Perspectief (zie hieronder onder Natuurinclusief denken en werken), GroenStart (zie onder hoofdstuk Jongeren in kwetsbare posities), NHFood (zie hoofdstuk LLO) en is actief in vele andere (regionale) samenwerkingsverbanden.

Speerpunt: Leven Lang Ontwikkelen (LLO)

In 2018 dachten we - met een stevige positie op het gebied van LLO in de regio middels de Onderwijsgroep Noordwest-Holland (bedrijfsopleidingen) - dat we ons nu wat meer konden gaan verdiepen in nieuwe manieren van leren, nieuwe vormen van onderwijs en het ontwikkelen van een visie. Dat hebben we ook gedaan maar in een tempo dat we destijds niet konden voorzien. We ontwikkelden een visie in 2019 en maakten een plan van aanpak in 2020. Daar kruisten de fusieplannen een beetje doorheen. Verschillende LLO-paden begonnen samen op te lopen. Aan de ene kant de positionering van LLO als een van de pijlers van de nieuwe instelling en het daarmee samenhangende gesprek met de onderwijsteams, teamleiders en vestigingsdirecteuren over de betekenis daarvan. Aan de andere kant lopende LLO-trajecten. Het gesprek met de interne stakeholders kreeg een start met de presentatie van een futuroloog waar een film van werd gemaakt en de positionering van LLO werd opgepakt door een LLO fusie klankbordgroep. Buiten de instelling zijn we goed verbonden op het thema. Er wordt samengewerkt met Kennispunt LLO en MBO Digitaal. We zijn actief betrokken geweest bij de uitvoeringsagenda's en de pilot 'Platform Leven Lang Ontwikkelen' van het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord 2022.

De eerder gestarte pilot praktijkleren met praktijkverklaringen vroeg om nadere uitwerking en vond een plek binnen LLO en de kwaliteitsagenda met als 'haakje' het verstevigen van de positie van kwetsbare jongeren. Drie opleidingen zijn hierbij betrokken: Tuin, Park & Landschap, Monteur mobiele werktuigen en Groen, Grond & Infra. Duurzame implementatie bleek nog vele administratieve en organisatorische uitdagingen te kennen, maar is ambitieus opgepakt. Een projectleider is aangesteld om het proces in goede banen te leiden. Er wordt nauw samengewerkt met participatiebedrijven verenigd in NH Connect en het RPA.

Het Convenant kwetsbaren en een regionaal opgesteld position paper onderwijs 'Groeien doen we samen' geven daarnaast mooie paraplu's waaronder we LLO verder kunnen ontwikkelen.

Natuurinclusief denken en werken

In 2019 hadden we een idee voor een RIF Natuurinclusief werken. Het idee kreeg in 2020 een plek in Biodivers Perspectief – gericht op natuurinclusieve landbouw. Met de ondersteuning van het RIF-project en alle partijen die hierbij betrokken zijn, richten we onze blik op nieuwe manieren van landbouw bedrijven en het belang van biodiversiteit in alle opleidingen.

De in 2018 beoogde twee cursussen voor het bedrijfsleven bleken niet goed te passen als 'losse' opdracht. Biodivers Perspectief biedt op dit gebied nieuwe mogelijkheden. Kennisoverdracht zit hier goed in verankert.

Alumni community

In 2018 hadden we allerlei ideeën bij een alumni community en in 2019 gingen we dan ook voortvarend aan de slag met de teams die zich daarvoor hadden opgegeven. De werkelijkheid bleek weerbarstig en iedereen leek met dezelfde problemen te worstelen: wat hebben we alumni te bieden en wat willen ze van ons? Ook AVG- en CRM-vraagstukken bleken gedeeld te worden in het land. In 2021 hebben we een enquête uitgezet bij oud-studenten. Zij gaven aan interesse te hebben in drie activiteiten: masterclasses, activiteiten in samenwerking met het bedrijfsleven en een reünie. Bij bestaande masterclasses worden alumni nu gericht uitgenodigd en opleidingen worden gestimuleerd nieuwe masterclasses te organiseren en daarbij de belangstelling van alumni in mee te nemen. Er wordt nagedacht over mogelijkheden om alumni te interesseren voor een (groene) docentenopleiding of voor hybride docent. De inzet van alumni als gastdocent blijft eveneens interessant, maar is niet structureel van de grond gekomen. Reünies worden door opleidingen zelf opgepakt.

In 2021 is binnen het netwerk mbo-hbo Noord-Holland/Flevoland, onder voorzitterschap van het Clusius College, een onderzoek gedaan naar de verschillende manieren waarop de aangesloten instellingen alumnibeleid vorm hebben gegeven en mogelijkheden om samen te werken. Uit de enquête kwam vooral

een variëteit aan aanpakken naar voren. Een concreet vervolg op het onderzoek komt in 2022. Een nieuwsbrief om alumni te informeren wordt onderzocht als communicatiemiddel. Dit middel is beproefd in het HO en WO maar lijkt niet op veel enthousiasme binnen de instelling te kunnen rekenen. Om keuzedelen cadeau te kunnen doen aan alumni moet de logistiek op orde zijn en het aanbod arbeidsmarktgericht. Beide zijn niet voldoende op orde en vergen meer tijd.

Het speerpunt alumni heeft raakvlakken met verschillende andere speerpunten. De basis is echter nog niet goed op orde. Dat blijft de focus. In 2022 pakken we dit gezamenlijk met ROC Kop van Noord-Holland verder op.

Speerpunt Techniek en Innovatie

Een uitgebreide verkenning rondom techniek en innovatie werd in 2019 gestart en in 2020 afgerond. De verkenning maakte inzichtelijk waar de teams staan, waar ze heen willen en welke stappen daartoe ondernomen kunnen worden. De bijdragen gaven aan dat het onderwerp op de teamagenda staat en dat er goed werd nagedacht over de wijze waarop dit onderwerp met een zekere vanzelfsprekendheid in het curriculum zou moeten komen. De teams hebben de ambities deels vastgelegd in de TAP's. In 2021 hebben vele activiteiten plaatsgevonden en zijn lessen ontwikkeld op het gebied van techniek en technologie. Daarnaast is een RIF Smart Farming in ontwikkeling. Als apart speerpunt onder de kwaliteitsagenda is het onderwerp afgesloten.

Speerpunt: Natuurinclusief denken en werken

'Natuurinclusief denken en werken stimuleren' gericht op het bedrijfsleven heeft een plek gevonden in de RIF Biodivers perspectief, zie hierboven.

Verschillende opleidingen gaven in 2019 aan met het onderwerp Natuurinclusief aan de gang te willen. De teams Plantenteelt en Veehouderij gaven aan het belangrijk te vinden studenten een bredere blik mee te geven, maar ook dat er een spanningsveld bestaat tussen strategisch toekomstgericht denken en de huidige dagelijkse praktijk die de studenten ervaren en kunnen overzien. Er werd door docenten voortvarend gestart met het volgen van webinars, presentaties, bezoeken aan voorbeeldbedrijven, deelname aan Kennis op maat – wat in 2021 resulteerde in lesmateriaal – en het anders inrichten van landbouwactiviteiten rond de school. Het curriculum wordt onder de loep genomen en modules aangepast met als doel in 2022 'natuurinclusief' in alle onderdelen van de opleiding terug te laten komen.

Vele studenten hebben inmiddels modules gevolgd die hier het resultaat van waren. Inmiddels zijn er meer teams aangehaakt. Bij de opleiding I&O is natuurinclusief denken en werken sinds 2021 echt opgenomen in het hele curriculum. I&O heeft het natuurinclusief denken als rode draad opgenomen in alle stof die ze aanbieden en hebben het opgenomen in de vereiste beroepsvaardigheden. Voor 2022 is de ambitie om het thema ook in te bedden in de opleiding Bloem & Design, te beginnen met de avondopleiding.

Er zijn in 2021 diverse excursies voor de docenten van de opleidingen Plantenteelt, Loonwerk en Veehouderij georganiseerd. Doel was om de docenten te inspireren en te laten zien hoe natuurinclusieve landbouw er in de praktijk uit kan zien. Hierdoor kunnen docenten gericht studentexcursies regelen en studenten goede opdrachten meegeven. Er is een interactieve lesmodule voor natuurinclusieve veehouderij ontwikkeld samen met andere AOC's en voor het eerst aangeboden in schooljaar 2021-2022. Het bedrijfsleven heeft ook input gegeven voor deze module en zal gastlessen verzorgen en de studenten op hun bedrijf ontvangen. De studenten zijn al diverse malen op excursie geweest bij de bedrijven. Specifieke aandacht gaat uit naar duurzaam bodembeheer. Er is een lessenserie opgezet samen met de bodemcoaches. Daarnaast is in 2021 samengewerkt met de Amsterdam Green Campus in het duurzaam bloemkoolproject. Dit traject wordt herhaald in 2022 en zal uitmonden in een structureel onderdeel van de

teeltlessen akkerbouw/vollegrondsgroenteteelt. Een groot succes is het project Hand en Land bij Fort Krommeniedijk. Studenten van I&O hebben samen met een ontwerper ontwerpen gemaakt die werden uitgevoerd door studenten van Tuin, Park & Landschap en Groen, Grond & Infra.

Ook voor 2022 staan diverse samenwerkingen met het bedrijfsleven en andere AOC's op de agenda.

Speerpunt: Excelleren en verdiepen

Een nulmeting in 2019 van excellentie en verdiepingsprogramma's bij zes onderwijsteams leverde een mooie lijst op van activiteiten variërend van (internationaal) beursbezoek, studiereizen, netwerkbijeenkomsten, deelname aan wedstrijden in binnen- en buitenland, gastlessen en masterclasses. Daarop volgde een lijst van wensen voor nieuwe activiteiten zoals een wedstrijd carrousel voor talentontwikkeling in samenwerking met vakexperts uit het bedrijfsleven en een uitbreiding van bestaande activiteiten. Na een succesvolle editie van Skills The Finals in Leeuwarden (maart 2020) waar we met een kandidaat voor de opleiding Bloem & Design en een kandidaat voor Monteur Mobiele Werktuigen meededen, waren er grootse plannen voor uitbreiding van het aantal deelnemende teams aan de editie 2021 en het participeren in het schrijven van een wedstrijd. Halverwege de lente bleek dit vanwege corona niet goed haalbaar. De focus lag op het reguliere onderwijs en om met nieuwe teams te starten bleek een lastige opgave. De opleiding Bloem & Design liet zich niet leiden door beperkingen en ontwierp met een hele klas een voorronde die digitaal zou plaatsvinden. Er is met veel enthousiasme uitgekeken naar Skills The Finals 2021. Dat gold ook voor studenten van Monteur Mobiele Werktuigen. Helaas konden deze wedstrijden geen doorgang vinden.

In 2021 is hard gewerkt aan het uitbreiden van het aantal teams dat meedoet aan excellentietrajecten. De opleidingen Loonwerk en Paardenhouderij doen nu, naast Bloem & Design en Monteur Mobiele Werktuigen ook mee aan de voorrondes voor de landelijke Skills finales in 2022. Het team Voeding maakt zich op voor de vakwedstrijd 'kaas maken' en nomineerde zich voor de Groen onderwijs Impactprijs met 'All you need is Food'. In 2020 wonnen zij de prijs al eens met 'Newcomers in the kitchen'. Binnen de Entree worden op de praktijklocaties uitdagingen voor de studenten georganiseerd. Ondanks corona werden er extra curriculaire masterclasses georganiseerd. Een populaire aanvulling op het reguliere programma. Ook in 2021 hadden we een actieve mbo-ambassadeur die zich binnen en buiten de instelling van zich heeft laten horen.

Talentontwikkeling, in 2021 losgekoppeld van excellentieprogramma's, heeft in 2021 niet kunnen bloeien. Langdurige ziekte van de speerpuntaanvoerder en prioriteiten stellen in tijden van corona hebben ervoor gezorgd dat het programma niet tot uitvoer is gekomen. Binnen het LOB-/SLB-programma is er een training voor docenten waarbij extra aandacht is voor talentontwikkeling bij studenten. De activiteiten binnen het kader van de NPO-gelden zorgen voor extra aandacht op het gebied van zien en gezien worden, ontwikkeling en verbinding. We focussen ons voor 2022 op verdere uitbouw van het Skills programma en de gastlessen en masterclasses onder het speerpunt LLO, 'samenwerking met het bedrijfsleven'. Hier sluiten we zoveel mogelijk studenten op aan en bieden een programma dat aansluit op interesse en ontwikkeling van de studenten.

Speerpunt: Internationalisering

Internationalisering heeft een vaste plek in ons onderwijs en we hebben als instelling het standpunt dat we, indien veilig en haalbaar, zoveel mogelijk internationale activiteiten door willen laten gaan. Dat is ook in de coronaperiode gelukt. Er zijn studenten naar het buitenland gegaan en we hebben studenten uit het buitenland ontvangen. Heel veel ging ook niet door. Dat betekende niet dat internationalisering daarmee van de agenda af was. De opleiding Tuin, Park & Landschap wist het netwerk uit te breiden met een digitale samenwerking met scholen in Denemarken en Finland om te leren van elkaars 'cultuur'.

Inmiddels is er een volledige klas naar de Deense school geweest om een drieweekse landscaping lesmodule te volgen samen met Finse en Deense studenten. Een onderzoek loopt naar mogelijkheden om studenten uit verschillende landen samen een internationale module (bv Engels) te laten volgen. Een eerder uitgesteld sterilisatieproject in Zuid-Europa voor de opleiding Paraveterinair heeft door extra uren inzet een geheel nieuwe invulling gekregen. Studenten van de opleiding Paraveterinair zijn in september 2021 gestart met een internationale lesmodule waarbij de studenten in samenwerking met de leerbedrijven in het buitenland opdrachten hebben gemaakt en er voorbereidingen zijn getroffen voor het fysieke bezoek van de studenten aan deze 'opdrachtgevers'. Ook hebben enkele docenten een voorbereidend bezoek kunnen brengen om het project goed op te kunnen starten. In 2022 vertrekken 30 studenten uit deze klas naar de leerbedrijven om de opdrachten in de praktijk uit te voeren. Door de extra uren die uit de kwaliteitsagenda ingezet konden worden om Amooove Agriculture te ondersteunen is een duurzaam contact ontstaan dat het project overstijgt en een verdieping op de inhoud met zich meebrengt. Opleidingen die in eerste instantie weinig interesse hadden voor internationaal georiënteerd onderwijs, hebben inmiddels ook kennisgemaakt met de mogelijkheden van internationalisering door middel van artikelen, presentaties en enthousiaste verhalen van studenten en collega's. Er is nu vanuit nieuwe opleidingen interesse getoond om te internationaliseren en hier is in 2021 een start mee gemaakt.

Het professionaliseren van medewerkers om de studenten goed te kunnen voorbereiden op een steeds internationaler wordende toekomst is gedurende de looptijd van de kwaliteitsagenda steeds belangrijker geworden. Professionaliseren door samen te werken met collega's uit een ander land die in hetzelfde vakgebied werken, is door meerdere collega's aangepakt. Dit resulteert in lessen die interessanter zijn voor de studenten waarbij digitaal contact wordt gelegd met leeftijdsgenoten in het buitenland. De kwaliteitsagenda heeft in 2020 en 2021 een goede basis gelegd voor verdere ontwikkeling van digitale en fysieke samenwerking van onze collega's en studenten met studiegenoten in het buitenland. In 2022 kunnen wij verder werken aan verankering van ons internationale netwerk en het internationaliseren van onze lessen.

Thema Versterken van de kwaliteitscultuur

Speerpunt: kwaliteitsbewustzijn in de hele organisatie

Met het doel kwaliteitsbewustzijn te versterken en verankeren in het mbo richting eigenaarschap en daarmee een actievere rol voor docenten in het werken met PDCA, hebben we CINOP ingeschakeld. Na een uitgebreide voorbereiding in het voorjaar van 2020 door een ontwerpgroep met vertegenwoordigers van docenten, ondersteunende afdelingen, een directeur en een teamleider is in het najaar van 2020 met de eerste trainingen gestart. Vijftien onderwijsteams doen mee en ook het managementteam volgt het traject. Elke groep vraagt om maatwerk. Immers, niet iedereen vertrekt vanuit hetzelfde punt.

Na intakegesprekken met vertegenwoordigers van de teams en een individuele nulmeting aan de hand van een vragenlijst is het maatwerktraject verder uitgewerkt. In 2020 waren live bijeenkomsten nauwelijks mogelijk. Dat ging beter in 2021. Een tussenevaluatie in het najaar van 2021 bij alle teams heeft concrete vervolgpunten opgeleverd om mee aan de slag te gaan in 2022. Na de evaluatie zijn duidingsgesprekken met de teams georganiseerd die in de laatste maand van 2021 en begin 2022 plaatsvonden. De gesprekken met de teamleider, directeur en afvaardiging van het team aan de hand van de opleidingsdata geeft aan dat er een flink niveauverschil tussen de verschillende teams bestaat. Afhankelijk van de behoefte van de teams zijn vervolgbijeenkomsten ingepland. Iedereen is zich ervan bewust te moeten werken aan kwaliteitsverbetering, er is sprake van grote betrokkenheid. Op sommige onderwerpen wordt er onderling actief gedeeld en bij andere onderwerpen is dat nog een punt van aandacht. Op alle vestigingen zijn aspectverantwoordelijken kwaliteitszorg inmiddels een gewoonte. Door alle coronamaatregelen is het project een beetje vertraagd. Het wordt in het najaar van 2022 afgerond met een evaluatie en eindmeting.

Kwaliteitsnetwerk

De aanbevelingen uit de audit van het Kwaliteitsnetwerk (2019) zijn meegenomen in het ontwerp van de CINOP-training. De processen voor profiel 3⁶ zijn door de afdeling Kwaliteit & Onderwijs beschreven in 'Zorg voor kwaliteit' de leidraad voor kwaliteitszorg voor het (v)mbo dat in 2020-2021 is opgesteld met input van directeuren en teamleiders. Vaststelling van de leidraad heeft plaatsgevonden op 1 oktober 2021. Implementatie volgt eind 2021, begin 2022. Het indalen bij de teams vraagt aandacht. De ontbrekende onderdelen van het kwaliteitssysteem profiel 3 zijn aangevuld. Voor wat betreft profiel 4⁷ liggen we op koers. Mede door bovengenoemde leidraad kwaliteitszorg en het CINOP-traject waardoor we zorgen voor grote en kleine cycli en verbinding daartussen. Kwaliteitszorg is niet een onderwerp dat afgesloten wordt. Het behoeft doorlopende aandacht.

Professionalisering

In 2020 zijn we gestart met het samenstellen van een werkgroep gericht op professionalisering binnen het mbo én het vmbo. In 2021 is de visie op professionalisering aangescherpt en vormt nu de kapstok voor beleid en uitvoering op het gebied van professionalisering en ontwikkeling. Er zijn en worden verbindingen gelegd met de kwaliteitsagenda, het meerjarenplan, actielijnen van de verschillende vestigingen, kwartaalrapportages en HR-instrumenten. Er is de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor professionalisering variërend van vakinhoudelijk, didactisch tot leiderschapstrajecten, digitale vaardigheden, omgaan met e-learning, de veranderende rol van de docent en een heel pakket aan onlinecursussen. Het aanbod is de afgelopen jaren alleen maar uitgebreid. In het kader van passend onderwijs gaven docenten eerder aan behoefte te hebben aan ondersteuning bij specifieke problematiek en het voeren van gesprekken. Daar is in 2020-2021 stevig op ingezet.

Schoolmaatschappelijk werk is stevig verankerd in alle drie de vestigingen en er is begeleiding voor specifieke problematiek, zoals verslaving. Ook docenten kunnen begeleiding krijgen. Een succesvolle pilot met jobcoaches bij de Entree die begeleiding overnemen als het binnen de reguliere ondersteuning van de stagebegeleiders niet meer lukt, wordt uitgebreid met scholing op dit gebied voor de bpv-begeleiders.

SLB-/LOB-docenten en bpv-begeleiders hebben een scholing gevolgd voor het aangaan van verdiepende en begeleidende loopbaangesprekken en het ontwikkelen van een breder pallet aan communicatievaardigheden bij de studenten.

Onderwijsteams nemen professionalisering nu standaard mee in de TAP's en er is per vestiging een overzicht van alle trajecten die zijn doorlopen, inclusief de kosten.

Het in 2020 gestarte traject met onderzoeksdocenten is verder uitgewerkt. Er ligt een visie, de routing van diverse typen onderzoek is in kaart gebracht en verantwoordelijkheden zijn verhelderd. Er is een coördinator aangesteld. Daarnaast heeft elke vestiging een teamleider met portefeuille onderzoek.

Evaluatie van grote professionaliseringstrajecten zoals didactisch coachen en de assessorentrainingen maken een onderdeel uit van de trajecten zelf. Voor individuele trajecten is nog geen evaluatie-instrument ontworpen. De individuele reflecties worden meegenomen in het nieuwe instrument voor gesprekken cycli, BOOT.

Bevoegd-bekwaam

Begin 2020 hadden we twintig docenten (zij-instromers) nog in opleiding en geen enkele docent voor de klas die niet bevoegd en niet in opleiding was. Hier bracht corona verandering in. Eind 2020 hadden we zeventien docenten nog in opleiding en veertien docenten niet bevoegd én niet in opleiding. In 2021 waren

⁶ Profiel 3, een instellingsbreed kwaliteitssysteem.

⁷ Profiel 4, Integrale kwaliteitsbenadering binnen de instelling.

er 92 bevoegde docenten en 25 onbevoegde docenten in dienst. Onbevoegd en niet in opleiding betekent tijdelijke vervanging of een tijdje meedraaien om te kijken of het onderwijs goed past. Bij een positief oordeel wordt een scholingstraject richting bevoegdheid ingezet.

Expertgroep beroepsgerichte didactiek

Halverwege 2019 startten we met de Expertgroep beroepsgerichte didactiek. In de zomer van 2021 heeft de Expertgroep beroepsgerichte didactiek haar activiteiten afgerond. De verschillende onderzoeken zijn gedeeld en geïmplementeerd. De opzet en werkwijze van de groep is uitvoerig geëvalueerd en in tussentijdse reflecties ook telkens bijgesteld. Een waardevolle werkwijze die de groep veel heeft gebracht. Een lijst met aanbevelingen kan eventuele nieuwe groepen in de toekomst van dienst zijn. De deelnemers hebben aangegeven enorm gegroeid te zijn en het samenwerken als echte meerwaarde te hebben ervaren.

Thema Jongeren in kwetsbare posities

Binnen deze ambitie wordt nauw samengewerkt met ROC Kop van Noord-Holland en het Horizon College onder de vlag van het 'Convenant kwetsbaren'. We hebben allemaal dezelfde doelstellingen. Er wordt ook nauw samengewerkt binnen en tussen de samenwerkingsverbanden. Verschillende regelingen maakten dat er versnippering op de loer lag. In 2021 zijn activiteiten beter verbonden o.a. door de subsidieregeling 'Begeleiding en nazorg' waar een focus op studenten niveau 2 ligt samen te voegen met ambities vanuit de kwaliteitsagenda en doelstellingen uit 'Aanpak Jeugdwerkeloosheid'⁸. Daarnaast zijn regionale regiegroepjes samengevoegd. We zijn actief betrokken bij de uitvoeringsagenda's van het Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord.

Maatregelen rondom corona hebben verstrekkende gevolgen voor studenten in zijn algemeenheid en in het bijzonder de kwetsbare jongeren. In 2021 bleef de onrust aanhouden en kregen we te maken met aanhoudende somberheid onder docenten en studenten. Verschillende zelfdodingen en pogingen daartoe maakten diepe indruk. Het is gelukt om de meeste studenten een vangnet te bieden in de vorm van passende begeleiding bij specifieke problematiek, een uitgebreid programma heroriëntatie bij niet langer passende studiekeuze, mentorgesprekken en een ontmoetingsplek toen het weer kon. Ondersteuning hebben we gekregen van o.a. de GGZ, voor zowel studenten als docenten.

Hieronder volgt eerst een korte reflectie op de in de kwaliteitsagenda genoemde indicatoren Begeleiding en ondersteuning en de VSV-cijfers. Daarna wordt ingegaan op het speerpunt met verschillende ambities.

Begeleiding en ondersteuning

Het doorstroomdossier hebben we niet langer in gebruik. Het werd niet goed ingevuld en leverde vooral onduidelijkheid op. We hebben nu een digitale aanmelding waarbij de student aangeeft of er een ondersteuningsbehoefte is. Op basis van die informatie wordt bij de intake hierop doorgevraagd of wanneer daar aanleiding toe is, wordt er voor de intake contact opgenomen met de school van herkomst. Het eigenaarschap voor het aangeven van een ondersteuningsbehoefte ligt bij de student. Het inrichten van het onderwijs, passend bij de behoefte van de student, is niet altijd eenvoudig. Docenten ontvangen ondersteuning en scholing. Dit onderwerp heeft aandacht onder passend onderwijs en professionalisering.

VSV

In studiejaar 2020-2021 zijn er in totaal 48 VSV'ers waarvan zeven bij Entree (13 in 2020), veertien bij niveau 2 (19 in 2020) en 27 bij niveau 3 en 4 (39 in 2020). In totaal een daling van 23 ten opzichte van het jaar daarvoor. Het percentage is nog steeds te hoog: 3,8%. We komen in de buurt van ons streefpercentage van 3,5% zoals we hebben neergelegd in de kwaliteitsagenda.

⁸ Aanpak Jeugdwerkeloosheid van de ministeries van SZW, OCW, gemeenten, het onderwijs, UWV, de (jongeren)vakbonden, werkgevers en SBB is gericht op het begeleiden van jongeren naar vervolgonderwijs of werk.

Speerpunt: Jongeren in kwetsbare posities

We hebben een helder beeld waarom studenten tussentijds de instelling verlaten

We hebben wederom een flink aantal vsv'ers in niveau 3 en 4, al is het aantal ten opzichte van het vorige jaar gedaald. Op niveau 2 zien we een lichte daling. Er is veel aandacht voor deze groep. Bij de Entree is helaas weer een stijging te zien. De studenten staan als vsv geregistreerd, maar dit betekent niet dat ze geen (beschut) werk of andere dagbesteding hebben. Alle studenten zijn in beeld, niemand verdwijnt van de radar.

Om een helder beeld te krijgen waarom studenten tussentijds de instelling verlaten wordt met elke student een exitgesprek gevoerd en is sinds september 2020 de heroriëntatiemedewerker/doorstroomcoach steviger gepositioneerd om de heroriëntatie als mogelijkheid bij uitstroom in te kunnen zetten op alle drie de vestigingen. In 2021 is dit met een extra persoon uitgebreid. Hiermee werden de onderwijsteamleiders ook beter bekend met het programma en meer betrokken bij de uitvoering van de vsv-programma's.

De werkgroep VSV, ingesteld in 2020, is ook in 2021 een aantal maal bijeengewees en heeft een analyse gemaakt van de uitvalredenen en de ingezette en in te zetten interventies. Deze aanbevelingen zijn gecommuniceerd binnen het MT. De directeuren sturen op extra inzet om het gesprek met de studenten aan te gaan, te achterhalen wat er speelt en de daarbij horende interventies in te zetten. Dit loopt nog niet goed genoeg. Niet elke vestiging heeft een stabiel MT waardoor sturing niet continue plaatsvindt. De heroriëntatiemedewerker/doorstroomcoach, alhoewel beschikbaar met een toolkit aan ondersteuning, is niet optimaal ingezet.

Het team Entree heeft zich nader verdiept in verschillende begeleidingsstijlen aan de hand van AMN-talentscan én de kwaliteit van de mentorgesprekken om sneller ondersteuningsbehoefte op te kunnen halen of potentiële uitval te kunnen identificeren. Er is ook gekeken naar succesvolle aanpak elders in het land. Daar waar alle hulp de school is binnen gehaald, is de uitval minimaal. Er is continue hulp aanwezig. Er is echter echte massa nodig om dit te kunnen organiseren. Het heeft wel aan het denken gezet. De inzet van externe hulpverlening binnen de school – GGZ, schoolmaatschappelijk werk, GGD en verslavingszorg – is versterkt.

Een ontwikkeling waarbij uitgevallen havo-studenten werden aangemeld bij de Entree heeft vraagtekens opgeroepen. Hoe kunnen we onderwijs op niveau aanbieden? Ze hebben geen overgangsbewijs van leerjaar 3 naar leerjaar 4. Het bedrijfsleven is geïnteresseerd in deze studenten, een bbl-traject ligt meer voor de hand. Maatwerk voor deze studenten werken we in 2022 nader uit.

In 2021 is de regeling Meedoen in het MBO opnieuw vastgesteld. De mogelijkheid tot gespreide betaling is populair. Een enkeling maakt gebruik van de regeling voor de aanschaf van leermiddelen zoals rijlaarzen of gereedschap of kwijtschelding van kosten voor leermiddelen.

Verzuim

Aanwezigheidsregistratie door lesgeevenden blijft ingewikkeld zelfs met de teruggebrachte termijn om de gegevens in te voeren. Voorstel is om in 2022 de registratietermijn opnieuw aan te passen waardoor registratie op de dag zelf noodzakelijk wordt en niet vergeten kan worden. Entree Groenstart zit over drie verschillende vestigingen met drie verschillende werkwijzen. Dit brengt soms uitdagingen met zich mee. Het heeft de aandacht en is een ontwikkelpunt.

Registratie vooropleiding Entree

In 2018 hadden we nog geen sluitende registratie van vooropleiding van onze Entree-studenten. Er vond een handmatige registratie plaats die niet sluitend bleek. In 2020 hebben we dit beter op orde. Iedere student Entree en GroenStart krijgt een uitgebreide intake (gesprek) waar vooropleiding deel van uitmaakt.

Niet altijd is die vooropleiding nog even relevant of herleidbaar. Denk daarbij aan studenten die lang geleden een opleiding hebben afgerond of statushouders.

Arbeidsmarkttrendement niveau-2-opleidingen

Er is veel aandacht voor alle studenten niveau 2 met een focus op de combiklas niveau 2 dier/paard/vee. Zie hieronder bij Hoofdstuk 6 Gelijke Kansen, 'Passend onderwijs'.

Overstappers en instellingsverlaters

Met elke student die wil overstappen naar een andere opleiding of niveau of de instelling wil verlaten wordt een gesprek gevoerd.

Jongeren in kwetsbare posities, kansrijke beroepen in beeld

In 2020 werd een matrix ontwikkeld waarbij kansberoepen in beeld zijn gebracht op basis van algemene arbeidsmarktdata, een onderzoek van de universiteit van Maastricht en UWV-gegevens. Deze matrix is gemaakt voor alle opleidingen van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland. In 2021 is de matrix aangepast aan de nieuwe arbeidsmarkt cijfers. Deze wordt ingezet bij o.a. macrodoelmatigheidsdiscussie en bij de keuze voor het ontwikkelen van tien keuzedelen voor de Entree. De matrix is door de speerpuntaanvoerder Keuzedelen gebruikt om het gesprek met onderwijsteams aan te gaan over het keuzedelenaanbod.

Kwetsbare jongeren hebben uitzicht op startkwalificatie en werk – begeleiding en ondersteuning

In het voorjaar van 2021 is een inventarisatie gemaakt welke studenten mogelijk ondersteuning nodig zouden hebben bij het vinden van werk of een vervolgopleiding. De groep bleek niet groot. Aan het begin van het nieuwe schooljaar is opnieuw geïnventariseerd bij recent gediplomeerden in het kader van nazorg of ondersteuning nodig was. Bij geen werk en geen vervolgopleiding is de gediplomeerde uitgenodigd voor een gesprek zodat gerichte ondersteuning geboden kon worden. Er was weinig behoefte aan extra ondersteuning.

Bij negen studenten zonder diploma werd een TMA-test afgenomen waarmee skills in kaart werden gebracht om te kijken waar ze aansluiting zouden kunnen vinden. Een tijdrovend proces, maar effectief omdat het de student laat zien wat hij/zij aan vaardigheden bezit en waar die allemaal aan gekoppeld kunnen worden. De studenten konden bij een vervolgopleiding terecht. Vier studenten werden overgedragen aan externe partijen die hebben geholpen bij het vinden van werk.

Eind 2021 hebbende vier regionale onderwijsinstellingen gezamenlijk een projectleider Keuzedelen Entree financieel mogelijk gemaakt met gelden uit de kwaliteitsagenda. Met elkaar worden tien arbeidsmarktgerichte keuzedelen ontwikkeld, gekoppeld aan het bedrijfsleven met het doel de arbeidsmarktpositie van de studenten – thuisnabij - te verbeteren. Deze keuzedelen kunnen na oplevering – voor 1 januari 2023 - breed ingezet worden, ook in het kader van LLO.

Deelnemers hebben twee jaar de mogelijkheid voor begeleiding op het werk

De ambitie om studenten na diplomering gedurende twee jaar blijvend aandacht te kunnen geven en te ondersteunen met begeleiding op het werk blijkt in 2021 als generieke ambitie niet haalbaar en niet nodig. De studenten zijn een nieuwe opleiding gestart, letterlijk of emotioneel ver van school verwijderd en/of overgedragen aan externe begeleiders vanuit bijvoorbeeld de gemeente. De ambitie is bijgesteld naar begeleiding tijdens de eerste drie maanden na het verlaten van de instelling. Voor GroenStart-studenten is het mogelijk om begeleiding te bieden tijdens het eerste werkjaar en op individuele basis is er altijd maatwerk te leveren.

De bpv-begeleiders zijn actief gestart met het leveren van nazorg aan recent afgestudeerden.

De heroriëntatiemedewerker/doorstroomcoach heeft extra ruimte gekregen voor begeleiding naar werk of

vervolgopleiding in de kanssectoren. Voor studenten van o.a. de opleiding In- & Outdoorstyling is het soms lastig een baan te vinden. Hier is en wordt extra aandacht aan besteed.

In 2021 zijn professionaliseringstrajecten met betrekking tot begeleiding, het voeren van gesprekken en het ondersteunen van specifieke problematiek vervolgd.

Met het beperken van de termijn van nazorg blijft er een aanzienlijk bedrag open staan die we wel voor begeleiding in willen zetten maar op een andere wijze. De scholing van bpv-begeleiders is blijvend nodig en breiden we uit met trainingen op het gebied van jobcoaching. Daarnaast zal begin 2022 een extra medewerker starten voor ondersteuning van de heroriëntatie/doorstroom. Eveneens in 2022 willen we al onze praktijkbegeleiders het certificaat 'Begeleiden praktijkleren' aanbieden. Dit certificaat hebben we in 2021 ontwikkeld. Ook vanuit andere regio's is er belangstelling om praktijkbegeleiders hiermee extra te scholen. We nemen het als keuzedeel ook op in ons reguliere keuzedeelaanbod.

Verduurzaming aanpak GroenStart

Ten tijde van het opstellen van de kwaliteitsagenda was GroenStart een RIF-project wat we graag met kwaliteitsagendamiddelen stevig wilden verduurzamen in het reguliere onderwijs. Dat is anno 2021 gelukt. GroenStart is als methode opgegaan in Entree Groenstart. De belangrijkste kenmerken van Entree Groenstart zijn het bieden van onderwijs dat in het teken staat van maatwerk en begeleiding met flexibele instroom, een intake op maat, maatwerkonderwijs en begeleiding naar vervolgopleiding of werk met monitoring en eventueel extra begeleiding in het eerste jaar van werk. Leren gebeurt voor een groot deel op het bedrijf of op praktijklocaties.

Het Horizon College heeft het initiatief genomen om een RIF 'Entree in beweging' voor te bereiden. De methode Groenstart is hierin opgenomen voor verduurzaming in het 'grijze' domein. Alle vier de instellingen in de regio (het Regio College is toegevoegd als beoogd fusiepartner van het Horizon College) zijn betrokken. De RIF werd afgewezen. Een nieuwe projectgroep is opnieuw aan de slag gegaan en heeft de RIF begin 2022 opnieuw ingediend.

Een stuurgroep Entree Groenstart is ingericht die de verduurzaming monitort. In 2021 is gestart met het zoeken naar een uitbreiding van buitenschoolse locaties en verbreding richting het werkerterrein van andere opleidingen. Een sector adviesraad is naar analogie van de andere opleidingsclusters ingericht om de stuurgroep te adviseren. Met elkaar vormen deze betrokkenen een leernetwerk waar goed gekeken wordt naar oplossingen voor specifieke ondersteuning en verschillende modellen om studenten te begeleiden naar werk.

Thema Gelijke kansen

Binnen het thema gelijke kansen waren ambities en daaraan gekoppelde activiteiten gepland voor 2019, 2020 en 2021. Corona gooide voor veel activiteiten roet in het eten. Er is desalniettemin veel geïnvesteerd in de ambities. Wat betreft de interne doorstroom, hopen we in 2022 een hogere interne doorstroom te oogsten. Hieronder wordt ingegaan op het speerpunt en een aantal indicatoren opgenomen in de kwaliteitsagenda.

Speerpunt: Soepele overgang vmbo-mbo-hbo

Samenwerken vmbo-mbo om eigen doorstroom te vergroten

In 2018 schreven we dat met een doorstroompercentage van 18% nog een wereld te winnen was.

Reden om flink in te zetten op betere voorlichting van leerlingen en docenten uit het vmbo en uitwisseling van studenten en leerlingen om met elkaar in gesprek te gaan over het groene mbo.

Er is verbinding gezocht met de acht projectplannen van het vmbo 'Greenstream' waarbij soepele overgang naar het mbo centraal staat. Plannen en ambities vonden hun weg in het actieplan Groene Sector

Oriëntatie. Verschil met al bestaande voorlichtingsinstrumenten was de focus op doorlopende leerlijn LOB/SLB en verbinding tussen eigen leerlingen én eigen studenten. Een groots opgezette doorstroomweek vmbo-mbo moest in 2020 omgezet worden in een digitale versie. In 2021 kon de geplande doorstroomweek eindelijk live plaatsvinden, 400 vmbo-docenten zijn op bezoek geweest bij het mbo. Hierdoor is het mogelijk geworden vmbo-leerlingen veel beter voor te lichten en een overwogen studiekeuze te laten maken. 2.000 derdejaars vmbo-leerlingen zijn een middag op bezoek geweest bij twee mbo-opleidingen naar keuze. Voor de organisatie is naast kwaliteitsagendamiddelen ook gebruik gemaakt van de Greenstream vmbo-subsidie. Het plan om de tweedejaars mbo-studenten als ambassadeurs naar het vmbo te laten gaan viel 2021 niet meer te organiseren. In 2022 gaan de studenten met een programma over hun eigen opleidingen bij het vmbo op bezoek om verwantschap met de vmbo-keuzevakken te laten zien.

Groensprint, de verkorte route vmbo-mbo startte in 2019-2020 met 23 leerlingen. Voor schooljaar 2020-2021 zijn er 25 leerlingen gestart. Ook in schooljaar 2021-2022 verwelkomden wij 18 nieuwe leerlingen.

Ondanks alle inspanningen kunnen we nog niet van een stijging van instroom spreken. Bij drie specifieke vmbo-locaties waar aan een breed spectrum aan doorstroommogelijkheden – niet zijnde groen - in de buurt beschikbaar, constateren we echte concurrentie. Daarnaast zijn de geplande activiteiten echt op de lange termijn gericht. Het Groene Sector Oriëntatieplan, specifiek gericht op interne doorstroom bij alle acht vestigingen, heeft een opbouw van leerjaar 2 tot en met een keuze in leerjaar 4. Een stijging in cijfers is dus alleen op langere termijn te verwachten. De activiteiten uit het plan konden helaas grotendeels geen doorgang vinden. Alternatieve activiteiten die wel door konden gaan zullen resultaat laten zien in juli 2022. Data vanuit de datacoalitie (onder regie van het CINOP) laat zien dat twee factoren mee hebben gespeeld bij de geringe doorstroom naar ons eigen mbo. De geografische afstand tussen de vmbo-locaties en het eigen mbo is een drempel. Daarnaast zien we dat de zorgleerlingen in het vmbo niet kiezen voor ons groene mbo, met uitzondering van leerlingen die zich inschrijven bij de opleiding Dierverzorging. Er is geen daling van instroom in het mbo maar de ambitie om eigen doorstroom te vergroten blijft. In 2022 kunnen we meer zeggen over het resultaat van de inspanningen.

Succes eerstejaars mbo - Startersresultaat⁹

In 2020 is het totale startersresultaat 81,4%, de opleidingen die hier in positieve zin van afwijken zijn in niveau 2 de opleidingen Voeding, Plantenteelt/Sierteelt, Groen, Grond & Infra met een startersresultaat van 100%. Opleiding Bloem & Design niveau 2 heeft een startersresultaat van 77,8%, dit is hoger dan vorig jaar (37,5%). De opleidingen Bloem & Design en In- & Outdoorstyling worden samengevoegd op één locatie en de curricula worden afgestemd. Groene ruimte niveau 3 heeft een startersresultaat van 65%. Dierverzorging niveau 3 scoort boven de norm van 82%, deze opleiding heeft nu een startersresultaat van 86,7% ten opzichte van 80,8% vorig jaar.

In 2020-2021 is ingezet op betere voorlichting met betrekking tot de inhoud van de opleiding en het perspectief naar werk. Dit moest grotendeels digitaal plaatsvinden. Onderwijsteams hebben vakgerichte webinars gegeven en chatsessies gehouden, er was een online open dag programma en enkele excursies konden live doorgang vinden.

Kwalificatiewinst¹⁰

Kwalificatiewinst 2019: 74% ten opzichte van 71% in 2018. De opgetelde kwalificatiewinst voor 2020 is 76%. De kwalificatiewinst in 2021 is 81%. De streefwaarde is een percentage dat hoger is dan 82,7%. We komen in de buurt.

⁹ Het startersresultaat is het aandeel van de nieuwe instromers in de instelling dat een jaar later nog studeert bij de eigen instelling of is uitgestroomd met een diploma behaald in het eerste jaar op de instelling.

¹⁰ Het aandeel instellingsverlaters met een aan de betreffende instelling behaald mbo-diploma, dat minimaal gelijk is aan het diplomaniveau in het mbo dat op grond van de vooropleiding in het vo mag worden verwacht.

Studenten ervaren minder hindernissen bij opstroom binnen het eigen mbo

Er is een lichte daling in 2020 (34%) te zien in de opstroomcijfers ten opzichte van 2019 (35%) en een lichte stijging ten opzichte van 2018 (33%). Het grootste percentage opstroom vinden we bij Bloem, Groen en Styling niveau 2, 71%. Door- of opstroom mbo-mbo heeft zich gericht op specifieke knelpunten. Waar loopt het spaak en waarom? Drie teams zijn hiermee aan de slag gegaan. Er werd een instrument ontwikkeld om snel inzichtelijk te maken welke hiaten en dubbelingen instromende mbo-studenten hebben. Er kunnen nu gericht vrijstellingen gegeven worden of hiaten gedicht. Voor vakdagen zijn leerkaarten ontwikkeld die inzicht moeten geven in de verschillen en aansluiting van de verschillende niveaus op het gebied van beroepsgerichte didactiek. Deze zijn ontwikkeld binnen de Expertgroep beroepsgerichte didactiek en zijn in 2021 ingezet na een nulmeting. Een team heeft samen met de brancheorganisatie een hotspot ingericht waar alle niveaus terecht kunnen na een niveau bepalende instaptest. Bij weer een ander team zijn docenten vestigingsoverstijgend gaan samenwerken waarmee inhoudelijke aansluiting tussen niveau 3 op de ene locatie en niveau 4 op de andere locatie beter is geworden.

Opstroom vanuit de Entree/GroenStart naar niveau 2 blijft lastig. In de Entree krijgen studenten intensieve begeleiding en vindt een deel van de opleiding plaats buiten de school. Een overstap naar niveau 2 is vaak ook een gedeeltelijke overstap terug naar het schoolgebouw met meer verantwoordelijkheden en niet dezelfde intensieve begeleiding. Daarnaast blijken de AVO-vakken zoals Nederlands en rekenen struikelblokken te zijn. Wanneer opstroom niet mogelijk is worden studenten begeleid naar (beschut) werk of dagbesteding. Toeleiding naar (beschut) werk in combinatie met het volgen van extra modules binnen de kaders van Leven Lang Ontwikkelen biedt wellicht in de toekomst meer mogelijkheden. Deze modules worden nu ontwikkeld binnen het project Keuzedelen Entree.

Studenten ervaren minder hindernissen bij doorstroom naar het hbo

Intern onderzoek naar de reden waarom studenten binnen een jaar na start het hbo weer verlieten is afgerond. Specifieke acties om doorstroom te verbeteren konden opgenomen worden in het SLB-/LOB-programma. Het keuzedeel 'Vorbereiding hbo' is regionaal ingevuld in samenwerking met de HVA, Inholland Alkmaar en Delft en wordt sinds 2020 aangeboden. De studenten zijn enthousiast, de decanen zijn betrokken. Ook in 2022 zullen weer nieuwe groepen starten. Evaluatie van het project Greenstream hbo vindt plaats in 2022. Het project is verlengd in het kader van het ontwikkelen van het keuzedeel Doorstroom hbo. Het keuzedeel is in ieder geval succesvol vormgegeven. Het gebrek aan doorstroomcijfers in relatie tot het keuzedeel wordt als een gemis ervaren en heeft de aandacht van het Netwerk mbo-hbo Noord-Holland Flevoland.

In de tweede helft van 2021 is het SLB-/LOB-project samen met docenten opgepakt om klaar te maken voor implementatie in de tweede helft van 2022. Hiervoor is samenwerking gezocht met Aeres en het landelijke versnellingssteam LOB om kennis en expertise uit te wisselen. Concreet heeft dat lesmateriaal opgeleverd wat de docenten kunnen gebruiken. LOB is breder dan doorstroom naar vervolgstudie. Ook aan doorstroom naar arbeid wordt veel aandacht gegeven. Zie ook hieronder bij 'Passend Onderwijs'.

In de praktijk bleek dat de extra verdiepende modules in ontwikkeling bij het team van Commercieel ondernemen met het oog op vrijstellingen in het hbo, niet zondermeer ook tot vrijstellingen te kunnen leiden. Het achterliggende idee werd verlaten en de focus kwam te liggen op de module 'Leren voor duurzame ontwikkeling' die ontwikkeld was binnen de Expertgroep Beroepsgerichte didactiek. Deze wordt succesvol ingezet om studenten extra studievaardigheden te bieden en een verdieping op onderzoeksvaardigheden en onderzoekende houding ter voorbereiding op het hbo.

Binnen het Netwerk mbo-hbo Noord-Holland Flevoland is een vragenlijst uitgezet over alumnibeleid en informatie opgehaald over de wijze waarop alumni georganiseerd zijn binnen het hbo en mbo. Vervolgstep is om te kijken hoe we de doorstroom vanuit het mbo naar het hbo in deze beter vorm kunnen geven en

waar kunnen we elkaar versterken. Dit wordt binnen het netwerk in 2022 verder uitgewerkt. Binnen het kader van SLB/LOB is samen met een teamleider een bestemmingenformulier gemaakt. Onze afgestudeerden geven aan waar ze heen gaan zodat we kunnen monitoren hoe het hen vergaat bij de vervolgstudie en verder kunnen betrekken bij onze opleidingen.

Passend onderwijs

Binnen het kader van passend onderwijs is in 2020 een nieuw plan vormgegeven door de speerpuntaanvoerder Passend onderwijs en betrokken teamleider. Prioriteiten liggen bij: vroegtijdige preventieve inzet van specialisten, zorgstructuur in beeld, maatwerk en professionalisering. Er is veel behoefte aan ondersteuning en professionalisering van mentoren en studentenbegeleiders op het gebied van passend onderwijs. De bpv-begeleiders hebben aangegeven beter toegerust studenten te willen begeleiden vanuit een passend onderwijs context. Zie ook Hoofdstuk Versterken van de kwaliteitscultuur '*professionalisering*'. Bovenstaande heeft een nauwe relatie met de ambities binnen het hoofdstuk *Kwetsbare jongeren*. Voor het onderwerp vsv, zie eveneens hoofdstuk *Kwetsbare jongeren*. De zorgstructuur tussen de drie vestigingen is anno 2021 beter op elkaar afgestemd dan in 2019. Nieuwe medewerkers en portefeuille verschuivingen hebben geleid tot nauwere samenwerking. Voor een revisie van het LOB-/SLB-programma is verbinding gezocht met ambities op het gebied van doorstroom vmbo-mbo-hbo en wordt opnieuw gekeken naar de behoeften van de student én de arbeidsmarkt.

Het geactualiseerde SLB-/LOB-programma werd in 2021 verder ontwikkeld. Inspiratiesessies met docenten en bpv-begeleiders gericht op het kennismaken met het nieuwe programma werden in de tweede helft van 2021 ingezet om de invoering later in het schooljaar succesvol in te laten gaan. Uitgangspunt van het nieuwe programma voor docenten is flexibiliteit. Het programma bestaat uit vier thema's: Kennismaken en samenwerken, persoonlijke ontwikkeling, communicatie en bpv en de toekomst. Er is een materialenbank met leermiddelen die ook buiten de SLB-/LOB-lessen ingezet kan worden. De lessenserie waar de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden bij studenten centraal staat maakt een belangrijk deel uit van het programma. De lessenserie is getoetst bij studenten niveau 2 en door groot succes opgenomen in het programma. Docenten hebben van de oorspronkelijke trainers een training gekregen om deze zelf aan te kunnen bieden.

Voor docenten in het vmbo-mbo zijn zogeheten paraplubijeenkomsten georganiseerd binnen het kader van het SLB-/LOB-programma door twee trainers die we kunnen financieren met de kwaliteitsagendamiddelen. Zij sluiten aan bij een team en bespreken casuïstiek waarbij de grondgedachte is; alle kansen benutten om studenten binnenboord te houden. Talentontwikkeling is daar een onderdeel van.

Heel concreet, in 2021 kon een aangepast curriculum (2020) voor niveau 2 combiklas dier/paard/vee eindelijk geïmplementeerd worden. De AMN-talentenscan is ingezet als intake- en begeleidingstool. De docenten hebben hier ook scholing voor gekregen vanuit AMN. Het team van Entree Groenstart sluit hierbij aan.

Thema Examinering

Speerpunt: Examinering als betrouwbaar sluitstuk van de opleiding

De bpv wordt formatief beoordeeld, waardoor het examen compact en uitvoerbaar is

Begin 2020 vond de kick-offmeeting van de projectgroep Digitale bpv-tool plaats. Het instrument is een ontwikkelingsgerichte omgeving voor het meten van voortgang en beoordelen van een student op basis van het kwalificatiedossier. Daarnaast is het een interactief begeleidings- en beoordelingsinstrument voor praktijkopleiders, bpv-begeleiders en studenten. Er is in 2020 en begin 2021 door docenten van drie opleidingen gewerkt aan de rubrics die ondersteunen bij het ontwikkelingsgerichte gesprek tussen student en praktijkopleider. In 2021 is een pas op de plaats gemaakt met de bpv-tool. We komen tot de conclusie dat het niet voor elk team werkt. Bij ROC Kop van Noord-Holland zijn er successen mee behaald. Daar leren we van. We nemen dit mee naar de nieuwe organisatie Vonk.

Er zijn voor alle opleidingen kwalitatief goede examens

In 2019 werden aspectverantwoordelijken per team of cluster aangesteld en geschoold, in 2021 hebben we 16 aspectverantwoordelijken en is de portefeuille bij twee teamleiders belegd. De eerder gestarte assessorentrainingen zijn vervolgd waarbij nu ook alle bedrijfsassessoren een onlinetraining krijgen. In 2022 volgt nog een laatste training voor medewerkers. Daarna kan gestart worden met de driejaarlijkse opfriscursus.

Geleerd van de lessen in 2019-2020 werden voor schooljaar 2020-2021 examen noodplannen opgesteld zodat deze tijdig vastgesteld konden worden en niet voor stress vlak voor afname zouden zorgen. Ze zijn niet gebruikt. Voor schooljaar 2021-2022 zijn ze ook niet meer gemaakt.

Ondanks inkoop van examens bij erkende examenleveranciers blijven de keuzedeelexamens om aandacht vragen. Hier is extra expertise op gezet waarmee de speerpuntaanvoerder ondersteund wordt en een verbinding met de examencommissie wordt gelegd.

Het handboek examinering werkt goed en is bij iedereen tot leven gekomen door een afgesproken systematiek van evalueren en bijstellen na te komen.

We leveren blijvend een actieve bijdrage aan de examens van de Groene Norm.

Verbinding, monitoren en communicatie

Voor interne communicatie gebruiken we een Kwaliteitskompas. Dit is een pagina op Mijn.Clusius (ons intranet) waar alle speerpunten worden uitgelicht en men kan zien wat de ambities zijn en hoe deze worden vormgegeven. Elke maand lichten we een speerpunt uit.

Het monitoren van de voortgang van de activiteiten die de ambities van de kwaliteitsagenda ondersteunen, gebeurt binnen een systeem waarbij elk speerpunt onder een directeur van één van de drie mbo's valt. De directeur vormt samen met een teamleider en speerpuntaanvoerder een club(je) dat regelmatig contact heeft en de voortgang in de gaten houdt. De programmamanager spreekt de speerpuntaanvoerders individueel en als groep en zorgt voor verbinding. De directeuren en de programmamanager staan in nauw contact en het CvB wordt regelmatig geïnformeerd.

Er is actief verbinding gezocht en gevonden met andere instellingen, niet alleen met de groene mbo's maar ook binnen de regio. De programmamanager binnen de regio en van de AOC's weten elkaar goed te vinden.

De bestuurlijke fusie met ROC Kop van Noord-Holland vindt plaats op 1 januari 2022.

Financiën

In 2018 hebben we een schatting gemaakt van de verdeling van de financiële middelen over de verschillende thema's en speerpunten. We wisten toen nog niet welke onderwijsteams welke speerpunten zouden oppakken. Toen dit duidelijk was zagen we geen noodzaak om de begroting aan te passen, wetende dat we eventueel posten konden aanvullen binnen de kwaliteitsagendabegroting als geheel. In de loop van de jaren is gebleken dat we op sommige speerpunten meer hebben uitgegeven en bij andere minder. Dit heeft niet tot problemen geleid, en is ook niet per se een indicatie gebleken van voortgang.

In 2019 hebben we een deel van de kwaliteitsmiddelen (ongeveer 60% van het totaal) opgenomen in het budget van de vestigingen naar rato van het aantal studenten. Dit deel is bedoeld om de inzet die de vestigingen en de teams plegen om de ambities van de kwaliteitsagenda te realiseren, te faciliteren. Het toebedelen van fte per vestiging bleek al snel niet het meest handige systeem. Doordat er gewerkt wordt met vestigingsoverstijgende teams en de eerste stappen op weg naar één mbo zijn gezet, was het lastig om deze uren op vestigingsbasis in te zetten. In 2020 pakten we het anders aan en kon ieder team aan de hand van ambities en bijbehorende activiteiten, zoals neergelegd in de teamactiviteitenplannen (TAP's), aangeven hoeveel men dacht nodig te hebben aan uren (fte) of externe trainingen/scholing om de ambities waar te maken. Dit werkte beter. Alle aanvragen konden gehonoreerd worden. Dit systeem hebben we in 2021 voortgezet.

De resterende 40% is net als in voorgaande jaren onder beheer van het CvB gebleven. Vanuit deze middelen worden de overkoepelende kosten van activiteiten vergoed zoals, professionaliserings- en kwaliteitsbewustzijnstrajecten, de programmamanager en speerpuntaanvoerders, Skills, doorstroomactiviteiten, assessorentrainingen en kosten die niet bij het onderwijs belegd (kunnen) worden.

In 2020 hadden we van de begrote middelen voor dat jaar een aanzienlijk deel over. We hoopten dat de activiteiten die eerder geen doorgang konden vinden wel in 2021 gerealiseerd konden worden. Dat bleek niet altijd mogelijk. In 2021 hebben we in het kader van het meerjarenplan - waar de speerpunten van de kwaliteitsagenda in zijn opgenomen als actie- en verbeterlijnen - een herschikking gemaakt van portefeuilles van directeurs en teamleiders en werd de inzet in fte duidelijker opgenomen in de jaartaken. Het is voor iedereen duidelijk welke tijd ingezet kan worden om de ambities waar te maken. Die ambities overlappen, financieel en qua thema's, met de doelen van het NPO en verschillende subsidies zoals de subsidie Begeleiding en nazorg, Greenstream, Aanpak jeugdwerkloosheid en verschillende RIF's. Resultaten van activiteiten aan het één of het ander toeschrijven is niet altijd eenvoudig.

Nu ook in 2021 activiteiten geen doorgang konden vinden is er wederom minder geld uitgegeven dan voor dat jaar begroot. Alle speerpunten zijn opgenomen in het meerjarenplan en alles wat eind 2022 niet verduurzaamd is gaat mee, als actie- of verbeterlijn binnen het meerjarenplan naar 2023. We hebben besloten een deel van het geld dan ook vrij te laten vallen in 2023 om ambities af te maken en te verduurzamen.

Risicoparagraaf kwaliteitsagenda

Risicomangement komt uitgebreid in dit geïntegreerd jaardocument aan de orde. Voor wat betreft specifieke kwaliteitsagenda-activiteiten kregen we ook in 2021 te maken met een wisseling van teamleiders, dit blijft een kwetsbaar punt. Daarnaast vraagt de fusie veel van met name directeurs, teamleiders en de managers van de ondersteunende afdelingen en alles rondom corona van alle geledingen van de organisatie. Dit jaar bleek ook in zijn algemeenheid de rek er wel een beetje uit te zijn. Studenten én docenten hebben een hele lastige tijd doorgemaakt. Het zal een tijdje duren voordat iedereen zich weer veilig voelt. Als instelling zullen we er alles aan doen om daar een bijdrage aan te leveren.

Beheersmaatregelen:

- helder meerjarenplan met actie- en verbeterlijnen verbonden aan de speerpunten van de kwaliteitsagenda;
- duidingsgesprekken actie- en verbeterlijnen meerjarenplan met directeuren;
- duidelijke TAP's met concreet omschreven acties om de ambities uit de KA waar te maken;
- het koppelen van inzet van mensen aan concrete activiteiten;
- ondersteuning door speerpuntaanvoerders;
- blijvend omdenken voor activiteiten die door corona geen doorgang kunnen vinden;
- vinger aan de pols bij studenten en docenten met betrekking tot algemeen welbevinden.

2.9 Internationalisering binnen ons onderwijs

Onze samenleving en arbeidsmarkt worden steeds internationaler, zeker op het gebied van Food en Agribusiness. Een kerntaak van het onderwijs is om leerlingen en studenten de benodigde kennis en vaardigheden bij te brengen om optimaal te kunnen functioneren in deze internationale, geglobaliseerde omgeving. Internationalisering is binnen het Clusius College al jaren een speerpunt met als doel om onze leerlingen en studenten voor te bereiden op succesvol leren, leven en werken in onze interculturele samenleving.

Internationalisering in het mbo

In het afgelopen schooljaar heeft binnen het mbo de focus met name gelegen op het opstarten van internationale mobiliteiten (KA1) na een onrustige periode door corona en de benodigde aanpassingen van de subsidieverdeling door wijzigingen vanuit het Nationaal Agentschap.

Het KA2 project Amooove21 (Agricultural Mo(o)ve with 21st century skills) verloopt voorspoedig en tijdens een fysieke bijeenkomst in Noorwegen met docenten en studenten is er veel kennis uitgewisseld.

In 2021 zijn we gestart met het KA3 project Nerdvet van de Europese Commissie met als doel 'beleidshervorming op gebied van sociale inclusie'. Samen met partnerscholen uit Italië en Spanje werkt het Clusius College aan de ontwikkeling van een toolkit voor docenten om kritisch denken en mediawijsheid bij onze studenten niveau 1 en 2 te verbeteren.

Ook is het een mooie ontwikkeling te noemen dat dit jaar alle afdelingen van het mbo zijn aangehaakt bij internationalisering.

Internationalisering binnen het vmbo

Binnen het vmbo is gestart met de implementatie van internationalisering door middel van eTwinning op drie vmbo-vestigingen. De doelstelling is om de komende jaren te komen tot uitbreiding van het aantal vestigingen dat zich hiermee bezighoudt. Bij de tussentijdse evaluatie is echter gebleken dat onze activiteitenagenda te ambitieus is geweest en dat maar 1 vestiging is geslaagd de doelstelling te behalen. De redenen van het niet behalen van de doelen op de andere vestigingen zijn vooral ziekte en tijdnood veroorzaakt door corona.

Om internationalisering ook binnen het vmbo een vaste plek te geven en verzekerd te zijn van gelden om docenten naar hun buitenlandse partners te kunnen laten gaan, hebben wij dit jaar voor de eerste keer een Erasmus+ accreditatie aangevraagd. Helaas is deze aanvraag afgewezen, maar in het licht van onze te ambitieuze agenda is een pas op de plaats geen verkeerde ontwikkeling.

2.10 Alumni-onderzoek, studenten-, leerlingen- en oudertevredenheid

De tevredenheidsonderzoeken bij studenten, leerlingen en ouders vinden tweejaarlijks plaats. In 2021 zijn deze opnieuw uitgevoerd. Het alumni-onderzoek vindt jaarlijks plaats.

Alumni-onderzoek mbo

In 2021 heeft het Clusius College wederom meegedaan aan het onderzoek 'het echte studiesucces'. Dit betreft een alumni-onderzoek onder oud-studenten uit cohort 2018-2019. In totaal zijn er 213 oud-studenten benaderd waarvan in totaal 15,8% heeft deelgenomen aan het onderzoek. Dit is te weinig om er valide uitspraken over te kunnen doen.

Studenttevredenheid mbo

De JOB-monitor is een tweejaarlijks tevredenheidsonderzoek onder mbo-studenten. Het laatste onderzoek heeft plaatsgevonden in 2020. In totaal heeft 51,4% van onze mbo-studenten de vragenlijst ingevuld. In 2018 kenden we een respons van 62%.

Een vergelijk op thema kon dit jaar niet gegeven worden, de JOB heeft dit jaar namelijk gewerkt met een nieuwe vragenlijst. Een omzettingstabel tussen de twee verschillende vragenlijsten is niet uitgewerkt door het onderzoeksbureau. Wel kunnen we een deel van de data vergelijken met de binnen het Clusius College vastgestelde kritische-prestatie-indicator (KPI).

Het Clusius College krijgt in 2020 als instelling het rapportcijfer 6,6. Dit is iets hoger dan het landelijk gemiddelde (6,5). In 2018 was het rapportcijfer van het Clusius College als instelling ook een 6,6. Hiermee scoort het Clusius College nog steeds onder de streefwaarde van 7,0. Als rapportcijfer geven studenten hun opleiding gemiddeld een 6,7 (6,9 in 2018). Het landelijk gemiddelde in 2020 is een 6,7.

Op het niveau van de vestigingen en opleidingen biedt de JOB-monitor aanknopingspunten voor verbeteringen. In het meerjarenplan zijn de voor de vestigingen belangrijkste actie- en verbeterlijnen opgenomen.

Rapportcijfer (10 puntsschaal)	2017-2018	2019-2020	Verschil	2019-2020	
				Landelijk	Verschil
School	6,6	6,6	0,0	6,5	0,1
Opleiding	6,9	6,7	-0,2	6,7	0,0

Oordeel (5 puntsschaal)	2019-2020	Landelijk	Verschil
Informatie	2,9	3,0	-0,1
Lessen	3,2	-	
Onderwijs en begeleiding	3,3	3,3	0,0
Omgeving sfeer en veiligheid	3,7	3,6	0,1
Lesmateriaal en toetsen	3,0	3,1	0,1
Stage (bol) school	3,1	3,1	0,0
Stage (bol) leerbedrijf	4,0	3,8	0,2
Stage (bbl) school	3,8	3,4	0,4
Stage (bbl) werkplek	4,1	4,0	0,1
Studeren met beperking	3,0	-	

Leerlingtevredenheid vmbo

In de periode januari t/m maart 2020 is de LAKS-monitor afgenomen. Dit tweejaarlijkse onderzoek naar tevredenheid van leerlingen werd dit jaar uitgevoerd door ResearchNed. Er zijn grote verschillen in de respons tussen de verschillende vestigingen van het Clusius College, maar hiervoor is een logische verklaring. Drie weken voor het einde van de afnameperiode sloten de scholen in verband met corona. Het researchbureau heeft de afname nog een aantal weken verlengd. Het responspercentage was dit jaar 77%, waarbij het in 2018 op 81% lag.

Het Clusius College krijgt als rapportcijfer gemiddeld een 7,0. Het landelijk gemiddelde ligt ook op een 7,0. Het totaalcijfer van de leerlingtevredenheid is in 2019-2020 iets hoger dan in 2017-2018 (6,9) en zit daarmee op de door het Clusius College gestelde norm van 7,0. Met betrekking tot de tevredenheid in het vmbo heeft elke vestiging de voor haar belangrijkste actie- en verbeterlijnen opgenomen in het meerjarenplan.

Rapportcijfer (10 puntsschaal)	2017-2018	2019-2020	Vershil
Clusius College vmbo	7,0	7,0	0,0

Oordeel (5 puntsschaal en % tevreden)	2017-2018	2019-2020	Vershil	2019-2020	
				Landelijk	verschil
Docenten	3,8	3,9	0,1	3,8	0,1
Manieren en vormen van lesgeven	3,2	3,2	0,0	3,2	0,0
Motivatie en Excellentie	3,3	3,3	0,0	3,4	-0,1
Gepersonaliseerd leren	3,4	3,4	0,0	3,3	0,1
ICT-gebruik	3,2	3,3	0,1	3,2	0,1
Toetsen	3,4	3,4	0,0	3,5	-0,1
Onderwijsvoorzieningen	3,6	3,6	0,0	3,6	0,0
Faciliteiten	3,0	3,1	0,1	3,1	0,0
Leefbaarheid en sfeer	3,6	3,6	0,0	3,6	0,0
Ervaren pestgedrag	4,5	4,6	0,1	4,7	-0,1
Inspraak	3,2	3,1	-0,1	3,2	-0,1
Algemeen oordeel over school	3,6	3,5	-0,1	3,7	-0,2
Omgaan met beperkingen	n.v.t.	3,4			
Organisatie op school	n.v.t.	3,2			

Oudertevredenheid

Het onderzoek naar de oudertevredenheid is in 2019-2020 uitgevoerd door DUO onderwijsonderzoek.

Alle ouders (eerste contactpersoon) van alle leerjaren zijn per e-mail aangeschreven om deel te nemen aan de enquête. De enquête heeft vanaf 5 maart tot 29 maart opengestaan. De start van de tevredenheidsenquête is net voor het sluiten van de scholen door corona geweest. Dit heeft zeer waarschijnlijk invloed gehad op de respons. Van de 3.581 ouders hebben er 1.034 de vragenlijst ingevuld. Dat is een responspercentage van 32% (41% in 2017-2018). Het responspercentage van het Clusius College als geheel is hierdoor minder betrouwbaar. De waarde van iedere afzonderlijke vestiging is ook minder betrouwbaar.

In de vragenlijst is ouders/verzorgers gevraagd het Clusius College een rapportcijfer te geven. Het totaalcijfer van de oudertevredenheid is in 2019-2020 hoger (7,9) dan in 2017-2018 (7,7) en boven de door het Clusius College gestelde streefwaarde van 7,5.

Het Clusius College scoort daarmee ook hoger dan de benchmark voortgezet onderwijs (7,5). De ouders zijn (zeer) tevreden over de thema's:

- voorzieningen
- mentor
- communicatie
- algemene ontwikkeling
- onderwijs
- sfeer
- veiligheid op school
- schoolleiding/directie
- docenten

Hieronder worden de uitkomsten voor het hele Clusius College weergegeven. De scores per vestiging zijn te vinden op de website www.venstersvo.nl, www.scholenopdekaart.nl en gepubliceerd in een individueel rapport per vestiging. Voor de vestigingsspecifieke actie- en verbeterlijnen uit de tevredenheidsonderzoeken geldt dat deze opgenomen zijn in het meerjarenplan.

Rapportcijfer* (10 puntsschaal)	2017-2018	2019-2020	Verskil	2019-2020	
				Landelijk	Verskil
Clusius College vmbo	7,7	7,9	0,2	7,5	0,4

* Aparte vraag in het onderzoek, geen gemiddelde van de thema's

Oordeel per thema	2017-2018	2019-2020	Verskil	2019-2020	
				Landelijk	verschil
Voorzieningen	8,1	8,2	0,1	7,9	0,3
Onderwijs	7,9	8,1	0,2	7,7	0,4
Algemene ontwikkeling	7,9	8,1	0,2	7,8	0,3
Sfeer	7,9	8,0	0,1	7,7	0,3
Communicatie	7,7	8,1	0,4	7,8	0,3
Schoolleiding / directie	7,6	7,9	0,3	7,7	0,2
Docenten	7,4	7,7	0,3	7,5	0,2
Gepersonaliseerd onderwijs		7,3		6,3	1,0
Veiligheid op school		8,0		7,7	0,3

2.11 Klachtenafhandeling

De klachtenprocedure is in de school- en studiegidsen en op de website te vinden. Er wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende typen klachten: algemene klachten, klachten omtrent examens en klachten van persoonlijke aard. De routes zijn per type klacht beschreven.

Het Clusius College beschikt over de volgende klachtenregelingen:

- Regeling Klachten van zakelijke aard
- Regeling Klachten van persoonlijke aard

Voor de examenklachten:

- Examenreglement vmbo
- Onderwijs- en examenregeling mbo
- Reglement commissie van beroep voor examens (vmbo en mbo)

In 2021 is er een aantal klachten binnengekomen op de vestigingen. Meestal worden die naar tevredenheid op de vestiging zelf opgelost. Als dat niet lukt, gaan de klachten door naar het college van bestuur of naar Stichting Onderwijsgeschillen.

In 2021 zijn geen klachten binnengekomen bij het college van bestuur.

In de categorie 'Toetsing en examinering' in de tabel hieronder zijn de klachten opgenomen die zijn ingediend bij de commissie van beroep voor examens.

Klachten 2021

Categorieën klachten	Mbo	Vmbo	Totaal
1. Toetsing en examinering	1	1	2
2. Vertrouwenskwesaties			
3. Intake/plaatsing/overgang			
4. Onderwijsprogramma			
5. Beroepspraktijkvorming (mbo-stage)			
6. Docentgedrag			
7. Vrijwillige bijdrage			
8. Pesten			
9. Algemene klachten			
Totaal	1	1	2

Er zijn bij het college van bestuur geen klachten binnengekomen in 2021. Dat is ook dankzij de directeurs van de vestigingen, zij zijn het gesprek aangegaan met de studenten, leerlingen en ouders die een klacht hadden. Hierdoor was escalatie van de klacht naar het bestuur niet nodig.

Klachten van persoonlijke aard

Binnen het Clusius College zijn er interne en externe vertrouwenspersonen aangewezen.

In 2021 zijn de twee nieuwe externe vertrouwenspersonen gestart. Deze nieuwe externe vertrouwenspersonen zijn aan dezelfde onafhankelijke organisatie verbonden waar ook de voorgaande vertrouwenspersonen aan verbonden waren. De externe vertrouwenspersonen houden zich bezig met meldingen en klachten van persoonlijke aard, in het bijzonder over ongewenst gedrag.

De interne vertrouwenspersonen worden niet benaderd voor vertrouwenskwesaties van het personeel, daarvoor zijn de externe vertrouwenspersonen aangewezen. Interne vertrouwenspersonen zijn wel benaderbaar voor studenten, leerlingen en ouders.

In 2021 heeft er scholing van de interne vertrouwenspersonen plaatsgevonden. Ook hebben zij kennis gemaakt met de nieuwe externe vertrouwenspersonen. Een goede samenwerking tussen de in- en externe vertrouwenspersonen is essentieel. De interne vertrouwenspersoon kan advies vragen en doorverwijzen

naar de externe vertrouwenspersoon. De hoofdtaken van de interne en externe vertrouwenspersonen zijn opvang en begeleiding, preventie en advies bij het indienen van klachten.

Bij de externe vertrouwenspersonen zijn in 2021 de onderstaande klachten binnengekomen (met ter vergelijking het aantal en de aard van de klachten in 2020 en 2019).

Klachten externe vertrouwenspersoon 2021

Aard van de klachten	2021	2020	2019
1. Seksuele intimidatie	4		2
2. Racisme/discriminatie		1	
3. Agressie en geweld			
4. Pesten	1	2	2
5. Onderwijskundig			
6. Schoolorganisatorisch			
7. Schorsing/verwijdering/overplaatsing	1		
8. Communicatie	3	3	
9. Overig	3	11	5
Totaal	12	17	9

In het onderstaande meerjarenoverzicht is aangegeven door wie de klachten zijn ingediend.

Klachten externe vertrouwenspersoon 2021 ingedeeld per categorie

Klachten ingedeeld per categorie	2021	2020	2019
Leerling vmbo of ouder	2	2	3
Student mbo of ouder			1
Docent vmbo	5	8	
Docent mbo	2	2	2
Medewerker anders *	3	5	3
Totaal	12	17	9

*dit betreft medewerkers die niet anders onderverdeeld kunnen worden, bijvoorbeeld medewerkers in een ondersteunende functie.

De externe vertrouwenspersoon merkt op dat het aantal meldingen te gering is om op basis daarvan valide uitspraken te doen over de algemene (beleving van) sociale veiligheid bij de scholen van het Clusius College. Algemeen aandachtspunt is de kwetsbare positie van mannelijke docenten in het onderwijs.

Aandachtspunt blijft dat onze doelgroep in het vmbo kwetsbaar is ten aanzien van seksualiteit en seksueel gedrag. Alertheid hierop van de interne vertrouwenspersonen en alle docenten, zeker die met een zorg- en ondersteuningstaak, blijft belangrijk.

2.12 Bedrijfsopleidingen

De bedrijfsopleidingen (inclusief cursus- en contractonderwijs) van het Clusius College en van ROC Kop van Noord-Holland zijn volledig geïntegreerd; ze worden uitgevoerd door de Onderwijsgroep Noordwest-Holland.

Het Clusius College kent een sterke verankering in het groene bedrijfsleven. De Onderwijsgroep versterkt deze positie en werkt nauw samen met een keur aan bedrijven in onder meer de voedingsindustrie, glastuinbouw, personeelsvoorzieningsbedrijven en bedrijven in de groenvoorziening. In het groene deel worden voor enkele duizenden cursisten en honderden bedrijven cursussen verzorgd op het gebied van agro, groen, bloem en voeding. Van oudsher zijn de cursussen gewasbescherming (nodig voor het verkrijgen en verlengen van de licentie) een belangrijk onderdeel hiervan.

Enkele cijfers van het ‘groene’ deel van de bedrijfsopleidingen in 2021:

	2021	%
Aantal studenten (m.b.t. bedrijfsopleidingen) (per 1 oktober 2021)	17	
Totale omzet	€ 625.094	
Verdeling omzet		
Cursussen	€ 439.322	70,3%
Bedrijfsopleidingen	€ 185.772	29,7%
Resultaat	€ 68.836	11,0%

De Onderwijsgroep Noordwest-Holland heeft in 2021 een positief resultaat geboekt dat naar rato van de omzet is opgenomen in het resultaat van beide instellingen.

In de paragraaf Verantwoording van de kwaliteitsagenda wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkelingen op het gebied van een Leven Lang Ontwikkelen (LLO).

2.13 Samenwerking

Het Clusius College werkt op tal van manieren samen. In de regio is er in de TOPgroep een intensieve samenwerking tussen de vijftien besturen van de vo-scholen in Noord-Holland Noord op het gebied van onderwijs-arbeidsmarkt, kennisdelen, gezamenlijke bijeenkomsten voor schoolleiders en van de raden van toezicht, etc.

In het mbo vindt er regelmatig overleg plaats tussen de besturen van de mbo-scholen in Noord-Holland en is er met het hbo een op doorstroom mbo-hbo gericht overleg. De besturen van het Clusius College, Horizon College, Nova College, Regiocollege en ROC Kop van Noord-Holland komen meerdere keren per jaar bijeen, onder andere om doelmatigheidsvraagstukken te bespreken.

In 2019 is het GroenPact, een samenwerkingsovereenkomst tussen zo'n 40 partijen (groen onderwijs – AOC, hbo, WUR – bedrijfsleven, ministerie van LNV, topsectoren), zijn tweede fase ingegaan. Dit is bekrachtigd door ondertekening in januari 2019 van GroenPact 2.0 door de minister van LNV en alle

partners. De minister heeft in haar begroting langjarig middelen vrijgemaakt om de doelstellingen van het GroenPact te realiseren en haar beleid te ondersteunen.

Kenmerkend in deze tweede fase zijn de inbedding en het vervolg van de Centra voor Innovatief Vakmanschap (mbo) en de centers of expertise (hbo). Er zijn vier versnellingsprogramma's ingericht: arbeidsmarkt, kennisdeling, internationalisering en digitalisering & technologisering.

Heel belangrijk is de samenwerking met het bedrijfsleven in de regio. Dit gebeurt onder andere door stages in het vmbo en beroepspraktijkvorming in het mbo – waarbij de bpv-begeleiders een belangrijke rol vervullen – en door gezamenlijke participatie in projecten.

Hieronder wordt hiervan een aantal voorbeelden gegeven en van de manier waarop de samenwerking in de organisatie verankerd wordt.

Regioleren/relatiemanagers

Het Clusius College heeft voor alle opleidingsrichtingen een relatiemanager (taak van een docent) die stevig ingebed is in het onderwijsteam. De grote meerwaarde van de relatiemanager als 'broker' is dat de samenwerking met het werkveld én kenniscirculatie in de regio versterkt worden. Professionals uit het bedrijfsleven verzorgen (gast)lessen en bedrijven stellen hun deuren open voor floormeetings, docentstages en voor leerzame onderzoeksopdrachten voor studenten. De relatiemanagers zetten in op duurzame samenwerking met het bedrijfsleven; bovenstaande kennisdelingsactiviteiten en onderzoeksopdrachten zijn bij de meeste opleidingen structureel opgenomen in de curricula.

Samenwerkingsverbanden

- CIV Groen

In het Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV Groen) werken praktijkclusters in het mbo samen met bedrijven en overheid – onder de vlag van GroenPact – aan concrete praktijkuitdagingen. De vijf praktijkclusters zijn: Agro, Dier, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, Food en Groen, Natuur & Leefomgeving. CIV Groen staat voor meer mensen binden, boeien en opleiden voor een loopbaan in het groene domein. CIV Groen zorgt voor beroepsonderwijs dat flexibel inspeelt op veranderingen en studenten opleidt in de frontlinie van de innovatie.

De clusters zijn via meetingpoints, hotspots e.d. ingebed in regionale economische clusters.

Het Clusius College participeert in elk praktijkcluster. Het CoE (center of expertise) is de hbo-tegenhanger van het CIV binnen GroenPact. De praktijkclusters van CIV Groen en de expertiseclusters van het CoE zijn nauw verbonden.

- GreenPort NHN en Seed Valley

Seed Valley is een samenwerkingsverband van bedrijven die zich toeleggen op plantenveredeling en zaadtechnologie en daaraan verwante bedrijven, voornamelijk in Noord-Holland Noord.

Het doel van de samenwerking is versterking van de economische positie en verankering door te investeren in imago, vakbekwame arbeidskrachten, innovatie en kennisdeling. Het meetingpoint ClusiusLab werkt nauw samen met de Seed Valley bedrijven.

GreenPort Noord-Holland Noord vertegenwoordigt de agrarische sector van Noord-Holland. In een gebied met bijna 5.000 agrarische ondernemers en bijna 40.000 werknemers in de agrarische sector is de strategie van GreenPort NHN gebaseerd op vier thema's: (1) versterking imago & positionering, (2) innovatie in de praktijk brengen, (3) zorgen voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt en (4) stimuleren economische en duurzame ruimtelijke ontwikkeling.

Door middel van projecten stimuleert GreenPort NHN de Noord-Hollandse agrarische sector op het gebied van innovatie, samenwerking en kennisdeling. Het Clusius College is een belangrijke onderwijspartner van GreenPort NHN. Het levert naast een bestuurder en projectleiders ook docenten en studenten voor diverse projecten. Daarnaast is GreenPort NHN partner in verschillende (RIF-)projecten van het Clusius College.

- Amsterdam Green Campus

Het Clusius College participeert in Amsterdam Green Campus (AGC). Deze organisatie is gevestigd op het Science Park in Amsterdam-Oost. AGC is een regionaal innovatieplatform waarin onderzoekers, onderwijsinstellingen en ondernemers samenwerken aan innovaties en zorgen voor het opleiden van talenten (de medewerkers van morgen). Bij dit platform kunnen bedrijven, overheden en instellingen met hun innovatievraag terecht en kunnen het mbo, hbo en wo elkaars onderwijs versterken. Hier wordt samengewerkt aan een duurzame, groene toekomst. Initiatiefnemers zijn de onderzoeksinstituten IBED, SILS en HIMS van de Universiteit van Amsterdam, IXA, Kamer van Koophandel, Amsterdam Economic Board, GreenPort Aalsmeer en de onderwijsinstellingen Aeres Hogeschool Almere, Clusius College, Hogeschool Inholland, UvA en Yverta.

- GreenPort GroenStart

GreenPort GroenStart is een publiek-private samenwerking (RIF) waarvan Clusius College penvoerder is. Dit vierjarige project is in 2017 gestart en in 2021 afgerond. Er werken diverse regionale organisaties (onderwijsinstellingen, twee uitzenders, zorgboerderijen, sociale ondernemingen, GreenPort NHN, RPAhn en gemeenten) samen. De doelgroep van GroenStart bestaat uit jongeren, jongvolwassenen en volwassenen met een zorg- of ondersteuningsvraag én de wens om actief te zijn op de arbeidsmarkt.

Dit agrarisch/groene opleidings- en werktraject leidt op tot een mbo-diploma op Entreeniveau, met mogelijk vervolg naar een diploma op mbo niveau 2. Gediplomeerden krijgen begeleiding naar werk via Herenbos Personeelsdienst en AB Vakwerk.

In de afgelopen jaren zijn de les- en werklocaties uitgebreid evenals het netwerk. Zo zijn bijvoorbeeld inmiddels Landschap Noord-Holland en PWN ook aangehaakt. GroenStart heeft in totaal een omvang bereikt van 310 intakes, 123 deelnemers zijn aan het voorschakelen, 157 deelnemers volgen een opleiding of hebben die gevolgd. Er zijn 120 jongeren duurzaam aan het werk op de groene en agrarische arbeidsmarkt. Deze aansprekende getallen legitimeren de werkende methodiek en de arbeidsmarktaanpak als zodanig.

GroenStart is verankerd in de staande organisatie en er wordt verder gebouwd aan een verduurzaming van het netwerk om de ingeslagen weg structureel van waarde te laten zijn. Zie ook www.groenstart.nl.

- NHFood

NHFood is een publiek-private samenwerking (RIF) waarvan Clusius College penvoerder is. In NHFood werken 24 foodgerelateerde bedrijven en onderwijs in Noord-Holland boven het Noordzeekanaal samen aan kennisdeling en talentontwikkeling. Doelstelling is een groei van het aantal mbo-gediplomeerden in de sector waarbij ook wordt ingezet op zij-instroom én op- en bijscholing van bestaande medewerkers in de sector. In dit project worden innovaties vanuit het bedrijfsleven en relevante maatschappelijke en regionale ontwikkelingen opgenomen in een gevarieerd, efficiënt en up-to-date opleidingsaanbod. Daarnaast wordt ingezet op het versterken van de innovatiekracht van het bedrijfsleven (out-of-the-boxinnovatie), kennisuitwisseling en talentontwikkeling van studenten, docenten en ondernemers.

Het project zit in het laatste uitvoeringsjaar en daarmee in de afrondende fase waarbij, gelet op de verduurzaming van de resultaten, een half jaar uitloop is aangevraagd bij het ministerie. Daardoor kan het proctoraat inhoudelijk verder worden verstevigd, de verbinding met het lectoraat worden vergroot en de verbinding met het regionale netwerk nog verder worden uitgebreid. Partners zien de meerwaarde van samenwerking en willen graag betrokken blijven. Zie ook www.NHFood.nl.

- Agriculture mo(o)ve with 21st century skills' (Erasmus+ Key Action 2)

In 2019 is het project 'Agriculture move with 21st century skills' (Erasmus+ Key Action 2) toegekend. Het Clusius College is penvoerder, de projectleiding is belegd bij SUSP. De looptijd van het project is 30 maanden; het project is gestart in december 2019. In dit project participeren vijf mbo-scholen uit vier Europese landen. Er worden in dit project negen onderwijsmodules ontwikkeld waarbij studenten de kans krijgen om twee weken in een ander land of een andere onderwijsinstelling een module te volgen. Voorafgaand aan zo'n module wordt er eerst een virtuele opdracht, passend bij het onderwerp van de module, met de gehele klas gedaan waarmee niet alleen de 21st century skills van de studenten vergroot worden, maar ook de kennis van elkaars culturen.

- Greenfield - Biodivers Perspectief

Biodivers Perspectief (voorheen Greenfield) is een publiek-private samenwerking (RIF) waarvan Clusius College penvoerder is. In het project zijn 17 diverse regionale organisaties (onderwijsinstellingen en bedrijven) actief. Dit vierjarige project is in 2021 gestart en heeft als doel om bestaande en toekomstige agri-ondernemers, studenten en docenten mee te nemen in de ontwikkelingen op het gebied van natuurinclusieve landbouw om zo de kennis en vaardigheden te laten aansluiten op de dagelijkse praktijk en handvatten te bieden om stapsgewijs de overgang te maken van gangbare landbouw naar natuurinclusieve landbouw. Het programma Biodivers Perspectief creëert een inspirerende en stimulerende leeromgeving voor studenten, docenten, ondernemers en alle andere partijen voor wie natuurinclusief leren belangrijk is.

- Greenstream mbo-hbo

Greenstream mbo-hbo is een project van het Clusius College in het kader van de subsidieregeling Doorstroom mbo-hbo van het ministerie van OC&W. Het project is gestart in 2018 en in 2021 afgerond. Doelstelling van het project is het kwantitatief en kwalitatief versterken van de doorstroom mbo 4 naar het hbo en uitval in het hbo te verminderen. In dit project is o.a. een keuzedeel voorbereiding hbo ontwikkeld samen met mbo- en hbo-instellingen in de regio én is het netwerk met hogescholen uitgebreid.

- Greenstream vmbo-mbo

Greenstream vmbo-mbo is een doorstroomproject in het kader van de subsidieregeling Soepele overgangen vo-mbo. Dit project heeft als doel de doorstroom van de huidige vmbo-leerlingen naar het groene mbo kwalitatief en kwantitatief te verhogen. Er wordt sterk ingezet op samenwerking tussen vo- en mbo-docenten, leerlingen en studenten, extra kennismakingsmomenten en het daadwerkelijk beleven van de praktijk en de mogelijke vervolgopleiding. Diverse bedrijven openen hun deuren voor excursies en bedrijfsbezoeken of komen een gastles in de klas of digitaal geven.

- Groene Hotspot

Gestimuleerd vanuit het CIV Groen (het Praktijkcluster Groen, Natuur & Leefomgeving), de brancheorganisatie VHG en een samenwerkingsverband van toonaangevende bedrijven in de regio is een start gemaakt met de ontwikkeling van een groene hotspot in de regio. Docenten lopen stages, het curriculum wordt vertaald naar actueel en toegepast onderwijs waar het bedrijfsleven door middel van gastlessen en excursies aan bijdraagt. Ook de aansluiting vmbo-mbo wordt gestimuleerd.

Inbedding in de organisatie – afdeling Projecten

De afdeling Projecten focust op de verbinding tussen het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheden in de regio en het groene onderwijs. Projectleiders van de afdeling zijn aanjagers op het gebied van onderwijsinnovatie en zorgen voor de verankering van onze school in het werkveld. De afdeling initieert projecten, vraagt subsidies aan en zorgt voor goede borging en verantwoording van deze middelen.

De projectleiders van de afdeling zijn landelijk en regionaal actief in diverse samenwerkingsverbanden en netwerkorganisaties; door deze extern georiënteerde aanpak van makelen en schakelen tussen onderwijs en buitenwereld helpen projectleiders docenten, teamleiders en directeuren te anticiperen op de ontwikkelingen in de buitenwereld.

In bijlage 5 is het volledige overzicht van projecten terug te vinden waarbij de afdeling Projecten betrokken is.

Enkele andere samenwerkingsverbanden uitgelicht:

Sectororganisaties

Het Clusius College is lid van de MBO Raad en de VO-raad. De AOC Raad is, na de overgang van het groen onderwijs per 1 januari 2019 van het ministerie van LNV naar OCW, met ingang van 1 april 2019 opgeheven. Daarvoor in de plaats is Connect Groen gekomen, als netwerkorganisatie waarbinnen de AOC's samenwerken. Het Clusius College is in alle drie de organisaties op verschillende niveaus, onder andere bestuurlijk, actief.

De MBO Raad behartigt voor de AOC's werkgeverszaken (inclusief cao) voor zowel het mbo als vmbo, de bekostiging in het mbo en alle ontwikkelingen in het middelbaar beroepsonderwijs.

Met het opheffen van de AOC Raad is de mbo-overlegstructuur van de AOC's onderdeel geworden van de MBO Raad en maakt deel uit van de bedrijfstakgroep Voedsel, Groen en Gastvrijheid.

In saMBO-ICT werken de mbo-scholen samen op IT-gebied (gegevensuitwisseling, gebruik IT in het onderwijs, informatiebeveiliging).

In 2018 is het Clusius College lid geworden van de Stichting Kwaliteitsnetwerk mbo, die zich ten doel stelt om het kwaliteitsbewustzijn en het kwaliteitshandelen bij de aangesloten instellingen te vergroten. In 2019 is er een audit van het Kwaliteitsnetwerk geweest volgens het dialoogmodel, hetgeen waardevolle adviezen heeft opgeleverd voor het vergroten van de kwaliteitscultuur in ons mbo.

In de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) adviseren onderwijs en sociale partners (werkgevers en werknemers) de minister over macrodoelmatigheid, de kwalificatiestructuur en de beroepspraktijkvorming. Ook vindt hier afstemming plaats over genoemde onderwerpen. De AOC's zijn vertegenwoordigd in het bestuur, in thema-adviescommissies en in de sectorkamer Voedsel, Groen en Gastvrijheid.

SBB erkent onder andere de leerbedrijven in het mbo en onderhoudt de kwalificatiestructuur.

Een voor het Clusius College belangrijke activiteit van de VO-raad is, naast het behartigen van de algemene belangen van het voortgezet onderwijs, Vensters VO. Dit is een webbased verantwoordingsinstrument waarin men op schoolniveau informatie kan vinden over de kwaliteit van het onderwijs, het beleid van de school en andere relevante zaken.

Groene Tafel en GroenPact

De Groene Tafel is het samenwerkingsverband van de groene kennisinstellingen. Hierin werken de AOC's, het groen hbo en Wageningen UR samen en behartigen onder meer de belangen van de groene kenniskolom richting het ministerie van LNV. In het GroenPact hebben het groen onderwijs, het bedrijfsleven (in de volle breedte van de groene sector) en het ministerie van LNV afspraken gemaakt over samenwerking. Onderdeel van het GroenPact is het CIV Groen (Centrum voor Innovatief Vakmanschap). Dit CIV heeft vijf praktijkclusters (Agro, Dier, Food, Groen, Natuur & Leefomgeving en Tuinbouw & Uitgangsmaterialen) en is een voortzetting van eerdere CIV's. Het Clusius College participeert in alle vijf de praktijkclusters.

De activiteiten van de Groene Tafel worden gecoördineerd door een viertal bestuurders ('het kwartet'), afkomstig uit Wageningen UR, het groen hbo en de AOC's (2x). De voorzitter CvB van het Clusius College maakt deel uit van dit kwartet.

Samenwerking met gemeenten

Zowel op het gebied van passend onderwijs (RMC's) als op het gebied van aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt (Regionale educatieve agenda) wordt samengewerkt met (clusters van) gemeenten. Het lid CvB van het Clusius College is bestuurslid van RPAhn (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid NHN).

2.14 Inhoudelijke verantwoording subsidies

Excellentie

Het Clusius College wil met excellentie-onderwijs vooral talenten van de studenten verder ontwikkelen. Het Clusius College stimuleert opleidingsteams om excellentie in het onderwijsprogramma op te nemen. Excellentie is een verrijking van het onderwijs, valt buiten het reguliere onderwijsprogramma en geeft energie aan studenten en medewerkers. Bij de ontwikkeling van het excellentie-onderwijs betreft Clusius College docenten, bedrijven, andere kennisinstellingen en bovenal de studenten. Voorbeelden zijn deelname aan de Skills beroepenwedstrijden, mbo-ambassadeur, debattoernooien, masterclasses en interdisciplinaire programma's op initiatief van docenten en studenten. Het thema excellentie is ook onderdeel van de Kwaliteitsagenda 2019-2022.

Skills

Competitie werkt goed om studenten te laten excelleren op velerlei gebied. Daarom is deelname aan de Skills beroepenwedstrijden een speerpunt. Het Clusius College heeft Skills-ervaring met vijf vakgebieden, te weten: hoveniers, bloembinden, veehouderij, etaleren en motortechniek.

Positieve aandacht, onder andere door behaalde finaleplaatsen en PR voor de deelnemende opleidingen, zorgt voor groei van deelname bij andere opleidingen. Ook ons vmbo heeft inmiddels de weg naar Skills gevonden. Verschillende teams deden mee aan Skills Talents.

Een plan van aanpak richt zich op uitbreiding van voorrondes voor de studenten, professionalisering van docenten en toenemende betrokkenheid van bedrijven.

Het Clusius College zet in op verbreding en verankering van de vakwedstrijden in het onderwijs.

Tevens is er door de gezamenlijke AOC's (op initiatief van het Clusius College) een uitbreiding van de groene wedstrijden gerealiseerd. Uitbreiding betreft de opleidingen veehouderij, diervverzorging, paardenhouderij & -sport en paraveterinair.

NRO-projecten

Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsresearch (NRO) stelt subsidies beschikbaar voor programma's die bijdragen aan verbetering en vernieuwing van het onderwijs. Het Clusius College participeert in twee onderzoeken; 'De hele school door een groene bril' (een onderzoek naar inbedding van duurzaamheid in de school) en 'Taalcompetenties voor een dynamische arbeidsmarkt'. Naast de resultaten van het onderzoek zelf is er waardevolle bijvangst zoals de aandacht voor het onderwerp en contacten met collega mbo-scholen. Een onderzoekende houding en 'Evidence-based' besluitvorming verhoogt de kwaliteit en professionaliteit. Bezoek aan internationale conferenties over onderwijsresearch (EAPRIL) is leerzaam en geeft uitbreiding van ons netwerk wat ook weer resulteert in meer deelname aan onderzoek.

Verantwoording geormerkte en niet-geormerkte subsidies

Het Clusius College heeft in 2021 diverse geormerkte en niet-geormerkte subsidies ontvangen. De financiële verantwoording van de subsidies die in 2021 zijn ontvangen en zijn vrijgevallen, is terug te vinden in hoofdstuk 7.5 in Model G.

2.15 Leerlingen- en studentenaantallen en diploma's

Leerlingen- en studentenaantallen

Vmbo	1-10-2021			1-10-2020		
	Regulier	LWOO	Totaal	Regulier	LWOO	Totaal
Alkmaar	487	0	487	442	0	442
Amsterdam	364	0	364	172	175	347
Castricum	1.075	0	1.075	1.035	0	1.035
Grootebroek	232	0	232	198	0	198
Heerhugowaard	304	0	304	275	0	275
Hoorn	542	0	542	517	0	517
Purmerend	467	229	696	354	275	629
Schagen	577	0	577	546	1	547
Totaal vmbo	4.048	229	4.277	3.539	451	3.990
Mbo						
Alkmaar	BOL	BBL	Totaal	BOL	BBL	Totaal
Bloem & Design	71	16	87	63	19	82
Diervverzorging	268	8	276	245	13	258
Entree	22	16	38	14	9	23
Paardenhouderij	149	0	149	131	0	131
Paraveterinair	150	0	150	140	0	140
Tuin, Park & Landschap	1	11	12	3	135	138
Veehouderij	85	0	85	99	0	99
Voeding / FH&I	67	10	77	70	33	103
Zorgbedrijf Dierenhouderij *	38	0	38	55	0	55
Totaal Alkmaar	851	61	912	820	209	1.029
Hoorn	BOL	BBL	Totaal	BOL	BBL	Totaal
Commercieel Ondernemen	62	0	62	73	0	73
Entree	10	6	16	11	9	20
Groen, Grond & Infra	50	26	76	40	18	58
In- & Outdoor Styling	48	0	48	54	0	54
Monteur Mobiele Werktuigen **	18	64	82	24	73	97
Natuur, Water & Recreatie	0	0	0	1	0	1
Plantenteelt / Sierteelt	102	0	102	98	0	98
Recreatie & Natuur	30	0	30	21	0	21
Tuin, Park & Landschap	32	128	160	31	7	38
Totaal Hoorn	352	224	576	353	107	460
Schagen	BOL	BBL	Totaal	BOL	BBL	Totaal
Entree	2	25	27	2	17	19
Groen, Grond & Infra	5	9	14	14	6	20
Plantenteelt / Sierteelt	1	2	3	5	2	7
Tuin, Park & Landschap	12	7	19	9	13	22
Totaal Schagen	20	43	63	30	38	68
Totaal mbo	1.223	328	1.551	1.203	354	1.557
Totaal Clusius College			5.828			5.547

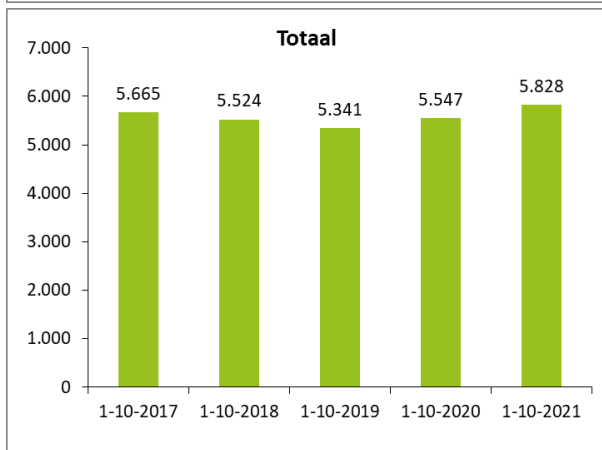
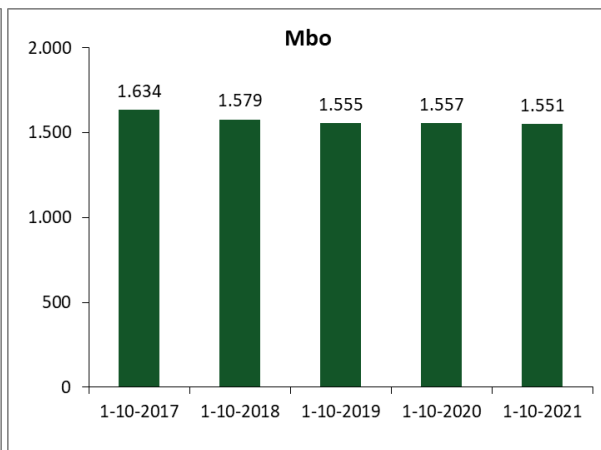
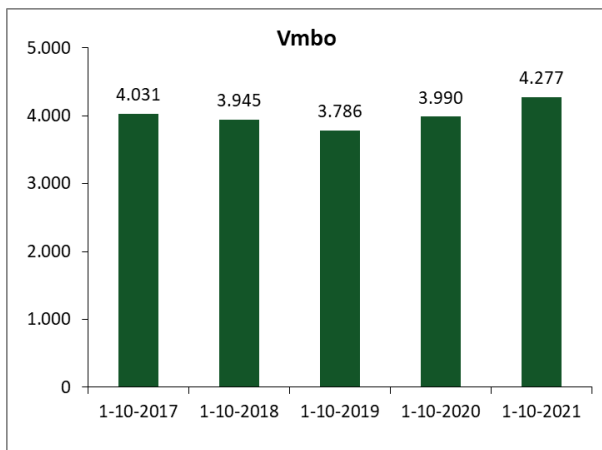
* Zorgbedrijf Dierenhouderij in samenwerking met het Horizon College.

** Monteur Mobiele Werktuigen in samenwerking met het ROC Kop van Noord-Holland.

Ontwikkeling leerlingen- en studentenaantallen

	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021
Vmbo					
Regulier	2.952	3.178	3.343	3.539	4.048
LWOO	1.079	767	443	451	229
Totaal	4.031	3.945	3.786	3.990	4.277
Mbo					
BOL	1.285	1.242	1.250	1.203	1.223
BBL	349	337	305	354	328
Totaal	1.634	1.579	1.555	1.557	1.551
Totaal	5.665	5.524	5.341	5.547	5.828

	2021			2020		
	BOL	BBL	Totaal	BOL	BBL	Totaal
Alkmaar						
Entree	8	3	11	12	4	16
Niveau 2	35	27	62	51	24	75
Niveau 3	56	36	92	67	10	77
Niveau 4	100	2	102	128	17	145
Totaal Alkmaar	199	68	267	258	55	313
Hoorn						
Entree	6	6	12	14	3	17
Niveau 2	8	9	17	6	8	14
Niveau 3	23	9	32	31	8	39
Niveau 4	55	1	56	55	0	55
Totaal Hoorn	92	25	117	106	19	125
Schagen						
Entree	1	10	11	7	9	16
Niveau 2	8	12	20	14	6	20
Totaal Schagen	9	22	31	21	15	36
Totaal mbo	300	115	415	385	89	474
Totaal Clusius College			415			474

Relatief snelle uitschrijvers

De relatief snel uitgeschreven leerlingen en studenten in het laatste kwartaal 2021:

Reden uitschrijving	Oktober	November	December	Totaal
Aanbod stagebedrijf om te werken		1		1
Belangstelling andere opleiding	4	3	3	10
Detentie	1			1
Inhoud opleiding			1	1
Leerproblemen	1			1
Liever werken / ziet nut niet	1	3	1	5
Opleiding bevalt niet		1		1
Psycho / sociale beperkingen		1		1
Reistijd / bereikbaarheid			1	1
Verhuizen	1	3	1	5
Verkeerde keuze opleiding	1	2	1	4
Ziekte / gezondheidsredenen		4	1	5
Totaal	9	18	9	36

2.16 Nationaal Programma Onderwijs

Leerlingen en studenten verdienen volwaardig onderwijs en een goede toekomst, ondanks corona. Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) helpt leervertragingen in te halen en het onderwijs te verbeteren. De overheid trekt in totaal € 8,5 miljard uit voor het NPO. Dit investeren onderwijsinstellingen in de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van leerlingen en studenten en in het inhalen van coronavertragingen.

De scholen ontvangen een bedrag via de lumpsum (de corona-envelop) en daarnaast zijn er binnen het NPO enkele subsidieregelingen die scholen kunnen aanvragen en waarover zij zich apart verantwoorden.

Naast de reguliere NPO-middelen maken we binnen Clusius College gebruik van de volgende subsidies:

- *Extra hulp voor de klas:* met deze subsidie kunnen we extra hulp inschakelen tijdens de coronacrisis door onder andere extra bevoegd personeel in te zetten en meer (online) gastlessen mogelijk te maken.
- *Inhaal- en ondersteuningsprogramma onderwijs:* deze financiële ondersteuning biedt mogelijkheden bij het geven van hulp en maatwerk. Dit zetten wij in voor leerlingen en studenten die door de maatregelen rondom de coronacrisis extra ondersteuning nodig hebben. Bijvoorbeeld door extra programma's aan te bieden naast de reguliere onderwijstijd.
- *Extra begeleiding en nazorg mbo:* de subsidie zetten wij in voor studenten die geen of moeilijk een baan kunnen vinden door de coronacrisis. Met het geld kunnen wij studenten die afstuderen of net hun diploma hebben, begeleiden naar een baan of een vervolgopleiding.
- *Capaciteitentesten:* in schooljaar 2019-2020 hebben basisschoolleerlingen geen eindtoets gemaakt. Daardoor is mogelijk niet iedereen in het voortgezet onderwijs ingestroomd op een niveau dat recht doet aan zijn of haar capaciteiten. Ook door coronavertragingen zijn leerlingen misschien niet op een passend niveau terechtgekomen. Deze subsidie zorgt voor een tegemoetkoming bij het afnemen van capaciteitentesten.

- *Heterogene brugklassen:* vanwege de coronacrisis is kansenongelijkheid in het onderwijs toegenomen. Het doel van deze subsidie is om middelbare scholen te stimuleren hun brugklassen zo in te richten dat leerlingen met verschillende basisschooladviezen bij elkaar in de klas zitten.

NPO – Clusius College vmbo

Binnen het vmbo zijn de schoolprogramma's, die scholen op basis van een eigen analyse ('schoolscan') opstellen, de spil van het NPO.

Uitgangspunten aanpak Clusius College

- Passend bij het landelijke stappenplan heeft elke vestiging de verschillende fases doorlopen. Dit betekent dat gestart is met een analyse, vervolgens in beeld is gebracht wat er nodig is en er werden keuzes gemaakt uit de menukaart om te komen tot een schoolprogramma.
- Clusiusbreed is afgestemd dat elke vestiging deze fases kon doorlopen op een manier die past bij de reguliere werkwijze op vestigingen. Dat betekent dat elke vestiging zelf heeft nagedacht hoe de analyse het beste vormgegeven kon worden.
- Op basis van de analyse heeft iedere vestiging de conclusies over de ontwikkeling van leerlingen en de mogelijkheden en belastbaarheid van het team en partners gecombineerd en gekozen voor passende interventies. De interventies konden gekozen worden aan de hand van de 'menukaart'. In deze menukaart wordt uiteengezet welke interventies onder welke voorwaarden aannemelijk of bewezen effectief kunnen zijn.
- Binnen elke vestiging werden ouders en leerlingen betrokken bij de totstandkoming van de analyse en keuze van de interventies. Zo is op iedere vestiging nog voor de zomervakantie de vestigingsouderraad betrokken.
- Door uit te gaan van de situatie op de vestigingen is er voor elke vestiging een apart schoolprogramma tot stand gekomen dat aansluit bij wat er speelt en nodig is op de vestiging.
- Het Clusius College vindt het belangrijk dat de docenten nauw betrokken zijn bij de analyse, het benoemen van de interventies en de manier waarop het uitvoeren van de interventies georganiseerd wordt. Doorlopen van het stroomschema 'Medezeggenschap bij decentrale ontwikkelingen' is daarbij van belang geweest.

Samenvatting hoofdlijnen schoolprogramma's

Landelijk is door ResearchNed een vragenlijst uitgezet onder alle scholen waarin onder andere gevraagd is hoe scholen de schoolscan hebben aangepakt en tot welke keuze van interventies scholen gekomen zijn. Voor het Clusius College zijn de antwoorden op deze vragenlijst verzameld. Op basis van de samenvoeging van de acht ingevulde vragenlijsten van het Clusius College zijn de volgende hoofdlijnen aan te geven. Rekening houdend met de verschillen tussen vestigingen, zowel in context als in de manier van invullen van de vragenlijsten.

Schoolscan

Duidelijk is dat elke vestiging meerdere instrumenten heeft gebruikt bij de totstandkoming van de schoolscan. Cijfers van leerlingen zijn overal beschouwd, daarnaast zijn in- en externe professionals ingezet (waaronder de betrokkenheid van het zorgteam op elke vestiging). Leerlingen hebben ook een actieve rol gehad door leerlingenraad/enquête.

Zorgen

- Bij een aantal vestigingen levert de GL minder zorgen op dan BL/KL. De punten waar de meeste vestigingen zich zorgen over maken zijn: welbevinden/sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen, fysieke ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling op gebied van kernvakken, theoretische vakken en beroepsgerichte vakken en ontwikkeling van executieve functies waaronder motivatie en

werkhouding. Daarnaast hebben vestigingen zelf aanvullende zorg benoemd, o.a. over de thuissituatie van leerlingen, gevolgen van elkaar fysiek niet zien, gebruik digitale middelen, stages en zorg om het docententeam.

- Er is overwegend zorg voor alle leerjaren, op een paar vestigingen na die specifieke leerjaren benoemen (waar leerjaar 4 in ieder geval altijd bij zit).
- Qua specifieke groepen leerlingen is er vooral zorg om de kwetsbare leerlingen (ondersteuning en thuissituatie). Daarnaast werd ook door een vestiging de zorg geuit over leerlingen die juist baat hadden bij thuisonderwijs.

Interventies

De interventies in de menukaart zijn ingedeeld in doelgebieden A, B, C, D en E: meer onderwijs, effectievere inzet van onderwijs, sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling, executieve functies en inzet van personeel, plus een doelgebied F: faciliteiten/randvoorwaarden.

In de onderstaande tabel wordt inzichtelijk gemaakt per vestiging welke interventies zijn gekozen. Aan elke interventie zijn per vestiging bestedingen gekoppeld.

De onderstaande punten vallen het meeste op:

- Bijna elke vestiging zet interventies in voor alle leerwegen. Voor enkele maatregelen wijkt dit af (Grootebroek, Heerhugowaard en Purmerend) waarbij gericht op één/twee leerwegen wordt ingezet.
- Eén-op-één begeleiding en interventies gericht op het welbevinden van de leerlingen komen op alle vestigingen terug.
- Randvoorwaardelijke/ondersteunende activiteiten worden overal van belang gevonden (categorie F). De punten (tijdelijk) aantrekken of inhuren van nieuw personeel, professionalisering en schoolontwikkeling en verbetercultuur komen op alle vestigingen terug.
- Diversiteit in inzet van maatregelen is zichtbaar (instructie in kleine groepen, uitbreiding onderwijs, feedback, technieken voor begrijpend lezen, sportieve activiteiten, cultuureducatie, klassenverkleining, onderwijsassistenten, ouderbetrokkenheid, digitale technologie). Ook een laag dieper, hoe de interventies worden ingezet, verschilt per vestiging. Dit is terug te vinden in de schoolprogramma's.

<i>Interventies</i>	Alkmaar	Amsterdam	Castricum	Grootebroek	Heerhugowaard	Hoorn	Purmerend	Schagen
A. Meer onderwijs om bij groepen leerlingen kennis en vaardigheden bij te spijkeren								
Uitbreiding onderwijs	●	●		●	●		●	
Voor- en vroegschoolse interventies			●					
B. Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren								
Een-op-een-begeleiding	●	●	●	●	●	●	●	●
Individuele instructie	●		●	●	●	●		●
Instructie in kleine groepen	●		●	●	●	●	●	●
Feedback			●		●		●	
Beheersingsgericht leren					●			
Directe instructie					●			
Technieken voor begrijpend lezen	●	●	●	●	●	●	●	
C. Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen								
Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen	●	●	●	●	●	●	●	●
Sportieve activiteiten	●	●	●	●	●	●		●
Cultuureducatie	●		●		●	●		●
D. Ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen								
Metacognitie en zelfregulerend leren	●		●	●	●	●	●	●
Samenwerkend leren					●			
E. (Extra) inzet van personeel en ondersteuning								
Klassenverkleining	●	●		●				●
Onderwijsassistenten/instructeurs	●		●		●	●	●	●
F. Faciliteiten en randvoorwaarden								
Ouderbetrokkenheid	●			●	●	●	●	
Digitale technologie	●	●		●		●	●	
(Tijdelijk) aantrekken of inhuren van nieuw personeel	●	●	●	●	●	●	●	●
Professionalisering (nodig om de gekozen interventies te kunnen uitvoeren)	●	●	●	●	●	●	●	●
Schoolontwikkeling en verbetercultuur	●	●	●	●	●	●	●	●
Systematisch monitoren en bijstellen (data-geïnfomeerd werken)		●	●		●		●	●
Leermiddelen: inzet van aanvullende of nieuwe leermiddelen, (formatieve) toetsen en leerlingvolgsystemen	●		●	●		●	●	●

Inzet bovenschools

Voor het vmbo is geen gebruik gemaakt van bovenschoolse inzet van middelen vanuit de corona-envelop.

Personeel niet in loondienst

Het percentage dat vanuit de corona-envelop is ingezet op personeel niet in loondienst is in 2021 0%.

Monitoring en verantwoording

De monitoring van de schoolprogramma's vindt grotendeels binnen de vestiging plaats. Waarbij de werkwijze vestigingsspecifiek is. Daarnaast worden de uitgewerkte plannen conform de Clusiusbrede beleidscyclus ondergebracht in vestigingsspecifieke actielijnen en deze worden via de kwartaalrapportage gemonitord. De verantwoording vindt plaats middels het Clusiusbrede jaarverslag.

Ondersteuning

Bij de totstandkoming van de schoolprogramma's heeft de afdeling K&O een adviserende en ondersteunende rol gespeeld richting de vestigingen. In het kader van de monitoring en de verantwoording wordt er samengewerkt tussen de afdeling F&C, P&O en K&O richting de vestigingen om hier optimaal bij te ondersteunen.

Medezeggenschap

Voor de zomervakantie is de ondernemingsraad mondeling geïnformeerd over de stand van zaken rondom de schoolprogramma's. In september heeft de OR de schoolprogramma's ontvangen en begin november heeft zij hiermee ingestemd.

De Centrale Ouderraad is voor de zomervakantie geïnformeerd. Na de zomer heeft zij de terugkoppeling van de vestigingsouderraden over de plannen ontvangen en begin september heeft zij ingestemd met de schoolprogramma's.

Eerste resultaten uitvoering plannen

Alkmaar

Het NPO-plan van aanpak en plan van uitvoering zijn besproken met het team en met de ouderraad. Alkmaar gaat nu over naar het plan van uitvoering. Dit omvat o.a. masterclasses, impulsweken, extra inzet onderwijsassistenten.

Inmiddels is ook de huiswerkbegeleiding ingezet. Dit wordt drie momenten per week aangeboden. NPO wordt ook ingezet om te zorgen dat het reguliere rooster kan blijven draaien. Er zijn veel kwetsbare leerlingen. De ondersteuningsbehoefte is groot. We zetten extra leerlingbegeleiding in. Er lijkt wat 'verruwing' op te treden bij leerlingen in sociaal opzicht.

Amsterdam

- Remedial teaching (RT): momenteel krijgt een 25-tal leerlingen wekelijks RT. De RT'er wordt bekostigd vanuit NPO-gelden en tevens de materialen (boeken/methodes) die hierbij gebruikt worden.
- Maatwerk: iedere leerling heeft sinds het begin van periode 2 een tweetal maatwerkuren standaard op zijn/haar rooster staan. De docenten werken hierin met kleine, zo homogeen mogelijke, groepen om de achterstanden proberen weg te werken. Dit geldt zowel voor kennis als vaardigheden.
- Burgerschapsvorming: vanwege de algemene vorming die het afgelopen jaar ook weinig impulsen heeft gekregen is er in leerjaar 2 het vak 'burgerschapsvorming' op het rooster geplaatst. Hier komen veel maatschappelijke en actuele zaken aan bod en leren de leerlingen om van discussie een debat te maken (omgangsvormen en wereldbeeld). Komend schooljaar zal burgerschap ook in klas 1 en 2 worden aangeboden.
- In klas 2 is, om de achterstanden beter in kaart te brengen, Cito 0 afgenomen en gebruikt om een indeling te maken voor de maatwerkuren rekenen/taal.
- Huiswerkklas: ten behoeve van de achterstand van plannen/organiseren verzorgen we vier keer per week een huiswerkklas. Leerlingen mogen hier maximaal 2 keer per week aan deelnemen. Momenteel wordt de huiswerkklas wekelijks door 25 leerlingen bezocht. Inschrijving gebeurt hier op initiatief van de leerling.
- Theaterklas: als naschools programma (vanwege de thuissituatie) hebben we een theaterklas.
- Doorstroom: om leerlingen 'de grote oversteek' op een vloeiendere manier te laten beleven hebben we een extra klas 1 en 2 gevormd. Dit ook om meer individuele aandacht aan de leerlingen te geven.
- WeekendAcademie: de WeekendAcademie begeleidt 15 leerlingen van voormalig groep 8 die vanwege de thuissituatie een minder kansrijke overstap maken. Deze academie wordt gefinancierd uit NPO-geld.
- Buddy: voor het voorkomen van lesuitval hebben we het bedrijf 'studentenhelpenscholieren.nl' weer ingeschakeld. Die kunnen, als de docent van huis uit online lessen verzorgd, als buddy in de klas optreden.

- Theatervoorstelling somberheid: 113 PlayBack komt in alle tweede en derde klassen een theatervoorstelling geven over 'somberheid'. Om dit niet uit de lucht te laten komen vallen wordt er vooraf een oudervoorlichtingsavond gegeven en wordt het onderwerp bij Mens en maatschappij/maatschappijleer besproken.
- Dagcoach: iedere dag loopt er door de openbare ruimte een dagcoach. Deze heeft een signalerende en de-escalerende functie. Leerlingen die 'tussen wal en schip vallen' worden zo makkelijker en laagdrempelig gesignaleerd.

Castricum

- Vakgroepen: er zijn gesprekken gevoerd met de vakgroepen. Uit deze gesprekken is naar voren gekomen dat de vakgroepen nu, halverwege het jaar, beter zicht hebben op wat nodig is aan ondersteuning en hoe zij dit kunnen organiseren. Om deze inzichten helder te krijgen staan er in de maand februari verschillende gesprekken met de vakgroepvoorzitters op de planning. De insteek van deze gesprekken is om met elkaar te kijken naar wat er nodig is aan ondersteuning binnen het vak en hoe wij dit volgend schooljaar anders kunnen inrichten of verzorgen. Een aantal vakgroepen zoals wiskunde, natuurkunde en Engels ondersteunt elkaar binnen de lessen om de leerlingen te voorzien van extra aandacht. De vakgroep Nederlands gaat begrijpend lezen extra aandacht geven door de uren in leerjaar 4 anders in te richten, hierover volgt een bericht vanuit de teamleider leerjaar 4. De vakgroep Nederlands is hard bezig met de leesbevordering waar ook nieuwe boeken voor de mediatheek zijn aangeschaft.
- Vakhulp: diverse vakken verzorgen vakhulp van leerjaar 1 t/m 4 om de leerlingen te voorzien van extra hulp. Tevens hebben wij 3 medewerkers in dienst die de leerlingen kunnen ondersteunen op klas- en individueel niveau binnen de theorie, praktijk en emotionele ontwikkeling. Collega's weten hen goed te vinden.
- Bewegingsonderwijs en welbevinden: bewegingsonderwijs en welbevinden op klasniveau worden onderzocht en besproken voor dit schooljaar.
- Scholing: Medewerkers worden geschoold binnen diverse thema's zoals effectieve oudergesprekken, feedback geven en didactisch coachen. A.d.h.v. gesprekken met vakgroepen en collega's wordt er gewerkt aan het scholingsplan voor schooljaar 2022-2023. Tevens worden er projectmiddagen en workshops georganiseerd in de verschillende leerjaren om het sociaal-emotionele aspect te ondersteunen.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: helaas zijn er vanwege de maatregelen rondom Covid-19 een aantal (leuke) activiteiten verplaatst naar een nader moment in het jaar. Denk hierbij aan de jaarafsluiting voor onze leerlingen waar wij leuke wintergames hadden georganiseerd en het schooluitje naar de Efteling die beide zijn opgeschoven vanwege de huidige maatregelen. Wij merken dat het dit schooljaar wederom lastig is om iets te organiseren met de klassen zoals een mentoruitje. Er ligt op dit moment een voorstel bij de mentoren op tafel om per leerjaar een middag/avond te organiseren rondom het welbevinden van de leerlingen. Hier kunnen de mentoren een klassenactiviteit plannen waarna er een leerjaar activiteit/workshops/voorstelling georganiseerd kan worden binnen diverse thema's. Om dit op gang te zetten is er in de verschillende teams de vraag gesteld welke collega's willen helpen met de organisatie hiervan. De insteek is om deze dagen zo snel mogelijk in te plannen. Naast de cognitieve ondersteuning vinden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling ook erg belangrijk. Wij kijken erg uit naar de ingeplande activiteiten en kampdagen.

Grootebroek

- Hulpklas: vanaf de tweede schoolweek zijn extra hulpllessen gegeven aan leerlingen van klas 2, 3 en 4. De resultaten hiervan zijn bemoedigend. De coördinator van de hulpllessen ziet een duidelijk opgaande lijn bij leerlingen die actief meedoen in deze extra lessen, die buiten het rooster om gegeven worden. In totaal worden hier wekelijks 12 lessen geïnvesteerd. Er zijn duidelijke

afspraken met ouders gemaakt over de verplichte aanwezigheid. Inmiddels maken er in december zo'n 25 leerlingen gebruik van deze extra hulp. Dit betekent een of twee keer per week begeleiding in het maken van hun huiswerk, of specifiek bijles in één vak. Wat deze laatste categorie betreft zien we dat bijna alle leerlingen voor het vak waarin bijles wordt gegeven voldoende scoorden op het eerste rapport. Bij de leerlingen die huiswerkbegeleiding krijgen, een of twee keer per week, constateren we dat de meesten slechts één onvoldoende op het rapport hebben staan. Eén leerling scoort ondanks al onze inspanningen ver beneden de maat. Deze heeft vier onvoldoendes op het rapport, dat in november is uitgegeven. Ondanks dit laatste is de algehele conclusie dat deze Hulpklas tot positieve resultaten leidt bij degene die er gebruik van maakt.

- Extra uren leesvaardigheid in klas 1: Een tweede actie die ingezet is in het kader van het NPO is de eerste klassen BL en KL een extra lesuur Nederlands leesvaardigheid te geven. De achterliggende gedachte hierbij is dat begrijpend lezen voor alle vakken essentieel is. We hebben in de overdracht van de basisscholen gezien dat de meeste leerlingen die instromen in de BL- en de KL-klas beneden de maat scoorden op begrijpend lezen. Vandaar deze actie. Aan het eind van het schooljaar hopen we het effect te kunnen meten bij de afname van de Cito-1 toets in mei/juni.
- Klassensplitsing: de splitsing van de vierde klas KL/GL in twee afzonderlijke groepen, heeft in ieder geval tot resultaat dat de rust in deze klassen beter gewaarborgd is dan vorig schooljaar toen deze leerlingen bij elkaar zaten. We hopen dat dit straks ook tot betere resultaten zal leiden dan die van het derde leerjaar.

Heerhugowaard

Domein cognitieve ontwikkeling

- Ingeroosterde 'masterclasses'. Leerlingen schrijven zich in voor vakhulp tijdens masterclasses. Op thema/onderwerp wordt vakhulp aangeboden.
  - De uitvoering van de masterclasses is aangepast per 14 februari. Alle lessen worden 45 min. De pauzes krijgen nieuwe aanvangstijden. De vaste masterclass-momenten in klassensamenstelling zijn gereduceerd van 5 naar 3 momenten in de week. De masterclasses worden aan het eind van de dag per klas ingeroosterd. Naast de 3 vaste MC-momenten komen er ook 2 facultatieve momenten in het rooster.
- Splitsing van leerjaar 4 biologie. I.p.v. drie klassen biologie wordt er aan vier klassen biologie gegeven. Dit is ingeroosterd.
- Eén uur extra vakles Nederlands per week aan klas 4 Vrij Groen om achterstanden bij te werken. Dit is ingeroosterd.
- Leesoffensief inzetten. Drie uur per week wordt een leesconsulent ingezet op school. Vindt plaats volgens planning.
- Inzet onderwijsassistent (voornamelijk klas 1A). Wordt ingezet volgens planning.

Domein praktijkvorming

- Extra lesuur groen in de onderbouw (leerjaar 1 en 2). Dit is ingeroosterd.
- Ingeroosterde 'masterclasses'. Leerlingen kunnen zich inschrijven voor masterclasses praktische vaardigheden.

Domein sociaal emotionele ontwikkeling, welbevinden

- Extra mentoruur voor leerjaar 1. Met aandacht voor goede groepsvorming, aanleren basisvaardigheden, stimuleren van welbevinden. Wordt ingezet.
- Extra begeleidingsuren door mentoren leerjaar 2, 3 en 4. Met aandacht voor goede groepsvorming, aanleren basisvaardigheden, stimuleren van welbevinden. Wordt ingezet.
- Extra inzet vanuit de OOM. Realisatie van adequate ondersteuning voor docenten en leerlingen. Realisatie 0,6 fte extra inzet voor een leerlingbegeleider.
- Inzetten van onderwijsassistent (voornamelijk klas 1A).

Domein metacognitieve functies

- Leren leren, leren plannen in een verplichte lessenreeks aanbieden. Vindt plaats tijdens de mentorlessen.
- Extra mentoruur voor leerjaar 1. Met aandacht voor leren leren, leren plannen.
- LOB-dagdelen in de jaarplanner. Tijdens deze dagdelen aan de slag met Yubu, Greenstream oriëntatie, excursies, enzovoort. Is door de schoolsluiting eerder dit jaar nog niet uit de verf gekomen.
- Leren voor Duurzame Ontwikkeling (LvDO) inzetten tijdens de lessen. Wordt ingezet.
- Huiswerkbegeleiding inzetten tijdens masterclasses.

Hoorn

Het Nationaal Programma Onderwijs is eind vorig schooljaar gestart door een schoolscan uit te voeren. Het levend document waarin alles is vastgelegd, is gedeeld met de MR en geaccordeerd. Ook de docenten hebben het document ontvangen en een en ander is besproken. Docenten geven aan het ingewikkeld te vinden om aan te geven waar de leervertragingen zitten bij de leerlingen op vakinhoudelijk gebied. Wel is er gesignaleerd dat er sociaal-emotionele achterstanden zijn en op het gebied van automatisering. Om dit beter in kaart te brengen, is er een team samengesteld met een docent en een medewerker van het BOLwerk (zorg) om enquêtes uit te zetten onder ouders en om mentoren/coaches te ondersteunen om het gesprek met leerlingen aan te gaan tijdens de voortgangsgesprekken a.d.h.v. de rapporten. Vanuit het BOLwerk wordt er ingezet op meer uren voor schoolmaatschappelijk werk en steun voor alle medewerkers op school en leerlingen om de sociaal emotionele achterstanden in kaart te brengen en bespreekbaar (inzet van School-maatjes en toneelgroep Playback) te maken. Het valt op dat er (meer dan normaal) veel leerlingen sociaal emotioneel niet in balans zijn en al dan niet om hulp vragen. Vanaf half januari zijn we gestart met de huiswerkklassen, extra bijles wiskunde en de 'leren-leren' les, allen op vrijwillige basis en inschrijving.

Purmerend

De inzet vanuit het NPO wordt langzaam maar zeker, steeds meer zichtbaar in de school. De meest opvallende zaken hierbij zijn op dit moment:

- Extra lesuur biologie in het rooster van 3GL en 4GL.
- Extra lesuur economie en Duits in het rooster van leerjaar 2.
- Structureel aanbod van drie inloopsprekuren per week voor Nederlandse taal.
- Structureel aanbod van zes inloopsprekuren per week voor Moderne Vreemde talen.
- Structureel aanbod van acht inloopsprekuren per week voor biologie en wiskunde.
- Uitbreiding van Leerlingbespreking.nl naar het tweede leerjaar.
- Eerste ronde driehoeksgesprekken (leerling presenteert aan ouders en mentor) zijn gedaan.
- 4BB (op vrijdag) en 4KB (op woensdag) hebben een vaste LOB-dag in hun rooster gekregen.
- Methode Tumult wordt gebruikt bij mentoraat in het eerste en tweede leerjaar.
- Het schooljaar is begonnen met een aangepaste introductieperiode voor alle leerjaren. Hierbij moet worden aangetekend dat bij klas 4 ook sprake was van het afronden van CKV, hetgeen in leerjaar drie niet mogelijk was i.v.m. corona.
- Extra inzet van Begeleiders Passend Onderwijs (BPO).
- Er wordt op structurele wijze aandacht besteed aan lezen (leesconsulente).
- De bovenbouw is inmiddels lid van de bibliotheek. De verwachting is dat in februari 2022 al onze leerlingen lid zijn van de bibliotheek (en daar ook gebruik van maken).
- Het verzorgen van taal- en rekenonderwijs op een eenduidige wijze is wel in gang gezet, maar het heeft nog tijd nodig om dit ook schoolbreed te ontwikkelen. Intussen hebben de collega's hierover al wel workshops gevolgd bij onze docenten Nederlandse taal en wiskunde/rekenen.

Schagen

- Huiswerkbegeleiding is in werking en loopt goed. Aanmeldingen stromen binnen en er ontstaat een wachtlijst. Er ligt nu een voorstel om op alle middagen huiswerkbegeleiding aan te bieden en tijden uit te breiden.
- Groepsinterventies worden ingezet, voor leerjaar 2 staan vijf klassen gepland in januari en februari. Externe organisatie KIC gaat hiermee aan de slag.
- Lessenserie metacognitieve vaardigheden is af. Wordt ingezet vanaf 10 januari. Rooster en bezetting is rond.
- Vakhulp bovenbouw is in ontwikkeling en kan naar verwachting vanaf 10 januari starten.
- Individuele coaching loopt. Er wordt geconstateerd dat er veel leerlingen worden aangemeld waarbij de hulpvraag nog niet duidelijk is. De leerlingen worden na een intakegesprek doorgezet naar de juiste interventie (huiswerkbegeleiding, coaching, vakhulp of OSP/OT gebonden).
- Ondersteuning rekenlessen werd geboden tot aan de kerstvakantie
- Mogelijkheden tot meer inzet personeel worden onderzocht.
- Time-out kaarten worden ingezet. Leerlingen krijgen 5 time-out momenten per week, bepalen zelf wanneer deze ingezet worden. Regie ligt bij NPO-groep, gaat verschuiven naar leerlingondersteuner na de kerst.
- De leerlingondersteuner zal na de kerst ook meer in de begeleiding worden ingezet (niet vanuit NPO-middelen, wel vanuit NPO-behoefte)

NPO - Clusius College mbo

Voor het mbo zijn er vier thema's benoemd waarop de beschikbare middelen kunnen worden ingezet.

- Thema 1: Soepele in- en doorstroom
- Thema 2: Welzijn van studenten en sociale binding met de opleiding
- Thema 3: Ondersteuning en begeleiding bij stages
- Thema 6: Aanpak van jeugdwerkloosheid

Als monitorinstrument wordt 'het plan van aanpak' gebruikt. Alle instellingen geven zelf hun plan van aanpak vorm. Voor ons mbo is er één plan van aanpak.

Totstandkoming plannen

De plannen voor de besteding van de NPO-middelen zijn voor het Clusius College tot stand gekomen in samenwerking met de onderwijsteams, de studenten en de onderwijsondersteuning. Alle teams hebben een onderzoek gedaan binnen het eigen team via een vragenlijst. Tijdens dit onderzoek werd gekeken naar wat hebben we als team het afgelopen jaar ervaren, wat hebben we gedaan, hoe staan de studenten er nu voor en wat willen we de komende twee schooljaren doen om de achterstanden in te lopen?

Alle uitkomsten van deze inventarisatie zijn geanalyseerd. Deze zijn getoetst aan een afspiegeling van de studentenpopulatie. Zij konden zich vinden in de voorgestelde plannen en hebben ook aangegeven waar volgens hen de nadruk op zou moeten komen te liggen. Dit komt overeen met hoe de onderwijsteams en de onderwijsondersteuning dit voor ogen heeft.

Door het MT is, in overleg met de teams, een aanvraag gedaan voor de middelen en zo zijn de middelen in overleg met elkaar verdeeld. Vervolgens is het plan van aanpak gedeeld met Berenschot, de partij die de voortgang van NPO in het mbo monitort.

Hoofdlijnen plannen

Thema 1: Soepele in- en doorstroom

Gewenste interventies

Extra (individuele) aandacht en ondersteuning

- Werken met kleine klassen tijdens fysieke lessen
- Meer tijd/facilitering voor (individuele) begeleiding van studenten
- Tijd om sociale activiteiten te organiseren

Extra lessen/remedial teaching:

- Achterstanden inlopen in beroepsvaardigheden en theoretische kennis

Motivatie

- Bevorderen van motivatie van studenten

Thema 2: Welzijn studenten & sociale binding met de opleiding

Gewenste interventies

Social events:

- Extra activiteiten buiten de lessen om
- Excursies
- Teambuilding

Bieden van extra begeleiding:

- Eén-op-één begeleiding
- Extra begeleiding door mentoren en OCO

Verzuim:

- Preventieve verzuimgesprekken

Externe zorg:

- Extra ondersteuning SMW en GGZ
- Voeren van gesprekken met meerdere disciplines multidisciplinaire gesprekken
- SMW op locatie.

Thema 3 Ondersteuning bij begeleiding en stages

Gewenste interventies

Extra tijd voor begeleiding en ondersteuning:

- Tijd voor individuele begeleiding van studenten door bpv-begeleider
- Tijd voor individuele begeleiding van studenten door mentor
- Tijd voor afstemming van benodigde begeleiding van de student met eventuele interne/ externe begeleiding zoals ondersteuningscoördinatoren, schoolmaatschappelijk werker, etc.
- Aanbieden van sollicitatietraining/praktische hulp bij vinden van een stageplek

Vinden van nieuwe bpv-plekken/meer flexibiliteit:

- Uitbreiden van bpv-plaatsen (indien nodig)
- Betrekken van bedrijven bij het ontwikkelen van bedrijfsopdrachten

Thema 6: Aanpak jeugdwerkloosheid

Gewenste interventies:

Intensivering van de loopbaanoriëntatie- en begeleidingslessen:

- Sollicitatietrainingen geven
- Competentietesten inzetten voor alle studenten
- Intensieve samenwerking voortzetten in de regio, hiervoor een contactpersoon op school vrijmaken

Matching op werk en stage:

- Jobcoaches inzetten

Monitoring en verantwoording

De monitoring van de ingezette acties op de gekozen thema's vindt grotendeels binnen de teams plaats. Daarnaast zijn de plannen conform de Clusiusbrede beleidscyclus ondergebracht in teamspecifieke actielijnen en deze worden via de kwartaalrapportage gemonitord. Ook laat het ministerie via een implementatiemonitor en een macromonitor in kaart brengen hoe instellingen het geld uit het NPO besteden en welke effecten de acties hebben die zij nemen. Deze rol wordt opgepakt door onderzoeksbureau Berenschot. Op aanvraag leveren wij als Clusius College de gegevens aan. Daarnaast vindt de verantwoording plaats middels het Clusiusbrede jaarverslag.

Ondersteuning

Bij de totstandkoming van het plan van aanpak heeft de afdeling K&O een adviserende en ondersteunende rol gespeeld richting de teams. In het kader van de monitoring en de verantwoording wordt er samengewerkt tussen de afdeling F&C, P&O en K&O richting de teams om hier optimaal bij te ondersteunen.

Medezeggenschap

Voor de zomervakantie is de ondernemingsraad mondeling geïnformeerd over de stand van zaken rondom het plan van aanpak. In september heeft de OR het plan ontvangen en begin november heeft zij hiermee ingestemd.

De Centrale Studentenraad is voor de zomervakantie geïnformeerd over het plan. In september heeft zij het definitieve plan van aanpak ontvangen en hiermee ingestemd.

Realisatie

Binnen het Clusius College is een groot deel van de NPO-middelen weggezet in formatie om zo in te spelen op de achterstanden die er door corona zijn veroorzaakt binnen het onderwijs. Deze formatie is ingezet bij aanvang van schooljaar 2021-2022 waardoor we gedurende het schooljaar stappen kunnen zetten op het wegwerken van de achterstanden. Een deel van het begrote budget om bijvoorbeeld extra contactmomenten te organiseren voor studenten is ingezet bij aanvang van het nieuwe schooljaar middels teambuildingsactiviteiten of werkweken.

Plannen resterende NPO-periode

In schooljaar 2022-2023 zijn wij voornemens om de ingezette formatie naar aanleiding van de NPO-middelen door te zetten. Het resterende bedrag voor onder andere het organiseren van extra contactmomenten voor studenten zal deels in het resterende gedeelte van schooljaar 2021-2022 ingezet worden en bij aanvang van schooljaar 2022-2023.

3. Sociaal Jaarverslag

3.1 Strategisch personeelsbeleid

We willen als organisatie flexibel en responsief zijn. Hiervoor hebben we korte lijnen nodig. Het Clusius College wil medewerkers stimuleren, faciliteren en uitdagen. Samenwerken binnen het Clusius College en met onze omgeving staat hoog in het vaandel. De kernwaarden van het Clusius College zijn betrokkenheid, kwaliteit en plezier. Deze kernwaarden vormen de grondslag van onze manier van werken. Deze visie op de organisatie sluit naadloos aan op onze visie op het onderwijs: ons onderwijs moet leerlingen en studenten uitdagen en stimuleren. Onze opleidingen sluiten aan op de belevingswereld van onze leerlingen en studenten en het toekomstige (internationale) werkveld. Het motto van het Clusius College 2020-2023 luidt: Groen, de basis voor een kleurrijke toekomst. We stellen leerlingen en studenten in staat zich optimaal te ontwikkelen zodat ze succesvol zijn in vervolgopleiding, werk en maatschappij.

De visie van het Clusius College maakt deel uit van een meerjarenplan waarvan de speerpunten van het personeelsbeleid één van de onderdelen zijn. In het meerjarenplan 2020-2023 is de strategische visie op de werkgeversrol van het Clusius College geformuleerd. Het voeren van een strategische personeelsplanning is onderdeel van het meerjarenformatieplan. Zie verder in paragraaf 3.4 (Arbeidsmarkt en werkgelegenheid) en 4.5 (Planning & Control).

3.2 Taakbelastingsbeleid: loopbaan, vitaliteit en werkplezier

Werkdrukplan

In 2021 is uitvoering gegeven aan het werkdrukplan: van werkdruk naar werkplezier. De adviesgroep werkdrukplan, bestaande uit docenten, een vestigingsdirecteur, twee OR-leden en een adviseur van de afdeling P&O heeft adviezen voor het college van bestuur geformuleerd en de voortgang bewaakt op de afgesproken thema's. Vestigingen maken jaarlijks een verslag van de werkdrukmaatregelen op de vestiging. Eind 2021 is het werkdrukplan met de OR geëvalueerd.

In het werkdrukplan is aandacht voor levensfasebewust personeelsbeleid. Uit het onderzoek levensfasebewust personeelsbeleid zijn de vestigingen met drie aanbevelingen aan de slag gegaan te weten: flexibiliteit, verlof en werktijden, pilot grote mate van zelfsturing in teams met proactieve verantwoording en uitruil van taken. De adviesgroep werkdrukplan zet enquêtes uit om de effecten te meten. Vestigingen zetten ook eigen interventies in om de werkdruk te verlagen.

Begeleiding startende werknemers

Met het oog op de toekomstige lerarentekorten en de wens om medewerkers voor langere tijd te binden aan onze organisatie is, conform de CAO-mbo artikel 2.3.c, in 2020 een Clusiusbrede regeling startende medewerkers tot stand gekomen. Elke startende medewerker heeft de beschikking over een begeleider en krijgt een persoonlijk inwerkprogramma waarvan scholing, coaching en begeleiding deel uitmaken. De startende docent heeft uren voor zijn inwerkprogramma beschikbaar conform de cao mbo. Tussen de vestigingen vindt uitwisseling en kennisdeling plaats. In het schooljaar 2020-2021 is gestart met de implementatie van de regeling op alle vestigingen. De implementatie wordt uitgevoerd onder leiding van een externe projectleider. In 2021 is vooral gewerkt aan uniformiteit en zijn afspraken gemaakt met opleidingscholen over de begeleiding van de studenten. De implementatie loopt door in 2022.

Vitaliteit

Op het gebied van vitaliteit zijn in 2021 diverse programma's opgestart; trainingen en workshops op het gebied van mentale veerkracht, werk/privé balans en timemanagement. Aan de verschillende programma's hebben circa 45 medewerkers deelgenomen. Op Mijn.Clusius is aandacht besteed aan thema's zoals de vitaliteitsweek en de week van werkstress en werkplezier. In de vitaliteitsweek zijn cursussen verzorgd op het gebied van voeding, beweging en ademhaling. Ongeveer vijftien medewerkers hebben deelgenomen aan de onlinecursussen gedurende deze week. Vier medewerkers hebben een 12-weeks lifestyle-programma gewonnen en doorlopen. In 2021 zijn, gekoppeld aan vitaliteitsthema's, online workouts georganiseerd en tips gedeeld om brein en lichaam fit te houden. Ook is aandacht besteed aan fiets naar je werk dag en zijn regelingen zoals de fietsregeling en bedrijfsfitnessregeling extra gepromoot.

In 2021 zijn 200 licenties ingekocht bij GoodHabit. GoodHabit is een online leeromgeving met meer dan 100 trainingen waaronder trainingen op het gebied van vitaliteit en gezondheid. Medewerkers met een licentie kunnen onbeperkt trainingen volgen bij GoodHabit. Zie verder onder het kopje 'Professionalisering'.

Gesprekkencyclus

Schooljaar 2020-2021 stond in het teken van de voorbereiding van de uitrol van de nieuwe gesprekkencyclus. Na onderzoek door de werkgroep is de keuze uitgesproken voor een digitale werkwijze waarbij ontwikkeling van de medewerker centraal staat.

De medewerker is met een webapplicatie in staat om het eigen (ontwikkel)gesprek inhoudelijk voor te bereiden. Ter ondersteuning hiervan implementeren we de digitale observatietool (DOT) die al twee jaar wordt gebruikt in Hoorn. De medewerker start met een zelfevaluatie en kan feedback vragen aan leerlingen/studenten en collega's met de 360° feedback-tool.

De beoordelings- en ontwikkeltool (BOOT) combineert de lesobservaties uit DOT met 360° feedback, opleidingsbehoefte en ambitie op één overzichtelijke pagina. Voor de nieuwe methode en instructies van de tools wordt iedereen in schooljaar 2021-2022 uitgenodigd voor deelname aan een training van ongeveer één dagdeel.

Hiermee wordt recht gedaan aan de uitkomsten uit het medewerkersonderzoek en het werkdrukplan om elkaars kwaliteiten beter te benutten en de wens voor een meer coachende leiderschapstijl van leidinggeven.

Het Clusius College beschikt over een Reglement ontwikkelgesprekken en beoordeling, gebaseerd op de bepalingen uit de cao mbo. De medewerker heeft het recht op tenminste één jaarlijks ontwikkelgesprek met zijn leidinggevende. Voor nieuwe medewerkers geldt dat in aanloop naar een aanstelling in vaste dienst elke drie maanden een ontwikkelgesprek plaatsvindt.

Daarnaast voert de leidinggevende met iedere medewerker ten minste eens per drie jaar een beoordelingsgesprek. Ook voert de leidinggevende met de medewerker een beoordelingsgesprek in de volgende situaties:

- voorafgaand aan het omzetten van een tijdelijke naar een vaste aanstelling;
- voorafgaand aan verlenging van een tijdelijke aanstelling;
- wanneer er ten aanzien van de medewerker beslissingen moeten worden genomen, die rechtspositionele consequenties hebben, met uitzondering van een besluit betreffende ontslag op eigen verzoek of (invaliditeits)pensionering;
- na twee ontwikkelgesprekken waarbij sprake is van functioneringsproblemen.

De leidinggevende slaat de verslaglegging van de ontwikkel- en beoordelingsgesprekken na akkoord van de medewerker op in het (digitale) personeelsdossier. Het Reglement gesprekkencyclus is aangepast op basis van de nieuwe instrumenten DOT en BOOT. Het eigenaarschap voor de persoonlijke ontwikkeling van de

medewerker is daardoor meer dan voorheen bij de medewerker zelf komen te liggen. Dit sluit aan bij het strategisch personeelsbeleid van het Clusius College.

Loopbaanontwikkeling

In 2021 heeft de loopbaanadviseur van het Clusius College met circa 39 medewerkers individuele loopbaangesprekken gevoerd. De onderwerpen die in een loopbaangesprek aan bod komen zijn divers. De meeste vragen lagen op het vlak van interne mobiliteit, externe ambities, werkplezier en studieadvies. Het Clusius College werkt met TMA Talentmanagement. Dit instrument maakt drijfveren en talenten inzichtelijk. Iedere medewerker met een ontwikkelvraagstuk kan de vragenlijst maken. In 2021 hebben 43 medewerkers gebruik gemaakt van deze talentescan. 12 leidinggevenden van de vestiging Alkmaar hebben de scan ingevuld voor een teamanalyse.

Daarnaast maken we bij een gerichte vraag over de voortzetting van de loopbaan gebruik van het programma van het Horizon College; 'het Loopbaanlab'. Hiervoor is slechts een beperkt aantal plaatsen beschikbaar voor medewerkers van het Clusius College. Aan dit programma heeft in 2021 één medewerker deelgenomen.

Loopbaanperspectief docenten

De ontwikkeling in loopbaanperspectief voor docenten is in 2021 gecontinueerd. Op elke vestiging is een mix van docenten A en docenten B. Begin 2021 is een heldere, Clusiusbrede procedure voor promotie van docent A naar docent B vastgesteld met als doel om transparant voor docenten te maken op welke manier en op basis van welke criteria een promotie naar een hoger carrièrepatroon mogelijk is. Dit heeft geresulteerd in een groter aantal promoties van docent A (schaal LB) naar docent B (schaal LC)

Daarnaast loopt sinds 2020 een pilot voor de ontwikkeling van de functie docent-onderzoeker op basis waarvan drie docenten voor de duur van drie jaar als docent C zijn benoemd. Deze docent C-functie heeft enerzijds het doel onderwijsvernieuwing en onderwijsverbetering te bewerkstelligen. Anderzijds biedt het aan docenten de ruimte zich verder te ontwikkelen. Op basis van de pilot wordt bepaald hoe we verder invulling willen geven aan de docent C-functie.

3.3 Professionalisering

Onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel

De professionalisering van onderwijsgevend en onderwijsondersteunend personeel is vooral decentraal georganiseerd en gericht op de specifieke behoeften van de medewerkers en de teams in de vestigingen.

Op de vestigingen zijn onder andere op de volgende thema's professionaliseringsactiviteiten ingezet:

- teamontwikkeling gericht op de verbetering teamcultuur, samenwerking, reflecteren en de rol van de individuele teamleden hierbij;
- collegiaal leren – intervisie; het opleiden van docentcoaches en intervisiebegeleiders;
- onderwijsinhoud: passend onderwijs en een training in activerende/motiverende didactiek en teamontwikkeling;
- IT in de klas: er zijn brede scholingen geweest op het gebied van IT-vaardigheid en scholing didactisch inzetten digitale middelen.

Op centraal niveau zijn medio 2021 200 licenties aangeschaft voor het gebruik van GoodHabitz en E-Wise en beschikbaar gesteld voor alle medewerkers. GoodHabitz heeft meer dan 100 onlinetrainingen beschikbaar op het gebied van persoonlijke ontwikkeling en leiderschap. In oktober 2021 hebben alle 103

nieuwe medewerkers (vanaf 1 augustus in dienst) een account gekregen van GoodHabitz. Het doel is om als goed werkgever scholing en ontwikkeling te faciliteren en te stimuleren.

E-Wise is gericht op online nascholing voor docenten. In 2021 hebben acht docenten een account aangevraagd om trainingen te volgen.

In 2021 zijn fysieke en online trainingen aangeboden op het gebied van mentale veerkracht, Timemanagement, Omgaan met grensoverschrijdend gedrag, Meidenvenijn en Correct Nederlands. Deze trainingen staan permanent in het aanbod.

Leiderschapsontwikkeling

De ontwikkeling van onderwijskundig en persoonlijk leiderschap heeft de aandacht zowel bij medewerkers in leidinggevende posities als bij medewerkers met ambitie en potentie om door te groeien naar een leidinggevende positie. De nieuwe afspraken rondom trajecten richting onderwijskundig leiderschap zijn in werking getreden. Doel is het binden van leiderschapstalent aan het Clusius College. Medewerkers doorlopen een intensief traject onder andere met een assessment en het opstellen van een portfolio. In september 2021 is één docent gestart met de opleiding Leidinggeven aan schoolontwikkeling. Vijf docenten hebben deelgenomen aan Oriëntatie op leiderschap.

Ook zijn in 2021 voor de managementfuncties de studiedagen en de intervisiebijeenkomsten gecontinueerd. De twee interne studiedagen van de teamleiders zijn in 2021 op verzoek van de teamleiders uitgesteld. Dit in verband met de beperking op fysieke bijeenkomsten door de coronamaatregelen.

In 2021 is de werkgroep leiderschapsontwikkeling een samenwerking gestart met bureau Andersom. Oriënterende gesprekken zijn gevoerd over de invulling van het traject. In het licht van de fusie heeft het college van bestuur medio 2021 besloten om het traject van leiderschapsontwikkeling op te schorten. De werkgroep zet zijn activiteiten voort zodra de visie, missie en organisatiedoelstellingen van de nieuwe organisatie bekend zijn.

Opleidingsschool

Het Clusius College is als geaccrediteerde opleidingsschool aangesloten bij het Groen Consortium en bij de regionale Opleidingsschool West-Friesland (ROWF). Het Groen Consortium voor het opleiden van docenten voor de groene vakken en het ROWF voor het opleiden van docenten voor de niet-groene vakken.

Het Clusius College als opleidingsschool stelt zich ten doel studenten voor te bereiden op het docentschap in de volle breedte. Studenten worden zoveel mogelijk behandeld als collega's, draaien zoveel mogelijk mee met de school en leren zo alle aspecten van het vak kennen. Vanuit deze authentieke beroepssituaties leggen studenten de verbinding met (innovatieve) inzichten uit het instituutscurriculum. Het Clusius College heeft ook ervaring in het begeleiden van zij-instromers en collega's die bezig zijn hun Pedagogisch Didactisch Getuigschrift te behalen.

Het Clusius College heeft in 2021 vierentwintig studenten vanuit het Groen Consortium begeleid en vierenzestig studenten via het ROWF. Bij de begeleiding van deze studenten waren 82 werkplekbegeleiders en 11 schoolopleiders betrokken. Deze zijn onderverdeeld in opleidingsteams op elke vestiging. Dezelfde opleidingsteams zijn tevens betrokken bij de begeleiding van starters in de organisatie. Het Clusius College zet in op een goede professionele begeleiding. In 2021 heeft een training plaatsgevonden voor de werkplekbegeleiders en voor schoolopleiders.

Naast de plaatsing en begeleiding van studenten verzorgen de consortia de gezamenlijke bijeenkomsten van schoolopleiders en zijn er werk- en kwaliteitsgroepen actief. In 2021 is er afstemming gerealiseerd

tussen het Groen Consortium en ROWF, zoals trainingen en bijeenkomsten. Met als uitgangspunt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor opleiden in de school, wordt in 2021-2022 toegewerkt naar meer integratie tussen het begeleiden van starters en het begeleiden van studenten. Dit vanuit een gezamenlijk plan van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland ten aanzien van opleiden in de school.

3.4 Formatie-, arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid

De daling van het aantal leerlingen in het vmbo is door zeer gunstige inschrijvingsaantallen van nieuwe leerlingen bij het ingaan van het schooljaar 2020-2021 en 2021-2022 (tijdelijk) gestopt. Er zijn vanwege het toegenomen aantal leerlingen extra klassen gekomen en ook een toegenomen personeelsbehoefte. Daarnaast nam de personeelsbehoefte (tijdelijk) toe vanwege de middelen die beschikbaar zijn gekomen uit het Nationaal Plan Onderwijs (NPO). De overformatie waar het Clusius College enige jaren geleden mee te maken had, is hierdoor ook teruggedrongen, al zal dit een tijdelijke situatie zijn vanwege de geografische krimp in de regio en de voorspelde terugloop van het aantal vmbo-leerlingen. Dit gegeven in combinatie met de tijdelijkheid van de NPO-middelen betekent dat we een zorgvuldige formatieplanning doen.

In het mbo is het aantal studenten bij de start van het schooljaar 2021-2022 licht gedaald. Overformatie in het mbo is vanwege het grote aantal kleine opleidingen een lastiger thema. Met ingang van het schooljaar 2021-2022 is de opleiding TPL geconcentreerd in Hoorn, waardoor ook de personeelsbehoefte beter kan aansluiten bij het aantal studenten. De directeurs van de drie mbo-vestigingen stellen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor de aanpak van overformatie in het mbo.

Als Clusius College hebben we ook steeds meer te maken gekregen met kwantitatieve lerarentekorten. In het bijzonder voor de groene praktijkvakken, natuurkunde – scheikunde (nask), wiskunde, Engels en Nederlands neemt de uitdaging om bevoegde en bekwame docenten aan te stellen meer en meer toe. We stimuleren en faciliteren het behalen van een tweede bevoegdheid door docenten in een van de tekortvakken. We werven via diverse (online) kanalen om het Clusius College als werkgever onder de aandacht te brengen. In september 2021 hebben we voor het eerst onszelf als potentiële werkgever gepromoot tijdens de regionale landbouw vakdagen. Via intensievere samenwerking met het bedrijfsleven zetten we in op meer zij-instromers uit de beroepspraktijk waarvoor we opleiden. Als werkgever financieren wij de opleiding voor zij-instromers volledig en bieden ruime studiefaciliteiten en begeleiding op de werkplek.

Het lerarentekort is niet alleen het probleem van het Clusius College, maar geldt voor het voortgezet- en beroepsonderwijs in de hele regio. Er is een goede samenwerking met de VO-scholen in West-Friesland, Noord-Kennemerland en de kop van Noord-Holland om gezamenlijk op te trekken bij de arbeidsmarktproblematiek. Vacatures worden gedeeld en er wordt in samenwerking inzet gepleegd om docenten die op een andere school bovenformatief zijn, te behouden voor de regio. Ook vinden regionaal afstemming en overleg plaats met de scholen in Amsterdam en de gemeente Amsterdam en is het Clusius College voor de vestiging Purmerend aangesloten bij het regionaal overleg aanpak lerarentekorten in de onderwijsarbeidsmarktregio Zaanstreek- Waterland. Het Clusius College is partner voor de drie onderwijsarbeidsmarktregio's in de subsidieregeling Regionale aanpak personeelstekort onderwijs 2020 en 2021 (RAP).

Formatiebeleid

Het Clusius College werkt met een meerjarenformatieplan dat jaarlijks opnieuw wordt vastgesteld na overleg met de Ondernemingsraad. In het meerjarenformatieplan is op basis van historische gegevens een prognose gemaakt van medewerker/leerling ratio en de te verwachten leerlingaantallen voor de komende jaren. In de regionale arbeidsmarktanalyses voor het voortgezet onderwijs wordt een daling van 1,7%

leerlingen verwacht in Noord-Holland tussen 2019 en 2024. De cijfers uit ons meerjarenformatieplan sluiten hierbij aan. Ondanks deze daling wordt een tekort aan docenten verwacht. Het tekort ontstaat onder andere door de uitstroom van (oudere) docenten en een beperkte instroom in de sector vanuit de lerarenopleidingen.

Het voortgezet onderwijs in Nederland krijgt de komende jaren te maken met een dalende werkgelegenheid voor docenten. De verwachting is dat in de periode 2019-2024 de werkgelegenheid gemiddeld afneemt met 3%¹¹. In Noord-Holland is de verwachte daling 1%. De sterkste daling wordt verwacht in de regio Noord-Holland Noord met 5%. Met uitzondering van onze vestigingen in Purmerend en Amsterdam vallen al onze scholen in deze regio.

Begeleiding (toekomstige) WW-gerechtigden

Als eigenrisicodrager WW is het Clusius College zelf verantwoordelijk voor de re-integratie-trajecten. De adviseur loopbaanontwikkeling richt zich op de begeleiding van medewerkers van werk naar werk. Hiervoor wordt zo nodig externe deskundigheid ingeschakeld. Het Clusius College werkt met verschillende bureaus samen voor begeleiding richting werk. In 2021 zijn circa tien medewerkers uitgestroomd uit de WW. In januari 2021 maakten acht ex-medewerkers gebruik van het WW-recht. In december 2021 waren dit zeven personen.

Participatiebanen

Sinds 2015 geldt de Participatiewet. De Participatiewet moet ervoor zorgen dat meer mensen met een ziekte of handicap een baan vinden. De gecreëerde banen voor deze groep mensen heten participatiebanen. In 2021 heeft het Clusius College in totaal negen personen in dienst die zijn opgenomen in het doelgroepenregister van UWV. Dit aantal is exclusief personen die op inhuur- of detachingsbasis bij het Clusius College werkzaam zijn en in het doelgroepenregister zijn opgenomen.

3.5 Arbeidsvoorwaarden

Incidentele beloning

In 2021 hebben alle vestigingen gebruikgemaakt van de mogelijkheid medewerkers een incidentele beloning toe te kennen. In totaal ontvingen 34 medewerkers deze extra blijk van waardering.

3.6 Arbeidsomstandigheden

Arbo

Ook in 2021 was het coronavirus dominant aanwezig, er is hierdoor wederom veel aandacht uitgegaan naar het voorkomen van besmettingen. Hierbij zijn continu de richtlijnen van het RIVM gevolgd. Het aantal besmettingen onder medewerkers en leerlingen/studenten is voortdurend geanonimiseerd bijgehouden. De thuiswerkregeling waarmee medewerkers ook hun thuiswerk ergonomisch en 'arbo-proof' kunnen inrichten is per 2021 van kracht geworden. Hier is goed gebruik van gemaakt: ca. 35 medewerkers hebben middelen t.b.v. het inrichten van hun thuiswerkplek aangeschaft en tevens zijn vele medewerkers voorzien van een headset en/of los toetsenbord middels deze regeling.

---

¹¹ Adriaens, H., P. Fonteijn en K. de Vos (2019), De toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel po, vo en mbo 2019-2029. Tilburg: CentERdata.
https://www.centerdata.nl/sites/default/files/projectbestanden/de_toekomstige_arbeidsmarkt_voor_onderwijspersoneel_po_vo_en_mbo_2019-2029.pdf

Alle BHV'ers en EHBO'ers hebben in 2021 weer hun herhalingstraining kunnen volgen; als gevolg van corona was dit in 2020 niet voor iedereen mogelijk. In 2021 is dit dus ingehaald en was iedereen weer 'up-to-date'. Verder is ook in 2021 weer de training 'Omgaan met agressie en geweld' georganiseerd. Deze training wordt door de deelnemers heel goed gewaardeerd en zal ook in de toekomst periodiek worden aangeboden.

De aanstaande fusie met het ROC Kop van Noord-Holland leidt tot samenwerking op vele vlakken, zo ook op het gebied van arbo en preventie. De centrale preventiemedewerker van ROC Kop van Noord-Holland werkt sinds mei 2021 een dagdeel per week bij het Clusius College als centrale preventiemedewerker om daar de decentrale preventiemedewerkers te ondersteunen. Daarnaast wordt gewerkt aan het in kaart brengen van de verschillen en overeenkomsten tussen beide organisaties op het gebied van arbo en preventie om zo tot een werkbaar nieuwe invulling te komen voor fusieorganisatie Vonk.

Arbodienstverlening

Het Clusius College werkt samen met arbodienst Enrgy in Business (hierna Enrgy). Vanuit Enrgy worden een vaste bedrijfsarts en werkvermogensspecialist (onder verantwoordelijkheid van de bedrijfsarts) ingezet. Er heeft eind 2021 een wijziging plaatsgevonden, wij werken met een nieuwe werkvermogensspecialist en bedrijfsarts.

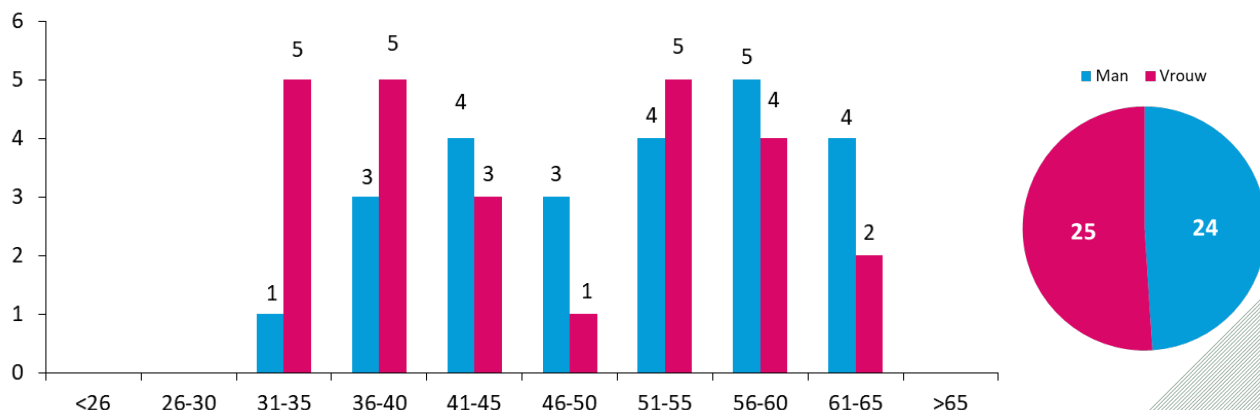
Samen met Enrgy richten we ons op preventie van verzuim bij medewerkers en op verzuimbegeleiding gericht op het beschikbare werkvermogen van medewerkers. Alle leidinggevenden hebben een verzuimtraining gevolgd waarin aandacht is besteed aan actuele ontwikkelingen rond verzuim, het huis van werkvermogen en gespreksvaardigheden, in 2021 is voor nieuwe leidinggevenden een training georganiseerd.

Daarnaast beschikken we als Clusius College over een netwerk van andere arbo- en gezondheidsdeskundigen.

3.7 Diversiteit

Het Clusius College streeft naar een evenwichtige opbouw in leeftijd en geslacht van het personeelsbestand. In de onderstaande tabel is de leeftijdsopbouw en de verdeling naar geslacht weergegeven van het management (vestigingsdirecteuren, adjunct-directeuren, teamleiders en managers B&O).

Leeftijdsopbouw management naar geslacht (man = blauw / vrouw = roze)

3.8 Gegevens personeel

Indeling naar functiegroepen

Functiegroep	2021				2020			
	Fte	Aantal	% Fte	Gem. omvang baan	Fte	Aantal	% Fte	Gem. omvang baan
OP-10	294,68	396	68,7%	0,74	285,46	385	71,5%	0,74
OP-11	132,78	156	31,0%	0,85	111,38	134	27,9%	0,83
OP-12	1,40	2	0,3%	0,70	2,40	3	0,6%	0,80
OP	428,85	554	62,5%	0,77	399,24	522	62,0%	0,76
OBP	256,88	323	100%	0,80	244,93	313	100%	0,78
OBP	256,88	323	37,5%	0,80	244,93	313	38,0%	0,78
Totaal	685,74	877	100%	0,78	644,17	835	100%	0,77

Indeling naar leeftijd en functiegroepen

Groep	2021				2020			
	OP	OBP	Totaal	%	OP	OBP	Totaal	%
<26	31	16	47	5,4%	27	15	42	5,0%
26-30	80	15	95	10,8%	67	10	77	9,2%
31-35	75	28	103	11,7%	66	31	97	11,6%
36-40	60	38	98	11,2%	60	32	92	11,0%
41-45	63	36	99	11,3%	67	41	108	12,9%
46-50	71	36	107	12,2%	61	42	103	12,3%
51-55	79	52	131	14,9%	70	48	118	14,1%
56-60	43	62	105	12,0%	43	54	97	11,6%
61-65	45	37	82	9,4%	56	34	90	10,8%
>65	7	3	10	1,1%	5	6	11	1,3%
Totaal	554	323	877	100%	522	313	835	100%

Indeling naar geslacht en functiegroepen

Geslacht	2021				2020			
	OP	OBP	Totaal	%	OP	OBP	Totaal	%
Aantal mannen	214	115	329	37,5%	203	107	310	37,1%
Aantal vrouwen	340	208	548	62,5%	319	206	525	62,9%
Totaal	554	323	877	100%	522	313	835	100%

Aanstelling

	2021			2020		
	Fte	% Fte	Aantal	Fte	% Fte	Aantal
Vast	510,4	74,4%	643	497,5	77,2%	631
Tijdelijk	158,5	23,1%	297	127,7	19,8%	251
Tijdelijk Vervanging	16,8	2,5%	33	19,0	3,0%	45

Deelname aan Bapo en seniorenverlof

Groep	Fte			Aantal medewerkers			
	Deelname 2021			2021	2020	2021	2020
	57-59	>=60	Totaal	Gerechtigden		Deelname	
OP	0,24	3,54	3,77	84	95	48	47
OBP	1,25	3,33	4,58	84	84	39	37
Totaal	1,49	6,87	8,36	168	179	87	84
% van gerechtigden						52%	47%

In dienst en uit dienst (aantal medewerkers)

Periode	2021	
	In dienst	Uit dienst
Januari	5	4
Februari	4	7
Maart	3	7
April	4	2
Mei	1	3
Juni	4	7
Juli	1	44
Augustus	82	11
September	17	9
Oktober	10	5
November	14	4
December	6	12
Totaal	151	115

Verzuim

	2021	2020
ZVP	5,35%	5,22%
GZVD (dagen)	38,30	38,14
ZMF (keren/pp)	0,89	0,91

Verzuim naar leeftijd

Leeftijd	2021		
	ZVP	GZVD	ZMF
< 26	2,02%	6,22	1,10
26-30	3,33%	24,67	0,87
31-35	2,07%	20,73	1,24
36-40	4,81%	24,58	1,03
41-45	6,31%	46,37	0,80
46-50	5,51%	23,62	0,71
51-55	6,09%	44,27	0,78
56-60	6,14%	48,86	0,90
61-65	9,89%	106,88	0,79
> 65	2,38%	7,42	0,70
Totaal	5,35%	38,30	0,89

ZVP: Ziekteverzuimpercentage

Percentage verzuimde dagen t.o.v. het potentieel beschikbare kalenderdagen in de periode.

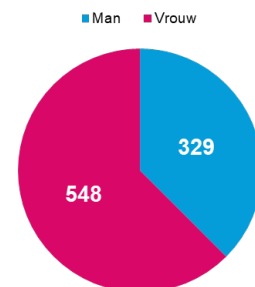
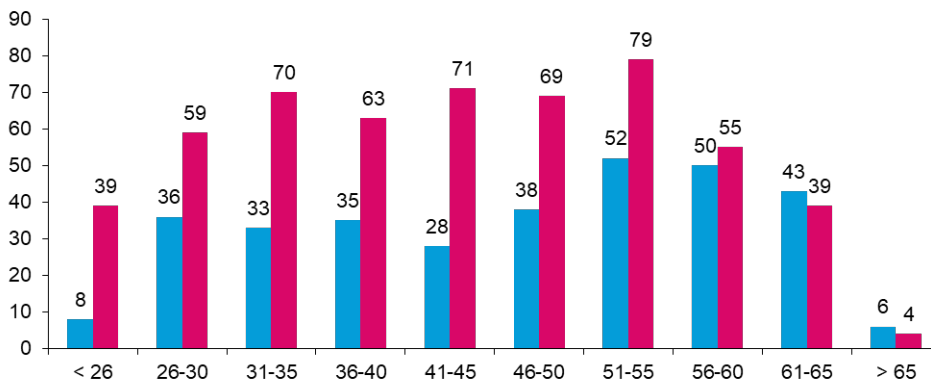
GZVD: Gemiddelde ziekteverzuimduur

Gemiddelde duur van de beëindigde gevallen in de periode.

ZMF: Ziekmeldingsfrequentie

Gemiddeld aantal nieuwe ziektegevallen per werknemer in de periode, omgerekend naar jaarbasis.

Leeftijdsopbouw naar geslacht (man = blauw / vrouw = roze)

4. Bedrijfsvoering

4.1 Facilitair

De adviseur Centraal Inkoopbeleid en Contractmanagement beoordeelt op verzoek offertes en de hieruit voortvloeiende contracten. In 2021 heeft er een Europese aanbesteding plaatsgevonden voor de private verzekering van de Ziektewet en de WGA. Per 1 januari 2022 is de overgang naar de nieuwe dienstverlener Activasz geweest hetgeen vlekkeloos is verlopen. Oude dossiers zijn bij de vorige dienstverlener gebleven om geen kennis van de dossiers opnieuw te verliezen.

Ook heeft de adviseur de nodige bemoeienis gehad met de verkoop van de Drechterwaard 16 in Alkmaar. Hiernaast hebben diverse verzekeringsdossiers tijd gevraagd en uiteraard de assurantie technische zaken om per 1 januari 2022 de bestuurlijke fusie in orde te hebben.

4.2 Huisvesting

Hoorn

In Hoorn is een omvangrijk project in voorbereiding, waarbij het bestaande mbo-gebouw vervangen wordt door nieuwbouw. De begrote omvang van het project is twaalf miljoen euro (excl. tijdelijke voorzieningen en aanpassingen huidige vmbo-gebouw).

De voorbereiding is belegd bij een stuurgroep en een projectgroep die procesmatig en bouwtechnisch begeleid worden door Drees & Sommer (Rotterdam).

In november 2021 is er ontheffing verleend in het kader van de aanwezigheid van vleermuizen.

Deze ontheffing kwam te laat om de sloop van het mbo-gebouw in de kerstvakantie te laten aanvangen. Aanvang van de sloopwerkzaamheden zal rond de voorjaarsvakantie 2022 plaatsvinden.

Eind november 2021 zijn de units ten behoeve van de tijdelijke huisvesting (twaalf lokalen) op ons terrein aan de Blauwe Berg geplaatst. Deze zijn, naast het gebouw dat we in de Johannes Poststraat huren, nodig om het onderwijs doorgang te kunnen laten vinden tijdens de sloop en de nieuwbouw van het mbo-gebouw. De mbo-studenten krijgen nu overwegend les in de Johannes Poststraat, de vmbo-leerlingen zullen – naast het bestaande ‘vmbo-gebouw’ – gebruik gaan maken van de tijdelijke huisvesting op eigen terrein.

Ten behoeve van de opleidingen Tuin, Park & Landschap (TPL), die nu geheel in Hoorn plaatsvinden, is de bestaande TPL-loods, die gebruikt wordt voor praktijklessen, uitgebreid. De gemeente heeft hiervoor een vergunning afgegeven. De bouw wordt in januari 2022 afgerond.

Onderhoud

De planning, aanbesteding en begeleiding van het onderhoud aan de gebouwen is evenals voorgaande jaren uitbesteed aan BBA te Heemskerk. BBA maakt tevens een meerjarenbegroting en -planning voor het groot en planmatig onderhoud van de gebouwen. Daarnaast begeleidt BBA de minder omvangrijke nieuw- en verbouwprojecten.

4.3 Groen licht voor IT in de klas

Architectuur

In 2021 is gewerkt aan het toepassen van de architectuur. Nu de basisstructuren staan, kan een verdiepingsslag gemaakt worden. Bijvoorbeeld door het in kaart brengen van onderscheidende processen van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland of het inzichtelijk maken van de applicaties en gegevensstromen daartussen.

De FORA en MORA krijgen daarnaast een positie in het vormgeven van de nieuwe organisatie, onder de 'procesgerichte aanpak'.

Onderzoek en start implementatie leerlingadministratiesysteem vmbo

Het onderzoek naar welk leerlingadministratiesysteem voor ons vmbo het meest geschikt is, is afgerond. Het daaruit volgende advies is aangenomen door de directieraad en het CvB.

Verwacht wordt dat Somtoday na de zomervakantie van 2023 in gebruik genomen kan worden.

Belangrijk hierin is de afstemming met de planning van de fusie en afhankelijkheden van andere systemen en ontwikkelingen.

Overstap naar de cloud

De insteek voor het samenwerken in de cloud is herzien. Dit om te voorkomen dat de I-coaches belast worden met het beheer van toegang tot de documenten van de vestigingen, collega's in staat te stellen zelf samenwerkingsgremia te organiseren en ervoor te zorgen dat in het kader van de fusie de Microsoft omgevingen van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland samengevoegd kunnen worden.

De overstap volgens deze herziene werkwijze is door verschillende teams in 2021 gezet. De deadline voor de overstap staat op 1 juli 2022.

Devices vmbo

Om de ontwikkelwensen in ons vmbo te faciliteren is de overstap naar het gebruik van windows-leerlingdevices onderzocht. Hieruit bleek dat deze devices beter in staat zijn om het onderwijs te faciliteren. Mede door de privacy problemen met chromebooks zijn er al bij meerdere vestigingen windows-laptops in gebruik genomen.

Hervorming I-coachplatform

Om de uitvoering van het I-coachplatform te optimaliseren, is de vormgeving van het platform aangepast. Vanaf schooljaar 2021-2022 bestaat er een I-coachplatform voor het vmbo en een voor het mbo. Voor het mbo-platform wordt meer fte beschikbaar gesteld en is er een I-coach voor het mbo aangesteld. Tot slot is de manager I&A vervangen door de adviseurs functioneel beheer vmbo en mbo.

Fusie

Informatiemanagement draagt op verschillende manieren bij aan de fusie:

- Signaleren van knelpunten en belangrijke momenten in de planning
- Inhoudelijke bijdrage aan diverse werkgroepen
- In kaart brengen applicatielandschap
- In kaart brengen processen en verantwoordelijkheden

Denkgroep – leren van de coronatijd

Het verplicht sluiten van de scholen heeft veel impact gehad op ieders werk. Plots moesten alle facetten die ons onderwijs en de ondersteuning vormen herontworpen worden.

Om goede ideeën te kunnen verduurzamen voor inzet in de toekomst is de denkgroep – leren van de coronatijd opgezet. In vier sessies is met een multidisciplinaire groep collega's nagedacht over welke lessen geleerd kunnen worden van de afgelopen achttien maanden.

De resultaten zijn aangeboden aan het college van bestuur en de directieraad. Hieruit zijn actielijnen geformuleerd om hier vervolg aan te geven.

Informatiebeveiliging en privacy (IBP)

In het kader van IBP zijn we lid van diverse netwerkgroepen (Topgroep, saMBO-ICT, Kennisnet/VO-raad). Met de Topgroep (een samenwerkingsnetwerk van vo-besturen in Noord-Holland-Noord) huren we een gezamenlijke Functionaris Gegevensbescherming (FG) in. Ieder jaar voert de Functionaris Gegevensbescherming een steekproef uit op het gebied van IBP. Ook hebben we deelgenomen aan de jaarlijkse benchmark IBP van saMBO-ICT en aan de Peer Review. In de Peer Review controleren scholen elkaar op het gebied van IBP. Aan de hand van deze resultaten blijven wij ons continu ontwikkelen op het gebied van Informatiebeveiliging en privacy.

Om de bewustwording op het gebied van IBP te verhogen is een training georganiseerd voor medewerkers van de vestigingsadministraties. Alle vestigingen hebben hieraan deelgenomen.

AFAS

Samen met de afdeling P&O worden de processen in AFAS continu verbeterd en aangepast aan nieuwe wetgeving. Nieuwe functionaliteiten worden in samenwerking met externe consultants ingericht. Dit jaar is bijvoorbeeld het proces rondom studieaanvragen en het monitoren van studievoortgang geautomatiseerd. Ook is het indiensttredingsproces gewijzigd om te garanderen dat de VOG in het bezit is vóór de start van een nieuwe medewerker.

Werving & Selectie

In samenwerking met de afdeling P&O en de afdeling Communicatie is de 'Werken bij het Clusius College'-site ingericht. Het gehele werving- en selectieproces is in AFAS ingericht en Connexys is uitgefaseerd. Om de in AFAS aangemaakte vacatures op de website van het Clusius College weer te geven is een koppeling gemaakt tussen AFAS en DynamicWeb.

Device management

Er is besloten om het voorraadbeheer van persoonlijke devices centraal plaats te laten vinden. Aan dit proces is verder invulling gegeven en het voorraadbeheer wordt vanaf 2022 gekoppeld aan de in- en uitdienstmeldingen van medewerkers.

Helpdesk voor leerlingen

Bij de start van de coronacrisis is er voor leerlingen, studenten en ouders een telefoonnummer beschikbaar gesteld voor IT-gerelateerde vragen. Op basis van de vele positieve reacties is dit met succes voortgezet. Er kon een voicemailbericht ingesproken worden waarna een medewerker van de helpdesk van het Clusius College de klant terugbelde om ondersteuning te kunnen geven.

Techniek

Fusie

In aanloop naar de fusie zijn er in de techniek al veel stappen gemaakt. We hebben op basis van aandachtsgebieden werkgroepen opgezet en daarmee een inventarisatie gemaakt waar we nu staan en ook wat we graag zouden willen. Op basis van een roadmap pakken we deze onderdelen op.

Tweefactorauthenticatie introductie

Om de security op een hoger niveau te brengen heeft het college van bestuur de afdelingen P&O en I&A opdracht gegeven dit voor alle medewerkers te organiseren voor zowel het Clusius College als het ROC Kop van Noord-Holland met een verplichte ingang van 1 februari 2022.

Wifi

In 2021 hebben we op de laatste locaties het wifi-netwerk volgens onze standaard ingericht in het kader van de reguliere afschrijving. Standaard hanteren we een intensief gebruik met een daarbij passende dekking. Om ook een wifi-functionaliteit op buitenlocaties te kunnen bieden hebben we een mobiele technische oplossing in gebruik genomen waarmee we nu ook een Eduroam-verbinding kunnen aanbieden.

IoT

Internet of Things is niet meer weg te denken. Zo ook in onze organisatie is de behoefte steeds groter om daar flexibel mee om te gaan. In samenwerking met SURF maken we nu in een pilotfase in Schagen gebruik van IoTroam. Met deze techniek maken we binnen ons netwerk een bubbel waar op een veilige en geïsoleerde manier gebruik gemaakt kan worden van het internet zonder dat hieruit schade kan ontstaan op onze systemen. Het is de bedoeling om na de pilot dit breder beschikbaar te stellen.

Internet

De internetverbinding is opgeschaald naar 10 GB/s. Hiermee lopen we al vooruit op de fusie.

Servers

Ons serverplatform is compleet bijgewerkt naar Microsoft Server 2019.

Beveiliging patchkasten

Op de nieuwbouwlocatie Hoorn na zijn alle technische ruimtes van IT beveiligd met Salto sloten.

Nieuwbouw Hoorn

Met de komst van een grote verbouwing hebben we in 2021 een tijdelijk pand in gebruik genomen op de Johannes Poststraat 71 te Hoorn. De hele infrastructuur is op orde gebracht. Tevens hebben we ervoor gezorgd dat de komende jaren hier ook een normale internetverbinding beschikbaar is. Ook zijn er op het terrein van de Blauwe Berg infrastructurele aanpassingen gemaakt zodat we tijdens en ook na de nieuwbouw een flexibele infrastructuur tot onze beschikking hebben.

Chromebooks – Google

In 2021 zijn we geconfronteerd met tekortkomingen inzake de privacyregelgeving in relatie tot Google. Dit heeft ons doen besluiten om afscheid te gaan nemen van de producten van Google. De chromebooks gaan we uitfasen om zo de afschrijving te reguleren. Tevens zijn we overgestapt van de standaard browser Google Chrome naar Microsoft Edge. In de Google omgeving beperken we nu ook actief functionaliteiten om te kunnen voldoen aan privacy reglementen.

Printrapportage

Vanuit de vestigingen is de vraag gekomen of het mogelijk is om het printergebruik te kunnen monitoren. Hiervoor is een rapportage opgezet die maandelijks wordt bijgewerkt en beschikbaar is voor de facilitaire coördinatoren.

4.4 Communicatie

De afdeling Communicatie heeft zich in 2021 verder doorontwikkeld. Kenmerkend aan dit jaar was de continue afwisseling van online, offline of hybride onderwijs. Ook is er extra veel tijd en aandacht geïnvesteerd om het proces van werving tot aanmelden beter te verankeren in de mbo-organisatie. De start van het fusieproces met het ROC Kop van Noord-Holland vroeg naast de reguliere werkzaamheden de nodige aandacht. Van beide communicatieafdelingen werd in het beginstadium van de fusie al gevraagd de samenwerking op te zoeken, zodat ook de fusiecommunicatie kon worden gestroomlijnd.

Crisiscommunicatie

Met de start van corona heeft de afdeling Communicatie een grotere rol gekregen bij crisismanagement. Ook in 2021 faciliteerde en ontzorgde de afdeling Communicatie, in nauwe samenwerking met collega's van de afdelingen K&O en P&O, de vestigingen rondom communicatie over corona. De informatie op de website en intranet werd continu bijgewerkt en mailingen voor ouders/leerlingen/studenten/medewerkers en bedrijfsleven werden voorbereid. Vragen van medewerkers en ouders kwamen binnen via de website en werden waar mogelijk centraal beantwoord.

Fusie

Een belangrijk ijkmoment van de fusie is de onthulling van de nieuwe naam. Hiervoor werken de fusieorganisaties en meer specifiek de afdeling Communicatie samen met het merkstrategiebureau Raadhuis. Om input te verkrijgen voor een nieuwe naam voor de nieuwe organisatie is er een vragenlijst opgesteld, die gedeeld is met verschillende stakeholders. Op basis van deze input is gestart met het creatieve proces en heeft het bureau een top vijf van namen gepresenteerd. Belangrijke uitkomst van de vragenlijst zijn de merkwaarden Innovatie en Ondernemend. Ten tijde van het fusieproces ondersteunt en faciliteert de afdeling Communicatie het college van bestuur. Zo heeft de afdeling het zogenaamde Kompas ontwikkeld, een digitaal magazine wat sturing geeft ten tijde van het fusieproces. Ook is er voor de fusie een speciale fusiepagina op het intranet ingericht waarop medewerkers o.a. de verschillende plannen van werkgroepen kunnen vinden en de veel gestelde vragen. In het najaar van 2021 heeft het eerste fusiewebinar plaatsgevonden.

Online zichtbaarheid

Door de afdeling Communicatie wordt er nadrukkelijker meer aandacht besteed aan de online zichtbaarheid van de organisatie. Hiervoor wordt gewerkt met een social media strategie, gebaseerd op de waarden van het Clusius College. Er wordt meer aandacht gegeven aan achtergrondverhalen en het Clusius College is frequenter zichtbaar. Dit heeft geresulteerd in een groter bereik, zo is het aantal volgers op LinkedIn met zo'n 20% gegroeid. En zien we ook het aantal volgers op de andere sociale mediakanalen zoals Facebook en Instagram nog elke dag groeien.

Werving vmbo

In 2021 was de invulling van de wervingsmomenten voor het vmbo aanmerkelijk anders dan het jaar ervoor. Door de coronamaatregelen werden alle momenten (open dagen, informatieavonden) alleen online aangeboden en waren basisscholen gesloten. De campagne is hierop aangepast. De richting die we vorig jaar zijn ingeslagen, hebben we doorgezet en uitgebreid. Dat wil zeggen dat we hoofdzakelijk online geadverteerd hebben in het voedingsgebied van de betreffende vestiging.

Waar de organisatie van de open dagen normaliter een taak van de vestigingen is, lagen de coördinatie, inrichting en werving voor deze online open dagen hoofdzakelijk bij de afdeling Communicatie.

Hierbij werd nauw samengewerkt met vestigingen, adviseur informatiemanagement en de afdeling I&A. Voor iedere vestiging is er door een medewerker van de afdeling Communicatie een eigen open dagen website gebouwd, waar geïnteresseerden tijdens (en na) de open dagen toegang toe kregen.

Voorafgaand aan de open dag kreeg men een pakketje thuisgestuurd, met daarin materiaal om deel te nemen aan een handvaardigheid/techniekles, een pakje popcorn en een notitieboekje. Een tweetal vestigingen bracht (daar bovenop) ook zelf nog een lespakket rond waarmee men kon meedoen aan de online lessen die via livestreams werden aangeboden.

Op de website konden de ongeveer 2.000 bezoekers tijdens (en na) de open dag informatie vinden in de vorm van tekst en/of beeld (aangeleverd door de vestigingen) en daarnaast werd door iedere vestiging een live-programma aangeboden waarbij bezoekers de mogelijkheden kregen om vragen te stellen en online live lesjes bij te wonen. Hierdoor was er sprake van veel live interactie en was de ware Clusius sfeer via het beeldscherm goed voelbaar. Binnen de eigen website kreeg de vestiging met deze opbouw veel

mogelijkheden om zich naar eigen inzicht te presenteren. De open dagen werden door de bezoekers goed ontvangen, in de enquête die achteraf werd verspreid waardeerden ze de open dag met gemiddeld een 8,1.

Werving mbo

Het Clusius College is op steeds meer vo-scholen in de regio zichtbaar op specifieke voorlichtingsmarkten. Sinds dit schooljaar staan op deze markten de zogenaamde WVD'ers oftewel aspectverantwoordelijke Werving, voorlichting & doorstroom. Deze personen vertegenwoordigen een cluster van opleidingen en verzorgen voorlichtingen en zijn contactpersoon voor de afdeling Communicatie om nog beter te kunnen laten zien wat voor goede, leuke en unieke opleidingen het Clusius mbo te bieden heeft. In totaal is het Clusius College nu op zo'n 20 voorlichtingsmarkten aanwezig in de regio.

De open dag van februari heeft online plaatsgevonden door middel van livestreams per opleiding. Aangezien de open dagen in de winter vanwege corona online moesten plaatsvinden, hebben we in het voorjaar van 2021 aan potentiële studenten nog de mogelijkheid geboden om door middel van een rondleiding echt sfeer te komen proeven. De open dag vond begin november plaats en kon met de nodige maatregelen fysiek plaatsvinden. Per tijdslot kon een maximaal aantal bezoekers zich aanmelden. Zowel potentiële studenten als medewerkers waren erg opgelucht dat dit fysiek plaats kon vinden. In totaal hebben zo'n 300 potentiële studenten de open dag bezocht, waarvan het merendeel vierdejaars vmbo-leerlingen.

Werving medewerkers

In het voorjaar van 2021 kwam een nieuw 'werken-bij' gedeelte live op de website. Vacatures werden hierdoor visueel aantrekkelijk getoond en een keuzefilter maakte het makkelijk om specifieke vacatures te selecteren voor bijvoorbeeld een functie of vestiging. De vacaturepagina's hebben een directe koppeling met AFAS Outsite, waardoor een sollicitatie ook gelijk digitaal wordt ontvangen in AFAS, zodat P&O er gemakkelijk mee verder kan.

De arbeidsmarktcampagne is vervroegd door te starten met een aantal employer branding bannersets online te tonen vanaf tweede helft maart. Begin april stonden de vacatures open en werd er gestart met een drietal bannersets voor gerichte werving, later nog uitgebreid voor vestiging Grootebroek en zij-instroom. In totaal ontvingen we vanuit de campagne ruim 8.000 nieuwe bezoekers op onze website.

Als try-out nam de afdeling P&O deel aan de landbouwwakdagen en deelden zij de stand met de onderwijsteams. Hiervoor is een werken bij het Clusius College folder ontwikkeld en een rolbanner gemaakt. Dit materiaal kan ook op andere momenten ingezet worden.

4.5 Planning & Control

Planning & Control, administratieve organisatie en interne beheersing

Het Clusius College beschikt over een goede planning- en controlcyclus, waaronder de beleidscyclus, managementinformatie met kengetallen, een adequaat instrumentarium en een planning- en controlkalender waarin de jaarlijkse cyclus is vastgelegd. Hiermee is er inzicht in de bedrijfsvoering en de resultaten op alle beleidsterreinen, waardoor er op alle niveaus goed gestuurd kan worden. In de interne verantwoording – van vestigingsdirecteuren naar college van bestuur en van college van bestuur naar raad van toezicht – zijn de afgelopen jaren belangrijke stappen gezet en ook is de informatie voor externe verantwoording sterk verbeterd.

Om de managementinformatie goed toegankelijk te maken, wordt gebruikgemaakt van QlikView (business discovery-platform). Hierin wordt managementinformatie ontsloten uit diverse bronsystemen, waaronder

EduArte, Exact en AFAS. Met het gebruik van QlikView is de informatie overzichtelijker, sneller en actueler beschikbaar voor de gebruikers.

Jaarlijks wordt voorafgaand aan de accountantscontrole, onder verantwoordelijkheid van de manager Finance & Control, een interne audit uitgevoerd op de vestigingen, waarbij de focus ligt op bekostigingsvoorwaarden en bedrijfsvoering. Deze audit betreft onder andere leerlingen- en studentendossiers en wettelijke documenten. In deze audit worden ook aspecten van de financiële administratie en personeelsadministratie in kaart gebracht.

4.6 Risicomanagement

De beleidscyclus, planning & control en bedrijfsvoering hebben alle ook het aspect in zich om zicht te krijgen op toekomstige risico's en hierop te (kunnen) anticiperen.

Belangrijke resultaten en instrumenten met betrekking tot risicomanagement zijn:

- de planning- & controlcyclus, inclusief kengetallen en bijbehorend instrumentarium;
- een planning- & controlkalender, waarin de managementinformatie- en de verantwoordingscyclus is vastgelegd. Ook de gesprekkencyclus tussen college van bestuur en vestigingsdirecteuren is hierin opgenomen;
- meerjarenprognoses leerlingen- en studentenaantallen;
- meerjarenformatieplan;
- financiële meerjarenraming aan de hand van drie scenario's op basis van leerlingen- en studentenprognoses, meerjareninvesteringsplannen (zoals het strategisch huisvestingsplan en het grootonderhoudsplan) en meerjarenformatieplan;
- interne audits;
- inspectieonderzoeken;
- opbrengstgegevens van mbo en vmbo (Vensters VO, MBO Transparant).

In juli 2021 heeft alweer voor de elfde keer een risico-inventarisatie en -analyse plaatsgevonden. Het CvB heeft in samenspraak met de manager Finance & Control de groslijst van voor het Clusius College mogelijk relevante risico's van 2019 en voorgaande jaren geactualiseerd. Er zijn enkele tientallen potentiële risico's, verdeeld over de categorieën personeel, budget, onderwijs, communicatie, facilitair, omgeving, organisatie en toezicht. Vervolgens is door de leden van het CvB, leden van de raad van toezicht, de ondernemingsraad, de vestigingsdirecteuren en de managers van de ondersteunende afdelingen aangegeven welke risico's zij relevant achten voor het Clusius College en wat hun 'top 10' is binnen deze groep. Van deze top 10 is vervolgens door eenieder de kans en impact aangegeven. De top 10 van grootste risico's (kans x impact) is in de tabel weergegeven, met de veranderingen ten opzichte van 2019. Vanwege de coronamaatregelen en alle daarmee gepaard gaande onzekerheden heeft in 2020 geen risico-inventarisatie en -analyse plaatsgevonden.

2021	2019	Vershil	Categorie	Risico
1	2	↑ 1	Personeel	Beschikbaarheid kwalitatief goed personeel (aansluiting vraag en aanbod)
2	3	↑ 1	Personeel	Professionaliteit personeel: competenties
3			Budget	Vermindering studentenaantallen (mbo)
4	4	0	Onderwijs	Aansluiting eigen vmbo - eigen mbo
5	19	↑ 14	Communicatie	Communicatie intern
6			Onderwijs	Tevredenheid studenten (mbo)
7	9	↑ 2	Onderwijs	Kwaliteit onderwijs: primaire proces, onderwijsleerproces mbo
8	22	↑ 14	Onderwijs	Kwaliteit onderwijs: primaire proces, onderwijsleerproces vmbo
9	12	↑ 3	Organisatie	Betrokkenheid medewerkers bij Clusius-beleid
10	7	↓ -3	Personeel	Tevredenheid medewerkers

In en met elk van de lagen in de organisatie die meegewerkt hebben aan deze inventarisatie zijn de uitkomsten besproken. Vervolgens is er gekeken of er voor de belangrijkste risico's nog aanvullende beheersmaatregelen getroffen moeten worden. Deze zijn onderdeel van de activiteitenplannen (actie- en verbeterlijnen) van de vestigingen en ondersteunende afdelingen.

De risico-inventarisatie en -analyse en de beheersmaatregelen voor de tien belangrijkste risico's zijn uitvoerig beschreven in het document Risicomanagement 2021.

Risico's en beheersmaatregelen

Uit de hiervoor genoemde risico-inventarisatie en -analyse kan een aantal risico's van invloed zijn op de continuïteit van de instelling. De 'top vijf' hiervan wordt kort toegelicht met de beheersmaatregelen.

1. en 2. Beschikbaarheid kwalitatief goed personeel (aansluiting vraag en aanbod) en Professionaliteit personeel: competenties

De komende twee jaar wordt er nog een groei verwacht van het aantal leerlingen vmbo, maar daarna wordt een terugloop van het aantal leerlingen vmbo verwacht en zal ook het personeelsbestand evenredig moeten krimpen. Ondanks deze ontwikkeling wordt het – zeker in de 'tekortvakken' (rekenen, wiskunde, Nask, talen) – steeds moeilijker om (goede) docenten te vinden. Dit geldt ook voor de praktijkvakken in het vmbo. In het mbo wordt voor een aantal opleidingen steeds meer gezocht naar andere wegen dan de klassieke werving om docenten te vinden. Zij-instroom vanuit het bedrijfsleven wordt hierbij belangrijker. Daarnaast worden de eisen die we aan docenten (ook zittende) stellen steeds hoger, onder meer door de invoering van passend onderwijs, het gebruik van IT in de klas, de noodzaak om steeds meer gedifferentieerd les te geven en de vernieuwing van het beroepsgerichte programma in het vmbo.

We anticiperen hierop door:

- een aantrekkelijke werkgever te zijn;
- ruime mogelijkheden voor medewerkers om te professionaliseren en zich te ontwikkelen (inclusief coaching en intervisie);
- participatie in het Groen Consortium (opleidingsschool in het groene domein) en vanaf 2020 in het ROWF (regionale opleidingsschool voor de niet-groen vakken);
- uitstekende begeleiding van nieuwe medewerkers;
- loopbaanperspectief, onder andere door interne mobiliteit en intern opleiden (ook van leidinggevenden) en het herkennen van talenten;
- optimale benutting van de mogelijkheden van zij-instroom.

3. Vermindering studentenaantallen (mbo)

In het mbo is enkele jaren geleden sprake geweest van een afname van het aantal studenten in de beroepsbegeleidende leerweg, vooral als gevolg van de economische situatie en het wegvallen van de WVA (wet vermindering afdracht). Vanaf 2018 tot op heden is het aantal studenten in de bbl gestabiliseerd. Het aantal studenten in de beroepsopleidende leerweg laat, net als de bbl, vanaf 2018 een stabiele lijn zien. We zetten de komende jaren in op een grotere doorstroom van ons vmbo naar ons eigen mbo (nu zo'n 20%). Het is lastig te voorspellen hoe het studentenaantal in het mbo zich zal ontwikkelen.

Beheersmaatregelen:

- Jongeren blijven interesseren voor kwalitatief goed, groen onderwijs in een prettige, kleinschalige leeromgeving.
- Benadrukken van het goede banenperspectief in met name de agrarische sector, de foodsector en in de sector hoveniers en groenvoorziening.
- Doelgroepgerichte voorlichting en marketing.
- Een uitstekende samenwerking met het regionale bedrijfsleven, resulterend in aantrekkelijke opleidingen met goede stages.
- Een steeds grotere rol voor internationalisering.
- Interne doorstroom vergroten door goede LOB-programma's, doorlopende leerlijnen vmbo-mbo en goede kennismakingsprogramma's.
- Zorgen voor flexibiliteit in huisvesting en personeelsbestand, mocht er in de toekomst krimp ontstaan.

4. Aansluiting eigen vmbo - eigen mbo

De onderstaande beheersmaatregelen worden getroffen om de oorzaak of het gevolg te verkleinen:

- Doorstroom van het vmbo naar het eigen mbo is opgenomen als speerpunt in de kwaliteitsagenda mbo en is daarnaast speerpunt voor het vmbo.
- Deze doorstroom is een project met een projectleider van de afdeling Projecten, waarin activiteiten gericht worden op verbetering.
- Tweejaarlijks vindt er een Clusiusbrede studiedag plaats, gericht op aansluiting vmbo-mbo.
- De resultaten en effecten van de bovenstaande punten worden gemonitord.

5. Communicatie intern

De onderstaande beheersmaatregelen kunnen getroffen worden om de oorzaak of het gevolg te verkleinen:

- Bij alle onderwerpen die passeren en besluiten die genomen worden (zowel centraal als decentraal) de vraag stellen: voor wie is dit van belang en hoe communiceren we dit?
- Medewerkers actief uitnodigen om mee te denken, hun mening te geven, te reageren, etc. en hiervoor verschillende vormen te gebruiken (mondeling, schriftelijk, BOT-gesprekken, regelmatige aanwezigheid CvB en directeuren, etc.)
- Ruimte bieden voor collegiale gesprekken, intervisie, etc.
- Informele ontmoetingen ('smalltalk' tijdens koffie/thee, etc.) stimuleren.
- Communicatie (nog beter) afstemmen op doelgroepen.

4.7 Treasurybeleid

Het treasurybeleid vindt plaats binnen de kaders van de regeling van het ministerie van OCW. Bij het aantrekken, respectievelijk uitzetten van alle benodigde en niet direct-benodigde middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in de regeling gestelde verplichtingen. In 2021 hebben er geen beleggingen plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Schatkistbankieren

Het Clusius College maakt sinds december 2012 gebruik van schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Het Clusius College heeft de beschikking over een rekening-courantfaciliteit bij het ministerie van Financiën van € 4,5 miljoen. De faciliteit is in het boekjaar niet gebruikt. Het Clusius College heeft twee leningen bij het ministerie van Financiën op basis van hypothecaire zekerheid ter hoogte van (oorspronkelijk) in totaal € 12 miljoen. De leningen worden lineair afgelost.

4.8 Inkomens

Bezoldiging college van bestuur en honorering raad van toezicht

Vanaf 2008 vindt de bezoldiging van het college van bestuur niet meer plaats volgens de cao. In de mbo governancecode werd destijds gesteld dat het ongewenst is dat het college van bestuur als werkgever deel uitmaakt van de cao, waar hij zelf, via de MBO Raad, over onderhandelt. De bezoldiging van het college van bestuur is conform de beloningscode zoals deze is vastgesteld in MBO Raadverband en blijft binnen de normen van de Wet Normering Topinkomens.

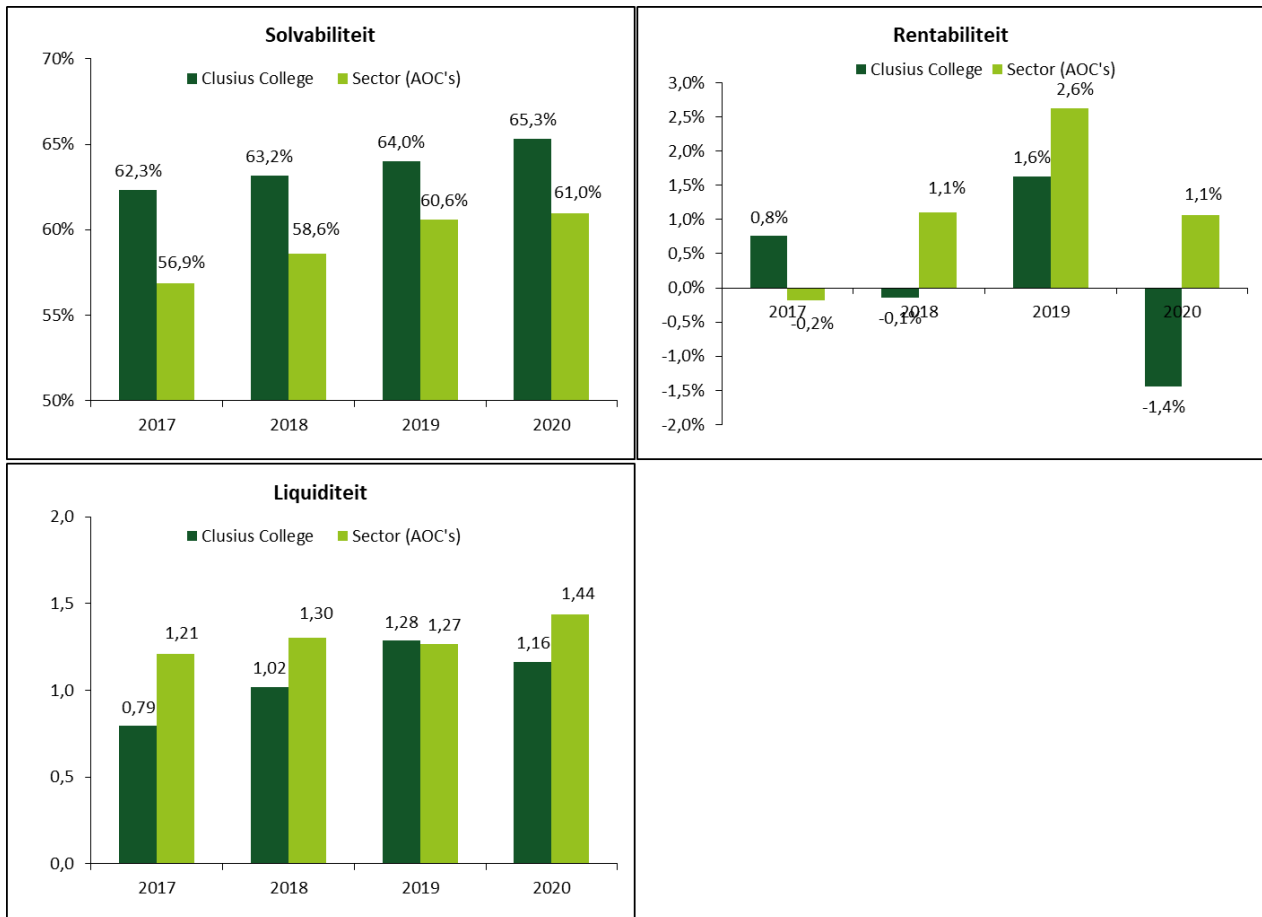
De honorering van de raad van toezicht vindt plaats conform 'De honorering van leden van de raad van toezicht van mbo-instellingen', een sectorbrede regeling die tot stand gekomen is op initiatief van het Platform voor Raden van Toezicht.

In hoofdstuk 7.11 zijn de honorering, bezoldiging en (neven)functies van de raad van toezicht en het college van bestuur opgenomen.

4.9 Indicatoren

Financiële kengetallen

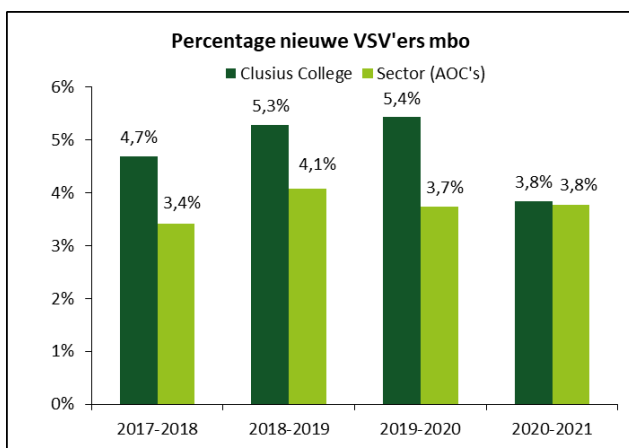
Voor een uitgebreide toelichting op de financiële kengetallen wordt verwezen naar hoofdstuk 6.3.

Bron: DUO databestanden – Indicatoren mbo 2022

Percentage nieuwe voortijdig schoolverlaters mbo

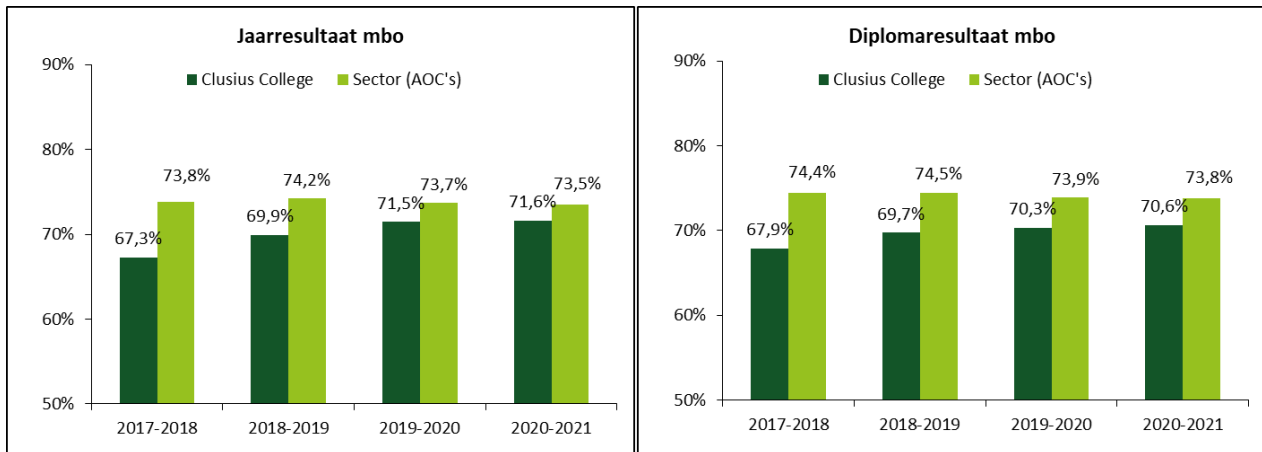
De uitgebreide toelichting is terug te vinden in hoofdstuk 2.3.

Bron: DUO databestanden – Indicatoren mbo 2022

Jaar- en diplomaresultaat mbo

Het streven van het Clusius College is om een jaar- en diplomaresultaat (JR en DR) van 75% te behalen. In de onderstaande grafiek is te zien dat het Clusius College voor de schooljaren 2017-2018 tot en met 2020-2021 onder de streefwaarde en het gemiddelde van de AOC's scoort.

Bron: DUO databestanden – Indicatoren mbo 2022

Ten aanzien van het jaar- en diplomaresultaat is dit jaar vanuit de MBO Raad het volgende gemeld:

Trendbreuk in de berekening:

De cijfers voor JR en DR zijn vanaf 2018-2019 iets anders berekend dan in jaren daarvoor. Om de cijfers toch goed met elkaar te vergelijken is deze wijziging met terugwerkende kracht ook doorgevoerd in eerder gepubliceerde jaren. De basis voor de berekening heeft de volgende wijzigingen ondergaan:

- *De onderwijsresultaten van de Entree-opleidingen worden niet meer meegeteld in de resultaten op instellingsniveau.*
- *De reikwijdte van het diplomaresultaat is begrensd op zes jaar: oudere diploma's tellen niet meer mee in de resultaten.*

Jaarresultaat

Het jaarresultaat is het aantal gediplomeerden in een schooljaarperiode – zowel de instellingsverlaters als de gediplomeerde doorstromers binnen het Clusius College – als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde instellingsverlaters in dezelfde periode.

Diplomaresultaat

Het diplomaresultaat is het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een schooljaar als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaar.

4.10 Continuïteitsparagraaf

Coronavirus

Ook in 2021 hadden de overheidsmaatregelen om het virus in te dammen grote gevolgen voor de samenleving. Voor het onderwijs betekende dit dat alle scholen dit jaar met verschillende maatregelen te maken hadden, die ook weer verschilden voor vmbo en mbo.

De verschillende mate van sluiting had gevolgen voor het lesgeven, dat deels digitaal en op afstand moest plaatsvinden. Ook de examinering van het vmbo en van het mbo zijn aangepast. Overleg binnen het Clusius College, ouderavonden, informatiebijeenkomsten, etc. vonden goeddeels plaats via MS Teams. Vanaf

medio maart 2020 is de frequentie van het overleg van het CvB en de vestigingsdirecteuren (directieraad) geïntensiveerd. Er is veel energie gestoken in tijdige en adequate communicatie met leerlingen, ouders en studenten.

Financieel verwachten we geen grote gevolgen op de inkomsten en uitgaven van de onderwijsinstelling. Daarmee voorzien we ook geen gevolgen voor de continuïteit van de onderwijsinstelling. In de jaarrekening wordt nader ingegaan op de wel zichtbare gevolgen.

Risicomanagement

In hoofdstuk 4.6 staat beschreven op welke wijze het Clusius College het interne risicobeheersingssysteem heeft ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert.

De belangrijkste risico's en onzekerheden zijn beschreven en voor de belangrijkste risico's zijn en worden beheersmaatregelen getroffen.

Op bladzijde 9 tot en met 11 is de rapportage van het toezichthoudend orgaan, de raad van toezicht, opgenomen.

Kengetallen

De komende jaren worden als belangrijkste sturingsvariabelen de rentabiliteit en de liquiditeit genomen. Aangezien het Clusius College bij het ministerie van Financiën een roodstandfaciliteit heeft ter hoogte van € 4,5 miljoen is het uit het oogpunt van continuïteit niet noodzakelijk om een grote buffer aan te houden. Als ondergrens van de liquide middelen wordt daarom minimaal een saldo aangehouden van € 3 miljoen. Om in de toekomst te kunnen blijven investeren in mensen, middelen en huisvesting – zoals de geplande ver- en nieuwbouw in Hoorn – zal de liquiditeit de komende jaren een stabiel stijgende lijn moeten laten zien. De meerjarenraming laat zien dat dit het geval is en dat de investeringen uit eigen middelen kunnen worden gefinancierd.

Voor de solvabiliteit is het belangrijk dat dit kengetal niet onder de 50% komt. Jaarlijks worden de streefwaarden en bandbreedtes van de kengetallen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Financiële kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Solvabiliteit 1	65%	63%	63%	64%	64%	65%	65%
Solvabiliteit 2 (EV + voorzieningen)	67%	67%	67%	67%	68%	69%	69%
Liquiditeit (current ratio)	1,16	1,48	0,90	0,90	1,14	1,36	1,57
Rentabiliteit	-1,4%	3,3%	-1,3%	0,2%	1,0%	0,2%	0,1%
Personele lasten / Totale lasten	77%	78%	76%	75%	74%	74%	74%

Personele bezetting (in fte)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Management / Directie	10	10	10	10	10	10	10
Onderwijzend personeel	399	429	428	429	423	413	401
Indirect onderwijsondersteunend personeel	98	103	96	97	95	93	90
Direct onderwijsondersteunend personeel	137	143	134	134	133	129	125
Totaal	644	686	668	670	661	645	627

Leerlingenaantallen (t-1)	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Regulier	3.343	3.539	4.048	4.304	4.472	4.377	4.190
Lwoo	443	451	229	150	75	0	0
Totaal vmbo	3.786	3.990	4.277	4.454	4.547	4.377	4.190
Studentenaantallen (t-2)							
Bol	1.242	1.250	1.203	1.223	1.245	1.250	1.265
Bbl	337	305	354	328	340	345	345
Totaal mbo	1.579	1.555	1.557	1.551	1.585	1.595	1.610
Totaal	5.365	5.545	5.834	6.005	6.132	5.972	5.800

Overige kengetallen	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aantal leerlingen/studenten per fte totaal	8,33	8,09	8,73	8,96	9,28	9,26	9,25
Aantal leerlingen/studenten per fte OP	13,45	12,93	13,65	14,00	14,50	14,47	14,45

Toelichting op de kengetallen

De omvang van de personele bezetting (in fte) is afhankelijk van de ontwikkeling van de leerlingen- en studentenaantallen. De komende twee jaar is de verwachting dat het aantal leerlingen in het vmbo gaat stijgen. De verwachting voor het mbo is dat het aantal studenten vanaf 2023 licht gaat stijgen als gevolg van de gerealiseerde nieuw- en verbouw in Hoorn.

Balans

1 Activa

	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2022	31 dec 2023	31 dec 2024	31 dec 2025	31 dec 2026
Vaste activa (in euro's)							
1.2 Materiële vaste activa	49.765.000	48.414.000	55.689.000	55.371.000	51.885.000	48.349.000	44.763.000
Totaal vaste activa	49.765.000	48.414.000	55.689.000	55.371.000	51.885.000	48.349.000	44.763.000
Vlottende activa							
1.5 Vorderingen	429.000	409.000	409.000	409.000	409.000	409.000	409.000
1.7 Liquide middelen	14.179.000	21.653.000	12.960.000	12.964.000	16.676.000	19.891.000	23.036.000
Totaal vlottende activa	14.608.000	22.062.000	13.369.000	13.373.000	17.085.000	20.300.000	23.445.000
Totaal activa	64.373.000	70.476.000	69.058.000	68.744.000	68.970.000	68.649.000	68.208.000

2 Passiva

	31 dec 2020	31 dec 2021	31 dec 2022	31 dec 2023	31 dec 2024	31 dec 2025	31 dec 2026
2.1 Eigen Vermogen	42.059.000	44.448.000	43.513.000	43.683.000	44.391.000	44.553.000	44.596.000
Algemene reserve	42.001.000	44.396.000	43.466.000	43.641.000	44.355.000	44.523.000	44.571.000
Bestemmingsreserve publiek	58.000	52.000	47.000	42.000	36.000	31.000	25.000
2.2 Voorzieningen	884.000	2.713.000	2.713.000	2.713.000	2.713.000	2.713.000	2.713.000
2.3 Langlopende schulden	8.867.000	8.383.000	7.900.000	7.417.000	6.933.000	6.450.000	5.967.000
2.4 Kortlopende schulden	12.563.000	14.932.000	14.932.000	14.931.000	14.933.000	14.933.000	14.932.000
Totaal passiva	64.373.000	70.476.000	69.058.000	68.744.000	68.970.000	68.649.000	68.208.000

Financieringsstructuur

Het Clusius College heeft twee leningen bij het ministerie van Financiën op basis van hypothecaire zekerheid ter hoogte van (oorspronkelijk) in totaal € 12 miljoen. Dit ter financiering van de nieuw- en verbouwprojecten van de vestigingen Alkmaar en Castricum. De investeringen over 2021 en de toekomstige investeringen zijn en zullen worden gefinancierd uit eigen middelen. De leningen worden lineair afgelost.

De investering met betrekking tot het nieuw- en verbouwproject in Hoorn is begroot op een bedrag ter hoogte van in totaal € 12 miljoen inclusief btw (excl. tijdelijke voorzieningen en aanpassingen huidige vmbo-gebouw). Deze investering zal volledig worden gefinancierd uit eigen middelen. Dit project start in 2022.

Huisvestingsbeleid

Het Clusius College heeft nagenoeg alle schoolgebouwen en terreinen in eigendom. De vestiging Amsterdam heeft de grond in erfpacht. De erfpacht is voor de gehele looptijd in één keer afgekocht.

Mutaties van reserves en voorzieningen

Jaarlijks wordt het resultaat van de Staat van baten en lasten ten gunste of ten laste van de algemene reserve gebracht. Het Clusius College past voor de uitgaven voor groot en planmatig onderhoud de componentenmethode toe. Derhalve is er geen voorziening voor groot onderhoud gevormd. Voor het groot onderhoud is een meerjarenplanning opgesteld.

Staat van baten en lasten

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Baten (in euro's)							
3.1 Rijksbijdragen	59.516.000	65.376.000	67.154.000	68.331.000	69.515.000	68.094.000	67.003.000
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	92.000	84.000	84.000	84.000	84.000	84.000	84.000
3.5 Overige baten	2.902.000	6.885.000	2.913.000	2.988.000	3.065.000	3.144.000	3.225.000
Totaal baten	62.510.000	72.345.000	70.151.000	71.403.000	72.664.000	71.322.000	70.312.000
Lasten							
4.1 Personeelslasten	48.631.000	54.719.000	53.764.000	53.517.000	53.308.000	52.513.000	51.749.000
4.2 Afschrijvingen	4.265.000	4.429.000	4.563.000	4.801.000	5.286.000	5.336.000	5.386.000
4.3 Huisvestingslasten	3.469.000	3.854.000	4.519.000	4.564.000	4.610.000	4.656.000	4.703.000
4.4 Overige lasten	6.840.000	6.763.000	8.058.000	8.180.000	8.589.000	8.503.000	8.290.000
Totaal lasten	63.205.000	69.765.000	70.904.000	71.062.000	71.793.000	71.008.000	70.128.000
Saldo baten en lasten	-695.000	2.580.000	-753.000	341.000	871.000	314.000	184.000
5 Financiële baten en lasten	-204.000	-192.000	-182.000	-172.000	-162.000	-152.000	-142.000
Resultaat	-899.000	2.388.000	-935.000	169.000	709.000	162.000	42.000
9 Buitengewoon resultaat	0	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	-899.000	2.388.000	-935.000	169.000	709.000	162.000	42.000

Kasstroomoverzicht

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kasstroom uit operationele activiteiten (in euro's)							
Saldo Staat van baten en lasten	-899.000	2.388.000	-935.000	169.000	709.000	162.000	42.000
Aanpassing voor:							
Afschrijvingen	4.265.000	4.429.000	4.563.000	4.801.000	5.286.000	5.336.000	5.386.000
Mutaties voorzieningen	87.000	1.829.000	0	0	0	0	0
	4.352.000	6.258.000	4.563.000	4.801.000	5.286.000	5.336.000	5.386.000
Verandering in vlottende middelen:							
Vorderingen	-82.000	-20.000	0	0	0	0	0
Schulden	1.258.000	2.369.000	0	0	0	0	0
	1.340.000	2.389.000	0	0	0	0	0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	4.793.000	11.035.000	3.628.000	4.970.000	5.995.000	5.498.000	5.428.000
Kasstroom uit investeringsactiviteiten							
Investerings in materiële vaste activa	4.141.000	3.078.000	11.838.000	4.483.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	4.141.000	3.078.000	11.838.000	4.483.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten							
Mutaties langlopende schulden	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000	-483.000
Mutatie liquide middelen	169.000	7.474.000	-8.693.000	4.000	3.712.000	3.215.000	3.145.000
Beginstand liquide middelen	14.010.000	14.179.000	21.653.000	12.960.000	12.964.000	16.676.000	19.891.000
Mutatie liquide middelen	169.000	7.474.000	-8.693.000	4.000	3.712.000	3.215.000	3.145.000
Eindstand liquide middelen	14.179.000	21.653.000	12.960.000	12.964.000	16.676.000	19.891.000	23.036.000

5. Helderheid in de bekostiging (BVE)

Zoals opgenomen in het onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 doen we hierbij verslag van de thema's die staan vermeld in de notitie: "Helderheid in de bekostiging van het BVE".

Hieronder volgt een opsomming van de thema's met daarbij een korte toelichting.

Thema 1: Uitbesteding

In 2021 heeft het Clusius College geen onderwijs uitbesteed.

Thema 2: Investeren van publieke middelen in private activiteiten

Het Clusius College investeert niet met publieke middelen in private activiteiten.

Thema 3: Het verlenen van vrijstellingen

Het Clusius College verleent geen vrijstellingen aan studenten voor het afleggen van toetsen of examenonderdelen, om zo te proberen de rijksbijdrage te verhogen.

Thema 4: Les- en cursusgeld niet betaald door de student

Binnen het Clusius College is er een aantal bbl-studenten voor wie het cursusgeld wordt betaald door het bedrijf waar de studenten in dienst zijn. In alle gevallen hebben de studenten het desbetreffende bedrijf gemachtigd om het cursusgeld te betalen.

Thema 5: In- en uitschrijving van studenten in meer dan één opleiding tegelijk

Er zijn binnen het Clusius College geen studenten die staan ingeschreven voor meer dan één opleiding. Het aantal studenten dat na 1 oktober 2021 is uitgeschreven is terug te vinden op bladzijde 71.

Thema 6: De student volgt een andere opleiding dan waarvoor hij is ingeschreven

Alle studenten die op de peildatum van 1 oktober 2021 staan ingeschreven voor een bepaalde opleiding volgen deze opleiding ook daadwerkelijk. Het komt weleens voor dat studenten van opleiding veranderen na de peildatum. Het is echter niet het beleid van het Clusius College om via deze procedure financieel voordeel te behalen. In het laatste kwartaal van 2021 zijn er in totaal 22 studenten veranderd van opleiding.

Thema 7: Bekostiging van maatwerktrajecten ten behoeve van bedrijven

Het Clusius College verzorgt incidenteel maatwerktrajecten voor bedrijven. Op verzoek van de werkgever volgen studenten extra modules die geen onderdeel uitmaken van de reguliere opleiding. Voor dit extra onderwijs wordt van de werkgever een vergoeding gevraagd.

Hierbij zijn de eisen uit de notitie 'helderheid' gevolgd. In 2021 zijn onder andere voor het bedrijf Koninklijke Vezet B.V. maatwerktrajecten uitgevoerd.

Thema 8: Buitenlandse studenten

Er zijn binnen het Clusius College geen buitenlandse studenten en het Clusius College verzorgt geen onderwijs in het buitenland.

Horizontale, in de tijd verspreide stapeling van diploma's heeft in 2021 niet plaatsgevonden.

6. Toelichting bij de jaarrekening

6.1 Balans

1. Activa

Vaste activa

1.1 Materiële vaste activa

1.1.2.1 Gebouwen en terreinen

In 2021 zijn er in Alkmaar aan de Drechterwaard en in Castricum aan de Gerbrandsven lokalen verbouwd. Daarnaast is in Grootebroek het dierenverblijf gerenoveerd. De totale investering voor de verbouwing van de lokalen en de renovatie van het dierenverblijf bedraagt € 61.400.

In verband met groot onderhoud is er in totaal € 402.888 geïnvesteerd.

De volledig afgeschreven Gebouwen zijn uit de aanschaf en de cumulatieve afschrijving gehaald voor een totaalbedrag van € 5.249.727.

1.1.2.3 Inventaris en apparatuur

Onder deze rubriek vallen naast de Inventaris en apparatuur ook de Hardware en randapparatuur, Schoolmeubilair, Machines en installaties en Uitbreiding machines en inventaris.

Inventaris en apparatuur

Investeringsen zijn onder andere gedaan voor het verbeteren en inrichten van het (draadloze) netwerk op de vestigingen. Er is in totaal voor een bedrag van € 605.740 geïnvesteerd.

Hardware en randapparatuur

De investeringen van Hardware en randapparatuur bestaan voornamelijk uit de aanschaf van pc's en laptops. De totale investering in Hardware en randapparatuur is € 747.688.

Schoolmeubilair

Op verschillende vestigingen zijn bureaus, tafels en stoelen aangeschaft. De totale investering in Schoolmeubilair bedraagt € 80.801.

Machines en installaties

Voor de vestigingen Alkmaar, Grootebroek en Schagen zijn er aanpassingen gedaan aan de installaties om de ventilatie te verbeteren. In Purmerend zijn werkzaamheden verricht aan de warmtepomp. Er is in totaal voor Machines en installaties een bedrag van € 115.106 geïnvesteerd.

Uitbreiding machines en inventaris

De investeringen in deze rubriek betreffen termijnfacturen. In totaal is er per 31 december 2021 voor € 110.774 aan termijnfacturen ontvangen.

De totale investering in Inventaris en apparatuur bedraagt € 1.660.109. De volledig afgeschreven activa in de rubriek Inventaris en apparatuur zijn uit de aanschaf en de cumulatieve afschrijving gehaald voor een totaalbedrag van € 1.419.932.

1.1.2.4 Andere vaste bedrijfsmiddelen

De Andere vaste bedrijfsmiddelen bestaat uit Voertuigen. De investeringen in Voertuigen bestaan onder andere uit de aanschaf van een vorkheftruck, vijf fietsen en twee aanhangers. De totale investering in Voertuigen bedraagt € 48.314.

De volledig afgeschreven Voertuigen zijn uit de aanschaf en de cumulatieve afschrijving gehaald voor een totaalbedrag van € 28.070.

1.1.2.5 In uitvoering en vooruitbetalingen

De rubriek In uitvoering en vooruitbetalingen bestaat uit de investeringen met betrekking tot nieuw- en verbouwprojecten. In Hoorn is in 2021 ten behoeve van de nieuw- en verbouw € 598.023 geïnvesteerd. Als gevolg van de nieuw- en verbouw in Hoorn is onderwijshuisvesting gehuurd aan de Johannes Poststraat 71 in Hoorn en is er tijdelijke huisvesting gerealiseerd op eigen terrein. In totaal is hiervoor in 2021 een bedrag geïnvesteerd ter hoogte van € 160.366.

Daarnaast wordt er in Hoorn gewerkt aan de realisatie van een hal voor de opleiding TPL. In 2021 is hiervoor € 174.165 geïnvesteerd.

Vlottende activa

1.2.2 Vorderingen

1.2.2.1 Debiteuren

Het debiteurensaldo is toegenomen ten opzichte van 2020. Er staat een bedrag van € 83.823 open bij de gemeente Den Helder en heeft betrekking op de Regiodeal, Invoering keuzedeel droning en verkenning MBO technologie. Er staat een bedrag van € 19.588 open bij het ROC Kop van Noord-Holland in verband met afrekeningen van de Onderwijsgroep Noordwest-Holland en een bedrag ter hoogte van € 41.482 vanwege doorbelaste kosten in het kader van het fusietraject. De overige openstaande posten in 2021 bestaan voornamelijk uit de gefactureerde opleidingsbijdragen mbo. Het totale saldo openstaande posten bedraagt € 268.122.

1.2.2.10 Overige vorderingen

Onder Overige vorderingen is het nog niet ontvangen resultaat over 2021 van de Onderwijsgroep Noordwest-Holland opgenomen.

1.2.2.16 Debiteurenvoorziening in verband met oninbaarheid

De voorziening wordt opgebouwd als vorderingen langer dan vier maanden openstaan. In eerste instantie wordt de vordering overgedragen aan een incassobureau. Voor het eventueel resterende risico wordt een voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

1.2.2 Overlopende activa

In 2021 is vooruitbetaald aan crediteuren voor kosten die betrekking hebben op het financiële jaar 2022. Dit zijn onder andere de kosten voor abonnementen, softwarelicenties en voorschotten op werkweken.

1.2.4 Liquide middelen

Vanaf december 2012 maakt het Clusius College gebruik van schatkistbankieren bij het ministerie van Financiën. Dagelijks wordt de aangewezen hoofdrekening bij de Rabobank aangevuld dan wel afgeroomd ten laste respectievelijk ten gunste van de rekening-courant bij het ministerie van Financiën. Het Clusius College heeft de beschikking over een rekening-courantfaciliteit bij het ministerie van Financiën van € 4,5 miljoen. De faciliteit is in het boekjaar niet gebruikt.

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 *Algemene reserve*

Het positieve resultaat van € 2.388.992 komt ten gunste van de Algemene reserve.

2.1.6 *Bestemmingsreserve*

Deze reserve is ontstaan door de afkoop van de erfpacht over de grond in Amsterdam. Jaarlijks valt een gelijk deel vrij ten gunste van de Algemene reserve.

2.2 Voorzieningen

2.2.1 *Personeelsvoorzieningen*

Duurzame inzetbaarheid

In de cao mbo is in het kader van duurzame inzetbaarheid de seniorenregeling ingevoerd. Medewerkers hebben recht op seniorenverlof als zij voldoen aan de volgende criteria:

- de werknemer is 57 of ouder;
- de werknemer direct voorafgaand aan de ingangsdatum van het verlof gedurende ten minste vijf jaren aaneengesloten in dienst is;
- de werknemer een werktijdfactor van tenminste 0,4 bij de werkgever heeft;
- de werknemer geen gebruik maakt van de Bapo-regeling.

Als uitgangspunt voor de waardering van de voorziening is, voor de werknemers die gebruikmaken van de seniorenregeling, de aanspraak berekend tot de AOW-gerechtigde leeftijd.

In 2021 is een bedrag gedoteerd, ten gunste van de voorziening, ter hoogte van € 895.233.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is een verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan medewerkers die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. De voorziening is gevormd in 2021 en wordt elk jaar per balansdatum opnieuw beoordeeld en samengesteld aan de hand van informatie over medewerkers die op dat moment langer dan 42 dagen ziek zijn. In 2021 is een bedrag gedoteerd, ten gunste van de voorziening, ter hoogte van € 774.123.

Jubilea

Deze voorziening is getroffen om de toekomstige financiële verplichting te kunnen voldoen van medewerkers die recht hebben op een gratificatie bij het bereiken van hun 25-jarig of 40-jarig jubileum in het onderwijs. De gratificatie bedraagt bij een 25-jarige dienstverband in het onderwijs 50% en bij een 40-jarig dienstverband 100% van het bruto maandsalaris, verhoogd met het vakantiegeld. Het Clusius College heeft gekozen voor het creëren van de voorziening door het aantal personeelsleden in fte per balansdatum te vermenigvuldigen met € 750.

2.2.3 *Voorziening groot onderhoud*

Tot 1 januari 2020 werden de uitgaven voor groot onderhoud door het Clusius College ten laste van de voorziening groot onderhoud gebracht. Het Clusius College had deze voorziening gevormd ter dekking van de kosten voor groot onderhoud gedurende de planperiode. Ter dekking van de kosten voor groot onderhoud werd jaarlijks een dotatie gedaan aan de voorziening groot onderhoud die ten laste werd gebracht van de staat van baten en lasten.

Deze vorm van registratie en verantwoording van groot onderhoud, middels een voorziening die is bepaald op basis van gemiddelde kosten, is vanaf 1 januari 2021 niet meer toegestaan.

Het Clusius College heeft gebruikgemaakt van de overgangsbepalingen 'kosten van groot onderhoud' conform RJ-Uiting 2019-14, welke het mogelijk maakt om een overgang van 'kosten van groot onderhoud via een voorziening' naar 'kosten van groot onderhoud in de boekwaarde van het actief' in afwijking van alinea 208 hoofdstuk 140 'Stelselwijzigingen' te verwerken. Een uitgebreide toelichting is opgenomen in paragraaf 7.1 Grondslagen voor de jaarrekening.

2.3 Langlopende schulden

2.3.5 *Schulden aan ministerie van Financiën*

Het Clusius College heeft twee leningen bij het ministerie van Financiën op basis van hypothecaire zekerheid ter hoogte van oorspronkelijk in totaal € 12.000.000. De leningen worden lineair afgelost. De hypothecaire leningen dienen tot zekerheid van het perceel grond met schoolgebouwen, gymlokalen, fietsenstalling en verdere aanhorigheden gevestigd te Schagen, Castricum, Alkmaar, Purmerend en Hoorn.

2.4 Kortlopende schulden

2.4.5 *Schulden aan het ministerie van Financiën*

Onder Schulden aan het ministerie van Financiën zijn aflossingsverplichtingen over 2021 opgenomen van de leningen. In 2022 zullen de aflossingen worden betaald. De aflossingsverplichting over 2021 bedraagt in totaal € 483.333 en wordt begin januari 2022 betaald.

2.4.7 *Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen onderhanden werk (OHW)*

In deze rubriek zijn de ontvangsten opgenomen van de nog te verantwoorden projecten. Het gaat hier om penvoerderprojecten. Er zijn in 2021 subsidies ontvangen met betrekking tot internationalisering en kleinere projecten per locatie. De in 2021 ontvangen gelden vanuit de samenwerkingsverbanden zijn hier ook opgenomen. De vrijval van deze gelden zal plaatsvinden in 2022.

2.4.8 *Crediteuren*

De crediteuren worden dertig dagen na factuurdatum betaald. Per balansdatum bedraagt het saldo openstaande posten € 1.063.661.

2.4.9 *Belastingen en premies sociale verzekeringen*

De afdracht aan de Belastingdienst, als gevolg van de salarissen van december 2021, zal in januari 2022 worden overgemaakt.

2.4.10 *Schulden ter zake van pensioenen*

De afdracht aan het pensioenfonds ABP, als gevolg van de salarissen van december 2021, zal in januari 2022 worden overgemaakt.

2.4.12 *Overige kortlopende schulden*

De Overige kortlopende schulden hebben betrekking op de Nog te betalen bedragen. Onder Nog te betalen bedragen zijn onder andere de renteverplichtingen over 2021 opgenomen van de leningen. In 2022 zullen de rentes worden betaald. De renteverplichting over 2021 bedraagt in totaal € 191.810 en wordt begin januari 2022 betaald.

2.4.14 *Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ*

Onder de Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ worden de nog te verantwoorden subsidies gespecificeerd (zie model G).

2.4.17 Vakantiegeld en -dagen

De kosten van de salarissen worden maandelijks inclusief reservering vakantiegeld en eindejaarsuitkering geboekt. Een en ander als gevolg van het beleid om de lasten zo geleidelijk mogelijk over het jaar te boeken in de Staat van baten en lasten.

2.4.19 Overige overlopende passiva

Onder de Overige overlopende passiva zijn de vooruitontvangen bedragen van leerlingen en studenten in 2021 met betrekking tot het verslagjaar 2022 opgenomen. Daarnaast is er in 2021 voor € 507.086 Rijksbijdrage 2022 vooruitontvangen van ROC Kop van Noord-Holland ten behoeve van de studenten van de opleiding Monteur Mobiele Werktuigen.

6.2 Staat van baten en lasten

3. Baten

3.1 Rijksbijdragen

De Rijksbijdragen bestaan uit de rijksbijdragen en de geormerkte en niet-geormerkte subsidies.

3.1.1 Rijksbijdragen OCW en EZ

De realisatie van de rijksbijdrage per leerling voor het vmbo is in 2021 hoger uitgekomen dan de begroting. De rijksbijdrage voor het mbo is in 2021 eveneens hoger uitgekomen ten opzichte van de begroting. De hoogte van de rijksbijdrage 2021 is voor het vmbo gebaseerd op het leerlingenaantal van 1 oktober 2020 (t-1) en voor het mbo op het studentenaantal van 1 oktober 2019 (t-2) en de diploma's van 2019. De onderstaande tabel geeft de opbouw en het verloop weer van de rijksbijdragen.

Vmbo

Aantallen (t-1)	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020
Regulier	3.535	-0,1%	3.540	6,3%	3.331
Lwoo	451	0,0%	451	1,6%	444
Totaal vmbo	3.986	-0,1%	3.991	5,7%	3.775
<i>Lumpsum</i>					
Regulier	€ 8.052	5,5%	€ 7.633	0,2%	€ 7.621
Lwoo	€ 13.058	4,4%	€ 12.502	0,1%	€ 12.490
Huisvestingsvergoeding	€ 600	1,7%	€ 590	0,0%	€ 590
Vaste voet incl. schoolprofiel	€ 347.908	6,3%	€ 327.184	0,0%	€ 327.184
<i>Rijksbijdrage vmbo</i>					
Regulier	€ 28.465.446	5,3%	€ 27.022.236	6,4%	€ 25.385.218
Lwoo	€ 5.889.036	4,4%	€ 5.638.542	1,7%	€ 5.545.476
Huisvestingsvergoeding	€ 2.265.000	1,4%	€ 2.233.740	-3,9%	€ 2.323.420
Vaste voet incl. schoolprofiel	€ 347.908	6,3%	€ 327.184	0,0%	€ 327.184
Rijksbijdrage vmbo	€ 36.967.390	5,0%	€ 35.221.702	4,9%	€ 33.581.298

Mbo

<i>Aantallen (t-2)</i>	Realisatie 2021		Begroting 2021		Realisatie 2020
BOL	1.216	0,0%	1.216	-0,8%	1.226
BBL	239	0,0%	239	-14,9%	281
Totaal mbo	1.455	0,0%	1.455	-3,5%	1.507
<i>Rijksbijdrage mbo</i>					
Entree	€ 634.654	6,7%	€ 594.852	5,7%	€ 562.936
Niveau 2, 3 en 4	€ 11.979.021	7,3%	€ 11.164.714	-4,1%	€ 11.641.596
Inhouding cursusgeld	€ 89.554-	0,0%	€ 89.554-	-9,7%	€ 99.219-
Rijksbijdrage mbo	€ 12.524.121	7,3%	€ 11.670.012	-3,6%	€ 12.105.313
Overgangsbekostiging mbo	€ 85.417		€ 85.417		€ 170.834
Rijksbijdrage vmbo en mbo	€ 49.576.928	5,5%	€ 46.977.131	2,4%	€ 45.857.445

3.1.2 Overige subsidies OCW en EZ

Onder de Overige subsidies OCW en EZ vallen de geormerkte en niet-geormerkte subsidies.

In model G staat de detaillering van de subsidies vermeld. Hierbij is onderscheid gemaakt in geormerkte en niet-geormerkte subsidies en aflopende en doorlopende subsidies.

Er is € 1.810.993 meer aan subsidie vrijgevallen dan begroot voor 2021. Door het ministerie van OCW zijn in 2020 en 2021 subsidieregelingen beschikbaar gesteld voor Inhaal- en ondersteuningsprogramma's om leerlingen en studenten extra ondersteuning te bieden vanwege leer- en ontwikkelachterstanden of studieovertraging, veroorzaakt door de sluiting van scholen of instellingen als gevolg van de uitbraak van Covid-19. De vrijval van deze subsidies heeft plaatsgevonden in 2021 en waren voor het overgrote deel niet begroot.

In verband met de groei van het aantal leerlingen in het vmbo is de subsidie Wachtgeld omhoog bijgesteld. De Aanvullende bekostiging eindexamens was niet begroot en is onderdeel van het NPO. Hierdoor komt de realisatie ten aanzien van deze subsidie € 439.000 hoger uit dan de begroting.

3.1.3 Ontvangen doorbetalingen SWV

In het kader van Passend Onderwijs worden de ontvangsten vanuit de samenwerkingsverbanden geboekt onder Ontvangen doorbetalingen SWV.

3.3 College-, cursus-, les- en examengelden

De cursusgelden mbo worden door het Clusius College gefactureerd aan de bbl-studenten die op 1 augustus 2021 achttien jaar of ouder zijn. De cursusgelden worden door het ministerie in mindering gebracht op de rijksbijdrage mbo (Inhouding cursusgeld).

3.4 Baten in opdracht van derden

Per 1 januari 2012 is het cursus- en contractonderwijs ondergebracht bij de Onderwijsgroep Noordwest-Holland. Het resultaat van de Onderwijsgroep Noordwest-Holland bedraagt over 2021 voor het Clusius College € 68.836 en is opgenomen onder de Overige baten.

3.5 Overige baten

3.5.1 *Verhuur onroerende zaken*

De baten over 2021 bestaan onder andere uit de verhuur van een aantal kantoorruimtes (SUSP, GreenPort NHN en Seed Valley) en de verhuur van leslokalen en kantoorruimtes aan de Onderwijsgroep Noordwest-Holland. In 2020 bestond de post Verhuur onroerende zaken voornamelijk uit de verhuur van het pand aan de Drechterwaard 16 in Alkmaar aan Bewonersonderneming De Rekere 2.0. Inmiddels is dit pand verkocht en zijn de huurinkomsten vanaf 2021 komen te vervallen.

3.5.2 *Detachering personeel*

In 2021 zijn hier onder andere de baten terug te vinden van de directe en indirecte loonkosten van de medewerkers die werkzaam zijn geweest ten behoeve van de Onderwijsgroep Noordwest-Holland.

3.5.5 *Ouderbijdragen*

De vrijwillige ouderbijdrage vmbo wordt door de boekenleverancier bij de ouders geïnd en bedraagt voor 2021 € 225.940. De boekenleverancier maakt de ontvangen bedragen over aan het Clusius College en aan het eind van het schooljaar wordt de afrekening gemaakt.

3.5.6 *Deelnemersbijdragen*

De opleidingsbijdragen mbo worden door het Clusius College gefactureerd aan de studenten. De directe kosten die in rekening worden gebracht voor studenten zoals excursies en werkweken worden gefactureerd en ontvangen per vestiging. Door de coronacrisis zijn excursies, werkweken en schoolreisjes niet doorgegaan en zijn de facturen gecrediteerd. Alle studenten, ouders en verzorgers hebben hun betaalde facturen teruggestort gekregen. Hierdoor komt de realisatie voor de excursies, werkweken en schoolreisjes uit op nul. De realisatie komt daardoor ruim uit onder het begrote bedrag.

3.5.10 *Overige baten*

Bijdragen van derden

Hieronder worden onder andere de ontvangsten verwerkt van personeel dat tijdelijk ingezet wordt voor instanties die een relatie hebben met de (groene) onderwijssector zoals het Ontwikkelcentrum en Cito. Het resultaat van de Onderwijsgroep Noordwest-Holland is hier terug te vinden, evenals de vergoeding voor de cursusadministratie en de indirecte huisvestingskosten. Tenslotte zijn hieronder de ontvangsten verwerkt met betrekking tot het Startcentrum en de opleiding Monteur Mobiele Werktuigen.

Projecten

Onder deze rubriek wordt de vrijval verantwoord van verschillende projecten. In het bestuursverslag worden de projecten en subsidies inhoudelijk verantwoord.

Voor het vmbo heeft het Clusius College ruim € 455.000 ontvangen in het kader van de subsidieregeling Extra hulp voor de klas. Deze subsidie is voor de verschillende vestigingen door penvoerders in de regio aangevraagd en beschikbaar gesteld aan het Clusius College. De middelen zijn afkomstig uit het NPO en waren niet begroot. Hierdoor komt de realisatie hoger uit dan de begroting.

De gelden met betrekking tot de internationaliseringsubsidies (Leonardo Call 2019 – leerlingen en docenten) zijn niet vrijgevallen. Door de coronacrisis zijn de buitenlandse stages vanaf half maart 2020 tot en met 2021 niet of nauwelijks mogelijk geweest.

Overige baten

In 2021 zijn er diverse transitievergoedingen gecompenseerd door het UWV voor medewerkers van het Clusius College die ziek uit dienst zijn gegaan. Het totaal door het UWV uitgekeerde bedrag bedraagt € 64.000. Dit was niet begroot.

Tevens heeft in maart 2021 de overdracht en verkoop plaatsgevonden van het pand aan de Drechterwaard 16 in Alkmaar. De verkoop heeft geresulteerd in een verkoopopbrengst en een boekwinst ter hoogte van € 4.059.000.

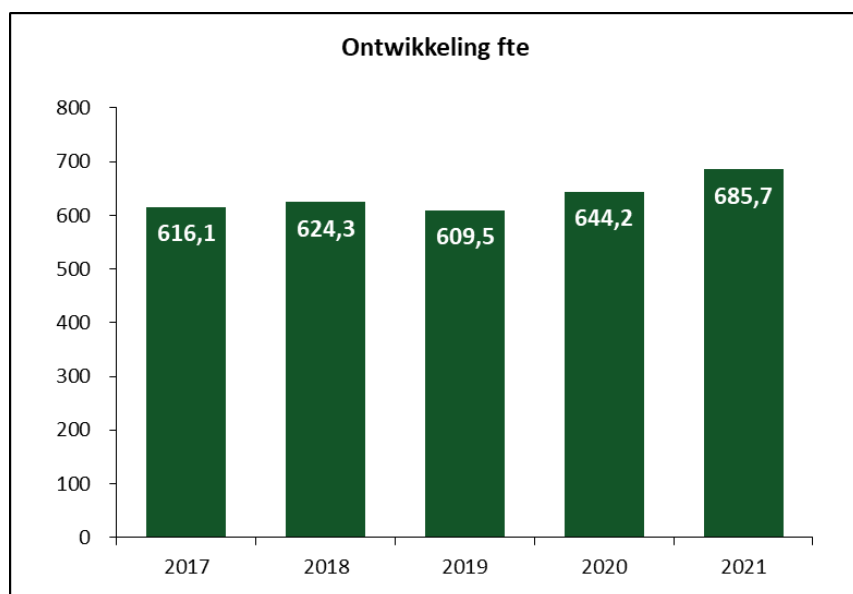
4. Lasten

4.1 Personeelslasten

4.1.1 *Lonen en salarissen*

De Lonen en salarissen zijn gestegen ten opzichte van 2020 door een toename van de gemiddelde personeelslast (cao-loonsverhoging) en een toename van het aantal fte. De realisatie van 2021 overschrijdt de begroting door de genoemde stijging van het aantal fte en omdat er in de begroting een taakstelling is opgenomen in verband met overformatie in het mbo.

Aangezien alle vmbo-vestigingen een groei van het aantal leerlingen hebben laten zien, zijn de loonkosten hoger uitgekomen dan begroot. Met 1.193 leerlingen in het eerste leerjaar kent het Clusius College in 2021 het hoogste aantal nieuwe leerlingen ooit. Door de groei van in totaal 286 leerlingen en extra inzet in het kader van de inhaal- en ondersteuningsprogramma's, is het aantal fte na de zomer verder gegroeid. De toename van de loonkosten wordt gecompenseerd door een verhoging van de rijksbijdragen vmbo en mbo en (extra) vrijval van subsidies. De uitgebreide gegevens inzake personeel zijn terug te vinden in hoofdstuk 3.8.

4.1.2.1 *Dotatie personele voorzieningen*

Voor de voorzieningen Duurzame inzetbaarheid, Langdurig zieken en Jubilea is er in 2021 een bedrag gedoteerd ter hoogte van in totaal € 1.829.156 (zie ook 2.2.1 Personele voorzieningen).

4.1.2.2 *Personeel niet in loondienst*

Onder Personeel niet in loondienst zijn de kosten geboekt van de inhuur van personeel via het uitzendbureau ter vervanging van het ziekteverzuim. Daarnaast worden hieronder kosten geboekt voor inhuur van externen ten behoeve van tijdelijke uitbreiding en vervanging. Voor onderwijzend personeel bedragen de kosten € 1.016.082 en voor onderwijsondersteunend personeel bedragen de kosten in totaal € 601.540. In totaal bedragen de kosten € 1.617.622 over heel 2021.

4.1.2.3 Overige personeelslasten

Scholingskosten personeel

De Scholingskosten bestaan uit diverse cursussen en scholingstrajecten van medewerkers. In 2021 bedragen de kosten € 760.836.

Overige personele lasten

Onder de Overige personele lasten worden onder andere de kosten geboekt in verband met de BWWW en WW. De kosten in verband met uitkeringen BWWW en WW bedragen ruim € 294.000. Voor 2021 is er € 400.000 begroot voor de BWWW en WW. Ook worden onder de Overige personele lasten activiteiten van personeel geboekt. Door de coronacrisis zijn verschillende personeelsactiviteiten geannuleerd of uitgesteld. Hierdoor blijft de verdichting Overige personele lasten binnen het begrote bedrag.

4.1.3 Uitkeringen UWV

De Uitkeringen sociale fondsen betreffen de ontvangen bedragen van het UWV in verband met de ziektebewaaring uitkeringen naar aanleiding van ziekte en verloven in verband met zwangerschap.

4.2 Afschrijvingen

De afschrijving Materiële vaste activa is onderverdeeld in zeven groepen: Gebouwen, Inventaris en apparatuur, Hardware en randapparatuur, Schoolmeubilair, Machines en installaties, Voertuigen en Overige materiële vaste activa. De post Afschrijvingen gebouwen overschrijdt de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat het Clusius College voor het groot onderhoud met terugwerkende kracht per 1 januari 2020 de componentenmethode is gaan toepassen. De afschrijvingen die voortvloeien uit de investeringen van 2020 met betrekking tot groot onderhoud zijn niet meegenomen in de begroting 2021.

Hierdoor wijkt de post Afschrijvingen gebouwen af van de begroting.

De overige afschrijvingslasten blijven binnen de begroting. Dit valt te verklaren vanwege het feit dat de investeringsbegroting niet wordt overschreden ten aanzien van de investeringen die vallen onder de posten Inventaris en apparatuur en Overige materiële vaste activa.

4.3 Huisvestingslasten

4.3.1 *Huur*

Onder de post Huur worden jaarlijks de kosten voor de huur van diverse gymlocaties geboekt. De huur van enkele gymlocaties (zaalhuur gemeente) was tot en met de zomervakantie door de coronacrisis stopgezet of verminderd. De post Huur overschrijdt de begroting in verband met de huur van de Johannes Poststraat 71 in Hoorn. Deze huurovereenkomst is afgesloten in verband met de sloop van het mbo-gebouw in Hoorn en dient als tijdelijke huisvesting. De huur van dit pand was niet opgenomen in de begroting 2021.

4.3.2 *Verzekeringen*

De post Verzekeringen overschrijdt de begroting in verband met een verhoging van de verzekeringspremie van de gebouwen.

4.3.3 *Onderhoud*

Onder Onderhoud worden jaarlijks de kosten voor klein onderhoud aan de gebouwen en onderhoud aan de installaties geboekt. De kosten voor (klein) onderhoud zijn gebaseerd op het meerjarig groot onderhoudsplan van BBA. De post Klein onderhoud en exploitatie komt hoger uit dan de begroting. Voor diverse vestigingen hebben er in januari schilderwerkzaamheden plaatsgevonden voor de open dagen. Daarnaast zijn, door het opheffen van de voorziening groot onderhoud, enkele kosten ten laste van

de staat van baten en lasten gebracht die voorheen ten laste werden gebracht van de voorziening groot onderhoud.

4.3.4 *Energie en water*

Onder Energie en water worden alle kosten geboekt van gas, elektriciteit en water. De kosten met betrekking tot de post Energie en water laten een overschrijding zien ten opzichte van de begroting. Om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, moest er meer worden geventileerd. Dit heeft geleid tot een hoger verbruik en toegenomen kosten voor gas en elektriciteit in de wintermaanden. De realisatie komt hierdoor boven het begrote bedrag uit.

4.3.5 *Schoonmaakkosten*

Door de coronacrisis is de uitvoering van de schoonmaak aangepast. Dit heeft in 2021 niet geleid tot hogere kosten.

4.3.6 *Heffingen*

Onder de post Heffingen worden jaarlijks de kosten geboekt van de gemeentelijke heffingen en de kosten met betrekking tot de waterschapsbelastingen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

4.3.7 *Dotatie onderhoudsvoorziening*

Omdat het vormen en aanhouden van een voorziening groot onderhoud op basis van de gemiddelde kosten niet meer is toegestaan, is het Clusius College de kosten voor groot onderhoud met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020 gaan activeren. Het Clusius College past vanaf 1 januari 2020 de componentenmethode toe. De methode houdt in dat een actiefpost wordt onderverdeeld in componenten; zodanig dat recht wordt gedaan aan de verschillen in gebruiksduur dan wel levensduur van de onderscheiden componenten. Zo kan een gebouw worden onderverdeeld in de componenten: casco, afbouw, inbouw en technische installaties. Voor ieder component geldt een eigen gebruikstermijn en afschrijving, waardoor de balanswaardering beter aansluit op de werkelijke (boek)waarde. Daardoor is het treffen van een voorziening groot onderhoud overbodig geworden en wordt er vanaf 2021 geen dotatie meer begroot aan de voorziening groot onderhoud. Een uitgebreide toelichting is opgenomen in paragraaf 7.1 Grondslagen voor de jaarrekening.

4.3.8 *Overige huisvestingslasten*

De kosten voor Overige huisvestingslasten zijn hoger uitgekomen dan begroot. Onder deze post worden de kosten geboekt met betrekking tot tuinonderhoud, afvalverwerking en beveiliging van de gebouwen. De overschrijding van de begroting wordt veroorzaakt door niet begrote verhuiskosten van het mbo in Hoorn. In verband met de sloop van het mbo-gebouw en de nog te realiseren nieuwbouw aan de Blauwe Berg in Hoorn is het mbo tijdelijk verhuisd naar de Johannes Poststraat 71 in Hoorn.

4.4 Overige lasten

4.4.1 *Administratie en beheerslasten*

De accountantskosten ten behoeve van de controle van de jaarrekening bedragen in 2021 € 47.408 (inclusief btw). In 2020 bedroegen de kosten € 47.480 (inclusief btw). Daarnaast worden onder Administratie en beheerslasten kosten geboekt met betrekking tot Deskundigenadvies, Reproductie, PR & Communicatie, Representatie, Contributies bestuurlijke organisaties, Drukwerk, Portokosten, Telefonie, Verzekeringen en Kantoorbenodigdheden.

4.4.2 Reis- en verblijfskosten

De kosten hebben betrekking op de schoolreisjes, werkweken en excursies en blijven ruim binnen de begroting. Door de coronacrisis zijn excursies, werkweken en schoolreisjes veelal niet doorgegaan en zijn de facturen gecrediteerd.

4.4.3 Inventaris en apparatuur

Onder Inventaris en apparatuur worden de kosten geboekt die betrekking hebben op Hardware en randapparatuur (niet zijnde investeringen), Software en Infrastructuur. Diverse licentiekosten (software) voor 2021 zijn verhoogd en er zijn extra kosten gemaakt voor de beveiliging. De posten Klein inventaris en Hardware en randapparatuur laten beide een overschrijding zien. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de vervanging van diverse (onderdelen van) apparaten die naar aanleiding van de jaarlijkse keuring vervangen moesten worden en de inrichting van thuiswerkplekken. De totale kosten die gemaakt zijn voor Inventaris en apparatuur in 2021 bedragen € 1.355.216.

4.4.4 Leermiddelen algemeen

Voor Leermiddelen algemeen is in 2021 totaal € 365.083 uitgegeven. Dit bestaat voor het grootste gedeelte uit Praktijkleren en Leer- en hulpmiddelen mbo. De post Leermiddelen algemeen blijft, net als in 2020, binnen de begroting. Door de coronacrisis vallen met name de kosten voor praktijkleren lager uit. Daarnaast zijn er minder leermiddelen en lesmaterialen aangeschaft doordat onderwijs voor het mbo veelal op afstand plaatsvond tot en met de zomervakantie.

4.4.5 Leermiddelen vmbo

Onder de Leermiddelen vmbo zijn onder andere de kosten opgenomen voor het ter beschikking stellen van de 'gratis schoolboeken' door het Clusius College. De totale kosten van deze 'gratis' leermiddelen bedragen € 1.250.719 over 2021. Voor de leermiddelen vmbo is, net als bij het mbo, te zien dat er door de coronacrisis minder is aangeschaft doordat onderwijs veelal op afstand plaatsvond. Daartegenover staat dat er door de onverwachte (grotere) groei van het aantal leerlingen in het vmbo meer kosten zijn gemaakt voor 'Gratis schoolboeken' dan begroot.

4.4.6 Overige instellingslasten

Onder de Overige instellingslasten zijn onder andere de kosten opgenomen die betrekking hebben op Testen en toetsen, Studiedagen en conferenties, Projectkosten en Bijdragen aan derden. De kosten voor Overige instellingslasten blijven ruim binnen de begroting. Dit komt omdat afrekeningen van uren door partners die deelnemen aan verschillende RIF-projecten lager uitvallen en in sommige gevallen nog niet zijn ontvangen.

5 Financiële baten en lasten

5.1 Rentebaten

De Rentebaten zijn ontstaan door de ontvangen vergoeding van tijdelijk overtollige middelen op de spaarrekeningen.

5.2 Rentelasten

De Rentelasten hebben betrekking op de rente over 2021 van de leningen die zijn aangetrokken bij het ministerie van Financiën, ter hoogte van (oorspronkelijk) in totaal € 12.000.000.

6.3 Financiële kengetallen

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin het Clusius College in staat is op langere termijn aan haar verplichtingen (rente en aflossing) te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft de toestand op 31 december weer; er is dus sprake van een momentopname.

Het Clusius College streeft naar een solvabiliteitspercentage dat ligt tussen de 35% en 60%.

In 2021 komt het solvabiliteitspercentage boven de streefwaarde van 50% uit. In 2021 is de solvabiliteit (2) gestegen in verband met een daling van de langlopende schulden en een stijging van het eigen vermogen.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft de mate aan waarin het Clusius College in staat is op korte termijn aan zijn verplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie geeft de toestand op 31 december weer; er is dus sprake van een momentopname. Het Clusius College hanteert 0,5 als ondergrens.

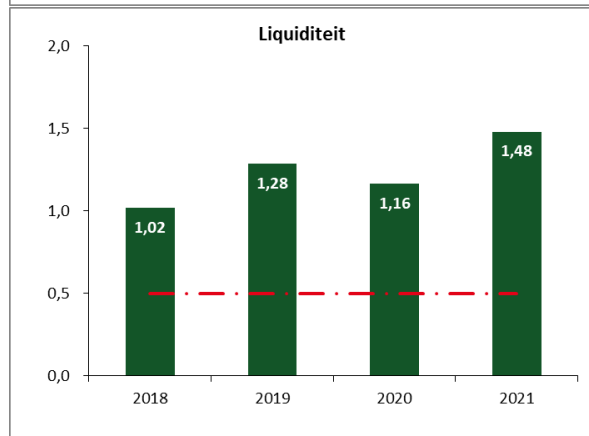
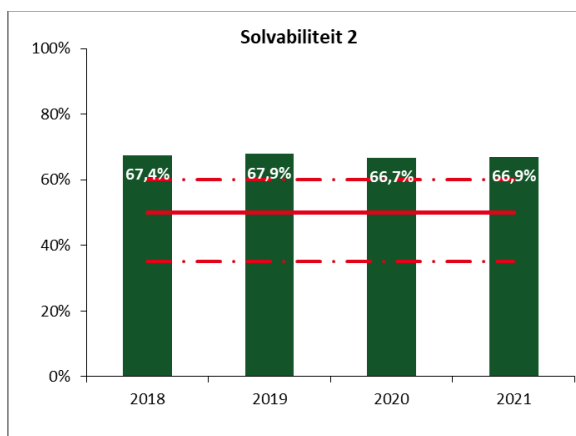
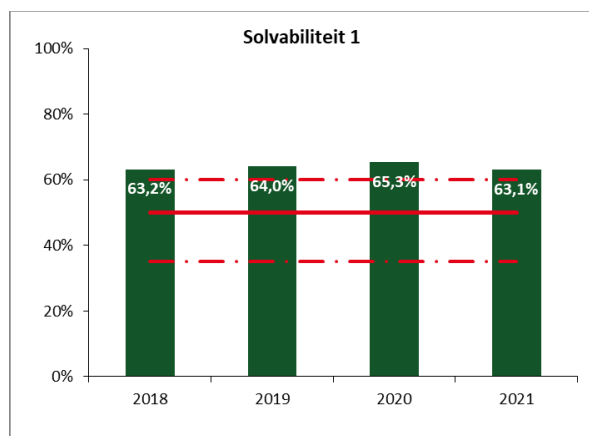
De liquiditeit van het Clusius College ligt in 2021 boven de streefwaarde.

	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit 1	63,2%	64,0%	65,3%	63,1%
Solvabiliteit 2	67,4%	67,9%	66,7%	66,9%
Liquiditeit	1,02	1,28	1,16	1,48

Solvabiliteit 1 $(\text{eigen vermogen} / \text{totaal vermogen}) * 100\%$

Solvabiliteit 2 $((\text{eigen vermogen} + \text{voorzieningen}) / \text{totaal vermogen}) * 100\%$

Liquiditeit $(\text{vlottende activa} / \text{kortlopende schulden})$

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan hoe effectief met de baten wordt omgegaan. Bij dit kengetal wordt gekeken naar de verhouding tussen het resultaat uit gewone bedrijfsvoering en de totale baten. Het Clusius College heeft geen winstoogmerk. Om toch financieel gezond te blijven hanteert het Clusius College een streefwaarde van 1%. Als onder- en bovengrens worden respectievelijk 0% en 2% aangehouden. Het positieve resultaat van 2021 wordt onder andere verklaard door de verkoop van het pand aan de Drechterwaard 16 in Alkmaar. De verkoop heeft geresulteerd in een boekwinst van € 4.059.000. De rentabiliteit voor 2021 komt hierdoor ruim boven de streefwaarde van 1% uit.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor signaleert of een onderwijsinstelling zijn kapitaal al dan niet efficiënt benut.

Dit kengetal wordt berekend door het totaal vermogen te delen door de totale baten.

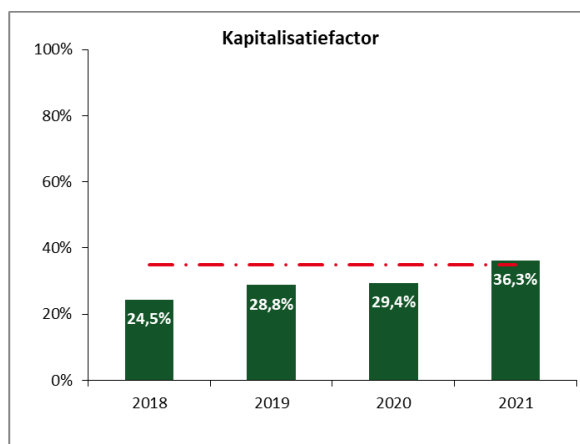
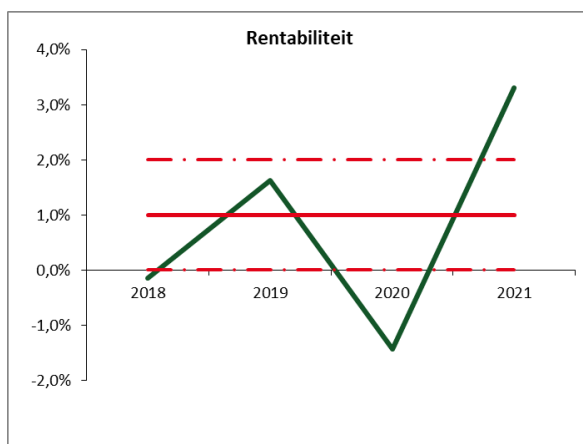
Als signaleringsgrens wordt hierbij een bovengrens van 60% gegeven voor kleine schoolbesturen en een bovengrens van 35% voor grote schoolbesturen.

Het Clusius College valt onder de grote schoolbesturen aangezien de totale baten groter zijn dan 12 miljoen euro.

	2018	2019	2020	2021
Rentabiliteit	-0,1%	1,6%	-1,4%	3,3%
Kapitalisatiefactor	24,5%	28,8%	29,4%	36,3%

Rentabiliteit $(\text{saldo baten en lasten} / \text{totale baten}) * 100\%$

Kapitalisatiefactor $((\text{totaal vermogen} - \text{gebouwen en terreinen}) / \text{totale baten}) * 100\%$

Signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen

De Inspectie van het Onderwijs ontwikkelde een rekenmethode om te bepalen wat een redelijk (publiek) eigen vermogen is om aan te houden. Daarmee ontstaat voor elke onderwijsinstelling een eigen 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'. Het Clusius College heeft deze signaleringswaarde zelf berekend voor 2021 en komt uit op een ratio ter hoogte van 0,76.

Aangezien de ratio onder de 1 blijft is er geen sprake van mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Totale personeelslasten t.o.v. totale baten

In de onderstaande tabel en grafiek is de ontwikkeling van de totale personeelslasten als percentage van de totale baten weergegeven. Ter bevordering van de kwaliteit van het onderwijs en de verdere ontwikkeling van de organisatie is er vanaf 2020 voor gekozen om de streefwaarde te verhogen van 71% naar 73%.

Dit op basis van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren. Als onder- en bovengrens worden respectievelijk 71% en 75% aangehouden.

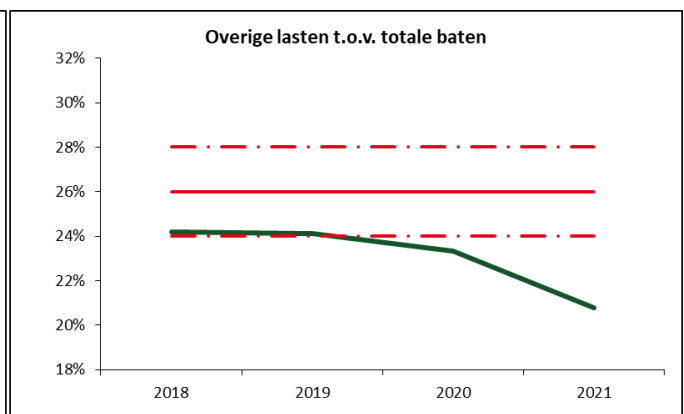
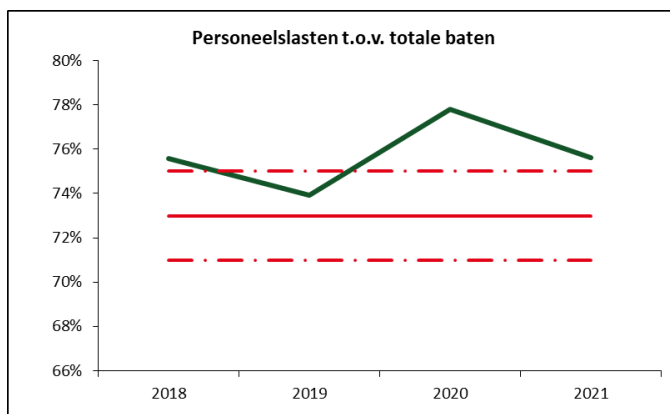
In 2021 zijn de loonkosten gestegen door een stijging van de pensioenpremie, de cao-loonsverhoging (structureel en eenmalig), de voorfinanciering van de groei in het vmbo (T-1) en extra inzet met betrekking tot inhaal- en ondersteuningsprogramma's als gevolg van de coronacrisis. Tevens heeft er een dotatie plaatsgevonden aan de personele voorzieningen inzake duurzame inzetbaarheid, langdurig zieken en jubilea. De daling ten opzichte van 2020 wordt verklaard door het feit dat de baten hoger zijn dan begroot door de verkoop van het pand en een deel van de grond aan de Drechterwaard 16 in Alkmaar. De verkoop heeft geresulteerd in een boekwinst ter hoogte van ruim € 4 miljoen. Dit verklaart waarom dit kengetal boven de bovengrens van 75% uitkomt.

Totaal overige lasten t.o.v. totale baten

In de onderstaande tabel en grafiek is de ontwikkeling van de overige lasten (totale lasten exclusief personeelslasten) als percentage van de totale baten weergegeven. Het Clusius College heeft gekozen voor een streefwaarde van 26% als het gaat om de verhouding totaal overige lasten ten opzichte van de totale baten. Als onder- en bovengrens worden respectievelijk 24% en 28% aangehouden.

Doordat de toename van de baten voor 2021 ten opzichte van 2020 aanzienlijk hoger is, dan de toename van de overige lasten, laat dit kengetal een daling zien.

	2018	2019	2020	2021
Personele lasten t.o.v. totale baten	75,6%	73,9%	77,8%	75,6%
Overige lasten t.o.v. totale baten	24,2%	24,1%	23,3%	20,8%

B. Jaarrekening

7. Jaarrekening

7.1 Grondslagen voor de jaarrekening

Algemeen

De jaarrekening is in opdracht van het college van bestuur van Stichting Clusius College te Alkmaar opgesteld. In opdracht van de raad van toezicht is de jaarrekening gecontroleerd door Flynth. Stichting Clusius College is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41236238. De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar, behoudens de gevolgen van de stelselwijziging inzake de verwerking van de kosten voor groot onderhoud. De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn, met uitzondering van de voorziening jubilea, ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (roerende en onroerende zaken) worden gewaardeerd op aanschaffingskosten, verminderd met de afschrijvingen. De kosten van periodiek groot onderhoud worden volgens de componentenmethode geactiveerd.

De van het ministerie overgenomen terreinen en gebouwen in het kader van de OKF-operatie worden gewaardeerd tegen de normatief bepaalde waarde. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de geraamde gebruiksduur.

Inventaris

Nieuw aangekochte inventaris met een waarde boven de € 1.000 wordt geactiveerd.

Vorderingen

De vorderingen worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde en bij vervolgewaardering tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit kasmiddelen, banktegoeden en direct opeisbare tegoeden op spaarrekeningen, deze staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht. De reserves zijn publieke middelen.

Bestemmingsreserve - Vooruitbetaalde erfpacht

In 2001 heeft het Clusius College voor de komende dertig jaar de erfpacht over de grond in Amsterdam afgekocht. Dit bedrag is in het verleden volledig ten laste van het resultaat gebracht. Voor een betere toerekening van de kosten aan de jaren waar zij betrekking op hebben, is in 2003 het deel van de afkoopsom voor de nog komende jaren geactiveerd. Daartegenover is voor hetzelfde bedrag een bestemmingsreserve gevormd. Jaarlijks wordt op de erfpacht afgeschreven en valt een gelijk deel van de bestemmingsreserve vrij ten gunste van de algemene reserve.

Voorzieningen

De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, of contante waarde wanneer de tijdswaarde van geld significant is, en bestaan uit verplichtingen en risico's waarvan de omvang onzeker is, maar redelijkerwijs is in te schatten.

Schattingswijziging voorziening jubilea

Het Clusius College heeft ervoor gekozen om het bedrag per fte per balansdatum, ten behoeve van de voorziening jubilea, per 1 januari 2021 te verhogen van € 550 naar € 750. Het effect van deze schattingswijziging op het resultaat bedraagt € 137.148 (€ 200 * 685,74 fte).

Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden. De hypothecaire leningen dienen tot zekerheid van het perceel grond met schoolgebouwen, gymlokalen, fietsenstalling en verdere aanhorigheden gevestigd te Schagen, Castricum, Alkmaar, Purmerend en Hoorn.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Baten en lasten die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar worden in acht genomen als zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen OCW en EZ

Onder de rijksbijdragen OCW en EZ worden de vergoedingen voor personele en materiële kosten opgenomen. De rijksbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar. Doelsubsidies vallen vrij naar rato van de bestedingsvoortgang.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het ministerie van OCW en EZ, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelslasten

Onder de personeelslasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van het Clusius College, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op o.a. het inhuren van externen, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Op grond van de gewijzigde regelgeving mag met ingang van 2010 geen voorziening meer worden getroffen voor de Bapo. De kosten voor de Bapo moeten als periodelasten worden verwerkt.

Het aantal fte bedraagt 685,74 per ultimo 2021 en 644,17 per ultimo 2020.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

	Afschrijving in jaren
1.2.1 Gebouwen en terreinen	
Nieuwbouw gebouwen	30
Gebouwen en grote verbouwingen	20
Kleine verbouwingen	10
Terreinen	n.v.t.
<i>Groot onderhoud</i>	
Terreinen	15
Daken	15
Electra en bekabeling	20
Gevels en wanden	10
Schilder- en stucwerk	5
Vloeren	10
1.2.2 Inventaris en apparatuur	
Inventaris en apparatuur	5
Hardware en randapparatuur	3-5
Schoolmeubilair	10
Machines en installaties	10
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	
Voertuigen	5
Overige materiële vaste activa	10

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor de huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op de uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

7.2 Balans per 31 december 2021 (na resultaatbestemming)

1 Activa

	31 december 2021		31 december 2020	
Vaste activa (in euro's)				
1.1 Materiële vaste activa	48.414.263		49.765.295	
Totaal vaste activa		48.414.263		49.765.295
Vlottende activa				
1.2.2 Vorderingen	409.115		429.327	
1.2.4 Liquide middelen	21.653.402		14.178.787	
Totaal vlottende activa		22.062.517		14.608.114
Totaal activa		70.476.780		64.373.410

2 Passiva

	31 december 2021		31 december 2020	
2.1 Eigen Vermogen	44.448.016		42.059.024	
2.2 Voorzieningen	2.713.166		884.010	
2.3 Langlopende schulden	8.383.333		8.866.667	
2.4 Kortlopende schulden	14.932.265		12.563.709	
Totaal passiva		70.476.780		64.373.410

7.3 Staat van baten en lasten 2021

	2021	Begroting 2021	2020
Baten (in euro's)			
3.1 Rijksbijdragen	65.376.007	60.782.726	59.516.365
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden	83.946	95.000	90.755
3.4 Baten in opdracht van derden	0	0	0
3.5 Overige baten	6.885.255	2.279.922	2.901.973
Totaal baten	72.345.208	63.157.648	62.509.093
Lasten			
4.1 Personeelslasten	54.718.660	48.772.785	48.630.949
4.2 Afschrijvingen	4.429.016	4.229.208	4.264.947
4.3 Huisvestingslasten	3.853.869	3.509.850	3.468.620
4.4 Overige lasten	6.762.872	7.417.826	6.840.148
Totaal lasten	69.764.417	63.929.669	63.204.664
Saldo baten en lasten	2.580.791	-772.021	-695.571
5 Financiële baten en lasten	-191.799	-191.810	-203.529
Resultaat	2.388.992	-963.831	-899.100
9 Buitengewoon resultaat	0	0	0
Totaal resultaat	2.388.992	-963.831	-899.100

7.4 Kasstroomoverzicht 2021

	2021		2020	
Kasstroom uit operationele activiteiten (in euro's)				
Saldo Baten en Lasten		2.580.791		-695.571
Aanpassing voor:				
Afschrijvingen	4.429.016		4.264.947	
Mutaties voorzieningen	1.829.156		86.582	
		6.258.172		4.351.529
Verandering in vlottende middelen:				
Vorderingen	-20.212		-81.950	
Schulden	2.368.556		1.258.774	
		2.388.768		1.340.724
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties		11.227.731		4.996.682
Ontvangen interest	11		38	
Betaalde interest	-191.810		-203.567	
		-191.799		-203.529
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		11.035.932		4.793.153
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	3.105.265		4.169.304	
Desinvesterings in materiële vaste activa	27.281		28.324	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-3.077.983		-4.140.980
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen lening	0		0	
Aflossing langlopende schulden	483.334		483.333	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-483.334		-483.333
Mutatie liquide middelen		7.474.615		168.840
Beginstand liquide middelen	14.178.787		14.009.947	
Mutatie liquide middelen	7.474.615		168.841	
Eindstand liquide middelen		21.653.402		14.178.787

7.5 Toelichting op de Balans

1.1 Materiële vaste activa (in euro's)

Boekwaarde

	Boekwaarde 1-1-2021	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2021
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	45.187.529	435.130	-6.717	3.167.157	42.462.219
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	3.600.239	1.660.109	0	1.226.759	4.033.589
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	101.745	48.314	0	35.100	114.959
1.1.2.5 In uitvoering en vooruitbetalingen	875.783	961.712	33.999	0	1.803.496
Materiële vaste activa	49.765.295	3.105.265	27.281	4.429.016	48.414.263

Aanschafprijs

	Aanschaf- prijs 1-1-2021	Investerings	Des- investerings	Afwaardering aanschafprijs	Aanschaf- prijs 31-12-2021
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	82.149.113	435.130	-6.717	5.249.727	77.341.233
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	5.910.916	1.660.109	0	1.419.932	6.151.094
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	132.406	48.314	0	28.070	152.650
1.1.2.5 In uitvoering en vooruitbetalingen	875.783	961.712	33.999	0	1.803.496
Materiële vaste activa	89.068.218	3.105.265	27.281	6.697.729	85.448.473

Afschrijving

	Afschrijving cumulatief 1-1-2021	Afwaardering afschrijvingen	Afschrijvingen	Afschrijving cumulatief 31-12-2021
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	36.961.586	5.249.727	3.167.157	34.879.016
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	2.310.677	1.419.932	1.226.759	2.117.504
1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	30.660	28.070	35.100	37.690
1.1.2.5 In uitvoering en vooruitbetalingen	0	0	0	0
Materiële vaste activa	39.302.923	6.697.729	4.429.016	37.034.210

Totaal

	1-1-2021	31-12-2021
1.1.2 Aanschafprijs	89.068.218	85.448.473
1.1.2 Afschrijving	39.302.923	37.034.210
Boekwaarde	49.765.296	48.414.263

1.2.2 Vorderingen (in euro's)

	31-12-2021	31-12-2020
1.2.2.1 Debiteuren	268.122	201.685
1.2.2.10 Overige vorderingen	93.398	144.931
1.2.2.16 Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	0	0
1.2.2 Overlopende activa	47.595	82.711
Vorderingen	409.115	429.327
Uitsplitsing		
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	47.156	82.720
1.2.2.13 Verstrekte voorschotten	450	0
1.2.2.15 Overige overlopende activa	-11	-8
Overlopende activa	47.595	82.711

1.2.4 Liquide middelen (in euro's)

	31-12-2021	31-12-2020
1.2.4.1 Kasmiddelen	8.680	7.369
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	231.393	366.691
1.2.4.4 Schatkistbankieren	21.413.330	13.804.727
Liquide middelen	21.653.402	14.178.787

2.1 Eigen Vermogen (in euro's)

	Stand per 1-1-2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2021
2.1.1.1 Algemene reserve	42.001.218	2.394.411	0	44.395.629
2.1.1.2 Bestemmingsreserve	57.806	-5.419	0	52.387
Eigen vermogen	42.059.024	2.388.992	0	44.448.016

2.2 Voorzieningen (in euro's)

	Stand per 1-1-2021	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2021
2.2.1.4 Voorziening jubileumuitkeringen	354.200	159.800	0	0	514.000
2.2.1.5 Voorziening langdurig zieken	0	774.123	0	0	774.123
2.2.1.7 Overige personele voorzieningen	529.810	993.348	98.115	0	1.425.043
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	0	0	0	0	0
Voorzieningen	884.010	1.927.271	98.115	0	2.713.166

	Kortlopend deel<1 jaar	Langlopend deel>1 jaar
2.2.1.4 Voorziening jubileumuitkeringen	62.685	451.315
2.2.1.5 Voorziening langdurig zieken	535.133	238.990
2.2.1.7 Overige personele voorzieningen	242.313	1.182.730
2.2.3 Voorziening groot onderhoud	0	0
Voorzieningen	840.131	1.873.035

2.3 Langlopende schulden (in euro's)

	Stand per 1-1-2021	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2021
2.3.5 Schulden aan ministerie van Financiën				
- Lening Ministerie van Financiën	5.366.667	0	233.334	5.133.333
- Lening Ministerie van Financiën	3.500.000	0	250.000	3.250.000
Langlopende schulden	8.866.667	0	483.334	8.383.333

	Looptijd >1 jaar	Looptijd >5 jaar	Rentevoet	Datum afloop lening	Datum afloop rente
2.3.5 Schulden aan ministerie van Financiën					
- Lening Ministerie van Financiën	5.133.333	4.200.000	2,41%	4-1-2044	4-1-2044
- Lening Ministerie van Financiën	3.250.000	2.250.000	1,80%	2-1-2035	2-1-2025
Langlopende schulden	8.383.333	6.450.000			

2.4 Kortlopende schulden (in euro's)

	31-12-2021	31-12-2020
2.4.5 Schulden aan het ministerie van Financiën	483.333	483.333
2.4.7 Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW	1.311.816	703.899
2.4.8 Crediteuren	1.063.661	1.066.349
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.395.864	2.217.056
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	640.134	550.503
2.4.12 Overige kortlopende schulden	266.550	269.968
2.4.14 Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ	6.370.404	5.130.990
2.4.17 Vakantiegeld en -dagen	1.614.238	1.539.757
2.4.19 Overige overlopende passiva	786.266	601.853
Kortlopende schulden	14.932.265	12.563.709
Uitsplitsing		
2.4.9.1 Loonheffing	2.296.737	2.134.278
2.4.9.2 Omzetbelasting	3.004	7.544
2.4.9.3 Premies sociale verzekeringen	96.122	75.234
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.395.864	2.217.056
2.4.19.1 Accountants- en administratiekosten	23.432	22.530
2.4.19.2 Overige	762.834	579.323
Overlopende passiva	786.266	601.853

Het kortlopend deel van de langlopende schulden bedraagt € 483.333 en is opgenomen onder Schulden aan het ministerie van Financiën.

Model G
OCW
G1 - Geoormerkte subsidies zonder verrekenclausule (in euro's)

	Saldo 2020	Ontvangen	Vrijval	Saldo 2021	Prestatie afgerond?	Brief- kenmerk	Datum toewijzing	Bedrag toewijzing
Extra hulp voor de klas (mbo) - 1e tijdvak		171.585	171.585		J	EHK20058	30-3-2021	€ 171.585
Extra hulp voor de klas (mbo) - 2e tijdvak		171.585	171.585		J	EHK21051	5-8-2021	€ 171.585
Inhaal- en onderst.programma's mbo 2020-2021 - 1e tijdvak	103.500		103.500		J	IOP-40673-MBO	2-7-2020	€ 103.500
Inhaal- en onderst.programma's mbo 2020-2021 - 2e tijdvak	103.500		103.500		J	IOP2-40673-MBO	16-10-2020	€ 103.500
Inhaal- en onderst.programma's mbo 2020-2021 - 4e tijdvak		49.500	49.500		J	IOP4-40673-MBO	9-6-2021	€ 49.500
Inhaal- en onderst.programma's vmbo 2020-2021 - 1e tijdvak	684.000		684.000		J	IOP-40673-VO	10-7-2020	€ 684.000
Inhaal- en onderst.programma's vmbo 2020-2021 - 4e tijdvak		719.100	719.100		J	IOP4-40673-VO	9-6-2021	€ 719.100
Regeling salarismix 2020	637.875		637.875		J	1039018-2	21-7-2020	€ 637.875
Subsidie voor studieverlof BVE 2020	37.107		37.107		J	1090413-1	22-9-2020	€ 37.107
Subsidie voor studieverlof VO 2020	5.272		5.272		J	1091785-1	22-9-2020	€ 5.272
Subsidierегeling capaciteitentesten 2021-2023		84.080	84.080		J	CAP21-40673	26-4-2022	€ 84.080
Voorziening leermiddelen minimezinnen 2020	34.114		34.114		J	2020/2/1613979	20-8-2020	€ 34.114
Extra begeleiding en nazorg mbo		66.886		66.886	N	EBEN21030	31-3-2021	€ 66.886
Flexibel beroeps onderwijs derde leerweg - Greenflex	10.000			10.000	N	FLEXSTART20004	23-2-2020	€ 10.000
Internationalisering funderend onderwijs		19.998		19.998	N	IFO210070	2-6-2021	€ 19.998
Regeling salarismix 2021		652.254		652.254	N	1119733-2	20-8-2021	€ 652.254
Subsidie voor studieverlof BVE 2021		13.882		13.882	N	1179287-1	20-10-2021	€ 13.882
Subsidie voor studieverlof VO 2021		52.504		52.504	N	1177545-1	21-9-2021	€ 52.504
Geoormerkte en aflopende subsidies	1.615.368	2.001.374	2.801.218	815.524				

OCW
G2a - Geoormerkte en aflopende subsidies met verrekenclausule (in euro's)

	Saldo 2020	Ontvangen	Vrijval	Saldo 2021	Brief- kenmerk	Datum toewijzing	Bedrag toewijzing
Regionaal investeringsfonds mbo - Greenstream mbo-hbo	72.960		72.960		DHBO18047	15-3-2018	€ 200.000
Regionaal investeringsfonds mbo - GreenLab	434.138	-180.138	254.000		1088335	20-10-2016	€ 1.048.840
Geoormerkte en aflopende subsidies	507.098	-180.138	326.960	0			
G2b - Geoormerkte en doorlopende subsidies							
Deelname pilot nieuwe leerweg Groen		67.115		67.115	GTTL21R20012	9-12-2021	€ 75.000
Deelname pilot praktijkgericht programma voor gl en tl	64.800	45.360		110.160	GLTL20057	30-11-2020	€ 162.000
Regeling incidentele middelen leerlingendaling vo	150.000			150.000	LVO20003	10-7-2020	€ 150.000
Regionaal investeringsfonds mbo - Biodivers persp. (Greenfield)	241.235	192.988	225.000	209.223	26360937	9-12-2020	€ 964.940
Regionaal investeringsfonds mbo - Greenstream vmbo-mbo	251.552	118.825	150.000	220.377	DMBO21124	26-7-2021	€ 510.825
Regionaal investeringsfonds mbo - NH Food	50.117	334.761	303.360	81.519	RIF19011	23-5-2019	€ 1.226.220
Geoormerkte en doorlopende subsidies	757.704	759.049	678.360	838.394			

Model G - vervolg
OCW
Niet-geormerkte subsidies (zonder verrekenclausule, in euro's)

	Saldo 2020	Ontvangen	Vrijval	Saldo 2021
Aanvullende en bijzondere bekostiging eindexamens 2021 vo Leerplusarrangement 2020	132.480	438.960	438.960	132.480
Maatwerkbekostiging nieuwkomers 2019-2020 (1-1 herzien)		5.820	5.820	
Maatwerkbekostiging nieuwkomers 2020-2021 (1-1)		16.356	16.356	
Maatwerkbekostiging nieuwkomers 2020-2021 (1-10)	29.102		29.102	
Maatwerkbekostiging nieuwkomers 2020-2021 (1-4)		14.184	14.184	
Maatwerkbekostiging nieuwkomers 2020-2021 (1-7)		15.016	15.016	
Passend onderwijs mbo 2021		209.806	209.806	
Prestatiebox VO 2020	1.287.275		1.287.275	
Prestatiesubsidie VSV EZ vast VO 2021	22.500		22.500	
Prestatiesubsidie VSV VO variabel - niet uitgeputte mid. 2020		1.741	1.741	
Prestatiesubsidie VSV VO variabel 2021		11.500	11.500	
Regeling kwaliteitsafspraken mbo 2019-2020 - 2020	599.463		599.463	
Wachtgeld 2021		1.482.107	1.482.107	
Leerplusarrangement 2021		145.344		145.344
Maatwerkbekostiging nieuwkomers 2021-2022 (1-10)		21.022		21.022
Prestatiesubsidie VSV EZ vast VO 2022		22.500		22.500
Regeling kwaliteitsafspraken mbo 2019-2020 - 2021 (inv. deel)		835.533	750.000	85.533
Regeling kwaliteitsafspraken mbo 2019-2020 - 2021 (res. afh.)		697.115		697.115
Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim vo 2021		3.264.972		3.264.972
Zij-instroom 2018	20.000			20.000
Zij-instroom 2019	60.000			60.000
Zij-instroom 2020	100.000			100.000
Zij-instroom 2021		300.000		300.000
Niet-geormerkte subsidies	2.250.820	7.481.977	5.016.311	4.716.487

OCW

	Saldo 2020	Ontvangen	Vrijval	Saldo 2021
G1 - Geormerkte subsidies OCW (zonder verrekening)	1.615.368	2.001.374	2.801.218	815.524
G2 - Geormerkte subsidies OCW (met verrekening)	1.264.802	578.911	1.005.320	838.394
Totaal geormerkte subsidies	2.880.170	2.580.285	3.806.538	1.653.917
Niet-geormerkte subsidies OCW (zonder verrekening)	2.250.820	7.481.977	5.016.311	4.716.487
Totaal niet-geormerkte subsidies	2.250.820	7.481.977	5.016.311	4.716.487
TOTAAL OCW EN EZ	5.130.990	10.062.262	8.822.849	6.370.404

7.6 Toelichting op de Staat van baten en lasten

3.1 Rijksbijdragen (in euro's)		2021	Begroting 2021	2020
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ	49.576.928	46.977.129	45.857.445
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	8.822.849	7.011.856	6.834.228
3.1.3	Ontvangen doorbetalingen SWV	6.976.230	6.793.741	6.824.692
Rijksbijdragen		65.376.007	60.782.726	59.516.365
Uitsplitsing				
OCW				
3.1.2.1.1	Geormerkte subsidies	3.806.538	2.548.078	1.710.602
3.1.2.2.1	Niet-geormerkte subsidies	5.016.311	4.463.778	5.123.626
Overige subsidies OCW		8.822.849	7.011.856	6.834.228
3.3 College-, cursus-, les- en examengelden				
3.3.2	Cursusgelden sector MBO	83.946	95.000	90.755
College-, cursus-, les- en examengelden		83.946	95.000	90.755
3.4 Baten in opdracht van derden				
3.4.1	Contractonderwijs	0	0	0
Baten in opdracht van derden		0	0	0
3.5 Overige baten				
3.5.1	Verhuur	95.118	99.490	271.093
3.5.2	Detachering personeel	336.999	266.671	306.584
3.5.5	Ouderbijdragen	225.940	186.000	233.554
3.5.6	Deelnemersbijdragen	91.279	494.280	165.765
3.5.10	Overige	6.135.919	1.233.481	1.924.977
Overige baten		6.885.255	2.279.922	2.901.973

4.1 Personeelslasten

		2021	Begroting 2021	2020
4.1.1	Lonen en salarissen	49.616.568	45.709.985	46.445.198
4.1.2	Overige personele lasten	5.551.639	3.267.800	2.535.055
4.1.3	Af: uitkeringen	449.547	205.000	349.304
Personeelslasten		54.718.660	48.772.785	48.630.949
Uitsplitsing				
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	38.262.148	35.548.344	36.363.082
4.1.1.2	Sociale lasten	5.129.244	4.688.979	4.682.379
4.1.1.5	Pensioenpremies	6.225.176	5.472.662	5.399.737
Lonen en salarissen		49.616.568	45.709.985	46.445.198
4.1.2.1	Dotatie personele voorzieningen	1.829.156	0	70.632
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.617.622	1.088.600	748.348
4.1.2.3	Overig	2.104.861	2.179.200	1.716.075
Overige personele lasten		5.551.639	3.267.800	2.535.055

In 2021 zijn de lonen en salarissen gestegen door een stijging van de pensioenpremie, de cao-loonsverhoging (structureel en eenmalig), de voorfinanciering van de groei in het vmbo (T-1) en extra inzet met betrekking tot inhaal- en ondersteuningsprogramma's als gevolg van de coronacrisis.

Het aantal fte per 31 december 2021 is 685,74 (31 december 2020: 644,17). Gemiddeld over 2021 bedraagt het aantal fte 655,30. Over 2020 bedraagt het gemiddelde aantal fte 622,21.

4.2 Afschrijvingen

		2021	Begroting 2021	2020
4.2.2	Materiële vaste activa	4.429.016	4.229.208	4.264.947
Afschrijvingen		4.429.016	4.229.208	4.264.947
4.3 Huisvestingslasten				
4.3.1	Huur	410.085	250.300	222.673
4.3.2	Verzekeringen	128.832	85.000	109.835
4.3.3	Onderhoud	864.840	849.100	841.729
4.3.4	Energie en water	835.826	720.250	752.963
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.052.623	1.046.100	1.017.601
4.3.6	Heffingen	239.333	251.600	254.755
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	0	0	0
4.3.8	Overige	322.330	307.500	269.064
Huisvestingslasten		3.853.869	3.509.850	3.468.620

4.4 Overige lasten

		2021	Begroting 2021	2020
4.4.1	Administratie en beheerslasten	1.686.866	1.665.575	1.833.379
4.4.2	Reis- en verblijfskosten	208.825	447.540	194.090
4.4.3	Inventaris en apparatuur	1.355.216	1.187.300	1.201.789
4.4.4	Leermiddelen algemeen	365.083	483.115	357.450
4.4.5	Leermiddelen vmbo	1.968.501	2.084.211	1.849.851
4.4.6	Overige	1.178.381	1.550.085	1.403.589
Overige lasten		6.762.872	7.417.826	6.840.148
Specificatie honorarium accountant				
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	47.408	45.000	47.480
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	0	0	0
4.4.1.3	Fiscale adviezen	617	0	0
Accountantslasten		48.025	45.000	47.480
5 Financiële baten en lasten				
5.1	Rentebaten	11	0	38
5.5	Rentelasten (-/-)	191.810	191.810	203.567
Financiële baten en lasten		-191.799	-191.810	-203.529
RESULTAAT				
		2.388.992	-963.831	-899.100

7.7 Overzicht verbonden partijen

Algemeen

Het Clusius College heeft geen beslissende zeggenschap in de onderstaande verbonden partijen.

Samenwerkingsverbanden

Het Clusius College participeert in zes samenwerkingsverbanden voor de leerlingenzorg in het voortgezet onderwijs.

	Belang
1. West-Friesland, voor de locaties Hoorn en Grootebroek	< 50%
2. Kop van Noord-Holland, voor de locatie Schagen	< 50%
3. Midden-Kennemerland, voor de locatie Castricum	< 50%
4. Noord-Kennemerland, voor de locaties Alkmaar en Heerhugowaard	< 50%
5. Waterland, voor de locatie Purmerend	< 50%
6. Amsterdam Diemen, voor de locatie Amsterdam	< 50%

Groene Norm

Het Clusius College maakt sinds 2008 deel uit van Stichting De groene standaard, die is opgevolgd in 2015 door de Stichting Groene Norm. Dit is een samenwerkingsverband van AOC's, waarin competentiegerichte examenproducten worden ontwikkeld.

Coöperatieve Onderwijsgroep Noordwest-Holland U.A.

Op 9 juli 2010 is de samenwerking tussen het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland geformaliseerd door de oprichting van de Coöperatieve Onderwijsgroep Noordwest-Holland U.A. De samenwerking betreft onder andere een gezamenlijke front- en backoffice bij de bedrijfsopleidingen (cursus- en contractonderwijs).

7.8 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Technisch beheer onderhoud gebouwen

Het Clusius College heeft een contract afgesloten voor het technisch beheer van de onroerende goederen. Het contract is afgesloten voor de periode 2020 t/m 2023 en de verplichting voor het jaar 2022 bedraagt € 56.650.

Huur multifunctionele afdrukkapparatuur

Het Clusius College heeft een overeenkomst afgesloten voor de huur van afdrukkapparatuur. Het contract heeft een einddatum van 31 juli 2025. Begin 2020 heeft de Europese aanbesteding plaatsgevonden van de multifunctionele afdrukkapparatuur. De verplichting voor het jaar 2022 bedraagt € 146.000.

Schoonmaakbedrijven

Het Clusius College heeft overeenkomsten afgesloten met diverse schoonmaakbedrijven. De totale jaarlijkse vergoeding voor de diverse schoonmaakbedrijven bedraagt € 960.000 per jaar.

Softwarelicenties en ICT-infrastructuur

Het Clusius College heeft overeenkomsten afgesloten met leveranciers van diverse software. De kosten hiervan bedragen ongeveer € 735.000 op jaarbasis. Daarnaast heeft het Clusius College verschillende contracten afgesloten met leveranciers ten behoeve van de ICT-infrastructuur (glasvezelverbinding, storage). De jaarlijkse kosten hiervoor bedragen ongeveer € 435.000.

'Gratis schoolboeken'

In 2020 heeft het Clusius College de Europese aanbesteding van de leermiddelen (in de volksmond 'gratis schoolboeken') afgerond. Met leverancier Iddink is voor twee schooljaren (2021-2022 en 2022-2023) een contract afgesloten. Het contract kan na twee jaar worden verlengd met twee keer een jaar. Jaarlijks bedragen de kosten ongeveer € 1.200.000 (afhankelijk van het aantal leerlingen).

Voorwaardelijke verplichting

Stichting Waarborgfonds MBO

Het Clusius College heeft een verplichting jegens de Stichting Waarborgfonds MBO van ten hoogste 2% van de Rijksbijdrage. Deze verplichting ontstaat als het eigen vermogen beneden de € 9.983.165 komt.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo 2021 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 110,2%.

De beleidsdekkingsgraad per 28 februari 2022 bedraagt 105,0%. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen twaalf maanden.

Het Clusius College heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Het Clusius College heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

7.9 Bestemming van het resultaat

Het resultaat volgens de Staat van baten en lasten over 2021 bedraagt € 2.388.992.

De bestemming van het positieve resultaat over 2021 wordt vastgesteld in de vergadering van de raad van toezicht, d.d. 20 juni 2022. Dit resultaat is reeds in de jaarrekening verwerkt.

7.10 Gebeurtenissen na de balansdatum

Fusie

Het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland gaan per 1 januari 2022 bestuurlijk fuseren.

De instellingenfusie volgt per 1 augustus 2022.

Na voorafgaande goedkeuring van de raad van toezicht (RvT) is de fusie door de besturen van het Clusius College en ROC Kop van Noord-Holland voorbereid. De ondernemingsraad, de (centrale) studentenraad en de (centrale) ouderraad, zijn in 2021 tot overeenstemming gekomen met het CvB over het (voorgenomen) fusiebesluit. Op 19 augustus 2021 heeft de minister van OCW goedkeuring verleent.

Nieuw- en verbouw Hoorn

Op 3 februari 2022 hebben het college van bestuur van het Clusius College en de directie van Aannemersbedrijf J.M. Putter de aannemingsovereenkomst getekend voor de renovatie en nieuwbouw van het Clusius College in Hoorn. De totale omvang van de aannemingsovereenkomst bedraagt € 9,7 miljoen (exclusief btw).

7.11 Honorering en bezoldiging

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT)

Bij het Clusius College is geen sprake van uit publieke middelen gefinancierde topinkomens die de norm van € 209.000 bij niet topfunctionarissen te boven gaan.

Voor het Clusius College gelden de complexiteitspunten uit de onderstaande tabel.

	Score	Punten
Gemiddelde totale baten per kalenderjaar	25 tot 75 miljoen euro	6
Gemiddeld aantal leerlingen of studenten	2.500 tot 10.000	3
Gewogen onderwijssoorten of -sectoren	vmbo (1) en mbo (2)	3
Totaal aantal complexiteitspunten		12

Het totaal aantal complexiteitspunten van 12 correspondeert met bezoldigingsklasse D.

Aan klasse D is een bezoldigingsmaximum gekoppeld van € 163.000.

Voor de toezichthouders geldt een bezoldigingsmaximum van € 24.450 voor de voorzitter en € 16.300 voor de leden. Zijnde 15% van € 163.000 voor de voorzitter en 10% van € 163.000 voor de leden. Beide bestuurders hebben een fulltime dienstverband over het gehele kalenderjaar 2021. Voor beiden geldt de norm van € 163.000 (2020: € 157.000). Deze norm is niet overschreden.

Raad van toezicht

Rooster van aftreden

		Leeftijd	Lid sinds	Treedt af in	Hernoembaar
De heer E. Lücke MBA FFP	Voorzitter	57 jaar	2016	2024	Nee
De heer drs. R. Viëtor	Vicevoorzitter	57 jaar	2015	2023	Nee
Mevrouw F.R. Dijkstra	Lid	41 jaar	2017	2021	Nee
De heer N. Verduin	Lid	59 jaar	2017	2025	Nee
Mevrouw Y. van Saaze	Lid	52 jaar	2018	2022	Ja

Bezoldiging

	Voorzitter	2021				2020			
		Aanvang	Einde	Norm	Bezoldiging	Aanvang	Einde	Norm	Bezoldiging
De heer E. Lücke	Ja	1-1	31-12	€ 24.450	€ 6.886	1-1	31-12	€ 23.550	€ 6.886
De heer R. Viëtor	Nee	1-1	31-12	€ 16.300	€ 4.590	1-1	31-12	€ 15.700	€ 4.590
Mevrouw F.R. Dijkstra	Nee	1-1	31-12	€ 16.300	€ 4.590	1-1	31-12	€ 15.700	€ 4.590
De heer N. Verduin	Nee	1-1	31-12	€ 16.300	€ 4.590	1-1	31-12	€ 15.700	€ 4.590
Mevrouw Y. van Saaze	Nee	1-1	31-12	€ 16.300	€ 4.590	1-1	31-12	€ 15.700	€ 4.590
					€ 25.246				€ 25.246

De bezoldiging voor een lid van de raad van toezicht bedraagt € 4.590 per jaar (indien btw van toepassing is bedragen de kosten € 5.554 per jaar) en de bezoldiging van de voorzitter bedraagt € 6.886 per jaar (€ 8.332 inclusief btw).

Functies en nevenfuncties

De heer E. Lücke MBA FFP

Executive Vice President Rabobank Nederland

- Lid Curatorium Adriba/Gedragwetenschappen VU te Amsterdam (tot medio 2022 en zal niet gaan verlengen)
- Lid raad van toezicht Transactieland te Amsterdam
- Advisory Board member Campus Community Fund (CCF) te Groningen
- Mentor bij Startupbootcamp Amsterdam (FinTech & CyberSecurity)

Mevrouw F.R. Dijkstra

Manager Talent Acquisition and Learning & Development HEINEKEN Nederland Supply

- Bestuurslid Vereniging Havenkwartier

De heer drs. R.C. Viëtor

Directeur Iona Stichting

- Lid raad van toezicht Stichting Jong Leren te Heemstede
- Bestuurslid stichting Kostgewonnen te Amsterdam

De heer N. Verduin

Zelfstandig ondernemer

- Voorzitter van de Nederlandse Geiten Zuivel Organisatie
- Voorzitter Redactieraad Nieuwe Oogst
- Voorzitter LTO Noord regio West
- Lid algemeen bestuur LTO Noord
- Lid Stivas stichtingsbestuur
- Lid Board GreenPorts Nederland
- Lid bestuur Stichting GreenPort NHN
- Lid bestuur Stichting voedsel verbindt

Mevrouw Y. van Saaze

Agrarisch ondernemer koel- en vriesbedrijf

- Lid raad van commissarissen CAV Agrotheek BV
- Bestuurslid CAV Wieringermeer BA
- Lid raad van commissarissen Heyboer B.V.

Mevrouw W. Sint (trainee)

Teamleider en projectleider Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

College van bestuur

Samenstelling

		Leeftijd	Fte	Werkzaam sinds	Lid sinds
De heer M.H. van Tilburg	Voorzitter	66 jaar	1,0	1 november 2006	1 november 2006
De heer G.P. Oud	Lid	61 jaar	1,0	1 augustus 1982	1 juli 2001

Functiegegevens

	De heer M.H. van Tilburg		De heer G.P. Oud	
	2021	2020	2021	2020
Voorzitter	Ja	Ja	Nee	Nee
Omvang dienstverband (fte)	1,0	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja	Ja
Aanvang functievervulling	1-1	1-1	1-1	1-1
Einde functievervulling	31-12	31-12	31-12	31-12

De heer M.H. van Tilburg

Bezoldiging

	2021		2020	
Brutoloon	€	114.951	€	111.625
Vakantiegeld	€	9.310	€	9.044
Beloning	€	124.261	€	120.669
Belastbare onkostenvergoedingen	€	-	€	-
Beloning betaalbaar op termijn	€	21.840	€	20.551
Totaal	€	146.101	€	141.220

Overzicht nevenfuncties

- Bestuurslid (voorzitter) Stichting GreenPort Noord-Holland Noord
- Bestuurslid Coöperatieve Onderwijsgroep Noordwest-Holland
- Bestuurslid (voorzitter) Stichting Uitwisseling en Studiereizen voor het Platteland
- Bestuurslid (vicevoorzitter) Stichting Amsterdam Green Campus
- Lid Ledenadviesraad VO-raad
- Lid Board Greenports Nederland

De heer G.P. Oud

Bezoldiging

	2021		2020	
Brutoloon	€	104.773	€	101.730
Vakantiegeld	€	8.382	€	8.138
Beloning	€	113.155	€	109.868
Belastbare onkostenvergoedingen	€	-	€	-
Beloning betaalbaar op termijn	€	20.979	€	20.154
Totaal	€	134.134	€	130.022

Overzicht nevenfuncties

- Bestuurslid/intern toezichthouder Vereniging Samenwerkingsverband VO-VSO West-Friesland
- Lid raad van toezicht Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs Midden-Kennemerland
- Bestuurslid Vereniging Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland VO-VSO
- Bestuurslid Stichting Samenwerkingsverband Kop van NH
- Bestuurslid Stichting Seed Valley (Enkhuizen)
- Bestuurslid Coöperatieve Onderwijsgroep Noordwest-Holland
- Bestuurslid Stichting Uitwisseling en Studiereizen voor het Platteland
- Voorzitter (dagelijks) bestuur Stichting Groene Norm
- Bestuurslid RPAhnn
- Bestuurslid saMBO-ICT

Alkmaar, 20 juni 2022

De heer G.P. Oud
Voorzitter college van bestuur

De heer E. Lücke
Voorzitter raad van toezicht

De heer drs. C.L. Turnhout
Vicevoorzitter raad van toezicht

De heer drs. R.C. Viëtor
Lid raad van toezicht

De heer D.M.L. Jansen
Lid raad van toezicht

De heer N. Verduin
Lid raad van toezicht

Mevrouw E. Zijl
Lid raad van toezicht

Mevrouw Y. van Saaze
Lid raad van toezicht

8. Overige gegevens

8.1 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van Stichting Clusius College

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Clusius College te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Clusius College op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Clusius College zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het college van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het college van bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

In dit kader is het college van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het college van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het college van bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het college van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereide twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 20 juni 2022
Flynth Audit B.V.

Was getekend

Drs. R.M. Janssen RA

Bijlage 1: Kritieke prestatie-indicatoren (kpi's)

Onderwijs: Eigentijds, aantrekkelijk en goed onderwijs

	Streefwaarde	Bandbreedte	2021	2020	2019
<i>Vmbo</i>					
- Tevredenheid ouders	> 7,50	7,00 tot 7,50	7,9 ●	7,9 ●	●
- Tevredenheid leerlingen	> 7,00	6,50 tot 7,00	7,0 ●	7,0 ●	●
- Verschillen SE-CE	-0,3 tot 0,3	-0,5 tot 0,5	N.v.t. ●	N.v.t. ●	●
- Examencijfers					
Basisberoepsgerichte leerweg	> 6,5	6,1 tot 6,5	6,68 ●	N.v.t. ●	●
Kaderberoepsgerichte leerweg	> 6,23	6,1 tot 6,23	6,32 ●	N.v.t. ●	●
Gemengde leerweg	> 6,19	6,14 tot 6,19	6,23 ●	N.v.t. ●	●
- Onderbouwsnelheid	> 95,5%	92% tot 95,5%	98,6% ●	99,1% ●	●
- Bovenbouwsucces					
Basisberoepsgerichte leerweg	> 88%	82% tot 88%	94,5% ●	96,9% ●	●
Kaderberoepsgerichte leerweg	> 87%	80% tot 87%	90,5% ●	94,6% ●	●
Gemengde leerweg	> 87%	81% tot 87%	89,9% ●	96,0% ●	●
- Zittende leerlingen (1 oktober)	>= Begroting	afwijking < 1%	4.227 ●	3.990 ●	●
- Leerlingen per fte	> 9,75	9,5 tot 9,75	9,3 ●	9,3 ●	●
- Voortijdige schoolverlaters (VSV)					
Onderbouw	<= 0,1%	0,1% < 0,5%	0,11% ●	0,16% ●	●
Bovenbouw	<= 1%	1% < 2%	0,66% ●	0,95% ●	●
- Oordeel inspectie opbrengstindicatoren	voldoende	1x onvoldoende	voldoende ●	voldoende ●	●
<i>Mbo</i>					
- Tevredenheid studenten	> 7,00	6,50 tot 7,00	6,6 ●	6,6 ●	●
- Diplomaresultaat					
Niveau 2	> 75%	61% tot 75%	66,4% ●	67,5% ●	●
Niveau 3	> 75%	70% tot 75%	68,5% ●	63,2% ●	●
Niveau 4	> 75%	70% tot 75%	68,6% ●	73,9% ●	●
- Jaarresultaat					
Niveau 2	> 75%	67% tot 75%	68,3% ●	67,9% ●	●
Niveau 3	> 75%	68% tot 75%	67,4% ●	62,7% ●	●
Niveau 4	> 75%	68% tot 75%	68,0% ●	73,2% ●	●
- Startersresultaat					
Niveau 2	> 90%	79% tot 90%	79,7% ●	82,9% ●	●
Niveau 3 en 4	> 90%	82% tot 90%	78,0% ●	79,9% ●	●
- Zittende studenten (1 oktober)	>= Begroting	afwijking < 1%	1.552 ●	1.558 ●	●
- Studenten per fte	13	12,5 tot 13,0	9,4 ●	10,3 ●	●
- Voortijdige schoolverlaters (VSV)					
Entree	<15%	15% tot 27,5%	18,4% ●	26,0% ●	●
Niveau 2	< 6%	6% tot 9,4%	7,0% ●	8,1% ●	●
Niveau 3	< 2%	2% tot 3,5%	2,7% ●	4,5% ●	●
Niveau 4	< 2%	2% tot 2,75%	2,7% ●	3,4% ●	●
- Ongediplomeerde instellingsverlaters	< 5%	5% tot 10%	10,0% ●	12,8% ●	●
- Oordeel inspectie	voldoende		voldoende ●	voldoende ●	●

Personeel: Betrokken en professionele medewerkers

	Streefwaarde	Bandbreedte	2021	2020	2019
- Fte	<= Begroting		685,74 ●	644,17 ●	●
Bepaalde en onbepaalde tijd	17,5%	10% tot 25%	25,6% ●	22,8% ●	●
- Verzuimpercentage	5,0%	5,0% tot 5,7%	5,4% ●	5,2% ●	●
- Tevredenheid medewerkers	> 7,25	7,00 tot 7,25	7,2 ●	7,2 ●	●

Financieel: Een gezonde, zelfbewuste organisatie

	Streefwaarde	Bandbreedte	2021	2020	2019
- Resultaat (staat van baten en lasten)	Begroting		€ 2.389.000 ●	€ -899.000 ●	●
- Saldo liquide middelen	> € 3 miljoen		€ 21.653.000 ●	€ 14.179.000 ●	●
- Investerings	Begroting		€ 3.105.000 ●	€ 4.169.000 ●	●
- Solvabiliteit	50%	40% tot 75%	63,1% ●	65,3% ●	●
- Rentabiliteit	1%	0% tot 2%	3,3% ●	-1,4% ●	●
- Liquiditeit	> 0,5		1,48 ●	1,16 ●	●
- Personele lasten t.o.v. totale baten	73%	71% tot 75%	75,6% ●	77,8% ●	●

Bijlage 2: Verantwoording passend onderwijs

Verantwoording ondersteuningsmiddelen 2021

Passend onderwijs moet ervoor zorgen dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Het Clusius College biedt daarom extra hulp aan leerlingen en studenten die dit nodig hebben. De verworven ondersteuningsmiddelen bieden de vestigingen de gelegenheid om onderwijsondersteuning op maat te bieden. Binnen het Clusius College wordt er binnen zes verschillende samenwerkingsverbanden gewerkt voor het vo. Daarnaast hanteert het mbo zijn eigen subsidievormen.

Ondersteuningsmiddelen vmbo

	Alkmaar	Amsterdam	Castricum	Grootebroek	Heerhugowaard	Hoorn	Purmerend	Schagen	Totaal
Lichte ondersteuning 2021	€ 701.266		€ 1.760.171	€ 261.722	€ 411.854	€ 594.483		€ 770.743	€ 4.500.238
Zware ondersteuning 20-21	€ 90.376	€ 83.628		€ 70.236	€ 72.099	€ 137.844		€ 250.000	€ 454.183
Traj.voorz. 2020-2021			€ 166.400						€ 166.400
Ondersteuningsplan personeel							€ 160.000		€ 160.000
Ontwikkelagenda 2021	€ 44.398				€ 27.212				€ 71.610
Pilot Altra College						€ 50.000			€ 50.000
Nieuwkomers SWV					€ 30.100				€ 30.100
Basisondersteuning 20-21						€ 29.672			€ 29.672
Arrangementen 20-21			€ 15.000			€ 13.800			€ 28.800
Inzet zorgcoörd. 20-21		€ 8.000	€ 15.700						€ 23.700
Impulsmiddelen							€ 21.175		€ 21.175
Schooljongerenwerk 2021		€ 18.200							€ 18.200
Verzuimreg en opvol 20-21						€ 12.191			€ 12.191
Verzuimaanpak	€ 5.800				€ 4.970				€ 10.771
Zorg en onderst.co 20-21						€ 9.928			€ 9.928
Prev.onderst. instr 20-21						€ 6.870			€ 6.870
Trajectklas 18-19 en 19-20		€ 4.400							€ 4.400
Totaal	€ 841.840	€ 114.228	€ 1.957.271	€ 331.958	€ 546.235	€ 732.327	€ 122.460	€ 1.201.918	€ 5.598.237

De middelen voor lichte ondersteuning in de bovenstaande tabel bedragen 80% van de totale ontvangen middelen vanuit de samenwerkingsverbanden. De overige 20% wordt onder andere besteed aan centrale voorzieningen zoals huisvesting (investeringen en onderhoud van de gebouwen en terreinen), ICT, Clusiusbrede scholing en centrale ondersteuning door de ondersteunende afdelingen.

Clusius College Alkmaar en Heerhugowaard – samenwerkingsverband Noord-Kennemerland

1. Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie

Passend onderwijs vindt zoveel mogelijk plaats in de klas, alleen indien noodzakelijk buiten de klas. Liefst in kortdurende trajecten. Om passend onderwijs te bieden is nodig dat docenten zich bekwaam voelen en bekwaam zijn of worden in het bieden van passend onderwijs aan alle leerlingen in de klas. Docenten worden hierbij ondersteund vanuit verschillende hoeken, onder meer vanuit de OOM-voorziening. Onze ambitie is dat ondersteuning en passend onderwijs een geheel vormen zodat de school een veilige basis is van waaruit leerlingen in staat zijn te leren en te ontwikkelen. Vanuit dit wat meer holistisch perspectief is het juist zaak om onderwijs niet 'fragmentarisch' in te delen, maar vanuit een bredere basis en visie. De middelen worden ingezet zowel in de basisbehoeften en in meer specifieke begeleiding of ondersteuning. Dit gebeurt op het niveau van leerlingen maar ook op niveau van docenten, begeleiders, teamleiders.

Uit bovenstaande wordt duidelijk dat verschillende categorieën elkaar versterken en het niet een op een te verdelen is in compartimenten. Hieronder schetsen we een beeld van de inzet van de middelen met een geschat percentage van de ondersteuningsmiddelen. Dit is dus een schatting en geen absoluut getal. In ons vmbo is 'ondersteuning' een belangrijke pijler van het onderwijs. Niet elke leerling kan de opleiding zonder extra hulp en ondersteuning volgen. In het vmbo is de ondersteuning van leerlingen dan ook een belangrijk aspect van het onderwijs.

Bij de aanmelding wordt daarom eerst gekeken welke (extra) ondersteuning voor een leerling nodig is om de opleiding met succes te kunnen doorlopen. Vervolgens wordt aan de hand van deze inventarisatie beoordeeld of de vestiging in staat is aan de hulpvraag van de leerling te voldoen. Met andere woorden: of de school over voldoende mogelijkheden en expertise beschikt om de leerling met succes te kunnen begeleiden. Indien nodig zal bij die afweging gebruik gemaakt worden van de ondersteuning van bijvoorbeeld de mogelijkheden die het Samenwerkingsverband Noord-Kennemerland Vo/Vso biedt. Ondersteuning is niet alleen gericht op het aanpakken van optredende problemen, maar richt zich ook op het voorkomen ervan. Op deze manier geeft de school ook op preventieve wijze gestalte aan de ondersteuning. De school richt zich bij haar ondersteuning ook sterk op het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en thuiszitters, onder andere door een onderwijs op maatvoorziening (OOM) binnen de school.

In welke ondersteuningsbehoefte een vestiging kan voorzien, staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel (SOP). Dit profiel staat gepubliceerd op de website van het Clusius College bij de vestiging Alkmaar en Heerhugowaard.

De middelen die het Clusius College van het samenwerkingsverband NKL Vo/Vso ontvangt zijn onderdeel van het budget van de vestiging. Deze middelen worden – afhankelijk van de afspraken binnen het samenwerkingsverband – in elk geval ingezet voor verlaging van de groepsgrootte, specialistische ondersteuning en zorg voor individuele leerlingen (zowel van daartoe opgeleide en toegeruste eigen medewerkers of externen), interne trajectvoorzieningen (OOM) en scholing van medewerkers, voor zover deze niet vanuit het samenwerkingsverband plaatsvindt.

Dit jaar hebben we NPO-middelen ingezet om de ondersteuning op verschillende vlakken te versterken. Denk hierbij aan uitbreiding in de uren voor leerlingbegeleiding, weerbaarheidstraining aan alle eerste klassen en scholing.

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021	
	Alkmaar	Heerhugowaard
Middelen voor lichte ondersteuning	€ 701.266	€411.854
Middelen voor zware ondersteuning	€ 90.376	€72.099
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	€ 44.398	€27.212
Middelen verzuimpreventie	€ 5.800	€4.970
Overige middelen (nieuwkomers SWV)		€30.100
Totaal	€ 841.840	€546.235

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen		Toelichting
	Alkmaar	Heerhugowaard	
Bovenschoolse uitgaven	20%	20%	Algemeen: Er wordt 20% van het budget lichte ondersteuning ingehouden en (centraal) gebruikt voor huisvesting, ict en algemene ondersteuning.
Ondersteuning individuele leerling	63%		Alkmaar:

door eigen organisatie & kleinere klassen			<ul style="list-style-type: none"> - Inzet mentoren (2 uur/week) en bij meerdere klassen 2 mentoren/klas - Overleg ondersteuningsbehoefte met leerling/ouder(s)/ext. hulpverlening enz. - Pre-teaching - Vakhulplessen die wekelijks worden aangeboden door de vakleerkracht (altijd kortdurend) - Weerbaarheidstraining (Rots & Water), faalangsttraining, examenvreestraining - Kleine klassen (BB) en praktijkgroepen, hiervan wordt een deel uit NPO-gelden bekostigd. <p>Heerhugowaard:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning vanuit de mentoren. Iedere klas heeft twee mentoren. - Overleg ondersteuningsbehoefte met leerling, ouders, externe hulpverleners etc. Vakhulp op aanvraag (altijd kortdurend). - Kleine klassen en praktijkgroepen Hiervan wordt een deel uit NPO-gelden bekostigd.
Ondersteuning individuele leerling door inhuur externen	n.v.t.	n.v.t.	- Inhuur SMW bij MEE/De Wering t.b.v. leerling en ouders Weerbaarheidstrainingen (SOVA-training, faalangstreductie)
Ondersteuning van specifieke doelgroepen	n.v.t.	1%	Heerhugowaard: orthotheek
Coördinatie en organisatie	3% OCO 2% leerlingbegeleiders 2% teamleiders	3% OCO 2 % leerlingbegeleiders 2% teamleiders	<p>Alkmaar: Ondersteuningscoördinator, teamleiders en leerlingbegeleiders in onder- en bovenbouw. Er zijn meer leerlingbegeleiders ingezet, deze worden deels bekostigd vanuit NPO-gelden.</p> <p>Heerhugowaard: Ondersteuningscoördinator, teamleiders en leerlingbegeleiders in onder- en bovenbouw en ISK.</p>
Professionalisering en training	5%		<p>Alkmaar: Intern: door begeleider (coaching docenten, observaties van lessen, leerlingen, klassen) Extern: Scholingen individueel en op teamniveau.</p> <p>Heerhugowaard:</p>

			Extern: scholing ondersteuningscoördinator
Meer handen in de klas	2%		Alkmaar: Onderwijsassistent in onderbouw Heerhugowaard: Onderwijsassistent
Versterkte leerroute nieuwkomers	n.v.t.	5%	Inzet leerlingbegeleider voor de ISK
Materieel	1%		Alkmaar: Hulpmiddelen die ingezet worden bij individuele leerlingen om beter mee te kunnen doen met de lessen, naslagwerk
Overig, namelijk:	2%		Alkmaar: Cito-VAS afname in leerjaar 1,2 en 3 Aanvullend onderzoek vanuit OBD (WISK V afname) Drempelonderzoek Heerhugowaard: Cito-VAS afname in leerjaar 1,2 en 3 Aanvullend onderzoek vanuit OBD (SON-R afname) en School & Onderwijsservice Drempelonderzoek

3. Bereikte resultaten

Type middelen	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?		Welke resultaten zijn bereikt?	
	Alkmaar	Heerhugowaard	Alkmaar	Heerhugowaard
Middelen voor lichte ondersteuning	In schooljaar 2020-2021 en 2021-2022 hebben bijna alle leerlingen (totaal aantal ln. '20-'21: 469 '21-'22: 486) Passend Onderwijs gekregen. Hiervan waren er in schooljaar '20-'21: - Dyslexie: 98 - Dyscalculie: 3 In schooljaar '21-'22: - Dyslexie: 113	Alle leerlingen ontvangen basis en/of lichte ondersteuning. In schooljaar 2020-2021: Dyslexie: 46 In schooljaar 2021-2022: Dyslexie: 59	Vanuit de onderbouw wordt een doorstroom (met voldoende resultaat) naar de bovenbouw gerealiseerd. Leerlingen zijn in staat een diploma te halen en het sociaal emotioneel welbevinden van leerlingen is veelal goed.	Vanuit de onderbouw wordt een doorstroom (met voldoende resultaat) naar de bovenbouw gerealiseerd. Leerlingen zijn in staat een diploma te halen en het sociaal emotioneel welbevinden van leerlingen is veelal goed. Tegelijkertijd wordt ook gezien dat er een groep

	- Dyscalculie: 2			leerlingen is die, dankzij corona, meer last heeft van sombere gevoelens.
Middelen voor extra ondersteuning	143 leerlingen (30 met een topdossier, 113 met een 'start OPP')	In 2021 waren er ongeveer vijftig leerlingen die gebruik maakte van de specifieke leerlingbegeleiding. Deze leerlingen hebben ook een 'start OPP'.	De intake van alle nieuwe leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben, hebben voor de zomervakantie plaatsgevonden. Er is een eenvoudig "start OPP" ontwikkeld waarmee sinds dit schooljaar voor alle nieuwe leerlingen gewerkt wordt. Het cyclisch werken is verder doorgezet, per rapportperiode vindt er een evaluatie plaats, doelen worden bijgesteld of de extra ondersteuning wordt afgesloten. We hebben een Topdossier gemaakt voor de leerlingen waarvoor een TLV of TVIA (CLEO) is aangevraagd, overgestapt zijn naar Praktijkonderwijs of voor wie meer en langduriger extra ondersteuning nodig hadden. TVIA: 1 TLV: 3 PRO: 1	De intake van alle nieuwe leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben, hebben voor de zomervakantie plaatsgevonden. Er is een eenvoudig "start OPP" ontwikkeld waarmee sinds dit schooljaar voor alle nieuwe leerlingen gewerkt wordt. Het cyclisch werken is verder doorgezet, maar verdient nog meer aandacht. We hebben een Topdossier gemaakt voor de leerlingen waarvoor een TLV of TVIA (CLEO) is aangevraagd, overgestapt zijn naar Praktijkonderwijs of voor wie meer en langduriger extra ondersteuning nodig hadden. TVIA: 1 TLV: 1 PRO: 0 Entree: 0

			Entree: 2	
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	Deze middelen worden ingezet voor alle leerlingen op school, waarbij de nadruk is gelegd op de BB-leerlingen in de onderbouw. De ontwikkelagenda is gericht op ondersteuning en ontwikkeling van docenten en de wisselwerking tussen OOM en docenten optimaliseren.	Deze middelen worden ingezet voor alle leerlingen op school, waarbij de nadruk is gelegd op de BB-leerlingen in de onderbouw. De ontwikkelagenda is gericht op ondersteuning en ontwikkeling van docenten en de wisselwerking tussen OOM en docenten optimaliseren.	<p>Afsluiten en borgen van de resultaten van de basisklas (zelfevaluatie is hierin leidend geweest).</p> <p>Mentoren zijn vaardiger/professioneler geworden in het bieden van de juiste ondersteuning van de leerlingen en het houden van de oudergesprekken. Nieuwe mentoren worden hier steeds in meegenomen.</p> <p>Het organiseren van aanvullende toetsing bij leerlingen waarvan getwijfeld wordt of vmbo-BB haalbaar is. Dit waren onderzoeken die door School & Onderwijs Service (SOS) zijn uitgevoerd (WISC V) en door ons zelf (Drempelonderzoek).</p> <p>1x/2 maanden overleg met OCO, consulent PO en J&G-coach om de thuiszitterslijst te bespreken.</p>	<p>Kennis wordt vanuit de OOM gedeeld met docenten en mentoren. Door een nieuwe structuur waarbij vaste leerlingbegeleiders zijn gekoppeld aan de klassen, signaleren we eerder en kunnen we de docenten en de leerlingen beter ondersteunen.</p> <p>De OCO heeft elke twee maanden contact over de schoolaanwezige idsljst met de consulent PO en de J7G-coach en de verbonden GGD-jeugdarts.</p>
Middelen verzuimpreventie	Dagelijkse inzet van verzuimmedewerkers om te kunnen borgen de wettelijke taak (melden bij DUO)	Dagelijkse inzet van verzuimmedewerkers om te kunnen borgen de wettelijke taak (melden bij DUO)	De samenwerking met de verschillende externe partijen komt steeds meer van de grond,	Er wordt regelmatig samengewerkt met de betrokken leerplichtambtenaren. Het meest

	<p>uit gevoerd kan worden. Uitvoeren verzuim beleid, organiseren van preventieve verzuimgesprekken door de LPA, inzet JGZ-team/M@zl.</p> <p>Wat betreft de thuiszittende leerlingen ; het op een juiste manier registreren/melden/uitvoeren van acties richting LPA, JGZ-team en samenwerkingsverband (monitor schoolaanwezigheid bijhouden en periodiek bespreken met de consulent PO/J&G-coach)</p>	<p>uit gevoerd kan worden. Uitvoeren verzuim beleid, organiseren van preventieve verzuimgesprekken door de LPA, inzet JGZ-team/M@zl.</p> <p>Wat betreft de thuiszittende leerlingen ; het op een juiste manier registreren/melden/uitvoeren van acties richting LPA, JGZ-team en samenwerkingsverband (monitor schoolaanwezigheid bijhouden en periodiek bespreken met de consulent PO/J&G-coach)</p>	<p>(interprofessioneel samenwerken).</p> <p>Eén verzuimmedewerker neemt deel aan de bijeenkomsten voor verzuimmedewerkers die worden georganiseerd bij het SWV-NKL.</p>	<p>intensieve contact is met onze vaste leerplichtambtenaar van Dijk en Waard.</p> <p>De schoolaanwezigheidslijst wordt besproken tijdens een overleg met jeugdarts en leerplichtambtenaar en de verzuimcoördinator en ondersteuningscoördinator en J&G-coach.</p>
Overige middelen	n.v.t.	Inzet leerlingbegeleiding ISK	n.v.t.	Leerlingen van de ISK komen beter in beeld bij de leerlingbegeleiding. Dit blijft een punt van zorg en aandacht.

4. Ontwikkelingen, kansen en risico's

Weergave van de belangrijkste ontwikkelingen, kansen en risico's op het gebied van passend onderwijs in/voor de school.

Alkmaar:

Doorontwikkeling M@zl methodiek (JGZ). In schooljaar 2020-2021 is hiermee gestart. Training van alle mentoren in het voeren van verzuimgesprekken heeft plaatsgevonden en helpt bij het beter in beeld krijgen van achterliggende problematiek, de vermindering van het ziekteverzuim, sneller kunnen acteren op ziekmeldingen en de juiste vervolgstappen gaan maken. De jeugdarts heeft een grotere rol gekregen. J&G-coach (Groeimee) is voor het vmbo (J&G-coach) en het mbo (SMW) dezelfde persoon. Er heeft afstemming plaatsgevonden in de werkwijze vmbo en mbo (echter de taak van J&G-coach in het vmbo is anders als SMW in het mbo), overstappende leerlingen die in begeleiding zijn van de J&G-coach kunnen binnen de mbo-vestiging door dezelfde persoon begeleid worden.

Thuiszittende leerlingen (6 lln. in 2021) goed in beeld houden, dit door regelmatig te bespreken in het IOT en met de consulent PO en J&G-coach en plaatsen op de monitor schoolaanwezigheid (voorheen thuiszitterslijst).

Ontwikkelingen, knelpunten en positieve ontwikkelingen binnen PO worden besproken in het Passend Onderwijs overleg met de vestigingen HHW en Alkmaar en medewerkers vanuit het SWV VO/VSO NKL. Specifieke ontwikkelingen:

- Van de twee thuiszittende leerlingen die in 2020 niet konden starten op het VSO vanwege complexe psychische problematiek en bij Straatgeluid dagbesteding hebben gekregen, is er één gestart op de entree-opleiding bij de GGZ.
- Toename van het totaal aantal leerlingen die langere tijd begeleiding krijgen vanuit de OOM. Cyclisch werken helpt om op tijd trajecten bij te stellen of af te sluiten. Toename van psychische problematiek en daardoor thuiszittende leerlingen.
- Werkwijze overdracht leerlingen SBAO naar CC Alkmaar is verbeterd, de consulent passend onderwijs is hierbij aangesloten. Er hebben gesprekken plaatsgevonden voordat het definitieve advies is gegeven. Door verloop van IB'ers op het SBAO is deze werkwijze nog niet voldoende geïmplementeerd en vraagt nog veel aandacht.
- Doorontwikkeling Topdossier: het werken met topdossier verloopt steeds beter. Extra scholingen, op verzoek van de vestiging Alkmaar en Heerhugowaard, die geboden zijn vanuit het SWV zijn daarin helpend geweest.
- Veel mdo's/mdo-t's waarbij de consulent PO betrokken is geweest.
- Inzet zorgboerderij bij thuiszittende leerlingen loopt niet naar tevredenheid. Hierover heeft veel overleg plaatsgevonden met het SWV en de gemeente.
- Toename van het aantal leerlingen die een aangepast rooster hebben gekregen in combinatie met één of meerdere dagdelen werken in de OOM/begeleiding vanuit de OOM. Ook thuiszittende leerlingen.

De impact van corona op het welbevinden en veerkracht van al het personeel, de leerlingen en hun ouders. Dit vraagt veel en heeft tot gevolg dat er weinig ruimte is geweest voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven en heeft bijvoorbeeld professionalisering minder aandacht gekregen.

Heerhugowaard

Doorontwikkeling M@zl methodiek (JGZ). In schooljaar 2020-2021 is hiermee gestart. De training van de mentoren voor het voeren van verzuimgesprekken heeft nog niet plaatsgevonden. De jeugdarts heeft wel een grotere rol gekregen en de procedure van M@zl wordt steeds nadrukkelijker uitgevoerd. De GGD-jeugdarts treedt steeds meer op als partner.

Onze J&G-coach (Groeimee) heeft extra uren voor SMW. Zij ondersteunt leerlingen en ouders en kan een rol spelen bij doorverwijzing. Zij wordt goed gevonden en sluit aan bij ons interne en externe overleg over leerlingen.

Thuiszittende leerlingen (6 lln. in 2021) goed in beeld houden, dit door regelmatig te bespreken in het IOT en met de consulent PO en J&G-coach en plaatsen op de monitor schoolaanwezigheid (voorheen thuiszitterslijst).

Intensivering van de zorg voor thuiszittende leerlingen die binnen de ISK geplaatst zijn, verdient onze aandacht. Twee van de drie leerlingen die niet meer naar school kwamen, waren leerlingen van de ISK. De overige leerlingen kwamen wel naar school, maar waren dreigend thuiszitter.

Ontwikkelingen, knelpunten en positieve ontwikkelingen binnen PO worden besproken in het Passend Onderwijs overleg met de vestigingen HHW en Alkmaar en medewerkers vanuit het SWV VO/VSO NKL. Specifieke ontwikkelingen:

- Toename van het totaal aantal leerlingen die langere tijd begeleiding krijgen vanuit de OOM. Toename van psychische problematiek en daardoor thuiszittende leerlingen.
- Voorafgaand aan plaatsing van leerlingen met een wat grotere ondersteuningsbehoefte, wordt er door verschillende scholen al contact gezocht.
- Bij de SBAO-school in Heerhugowaard zijn de OCO en teamleider al in oktober aangesloten op een ouderavond om daar te vertellen wat onze school leerlingen wel en niet kan bieden.
- Doorontwikkeling Topdossier: het werken met topdossier verloopt steeds beter. Extra scholingen, op verzoek van de vestiging Alkmaar en Heerhugowaard, die geboden zijn vanuit het SWV zijn daarin helpend geweest.
- Veel MDO's/MDO-t's waarbij de consulent PO betrokken is geweest. De samenwerking met de consulent PO wordt als zeer prettig ervaren.
- Toename van het aantal leerlingen die een aangepast rooster hebben gekregen in combinatie met één of meerdere dagdelen werken in de OOM/begeleiding vanuit de OOM. Ook thuiszittende leerlingen.

De impact van corona op het welbevinden en veerkracht van al het personeel, de leerlingen en hun ouders. Dit vraagt veel en heeft tot gevolg dat er weinig ruimte is geweest voor het ontwikkelen van nieuwe initiatieven en heeft bijvoorbeeld professionalisering minder aandacht gekregen.

Risico's

- We maken ons zorgen om de leerlingen die op wachtlijsten staan voor de jeugdzorg of gezinnen die op de wachtlijst staan bij J&G-coaches van gemeentes.
- We maken ons ook zorgen om leerlingen in gezinnen waarvan de ouders (recent) uit elkaar zijn gegaan of willen en die aanlopen tegen problemen veroorzaakt door corona of woningnood.
- We maken ons ook zorgen om leerlingen die zich lijken te verliezen in andere realiteiten die zij via het internet en social media opzoeken.
- De leerlingstop op de VSO Spinaker in Alkmaar werkt belemmerend voor de doorstroom van leerlingen voor wie dat een betere plek is.
- Op Heliomare lijkt al vroeg in het jaar moeilijk aanspraak gedaan te kunnen worden.

5. Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021

Klachten en/of geschillen betreffende PO, aard en afhandeling van de klacht beknopt weergeven.

Alkmaar

Er zijn geen klachten en/of geschillen betreffende PO geweest.

Heerhugowaard

Er zijn geen klachten en/of geschillen betreffende PO geweest.

Clusius College Amsterdam – Samenwerkingsverband Amsterdam Diemen

1. Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie

Ons passend onderwijs is verweven met het leerwegondersteunend onderwijs. Dit is bedoeld voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben voor het behalen van zijn of haar diploma. Hierbij wordt er rekening gehouden met didactische en pedagogische onderwijsbehoeften.

Wij bieden de volgende ondersteuning aan op alle leergebieden:

- klassen met een kleine groepsgrootte (max. 19 leerlingen)
- maatwerklessen op alle vakgebieden
- huiswerkklas
- Extra hulp bij taal en rekenen
- verlengde instructie in de klas
- trainingen/begeleiding op gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling
- inzet begeleider passend onderwijs: coach voor docenten en leerlingen binnen de klassensetting
- trajectvoorziening
- remedial teacher (rekenen en taal)

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021
Middelen voor lichte ondersteuning	€ 18.200
Middelen voor extra ondersteuning	€ 83.628
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	
Middelen verzuimpreventie	
Overige middelen	€ 12.400
Totaal	€ 114.228

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Toelichting
Bovenschoolse uitgaven	0%	
Ondersteuning individuele leerling door eigen organisatie & kleinere klassen	50%	<p>Maatwerkklas, huiswerkklas, interne leerlingbegeleiding, trajectklasvoorziening, inzet leerwegondersteuning voor kleinere klassen, jongerenwerk in de school</p> <p>Leerlingbegeleiders, zorgcoördinator en pedagogisch conciërge besteden uren aan de samenwerking met de verschillende externe partners. Doel: meer en extra begeleiders voor laagdrempelige hulpvragen met als resultaat: minder uitval, meer rust in de klas en een ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied van de leerling.</p>

Ondersteuning individuele leerling door inhuur externen	10%	Inkoop externe coaches van weekendacademie met als doel leerlingen met laagdrempelige hulpvragen te ondersteunen.
Ondersteuning van specifieke doelgroepen	15%	Altra trainingen om leerlingen te trainen op gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling. Inzet van KIKID betreft social media en pesten (voorstelling en trainingen).
Coördinatie en organisatie		
Professionalisering en training	10%	Kanjertraining: uren training docenten, bijscholing, tijdens mentortraining inzetten. Doel versterken klassenmanagement in de klas, ontwikkelingen van verschillende sociale vaardigheden.
Meer handen in de klas		Onderwijsassistenten ingezet voor praktijklessen. Buddy's ingezet voor digitale lessen.
Versterkte leerroute nieuwkomers		
Materieel	5%	Middelen ter ondersteuning in de klas, PBS-middelen, timetimers, boeken en beloningsmiddelen.
Overig, namelijk:	10%	Cito didactisch volgsysteem middelen, leerjaar 1 en 2 digitale afname.

3. Bereikte resultaten

Type middelen	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?	Welke resultaten zijn bereikt?
Middelen voor lichte ondersteuning	365	Achterstand taal en rekenen ingehaald door extra lessen en maatwerklessen. Individuele begeleiding van leerlingen waardoor leerlingen zich sociaal emotioneel sterker voelen. Aparte huiswerkklas voor leerlingen: leerlingen die moeite hebben met maken van huiswerk worden ondersteund door de leerlingbegeleider.

Middelen voor extra ondersteuning	15	<p>Trajectvoorziening: 2 leerlingen zijn uitgestroomd (entree en tussenvoorziening) de rest van de leerlingen hebben regulier onderwijs vervolgd.</p> <p>Sinds september 2021: inzet van remedial teacher voor leerlingen met een achterstand begrijpend lezen en rekenen.</p>
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs		
Middelen verzuimpreventie	50	Inzet van verzuimcoördinator (gesprekken voeren met leerlingen die een kwetsbare situatie hebben en kans op hoog verzuim).
Overige middelen		<p>Jongerenwerkers zijn drie dagen werkzaam binnen onze school. Jongerenwerkers die in school werken hebben aanvullende competenties nodig om te kunnen omgaan met de vraagstukken binnen een vo-school. Enkele belangrijke pijlers zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omgaan met de verschillende regels en autoriteiten binnen de school. - Belangen van alle stakeholders kunnen inschatten en hierbinnen kunnen laveren. - De taal kunnen spreken van docenten/mentoren en zorgpersoneel, waardoor je ervoor zorgt dat je het over hetzelfde hebt en er geen misverstanden ontstaan. - Digitale competenties om zo online aanwezig te zijn en om zaken als 'exposing' en cyberpesten te signaleren en actie hierop te ondernemen als het leerlingen betreft.

4. Ontwikkelingen, kansen en risico's

Risico: didactische achterstanden van leerlingen door de corona lockdown.

Risico: leerlingen die door de corona lockdown kampen met problemen op het gebied van sociaal-emotioneel vlak (depressie, eenzaamheid ect).

Ontwikkeling: begin september is er een remedial teacher gestart.

Ontwikkeling: thema's depressie en eenzaamheid onderdeel maken van de sociaal-emotionele leerlijn.

5. Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021

Er zijn geen klachten en/of geschillen betreffende PO bekend.

Clusius College Castricum – Samenwerkingsverband Midden-Kennemerland

1. Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie

We werken volgens het schoolondersteuningsprofiel 2020 -2022 dat is afgestemd met ons samenwerkingsverband.

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021
Middelen voor lichte ondersteuning	€ 1.760.171
Middelen voor zware ondersteuning	€ 166.400
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	
Middelen verzuimpreventie	
Overige middelen	€ 30.700
Totaal	€ 1.957.271

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Toelichting
Bovenschoolse uitgaven	20%	Ligt bij CvB voor huisvesting en andere voorzieningen. Deze 20% is al eerder ingehouden en valt dus niet onder bovenstaand bedrag.
Ondersteuning individuele leerling door eigen organisatie & kleinere klassen	60%	Kleinere klassen in zowel de standaard vakken als de praktijkvakken.
Ondersteuning individuele leerling door inhuur externen	2%	Inhuur maatschappelijk werk
Ondersteuning van specifieke doelgroepen	5%	Dyslexie en dyscalculie
Coördinatie en organisatie	12,5%	Zorgcoördinator, directie, verzuimadministratie en coördinatie.
Professionalisering en training	7,5%	Sova en FRT-training, leercoach en docentencoach
Meer handen in de klas		
Versterkte leerroute nieuwkomers		
Materieel	3%	Diverse materialen

Overig, namelijk:	10%	Kosten mentoren en zorg begeleiders.
-------------------	-----	--------------------------------------

3. Bereikte resultaten

Type middelen	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?	Welke resultaten zijn bereikt?
Middelen voor lichte ondersteuning	126	Leerlingen zijn in staat om diploma te halen met deze ondersteuning.
Middelen voor zware ondersteuning	96	Weinig uitstroom naar VSO.
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	Basis zelfstandig leerjaar 3 en 4, 22 leerlingen	100% geslaagden.
Middelen verzuimpreventie		
Overige middelen		

4. Ontwikkelingen, kansen en risico's

Ontwikkelingen:

- Inhoud van de onderwijs-op-maat voorziening 'basis zelfstandig'; zowel cognitief als begeleiding is opnieuw vormgegeven en wordt uitgevoerd volgens vastgesteld werkplan. Het slagingspercentage van deze onderwijsvoorziening is ook dit jaar 100%. Nieuwe docenten werden/worden dit jaar ingewerkt en begeleid. We onderzoeken nu een soortgelijk concept voor kader- en theoretisch/gemengde leerweg.
- Eigenaarschap mentoren vergroten; mentoren stappen rechtstreeks naar ondersteuning, teamleider wordt wel geïnformeerd, twee nieuwe leerlingbegeleiders zijn aangenomen, daarnaast is een andere ondersteuningscoördinator benoemd.
- Gebruik maken van 'Topdossier' in verband met aanvragen toelaatbaarheidsverklaring meldcode en handelen bij ernstige signalen is met de ondersteunende afdelingen (B&O) opgepakt om te komen tot een Clusiusbreed (gezamenlijk) document, dit is nog niet afgerond. Dit is nu belegd bij twee leerlingbegeleiders.
- Nauw overleg met politie, wethouders en ambtenaar gemeente Castricum e.o.
- Jongerenwerk werkt intensief met ons samen tijdens de pauzes. We onderzoeken nu laagdrempelige hulpverlening met GGD, JG-coach en schoolmaatschappelijk werk om eerder leerlingen te kunnen begeleiden en mogelijke uitval te voorkomen.
- M@zproject toegekend, we gaan leerlingen met zorgelijk geoorloofd verzuim eerder in kaart brengen, eerste leerlingen zijn besproken met jeugdarts.

Knelpunten:

- Handelingsverlegenheid m.b.t. aantal leerlingen neemt dit jaar niet toe. In schooljaar 2021-2022 zijn twee leerlingen (0 lj 1, 0 lj 2, 2 lj 3, 0 lj 4) verwezen naar het VSO, twee leerlingen leerjaar 1 zijn verwezen naar praktijkonderwijs. We moeten creatief zijn in het zoeken van oplossingen buiten de gewone kaders.
- We moeten voorkomen dat leerlingen met gestapelde problematiek, waarbij de gedragscomponent overheersend is, in het VSO terecht komen als dat geen goede oplossing is. Zij beïnvloeden de beeldvorming van het VSO negatief en dat doet geen recht aan de leerlingen en ouders die baat hebben bij deze onderwijsvoorziening.

- Een “internaat”, een geïntegreerde onderwijsvoorziening met voor- en naschoolse opvang, inclusieve hulpverlening en actieve rol ouders kan meer recht doen aan de hulpvraag van veel jongeren, mogelijk biedt dit meer ondersteuning dan alle tijdelijke externe trajecten waarbij leerlingen de school en omgeving uitgaan.
- Wachtlijsten: hoe kunnen we het schoolgebouw nog beter benutten voor en na schooltijd.
- Doorzettingsmacht en –kracht hulpverlening inclusief wachtlijsten neemt af. De wachttijd voor efficiënte hulp neemt toe, dit is inmiddels ook aangekaart met de wethouders. Leerlingen zijn gebaat bij snelle interventie, mogelijk zou uitbreiding SMW of inhuren externe deskundige de indicatie en gerichte hulp kunnen bespoedigen.

5. Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021

Afgelopen jaar hebben we drie aangetekende brieven verstuurd omdat we van mening waren dat we niet konden voldoen aan de ondersteuningsbehoefte. Na gezamenlijk overleg met praktijkonderwijs, ouders en basisonderwijs is één leerling naar het praktijkonderwijs gegaan, één leerling alsnog bij ons geplaatst. Één leerling is aangemeld op ander vmbo.

Clusius College Grootebroek en Hoorn – Samenwerkingsverband West-Friesland

Grootebroek

1. Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie

Op het Clusius College Grootebroek vindt de ondersteuning zoveel mogelijk in de klas plaats. We plaatsen de leerlingen zo mogelijk in niveaugroepen, waardoor differentiatie meer ingericht kan worden op de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

2. Overzicht van de ontvangen middelen in 2021

Type middelen	Budget in 2021
Middelen voor lichte ondersteuning (lwoo)	€ 261.722
Middelen voor extra ondersteuning (progr.4)	€ 70.236,-
Totaal	€ 331.958

Inzet middelen voor lichte ondersteuning

Categorie	Percentage van middelen	Toelichting
Bovenschoolse uitgaven	20%	Wordt aangewend voor huisvesting, ICT, Clusiusbrede scholing en de centrale ondersteunende diensten.
Ondersteuning individuele leerlingen door eigen organisatie	4,3%	Steunlessen kernvakken (0,2 fte)
	10,7%	Vakhulp 1 lesuur per week in 13 groepen (0,5 fte)
	4,3%	Sova-lessen (0,25 fte)
	10,7%	Inzet mentoren (0,5 fte)

	42,8%	Kleinere klassen (2 fte)
	4,6%	Inzet OCO (0,2 fte)
	6,7%	Inzet leerlingbegeleider (0,4 fte)
Ondersteuning specifieke doelgroepen	6,4%	Lid ondersteuningsteam / dyslectiecoördinatie / faalangstreductietrainer / Vertrouwenspersonen Totaal: 0,3 fte

Inzet middelen voor extra ondersteuning

Categorie	Percentage van middelen	Toelichting
Bovenschoolse uitgaven	20%	Wordt aangewend voor huisvesting, ICT, Clusiusbrede scholing en de centrale ondersteunende diensten.
Inzet OCO	21,4%	0,2 fte
Ondersteuning individuele leerlingen door leerlingbegeleider	31,4%	0,4 fte
Inzet MT	25,7%	0,2 fte
Inzet mentoren	10 %	0,1 fte

3. Bereikte resultaten

	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?	Toelichting
Leerlingen voor wie deze (categorieën) middelen zijn ingezet	33	Leerlingen met OPP, dus in de breedte-ondersteuning.
	21	Leerlingen in de lichte ondersteuning; deze leerlingen worden in alle leerlingenbesprekingen meegenomen.
	18	Leerlingen in de diepte-ondersteuning. Bij de ondersteuning van deze leerlingen zijn ook externen betrokken.
	Totaal 72	
Leerlingen naar Rebound	-	
Leerlingen naar Trajectklas Spinaker	-	
Leerlingen naar vso	1	
Leerlingen naar pro	-	

Voortijdig schoolverlaters	4	Zitten langer dan 13 weken zonder onderwijs, maar met een passend traject.
Leerlingen die langer dan 13 weken thuiszitten zonder een passend traject van onderwijs en/of zorg	-	
Leerlingen uit vso	2	Zijn tijdelijk gedetacheerd geweest bij ons, maar helaas weer teruggeplaatst naar het VSO.

4. *Ontwikkelingen, kansen en risico's*

Ontwikkeling:

Bij de screening van de door de basisscholen aangeleverde dossiers hebben we de mogelijkheid om leerlingen te verwijzen naar de BKS- of BKA-klas in West-Friesland Oost. Afgelopen jaar zijn er twee doorverwezen naar de BKA en één leerling naar de BKS. Deze laatste is momenteel bij ons gedetacheerd.

Kansen:

Steeds meer basisscholen vragen al in groep 7 naar welke ondersteuning een leerling nodig heeft om goed te kunnen landen in het vmbo. Deze ondersteuningsvragen worden ook besproken in het expertise-overleg (= overleg van de OCO van de scholen uit WFO).

Risico:

De sociale vaardigheid van de leerlingen die het vo instromen is momenteel zorgelijk. Dit geeft veel onrust in de groepen.

5. *Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021*

Er zijn geen klachten en/of geschillen betreffende passend onderwijs voorgekomen.

Hoorn

1. *Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie*

Niet iedere leerling kan de opleiding zonder extra hulp en ondersteuning volgen. In het vmbo is de ondersteuning van leerlingen dan ook een belangrijke pijler van het onderwijs. Bij de aanmelding wordt daarom eerst gekeken welke (extra) ondersteuning voor een leerling nodig is om de opleiding met succes te kunnen doorlopen. Vervolgens wordt aan de hand van deze inventarisatie beoordeeld of het Clusius College in staat is aan de hulpvraag van de leerling te voldoen. Met andere woorden, of de school over voldoende mogelijkheden en expertise beschikt om de leerling met succes te kunnen begeleiden. Indien nodig zal bij die afweging gebruik gemaakt worden van de ondersteuning van bijvoorbeeld de mogelijkheden die het samenwerkingsverband West-Friesland biedt. Ondersteuning is niet alleen gericht op het aanpakken van aanwezige en optredende problemen, maar richt zich ook op het voorkomen ervan. Op deze manier geeft de school ook op preventieve wijze gestalte aan de ondersteuning.

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021
Middelen voor lichte ondersteuning	€ 594.483
Middelen voor extra ondersteuning	€ 137.884
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	-
Middelen verzuimpreventie	-
Totaal	€ 732.327

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Toelichting
Ondersteuning individuele leerling door eigen organisatie & kleinere klassen en specifieke doelgroep	± 54%	Extra formatie inzet kleineren klassen leerjaar 1 t/m 4 (5,10fte) Inzet mentoren en coaches leerjaar 1 t/m 4 (2 fte)
Ondersteuning individuele leerling door inhuur externen	± 2%	Ingekochte uren jeugdwerk en schoolmaatschappelijk werk Leerlingbegeleiding VSO Spinaker
Coördinatie en organisatie	± 43%	0,4 fte MT + Ondersteuningscoördinator Inzet BOLwerk en verzuimmedewerker 6,57 fte (ondersteuningsteam)
Professionalisering en training	± 0,5%	Training meiden venijn en omgaan met grensoverschrijdend gedrag en suïcidaal gedrag.
Materieel	± 0,5%	Materiaal en professionalisering: Aanschaf koptelefoons, iPad (visueel beperkte leerling) en plenda's, testen en toetsen.
Overig, namelijk:		Inzet eigen formatiemiddelen (0,3465 fte)

3. Bereikte resultaten

Type middelen	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?	Welke resultaten zijn bereikt?
Middelen voor lichte ondersteuning	Klas 1b1 ,1b2 en 1b3 (54 ll'en.) AB begeleiding klas 2 (15 ll'en)	Leerlingen zijn in staat hierdoor in regulier onderwijs te functioneren.
Middelen voor extra ondersteuning	127 vanuit BOLwerk Klas 1: BL 33, KL 19, GL 6 Klas 2: BL 11, KL 12, GL 5 Klas 3: BL 14, KL 1, GL 12 Klas 4: BL 11, KL 7, GL 6	Leerlingen zijn in staat hierdoor in regulier onderwijs te functioneren.

Geïntegreerd jaardocument 2021

Naam instelling
Bestuursnummer
Brinnummer
Sector
E-mail
Website

Stichting Clusius College
40673
25EF
AOC
cvb@clusius.nl
www.clusius.nl

Postadres
Postcode en plaats
Telefoon
Contactpersoon
E-mail
KvK

Drechterwaard 10-A
1824 EX Alkmaar
072 - 5147666
Joost Emmerik
j.emmerik@clusius.nl
41236238

	Ondersteuning van specifieke doelgroepen.	Klas 1b1, 1b2: minder handen voor de klas. Mentoren klas 1 BL geven ambulante begeleiding aan leerlingen in klas 2 BL.
Middelen verzuimpreventie	Inzet verzuimcoördinator voor alle leerlingen.	Verzuim zoveel mogelijk beperkt.

Verdeling van type ondersteuningsbehoefte over het aantal leerlingen in het vmbo

Breedteondersteuning	Leerjaar1	Leerjaar 2	Leerjaar 3	Leerjaar 4
Leerlingen met OPP	58	34	23	20
Leerlingen met time-outkaart	20	25	28	18
Kluisje in BOLwerk	18	12	1	5
BOLwerk als pauzeplek	17	4	2	5
Medicijnen in BOLwerk	2	13	-	2
Software ondersteuning i.v.m. dyslexie	8	26	8	13
Aangepast rooster		2	6	1
ASS-problematiek	11	11	11	12
TOS	1	2	2	1
DCD	-	-	1	1
ADHD/ ADD	11	21	12	9
Diverse problematiek*	8	9	12	4
1 gezin 1 plan waar ondersteuning aanschuift	4	4	11	10
Transitie coach vanuit SWV	2	0	1	-
Diepte ondersteuning				
Traject bij TCO	4	3	9	-
Extern geplaatst via SWV	-	-	2	1
Leerlingen waar SMW bij betrokken is	12	8	3	1

*Diverse problematiek: PTSS, ODD, Astma, Angststoornis, Auditieve verwerkingsstoornis, Epilepsie, Anorexia, Slechtziend, Spierziekte, Taaislijmziekte, Depressie, Hechtingsproblematiek, Diabetes, Selectief Mutisme, Reuma

4. *Ontwikkelingen, kansen en risico's*

Alle leerlingen met een vmbo-advies zijn toelaatbaar. Wij hebben veel te maken met gestapelde problematiek. Denkend aan kinderen met een zorgelijke thuissituatie, multi-diagnostiek en gedragsproblematiek. Veel van die leerlingen stromen uiteindelijk af doordat de problematiek te zwaar blijkt voor regulier onderwijs of doordat zij wegens lichamelijke beperking niet in staat zijn een diploma te halen.

Knelpunten Passend Onderwijs vmbo

- Alle leerlingen met een vmbo-advies zijn in principe toelaatbaar. Ook de leerlingen met heel grote ondersteuningsbehoeften.
- Handelingsverlegenheid bij (startende) docenten in de omgang met leerlingen met gestapelde problematiek.
- Lange wachtlijsten bij de hulpverlening.
- Financiën, zijn een beperkende factor. Minder geld vanuit de overheid en vanuit het SWV zorgen voor een herstructurering van het huidige ondersteuningsteam.

Gevolgen corona: achterstanden op onderwijsgebied maar ook op het gebied van sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen.

Wat al een aantal jaren een zorg is dat we zien dat leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften een vmbo-diploma halen maar niet in staat zijn, door hun beperkingen, een mbo-opleiding niveau 2 (minimaal) te volgen. Deze leerlingen zijn echter, doordat ze een diploma hebben, verplicht om minimaal op niveau 2 in het mbo verder te gaan terwijl een niveau 1 vaak passender is. Sommige leerlingen halen een diploma maar zijn hierna aangewezen op een aangepaste zorg/werkplek. Voor hun zelfbeeld is het fijn dat de leerlingen een vmbo-diploma hebben behaald maar het staat hen vervolgens vaak in de weg. We hebben het dan over leerlingen met bijvoorbeeld autisme of selectief mutisme.

5. *Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021*

Er zijn geen klachten en/of geschillen betreffende PO voorgekomen.

Clusius College Purmerend – Samenwerkingsverband Waterland

1. *Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie*

De missie van het SWV VO Waterland “Passend onderwijs, (zoveel mogelijk thuisnabij) voor elke leerling” komt voort uit de visie dat elke leerling recht heeft op een optimale en ononderbroken leerontwikkeling, waarbij de leerling zich goed voelt en met respect en waardering behandeld wordt. Passend onderwijs, zo veel mogelijk thuisnabij, geeft daar het beste uitzicht op. Kernbegrippen hierbij zijn:

- Samenwerking, waarbij ieder respect heeft voor de aanvullende kwaliteiten en de eigen identiteit van elke samenwerkingspartner.
- Innovatie, om de samenwerking rondom leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zo effectief als mogelijk te maken.
- Kwaliteit, door te leren van elkaar.

Ambitie

Voor de leerlingen:

Iedere leerling gaat naar school (geen thuiszitters of leerlingen tussen wal en schip), iedere leerling volgt onderwijs op de juiste plaats (zoveel mogelijk thuisnabij) en met een passend onderwijsaanbod en er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van het talent van iedere leerling.

Voor de schoolbesturen:

Een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de schoolloopbaan van alle leerlingen, de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de zorgplicht, de samenwerking tussen, in en om de scholen, het versterken van het primaire proces en de professionaliteit van de docenten en van de basisondersteuningsvaardigheden van de scholen en het versterken van de positie van ouders/verzorgers.

In het kader van ambitie heeft het Clusius College Purmerend in samenwerking met het Altra College (VSO) een experiment gestart waarbij een praktijkgroep (BB/KB) met leerlingen van het VSO binnen het Clusius College het volledige profiel Groen krijgen aangeboden. Deze groep is gestart bij aanvang van schooljaar 2020-2021, en zal examen doen in 2021-2022. Het SWV heeft hiertoe voor zowel 2021 als voor 2022 een bedrag van € 50.000 opgenomen in de begroting. Dit zal ook bij het Clusius College in de begroting van 2021 worden opgenomen en verantwoord vanuit versterking van de basisondersteuning en de ontwikkelagenda Passend Onderwijs.

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021
Middelen voor lichte ondersteuning	€ 29.672 (Versterken basisondersteuning) € 6.870 (Preventieve ondersteuning nieuwe 1 ^e jaars leerlingen)
Middelen voor extra ondersteuning	€ 13.800 (Arrangementen)
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	n.v.t.
Middelen verzuimpreventie	€ 12.191
Overige middelen	€ 9.928 (Bijdrage coördinatie zorg) € 50.000 (Pilot -symbiose- Altra College)
Totaal	€ 122.460

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Toelichting
Bovenschoolse uitgaven	0%	Worden bekostigd vanuit de reguliere begroting.
Ondersteuning individuele leerling door eigen organisatie & kleinere klassen	8%	Betreft arrangementen A-, A en A+
Ondersteuning individuele leerling door inhuur externen	3%	Betreft arrangement B
Ondersteuning van specifieke doelgroepen	30%	Versterken basisondersteuning
Coördinatie en organisatie	8%	Bijdrage coördinatie zorg i.c.m. ondersteuning zorgcoördinator.
Professionalisering en training	n.v.t.	Kosten vormen onderdeel van de reguliere begroting.

Meer handen in de klas	n.v.t.	Gekozen voor kleinere klassen op basis van zorgbehoefte binnen de klas (zie 2 ^e categorie). Bekostiging vanuit lwoo-middelen in reguliere begroting.
Versterkte leerroute nieuwkomers	n.v.t.	Worden indien van toepassing meegenomen in reguliere aanbod.
Materieel	n.v.t.	Komt uit reguliere begroting.
Overig, namelijk:	6% 10% 41%	Preventieve ondersteuning nieuwe 1 ^e jaars-leerlingen. Verzuimbeleid Pilot -symbiose- Altra College

3. Bereikte resultaten

Type middelen	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?	Welke resultaten zijn bereikt?
Middelen voor lichte ondersteuning	<p>Circa 90 leerlingen hebben hier gebruik van gemaakt. Dit is ca. 15% van het totale aantal leerlingen op het Clusius College Purmerend.</p> <p>Het gebruik van de OOM-voorziening was wat lager dan het jaar hiervoor. Oorzaak was minder op school wegens corona.</p> <p>Psychiatrische problematiek (ADHD, ADD, ASS, angststoornissen, etc).</p> <p>Somatische problematiek. Opvoedingsproblematiek. Verslaving. Instabiele thuissituatie.</p>	<p>Inzet betreft:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatwerk • Verklanking • Huiswerkbegeleiding • “Leren leren” • Onderwijs bij schorsing
Middelen voor extra ondersteuning	Zes leerlingen hebben een arrangement toegewezen gekregen.	Voor vijf leerlingen is de schoolgang geborgd met een “licht” arrangement, waarbij de begeleiding vooral op school geboden is.

		<p>Voor één leerling is een zwaar arrangement ingezet, waarbij de begeleiding deels ook (aangestuurd vanuit de school) buiten de school is geboden.</p> <p>Geen van deze leerlingen is vroegtijdig uitgestroomd.</p>
Middelen ontwikkelagenda passend onderwijs	n.v.t.	
Middelen verzuimpreventie	Verzuimpreventie wordt toegepast op alle leerlingen.	<ul style="list-style-type: none"> • Directe (real time) opvolging bij verzuim. • Aantal correcte en volledige registraties meer dan 95%. • Overleg met RMC geeft aan dat wij géén VSV'ers meer hebben over 2020-2021.
Overige middelen	n.v.t.	<p>Opvang en begeleiding van leerlingen die wegens angst of depressie de les niet in kunnen gaan + het opstellen van OPP's.</p> <p>Ook ondersteuning OOM.</p>

4. Ontwikkelingen, kansen en risico's

In het Algemeen Bestuur is in februari het voorstel van de penningmeester overgenomen om voor 2020-2021 de middelen die langer dan een jaar niet benut zijn, te schrappen. Dit leek op dat moment voldoende ruimte te geven om in 2020-2021 de gevolgen van aanvullende bezuinigingsvoorstellen in kaart te brengen en per programma de rendementen te wegen, zodat kan worden toegewerkt naar een in 2022 nieuw (en afgewogen) vast te stellen ondersteuningsplan. De aanmeldingen voor 2020-2021 blijven in het SWV echter achter bij de verwachtingen en ook lijkt het aantal kinderen dat extra zorg behoeft sterk toe te nemen.

Dit heeft ertoe geleid dat het Dagelijks Bestuur heeft voorgelegd om de lwoo-middelen alleen nog beschikbaar te stellen voor de leerjaren 1, 2 en 3. Dit voorstel is overgenomen en onderdeel van de in november door het Algemeen Bestuur vastgestelde begroting voor 2021.

Voor 2021-2022 zijn de gevolgen nog niet voelbaar, maar vanaf 2022-2023 wel. De gevolgen van dit besluit zijn voor alle vmbo-scholen ingrijpend en het Algemeen Bestuur heeft het Dagelijks Bestuur daarom verzocht te zoeken naar mogelijke oplossingen die deze "pijn" kunnen verzachten.

Om deze terugloop van middelen zo goed mogelijk op te kunnen vangen werkt het Clusius College Purmerend bij de planning van 2021-2022 op voorhand met een formatieberekening waarbij de in te zetten formatie voor de periodes van 1-8-2021 t/m 31-12-2021 en van 1-1-2022 t/m 31-7-2022 los van elkaar zijn berekend, rekening houdend met bovenstaande ontwikkeling. De inzet zal zijn gebaseerd op het gewogen gemiddelde van de periodes van voor en na de jaarwisseling.

5. Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021

Het aantal klachten en geschillen in 2021 ten aanzien van Passend Onderwijs was nul.

Clusius College Schagen - Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland

1. Algemene introductie van passend onderwijs en ambitie

Passend onderwijs is de nieuwe manier waarop onderwijs aan leerlingen, die extra ondersteuning nodig hebben, wordt georganiseerd. Het gaat om zowel lichte als zware vormen van ondersteuning. Bijvoorbeeld extra begeleiding op school, aangepast lesmateriaal, hulpmiddelen of onderwijs op een speciale school. Scholen brengen die ondersteuning in beeld in het 'schoolondersteuningsprofiel', een document waarin een beknopt overzicht wordt gegeven van alle vormen van ondersteuning die de school te bieden heeft en ondersteuning die zij op korte termijn nog denkt te gaan aanbieden, de ambities. Onderscheiden worden de basisondersteuning en extra ondersteuning. Basisondersteuning legt vast welke bekwaamheidseisen aan het personeel worden gesteld en wat de mogelijkheden van de school zijn om ondersteuning in te zetten. Het samenwerkingsverband geeft scholen ook de beschikking over ondersteuningsmiddelen waarmee zij extra ondersteuning op maat kunnen inzetten. Een school kan deze extra middelen gebruiken om de basisondersteuning verder te verbreden met expertise vanuit de school zelf of met expertise van buitenaf. De school kan er ook voor kiezen om de ondersteuningsmiddelen te gebruiken om een tijdelijke plaatsing op het speciaal onderwijs of het speciaal basisonderwijs in te kopen. Extra ondersteuning kan licht en kortdurend van aard zijn, maar ook zwaar en langdurig en plaatsvinden binnen of buiten de school.

Het Clusius College Schagen leidt op voor leven en werken in een groene wereld, doet dit met eigentijds, aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Het onderwijs onderscheidt zich door aandacht voor natuur, duurzaamheid, voeding en leefomgeving. Het Clusius College biedt vanuit een professionele organisatie kwalitatief hoogwaardig onderwijs, waarin leerlingen en studenten worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen en doet dit door de (leer)omstandigheden zo optimaal mogelijk te maken. Het Clusius College Schagen komt bij medewerkers, leerlingen, ouders en bedrijfsleven als eerste in gedachte wanneer het gaat om goed onderwijs omdat het:

- een veilige, stimulerende leeromgeving biedt;
- eenieder uitdaagt het beste uit zichzelf te halen;
- samenwerkt met ouders, bedrijfsleven en andere betrokkenen in de regio;
- een professionele organisatie is met modern personeelsbeleid, en
- zich kenmerkt door transparantie, verantwoordelijkheid en kwaliteitsbewustzijn.

De kernwaarden van het Clusius College zijn Betrokkenheid, Kwaliteit en Plezier.

Het verhaal achter de waarden

De waarden Betrokkenheid, Kwaliteit en Plezier geven betekenis en herkenning aan onze organisatie, van rechtstreeks in de klas tot in het contact en de samenwerking met onze omgeving. De waarden geven weer wie en wat wij zijn en willen zijn. Deze gezamenlijke waarden bieden houvast en geven richting aan ons dagelijks werk, aan wat ons drijft en verbindt met elkaar en anderen; de waarden zijn daarmee kaderstellend. Binnen dit kader krijgen leerlingen, studenten en medewerkers het vertrouwen en de ruimte om te werken aan en te komen tot een goede basis voor de toekomst.

Onder kwalitatief hoogwaardig onderwijs verstaat het Clusius College onderwijs met een goed rendement en goede opbrengsten, onderwijs dat afgestemd is op de mogelijkheden en leerstijlen van leerlingen en studenten en dat voor leerlingen en studenten aantrekkelijk is. In dit onderwijs worden leerlingen en studenten goed begeleid. Zij en hun ouders zijn - evenals vervolgoopleidingen en stagebedrijven - tevreden

over het onderwijs en de faciliteiten. Het is ook onderwijs dat zich voortdurend ontwikkelt en waarbij de beheersbaarheid niet uit het oog verloren wordt. Daarbij dient de school voor ouders transparant en toegankelijk te zijn en de leerlingen een veilige leeromgeving te bieden.

De leerlingenzorg op de school heeft tot doel leerlingen optimaal te laten functioneren en een opleiding te bieden die recht doet aan hun intellectuele capaciteiten en fysieke mogelijkheden. Dit is volledig in lijn met het idee van passend onderwijs. Niet elke leerling kan de opleiding zonder extra hulp en ondersteuning volgen. In het vmbo is de ondersteuning van leerlingen dan ook een belangrijke pijler van het onderwijs. Bij de aanmelding wordt daarom eerst gekeken welke (extra) ondersteuning voor een leerling nodig is om de opleiding met succes te kunnen doorlopen. Vervolgens wordt aan de hand van deze inventarisatie beoordeeld of het Clusius College in staat is de hulpvraag van de leerling om te zetten in een handelingsplan en of de school over voldoende mogelijkheden en expertise beschikt om dit handelingsplan met succes uit te voeren. Indien nodig zal bij die afweging gebruik gemaakt worden van de ondersteuning van bijvoorbeeld de mogelijkheden die het samenwerkingsverband vo/vso biedt. Ondersteuning is niet alleen gericht op het aanpakken van optredende problemen, maar richt zich ook op het voorkomen ervan. Op deze manier geeft de school ook op preventieve wijze gestalte aan de ondersteuning. De school richt zich bij haar ondersteuning ook sterk op het voorkomen van vroegtijdige schoolverlating.

De klassengrootte ligt op het Clusius College Schagen vmbo tussen de 13 en 27 leerlingen met een gemiddelde van 18 à 19 leerlingen. Leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften worden in reguliere klassen geplaatst, maar krijgen wel extra aandacht. Remediale hulp wordt zoveel mogelijk tijdens de lessen aangeboden. De theorievakken worden zoveel mogelijk afgewisseld met praktijkvakken.

Schooljaar	Aantal leerlingen
2016-2017	560
2017-2018	530
2019-2020	514
2020-2021	547
2021-2022	576

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021
Middelen voor lichte ondersteuning	€ 770.743
Middelen voor zware ondersteuning	€ 250.000
Ondersteuningsplan personeel	€ 160.000
Impulsmiddelen	€ 21.175
Totaal	€ 1.201.918

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Toelichting
Bovenschoolse uitgaven	20%	Bestuur en Ondersteunende afdelingen
Ondersteuning individuele leerling door eigen organisatie & kleinere klassen	40%	Kleine klassen Sterk mentoraat Vakhulp
Ondersteuning individuele leerling door inhuur externen	5%	Schoolpsycholoog SMW

Ondersteuning van specifieke doelgroepen	10%	Begeleiders ondersteuningspunt Huiswerkbegeleiding Remedial teaching
Coördinatie en organisatie	10%	Ondersteuningcoördinator Teamleider en directie Verzuimbeleid Dyslexie coördinatie
Professionalisering en training	5%	SOVA-trainingen Sidderkuur
Meer handen in de klas	10%	Leerling ondersteuner
Versterkte leerroute nieuwkomers	0%	
Materieel	5%	Facilitaire voorzieningen
Overig, namelijk:	5%	Administratie Conciërge

3. Bereikte resultaten

Type middelen	Hoeveel jongeren hebben hierdoor passend onderwijs gekregen?	Welke resultaten zijn bereikt?
Middelen voor lichte ondersteuning	576	Kleine klassen Sterk mentoraat Ondersteuningcoördinator Arrangementen intern Verzuimbeleid & -registratie
Middelen voor extra ondersteuning	In 2021 hadden 115 leerlingen een groeidocument: Leerjaar 1: 36 Leerjaar 2: 33 Leerjaar 3: 28 Leerjaar 4: 19	Begeleiders ondersteuningspunt (ondersteuningspunt) Huiswerkbegeleiding Remedial teaching Schoolpsycholoog Arrangementen extern

Ondersteuningsbehoeften op het gebied van:

- Gedrag
- Lichamelijk
- Leer- en werkhouding (plannen en organiseren)
- Sociaal-emotioneel functioneren

*De meeste leerlingen hebben op diverse gebieden een ondersteuningsvraag.

4. *Ontwikkelingen, kansen en risico's*

Weergave van de belangrijkste ontwikkelingen, kansen en risico's op het gebied van passend onderwijs in/voor de school.

Veranderingen/ontwikkelingen van het afgelopen jaar:

- De stevige inzet op kleine klassen hebben we voortgezet en kreeg een extra impuls met de NPO-middelen.
- Opnieuw twee mentoren per klas, sterk mentoraat.
- Eigenaarschap mentoren vergroten; mentoren stappen rechtstreeks naar ondersteuning, teamleider wordt wel geïnformeerd.
- Interne procesgang ondersteuning en het verzuimprotocol zijn geëvalueerd en opnieuw vastgesteld.
- Invoering van de M@ZL methodiek (aanpak geoorloofd verzuim).
- Meldcode en handelen bij ernstige signalen is met Bestuur & Ondersteunende afdelingen (B&O) opgepakt om te komen tot een Clusiusbreed (gezamenlijk) document.
- Nauw overleg met politie en gemeente.
- Er wordt gewerkt aan een nieuw ondersteuningsplan vanuit het samenwerkingsverband.

Klachten en Knelpunten:

- Handelingsverlegenheid in de basisondersteuning in het team m.b.t. aantal leerlingen neemt toe.
- Door corona is dit alleen maar een groter knelpunt geworden.
- Binnen het SWV is het aantal verwijzingen naar het VSO nog altijd te groot.
- Te weinig passende onderwijsvoorzieningen binnen ons SWV die leerlingen beter kunnen helpen, het aanbod binnen ons samenwerkingsverband voor VSO heeft te weinig capaciteit om leerlingen op te vangen.
- Onderwijs-zorg arrangementen staan goed op de agenda in het SWV sinds dit jaar, ontwikkeling wordt doorgezet in 2021-2022.

5. *Klachten, geschillen passend onderwijs in 2021*

Er zijn geen klachten of geschillen over passend onderwijs in 2021.

Clusius College mbo

1. Algemene introductie van passend onderwijs en de ambitie

Passend onderwijs vindt zo veel mogelijk plaats in de klas, alleen indien noodzakelijk buiten de klas. Liefst in kortdurende trajecten.

Om passend onderwijs te bieden is het nodig dat docenten zich bekwaam voelen en bekwaam zijn of worden in het bieden van passend onderwijs aan alle studenten in de klas.

Docenten worden hierbij ondersteund vanuit verschillende hoeken, onder meer vanuit de ondersteuningscoördinatoren, de trajectvoorziening, de aspectverantwoordelijken studentenzorg¹² en de schoolmaatschappelijkwerker. Onze ambitie is dat ondersteuning en passend onderwijs een geheel vormen zodat de school een veilige basis is van waaruit studenten in staat zijn te leren en te ontwikkelen.

Vanuit dit wat meer holistisch perspectief is het juist zaak om onderwijs niet 'fragmentarisch' in te delen, maar vanuit een bredere basis en visie. De middelen worden ingezet zowel in de basisbehoeften en in meer specifieke begeleiding of (extra) ondersteuning. Dit gebeurt op het niveau van studenten maar ook op niveau van docenten, begeleiders, teamleiders.

Uit bovenstaande wordt duidelijk dat verschillende categorieën elkaar versterken en het niet een op een te verdelen is in compartimenten. Hieronder schetsen we een beeld van de inzet van de middelen met een geschat percentage van de ondersteuningsmiddelen. Dit is dus een schatting en geen absoluut getal.

In ons mbo is 'ondersteuning' een belangrijke pijler van het onderwijs. Niet elke student kan de opleiding zonder extra hulp en ondersteuning volgen. In het mbo is de ondersteuning van studenten dan ook een belangrijk aspect binnen het onderwijs.

Bij de aanmelding/intake wordt gekeken welke (extra) ondersteuning een student nodig heeft om de opleiding met succes te kunnen doorlopen. Vervolgens wordt aan de hand van deze inventarisatie beoordeeld of de vestiging in staat is aan de ondersteuningsbehoeften van de student te voldoen. Met andere woorden: of de school over voldoende mogelijkheden en expertise beschikt om de student met succes te kunnen begeleiden richting het diploma. Het schoolondersteuningsprofiel (SOP) is hierin leidend. In welke ondersteuningsbehoeften een vestiging kan voorzien, staat hierin omschreven. Dit profiel staat gepubliceerd op de website van het Clusius College en op Mijn.Clusius. Indien nodig zal bij die afweging gebruik gemaakt worden van de ondersteuning van externe hulpverleners die binnen de school een positie innemen zoals schoolmaatschappelijk werk, GGD (en GGZ- en Brijder-jeugd¹³). Ondersteuning is niet alleen gericht op het aanpakken van optredende problemen, maar richt zich ook op het voorkomen ervan. Op deze manier geeft de school ook op preventieve wijze gestalte aan de ondersteuning. De school richt zich bij haar ondersteuning ook sterk op het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, onder andere door een onderwijs op maatvoorziening (OOM) binnen de school, een heroriëntatietraject en door intensief betrokken te zijn bij de uitwerking en uitvoering van het VSV-programma binnen de drie regio's waarin de mbo-vestigingen zich bevinden.

Dit jaar hebben we NPO-middelen ingezet om de ondersteuning op verschillende vlakken te versterken. Denk hierbij aan het extra inzetten van onderwijsassistenten en het aanbieden van extra begeleiding van de studenten. De verantwoording hiervoor wordt niet in dit document gedaan.

---

¹² Vestiging Alkmaar

¹³ Vestiging Alkmaar

2. Overzicht van de ontvangen middelen

Type middelen	Budget in 2021		
	Alkmaar	Hoorn	Schagen
Passend Onderwijs MBO	€ 145.474	€ 55.927	€ 8.405
Schoolmaatschappelijkwerk	€ 26.460	€ 17.640	
Totaal	€ 171.934	€ 73.567	€8.405

Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Alkmaar	Hoorn	Schagen
Basis ondersteuning door eigen organisatie	Alkmaar 25% Hoorn 25% Schagen 60%	Ondersteuning verzorgd door de studieloopbaanbegeleiders, vakdocenten, intern ondersteuningsteam richting student en collega's. Overleg met student, ouders, interne betrokkenen en externe betrokkenen (individuele gesprekken, IOT, EOT, mdo's). Aspectverantwoordelijken studentenzorg in alle opleidingsteams.	Ondersteuning verzorgd door de studieloopbaanbegeleiders, vakdocenten, intern ondersteuningsteam richting student en collega's. Overleg met student, ouders, interne betrokkenen en externe betrokkenen (individuele gesprekken, IOT, EOT, mdo's). Aspectverantwoordelijken studentenzorg in de opleidingsteams TPL en Entree/Groenstart.	Ondersteuning verzorgd door de studieloopbaanbegeleiders, vakdocenten, intern ondersteuningsteam richting student en collega's. Overleg met student, ouders, interne betrokkenen en externe betrokkenen (individuele gesprekken) bpv-begeleiding.
Extra ondersteuning door eigen organisatie	50% Alkmaar 54% Hoorn 0% Schagen	Ondersteuning vanuit de OOM voor studenten en medewerkers. Ondersteuning van de bpv door de medewerkers OOM.	Ondersteuning vanuit het BOOMwerk voor studenten en medewerkers Ondersteuning van de bpv.	
Extra ondersteuning en interventies door externen	0% Alkmaar 0% Hoorn 0% Schagen			

Coördinatie, organisatie en overleg	20% Alkmaar 15% Hoorn 30% Schagen	Ondersteuningscoördinator, teamleider ondersteuningsteam, aspectverantwoordelijken studentenzorg, trajectbegeleiders, MT. Deelname aan diverse overleggen intern (IOT, EOT, mdo's) en extern (VSV, ECA, externe partijen)	Ondersteuningscoördinator ondersteuningsteam, teamleider ondersteuningsteam, aspectverantwoordelijkenstudentenzorg, trajectbegeleiders, MT. Deelname en voorzitterschap diverse overleggen intern (IOT, EOT, mdo's) en extern (VSV, AAT externe partijen)	Ondersteuningscoördinator, MT. Deelname aan diverse overleggen intern (mdo's) en extern (AAT, VSV, externe partijen).
Professionalisering en training	4% Alkmaar 5% Hoorn 1 % Schagen	Intern: verzorgd door trajectbegeleiders (coaching docenten/bpv-begeleiders, observatie van lessen, studenten en klassen) Extern: deelname aan scholingen/trainingen/webinars. Scholing individueel en op teamniveau.	Intern: verzorgd door trajectbegeleiders (coaching docenten/bpv-begeleiders, observatie van lessen, studenten en klassen) Extern: deelname aan scholingen/trainingen/webinars. Scholing individueel en op teamniveau.	Intern: verzorgd door OCO's (coaching docenten/bpv-begeleiders, observatie van lessen, studenten en klassen).
Materieel	1% Alkmaar 1% Hoorn 0% Schagen	Divers materiaal om professionaliteit te vergroten. Hulpmiddelen om bijv. groepsvorming te versterken.	Divers materiaal om professionaliteit te vergroten. Hulpmiddelen om bijv. groepsvorming te versterken.	

Inzet middelen Schoolmaatschappelijkwerk bekostigd vanuit Kwaliteitsafspraken mbo 2021 (60% v.d. KA-middelen)				
Categorie	Geschat percentage van ondersteuningsmiddelen	Alkmaar	Hoorn	Schagen

Ondersteuning individuele student & groep	80% Alkmaar 78% Hoorn 80% Schagen	Individuele gesprekken met studenten incl. administratieve handelingen. Overleg student, ouders, intern ondersteuningsteam, externe hulpverleners etc. Groepsinterventie ondersteuningsteam en externen (GGD, GGZ en Brijder-jeugd)	Individuele gesprekken met studenten incl. administratieve handelingen. Overleg student, ouders, intern ondersteuningsteam, externe hulpverleners etc.	Individuele gesprekken met studenten incl. administratieve handelingen. Overleg student, ouders, intern ondersteuningsteam, externe hulpverleners etc.
Ondersteuning medewerkers/deelname aan overleggen	18% Alkmaar 20% Hoorn 18% Schagen	Deelnemen aan student- en/of oudergesprekken, casuïstiekbespreking/mdo's. Advisering en voorlichting richting medewerkers.	Deelnemen aan student- en/of oudergesprekken/casuïstiekbespreking/mdo's. Advisering en voorlichting richting medewerkers.	Deelname studentbespreking. Advisering en voorlichting/meedenken richting medewerkers.
Coördinatie, organisatie en overleg	2% Alkmaar 2% Hoorn 2% Schagen	Ondersteuningscoördinator, MT. Overleg Groeimee	Ondersteuningscoördinator, MT. Overleg Groeimee	Ondersteuningscoördinator, MT. Overleg Parlan.

3. Bereikte resultaten per vestiging

Type middelen	Hoeveel studenten hebben hierdoor Passend Onderwijs gekregen?		
	Alkmaar	Hoorn	Schagen
Passend Onderwijs MBO (ondersteuning vanuit de trajectvoorziening)	Totaal - 148 N1 - 35 N2 - 34 N3 - 41 N4 - 38	Totaal 134 N1 - 23 N2 - 40 N3 - 31 N4 - 40	Alle studenten entree en N2 krijgen passend onderwijs, maar niet via een trajectvoorziening. Passend onderwijs valt onder de

			basisondersteuning die in Schagen aan alle studenten wordt geboden.
Schoolmaatschappelijkwerk	33	17	9

Alkmaar

Extra ondersteuning van de entree-opleiding heeft in de klas plaatsgevonden. Er wordt veel inzet gepleegd op de extra ondersteuning van de entree-studenten. Een medewerker van de OOM participeert in gesprekken met entree-studenten en hun ouders, ook bij de (voorlopige) BSA-gesprekken.

De ondersteuning van studenten vanuit de OOM wordt op verschillende manieren uitgevoerd namelijk: monitoren, intensieve of minder intensieve ondersteuning in de OOM, ondersteuning in de klas. Daarnaast de aansluiting vanuit de OOM bij onder andere teamoverleggen, studentenbesprekingen, mdo's en verlengde intakegesprekken. De redenen waarom de studenten extra ondersteuning vanuit de OOM nodig hebben zijn zeer divers.

Ook is er bijna altijd sprake van gestapelde problematiek. Door corona heeft de ondersteuning plaatsgevonden fysiek op school en online. Meerdere studenten hebben gebruikgemaakt van de mogelijkheid om toch op school te komen werken, ondanks dat de klassen geen onderwijs op school kregen aangeboden. Er is een groot beroep gedaan op de flexibiliteit van de medewerkers.

We zien dat het aantal studenten met een extra ondersteuningsbehoefte bij de N2-opleidingen intensiever is dan bij de N3- en N4-opleidingen. Bij N2 zien we dat de begeleiding meer in de klas is gaan plaatsvinden wat past bij de doelstelling om passend onderwijs in de klas te laten plaatsvinden in plaats van in een aparte trajectvoorziening. Per opleidingsteam is er één trajectbegeleider OOM als contactpersoon voor het team aangewezen en deze werkt nauw samen met de aspectverantwoordelijke studentenzorg van dat team.

Passend Onderwijs krijgt steeds meer een vaste plek binnen het onderwijs. De stap naar Passend Onderwijzen wordt gemaakt en dit is goed terug te zien in o.a. de CD-groep (N2 paard/dier/vee).

Schoolmaatschappelijk werk wordt geleverd door Groeimee. Het is gelukt om rapportages aan te leveren waardoor goed meegewerkt is om vervanging te regelen. Alle aanmeldingen voor SMW zijn opgepakt. Doel voor 2021 was om vanuit Groeimee een goede rapportage te kunnen opleveren, dit is gelukt.

Hoorn

Er wordt veel inzet gepleegd op de extra ondersteuning van de entree-studenten. De ondersteuning zit bij alle gesprekken met entree-studenten en hun ouders, ook bij de (voorlopige) BSA-gesprekken.

De ondersteuning vanuit BOOMwerk wordt op verschillende manieren uitgevoerd namelijk: monitoren, intensieve of minder intensieve ondersteuning in het BOOMwerk, ondersteuning in de klas. Ook bij het ondersteunen van SLB'ers speelt de ondersteuning vanuit het BOOMwerk een grote rol. De redenen waarom de studenten extra ondersteuning vanuit het BOOMwerk nodig hebben zijn zeer divers. Ook is er bijna altijd sprake van gestapelde problematiek. Door corona heeft er ondersteuning plaatsgevonden voor de kwetsbare studenten die op school zijn opgevangen. Er is een groot beroep gedaan op de flexibiliteit van de medewerkers. Daarnaast zien wij dat het aantal hulpvragen van zowel studenten als docenten en mentoren nog steeds toeneemt door corona. Er zijn meer studenten met depressieve klachten. De stap naar passend onderwijs in de klas wordt gemaakt en krijgt steeds meer een vaste plek binnen het onderwijs.

Schoolmaatschappelijkwerk wordt geleverd door Groeimee. Alle aanmeldingen voor SMW zijn opgepakt.

Schagen

De mbo-afdeling in Schagen is relatief klein. Dit maakt ook dat er meer ruimte is voor individuele aandacht vanuit de studiebegeleider en bpv-begeleider naar de studenten toe. Deze aandacht wordt gericht op de studievoortgang, motivatie en het welzijn van de student. De studenten zijn goed in beeld waardoor er ook vroegtijdig ingegrepen kan worden bij bijvoorbeeld verzuim of wanneer er extra ondersteuning ingezet moet worden in het geval van psychosociale problematiek.

De ondersteuningscoördinator en schoolmaatschappelijk werker (niet gefinancierd vanuit de middelen passend onderwijs, maar uit de middelen KA, zie boven) schuiven regelmatig aan bij studentbesprekingen en ook daarbuiten is er sprake van een korte lijn naar het ondersteuningsteam toe.

4. *Ontwikkelingen, kansen en risico's mbo-breed*

- Effecten van de coronapandemie op de studenten. We constateren dat de psychische problematiek aanzienlijk is toegenomen.
- De coronapandemie, de veranderde intakeprocedure en het niet meer gebruik maken van het DDD. Hierdoor is niet altijd aan het begin van het schooljaar inzichtelijk welke studenten een (extra) ondersteuningsbehoefte hebben. De opleidingsteams streven naar een eenduidige intakeprocedure om zo goed mogelijk de ondersteuningsbehoeften in kaart te kunnen brengen.
- Alle leerlingen met een vmbo-diploma zijn toelaatbaar binnen het mbo. Een aantal van deze leerlingen hebben met heel veel ondersteuning op het vmbo een diploma gehaald maar gaan onderuit in het mbo. Ze zijn bijvoorbeeld niet zelfstandig genoeg en niet stagevaardig. Het gaat hier vaak om leerlingen met gestapelde problematiek en/of met een stoornis in het autismespectrum.
- Een risico is de doorstroom van entree naar N2. De aansluiting en de haalbaarheid van het N2 diploma door de aangepaste diploma-eisen (Nederlands en Rekenen) versterken dit.
- Handelingsverlegenheid bij (startende) docenten in de omgang met studenten met gestapelde problematiek en/of een extra ondersteuningsbehoefte. Op de vestiging Hoorn is een traject gestart om alle docenten te scholen voor didactisch coaching (beeld coaching) en het MT doet daaraan ook mee.
- Lange wachtlijsten bij de externe hulpverleningsinstanties en bij studenten die ouder zijn dan 18 jaar. Een groot aandachtspunt is de samenwerking met externe hulpverleningsinstanties.
- De AVG-wetgeving werkt belemmerend.
- De verzuimregistratie door de medewerkers dient te worden geoptimaliseerd. Het adequaat registreren van presentie vraagt aandacht.
- De aanwezigheidsregistratie binnen EduArte werkt niet optimaal en niet goed samen met het roostersysteem. Bpv kan niet geregistreerd worden. Individuele aanpassingen m.b.t. het rooster (maatwerktrajecten) kunnen niet goed verwerkt worden in het systeem en zijn erg arbeidsintensief.
- De VSV-cijfers zijn in 2021 gestegen t.o.v. de landelijke cijfers. Dit speelt vooral op N1, N3 en N4. Een opmerking hierbij is: studenten van de Entree, die wij begeleiden naar beschut werk, tellen mee als VSV'er. Daarnaast tellen entree-studenten die afkomstig zijn van pro of vso, en met werk uitstromen (contract < 12 uur/week op 1 oktober 2021) mee als VSV'er, terwijl entree echt het hoogst haalbare voor de studenten is.
- Toename van het aantal studenten dat niet in staat is om naar school te komen vanwege psychische problematiek, meer thuiszitters.
- Toename aantal studenten die een aangepast rooster op school en op de bpv hebben, veelal in samenwerking met de ondersteuning vanuit de trajectvoorzieningen.
- Veel mdo's waarbij ook externe hulpverleners aanwezig waren.
- Het vraagt veel tijd om bij ouder(s)/verzorger(s) voldoende draagvlak/acceptatie te creëren.

5. *Ontwikkelingen, kansen en risico's mbo-breed*

Alkmaar: Geen

Hoorn: Geen

Schagen: Geen

Bijlage 3: Kwaliteitsagenda - Voortgang van de ambities

Thema: Arbeidsmarkt voor de toekomst	Nulsituatie	Ambitie 2022	Ambitie 2020	Verantwoording 2019	Verantwoording 2020	Verantwoording 2021	Verklaring afwijking
Speerpunt: Flexibel onderwijs							
Ambitie: Op weg naar maatwerk in het mbo.	Onderzoek naar mogelijkheden met gepersonaliseerd leren.	Maatwerk bij drie opleidingen. Groei in opleidingen TPL en R&N	Scholing docenten, aanpassing curriculum TPL, R&N, onderzoek COM naar maatwerk gericht op doorstroom.	Onderwijsdeskundige en coaches binnen teams hebben leerdoelen opgesteld en komen bij elkaar voor intervisie.	Docentenscholing en aanpassing curriculum zijn opgestart en succesvol. Onderwijskundige ondersteund ontwikkeldocenten bij TPL en R&N. Onderzoek naar maatwerk bij doorstroom voltooid. COM inzet van methode Leren voor Duurzame Ontwikkeling. Bij TPL is een stijging van het aantal studenten BOL tot stand gekomen. 2020/2021: 19 BOL 2021/2022: 25 BOL De ambitie om in 2022 een toename van 50% eerstejaars BOL te realiseren wordt nog steeds onderschreven. R&N had in 2019 13 inschrijvingen tegen 11 in 2020 en wederom 11 in 2021. De opleiding blijft werken aan de ambitie om in 2022 20 extra studenten te laten deelnemen.	Brede discussie over flexibilisering en modularisering. Projectleider modularisering R&N niveau 2 benoemd. Onderzoek team veehouderij in samenwerking met bedrijfsleven. De opleidingen TPL/GGI en MMW zijn een samenwerking gestart met zes participatiebedrijven. Doel modulair onderwijs vormgeven. Aanpassing curriculum lopend proces. Inschrijvingen nieuwe studenten: TPL had in schooljaar 2021/2022 een stijging van instroom ten opzichte van het jaar daarvoor 2020/2021: 19 BOL, 2021/2022: 25 BOL. R&N heeft een gelijke instroom van studenten t.o.v. het jaar hiervoor.	2020: Beroepenoriëntatiemarkt voor het po kon door coronamaatregelen geen doorgang vinden. 2021: Beroepenmarkt kon wederom niet doorgaan.
Ambitie: Clusius College heeft een gevarieerd aanbod aan keuzedelen.	2019: 12 generieke en 27 vakspecifieke keuzedelen. Aanbod bevoren voor 2019.	Clusius College heeft een gevarieerd aanbod aan keuzedelen.	Opnemen van vakspecifieke keuzedelen waar het afgelopen jaar door diverse teams aan is meegewerkt.	Diverse docenten werken (landelijk) mee aan de ontwikkeling van keuzedelen, ondersteunend lesmateriaal of examens. Binnen de AOC's worden examens en lesmateriaal gedeeld.	Keuzedeel aanbod meer vakspecifiek ingericht. Generiek: 23 Vakspecifiek: 31 Link met doorstroom hbo. MMW heeft vijf keuzedelen met het bedrijfsleven ontwikkeld. Werkgroep visie keuzedelen ingesteld.	Er zijn 19 extra keuzedelen in het aanbod opgenomen. Totaal: 12 generiek en 61 vakspecifiek.	
Ambitie: Certificaten keuzedelen ontwikkelen via e-learning.	Geen e-learning met certificaten.	E-learning modules gereed voor Voeding en eventueel andere opleidingen.	Onderzoeken mogelijkheden e-learning voor Veehouderij, COM en Voeding.	Diervverzorging: Vijf e-learning modules ontwikkeld i.s.m. andere instellingen (Aeres, Zone College).	COM en Veehouderij hebben voorlopig afgezien van het ontwikkelen van nieuwe e-learning, er loopt een onderzoek naar e-learning m.b.t. mbo-certificaten bij COM. Voeding heeft o.a. interesse in robotica en productietechniek in het kader van LLO. Scholing gestart voor het ontwikkelen van digitale didactische vaardigheden.	Ontwikkelde keuzedelen: 'Begeleider praktijkleren' 'Interne auditor' 'Beheer en aanreiken medicijnen' In samenwerking met consortium worden drie mbo-certificaten en een keuzedeel ontwikkeld. Groene academie van COM in ontwikkelfase. Scholing digitale vaardigheden doorlopend proces. Module MMW ontwikkeld.	
Ambitie: Duurzame samenwerking met bedrijfsleven.	Ieder team heeft een relatiemanager; niet alle activiteiten zijn goed op elkaar afgestemd; Plan van Aanpak is vastgesteld.	Regieleren is volledig geïmplementeerd in iedere opleiding. Masterclasses, gastlessen, floormeedings zijn onderdeel van reguliere	Afstemmen van activiteiten van opleidingen; verder uitbouwen aan programma per opleiding; mogelijke	Relatiemanagers leren van elkaar, activiteiten in kaart gebracht.	Elk team heeft de activiteiten geëvalueerd en ambities tot en met 2022 geformuleerd zoals: verbinden met lopende projecten en andere teams, het opstellen van een uitvoeringsagenda met begroting en communicatieplan of draaiboek. Nauwere	Het curriculum heeft een nauwe relatie met de ontwikkelingen in het bedrijfsleven. Inzet relatiemanagers succesvol. Doorlopende aandacht Sector Advies Raad (SAR). Regieleren in	2020: Het lab is de komende jaren beperkt bruikbaar i.v.m. nieuwbouw van de vestiging in Hoorn. 2021: Geplande activiteiten in groepen beperkt mogelijk.

		programma van alle opleidingen.	verbinding met alumni onderzoeken.		verbinding met curriculum vergt aandacht. Directeuren en teamleiders sturen op cyclus. Het uitbouwen van meer gastlessen, masterclasses en regio-opdrachten heeft last gehad van corona-beperkingen. Bij een aantal teams de positie van de Sector Advies Raad (SAR) versterkt. Lab ingezet om bijeenkomsten op 1,5 m afstand mogelijk te maken	curriculum verankerend. Steeds meer hybride leeromgevingen. Gastlessen, masterclasses georganiseerd, maar minder dan beoogd i.v.m. Corona. Verbinding met Alumni staat voor begin 2022 op de agenda.	Verbinding met alumni nog niet goed tot stand gekomen.
--	--	---------------------------------	------------------------------------	--	--	--	--

Speerpunt: Leven lang ontwikkelen							
Ambitie: Leven Lang Ontwikkelen Zie voor e-learning 'Flexibel onderwijs'					Visie Onderwijsgroep NWH aangepast. In samenwerking met SBB overzicht gemaakt van keuzedelen/certificaten richting kansberoepen (zie ook kwetsbare jongeren). Breed gedeeld. Op basis hiervan wordt keuze gemaakt voor ontwikkelen (e-learning) modules in samenwerking met partners. Nieuw plan van aanpak in ontwikkeling. Aangesloten bij meedenkpool STAP.	Matrix aangepast en ingezet voor macrodoelmatigheid, Entree keuzedelen en het "goede" gesprek in onderwijsteams. Klankbordgroep LLO in kader van fusie samengesteld. Samenwerking met NH Connect op gebied van modulair onderwijs.	2020: Regionale samenwerking met collega-instellingen is enorm uitgebreid door herstelpakket regelingen.
Ambitie: natuurinclusief denken en werken	Geen cursussen.	Natuurinclusief denken en werken vanuit de instelling stimuleren.	Onderzoek deelname RIF	Projectleider is aangesloten bij landelijke kenniscentra: we leveren een bijdrage in de vorm van kennis en uren door projectleider. Onderzoek mogelijkheden RIF.	RIF Biodivers Perspectief is toegekend en in jan. 2021 van start gegaan. Aanvraag was een intensief traject.	Dit speerpunt gaat op in de RIF Biodivers perspectief.	2020: Nader onderzoek heeft uitgewezen dat Clusius College niet de juiste partner is voor het bedrijfsleven om deze cursussen aan te bieden. Via Biodivers Perspectief wel veel bedrijven aangesloten. 2021: De RIF biedt nieuwe mogelijkheden.
Ambitie: Alumni community	Geen alumni-community. Ad hoc initiatieven.	Instelling heeft alumni-beleid. Instelling heeft alumnisysteem. Alle clusters van opleidingen hebben een alumni-community.	Opstellen beleid. Keuze voor systeem. Organiseren eerste alumni activiteit.	Aangesloten bij landelijke initiatieven alumniverenigingen. Plantenteelt: Masterclasses voor studenten en alumni.	Deelname "het echte studiesucces". Regionaal overleg over mogelijkheden om alumni-beleid samen op te pakken. Focus op pas afgestudeerden en hoe deze een sterkere arbeidsmarktpositie te geven in het kader van nazorg. Verbinding met	Deelname "het echte studiesucces". Enquête uitgezet om te peilen waar alumni behoefte aan hebben. Onderzoek geïnitieerd binnen netwerk mbo-hbo Noord-Holland/Flevoland.	2020/2021: Het echte studiesucces' leverde geen representatieve informatie op. 'Keuzedeel cadeau' (nog) niet mogelijk i.v.m. logistieke beperkingen.
					speerpuntaanvoerder voor Gelijke kansen. Keuze voor CRM-systeem gemaakt, AVG-vraagstukken opgelost, plan gemaakt om gediplomeerden te vragen naar wensen alumni community.	Alumni-beleid gaan we samen met ROC Kop vormgeven.	

Speerpunt: Techniek en innovatie							
Ambitie: Techniek en technologie verankert in het onderwijs.	Ad hoc initiatieven.	Aan de hand van het verkennende onderzoek heeft techniek en innovatie een plek gekregen in het onderwijs. Mbo is aangehaakt bij de ontwikkelingen in ons vmbo.	Verkennend onderzoek uitvoeren.	Vragenlijst gemaakt, zes teams in gesprek over richting en wat er nodig is binnen het curriculum.	Verkennend onderzoek opgeleverd. Op basis hiervan werken teams ambities nader uit. MMW heeft zich o.a. gericht op telematicasystemen en een onderzoek naar de vraag uit de branche opgezet. TPL werkt aan een Groene hotspot. Veehouderij werkt met een machine voor automatisch melken. Op zoek naar een aanjager om dit verder te begeleiden. Mogelijkheden om met collega-instellingen een RIF Smart Farming aan te vragen worden onderzocht. Teelt samenwerking met Horizon college opgezet.	RIF smart Farming is in ontwikkeling. Hotspot gestart.	Aanjager niet langer nodig. Techniek en technologie wordt vanzelfsprekend meegenomen in het curriculum.

Speerpunt: Natuurinclusief denken en werken							
Ambitie: Inbedden van natuurinclusief denken en werken. Natuurinclusief denken en werken gericht op het bedrijfsleven maakt onderdeel uit van Leven Lang Ontwikkelen/RIF Biodivers perspectief	NI is niet verweven in het curriculum.	Inbedden natuurinclusief denken en werken in opleidingen.	Aanpassen curriculum bij Veehouderij, Plantenteelt, TPL, I&O, GGI	Diverse excursies voor docenten, scholing voor docenten, inzet projectleider en onderwijsdeskundige bij aanpassing curriculum.	Drie opleidingsteams verwerken NI in het curriculum. Eén opleiding richt zich op aparte NI-module. Studenten worden actief betrokken, docentscholing breed ingezet. Bij alle teams wordt samengewerkt met het bedrijfsleven.	Docentprofessionalisering op NIL. Verschillende lesmodules ontwikkeld, verschillende projecten met studenten en bedrijfsleven. I&O heeft NIL in het hele curriculum verweven. Lessenserie duurzaam bodembeheer gemaakt i.s.m. bodemcoaches. Groot project Hand&Land met drie opleidingen.	

Speerpunt: Excelleren en verdiepen							
Ambitie: Teams bieden een excellentie- en/of verdieppingsprogramma aan.	Deelname Skills van verschillende teams, talentontwikkeling op verschillende vlakken maar niet inzichtelijk met elkaar verbonden of in duidelijk programma.	Teams bieden een excellentie- en/of verdieppingsprogramma aan voor studenten.	Bestaand aanbod talentontwikkeling in kaart brengen, in gesprek met studenten over wensen op het gebied van talentontwikkeling. Deelname aan Skills.	Nieuw materieel voor oefenen Skills-vaardigheden, gastlessen ten bate van Skills-vaardigheden, deelname van drie studenten aan finale Skills Leeuwarden. Onderzoek naar talentontwikkelingsactiviteiten bij alle teams.	Twee opleidingen nemen deel aan nationale skills wedstrijden. Skills 2021 geannuleerd. Nulmeting bij zes onderwijsteams. Onderzoek naar wensen studenten naar talentontwikkeling gestart. Opbrengst o.a. samenwerken met andere opleidingen, toegankelijkheid voor iedereen, meer excursies richting het beroep, overleggen met studenten én meer verdieping in de klas gedeeld met teams op basis waarvan nadere plannen gemaakt kunnen worden. Speerpuntaanvoerder talentontwikkeling aangesteld.	Uitbreiding Skills deelnemers. Deelname aan vakwedstrijden en Groen Impact prijs. Extracurriculaire masterclasses. Masterclasses ook open voor alumni.	<p>2020: Door coronamaatregelen kon Skills geen doorgang vinden. Studiereizen en beursbezoek was niet mogelijk. Masterclasses, gastlessen en excursies konden beperkt doorgaan.</p> <p>2021: Talentontwikkeling is overgegaan in LOB/SLB programma en NPO-activiteiten.</p>

Speerpunt: Internationalisering							
Ambitie: Internationalisering is een vanzelfsprekend onderdeel van het curriculum.	Studenten die deelnemen aan ibpv: Niveau 2: 0 Niveau 3 en 4: 150	Internationalisering is een vanzelfsprekend onderdeel van het curriculum.	Pilot deelname niveau-2-studenten aan internationalisering. Netwerk verder uitbouwen.	Ontwikkeling programma voor niveau-2-studenten, ontwikkeling van programma thuisblijvers. Samenwerking met instelling in Finland; ontwikkeling van modules Dierhouderij en Paardenhouderij. Netwerk verder uitgebouwd.	Internationalisering kreeg een nieuwe vorm alhoewel er toch studenten naar het buitenland zijn gegaan. Binnen Amooove werken Clusius-studenten digitaal samen aan opdrachten met studenten uit Scandinavië. Groepsreizen niveau 2 georganiseerd (uitgesteld naar 2021). Internationaliseringsweek binnen de school georganiseerd. Via o.a. EUROPEA wordt gewerkt aan een verbreding van het netwerk. Verschillende opleidingen zijn actief en succesvol op zoek naar samenwerking met opleidingen in het buitenland, o.a. Duitsland en Tsjechië.	Internationale lesmodule voor Paraveterinair. Voorbereiding internationaliseringsproject in Portugal. Verschillende digitale samenwerkingen met scholen in het buitenland. Studenten TPL drieweekse lesmodule in Denemarken. Veel interne Pr op internationalisering om alle opleidingen de mogelijkheid te bieden aan te sluiten. Professionalisering van docenten door samenwerking met collega's in het buitenland. Niveau 2 reis wederom uitgesteld.	2020: Door coronamaatregelen zijn activiteiten uitgesteld en een aantal activiteiten omgezet naar een digitale vorm.

Thema: Versterken van de kwaliteitscultuur	Nulsituatie	Ambitie 2022	Ambitie 2020	Verantwoording 2019	Verantwoording 2020	Verantwoording 2021	Verklaring afwijking
Speerpunt: Kwaliteitsbewustzijn in de hele organisatie							
Ambitie: Binnen het kwaliteitsnetwerk mbo werken wij toe naar een instellingsbreed kwaliteitsstelsel gevolgd door een integrale kwaliteitsbenadering.	Kwaliteitsnetwerk mbo uitgenodigd voor onderzoek.	Het Clusius College bereikt een instellingsbreed kwaliteitsstelsel (profiel 3 kwalificatienetwerk) en een integrale kwaliteitsbenadering (profiel 4).	Ontwerp kwaliteitsbewustzijnstraject i.s.m. CINOP. Start traject augustus 2020 met 16 teams. Analyse en acties Kwaliteitsnetwerk onderdeel van CINOP-traject.	Audit van kwaliteitsnetwerk achter de rug. Rapport met analyse en concrete acties ontvangen en verwerkt tot concrete acties voor diverse teams/afdelingen.	CINOP-traject had een lastige opstart maar loopt nu. Nulmeting per team heeft plaatsgevonden. Bevindingen Kwaliteitsnetwerk opgenomen in traject en separaat aangeboden aan CvB en directeuren voor reflectie en vervolgacties. Kwaliteitszorg meer geborgd door aspectverantwoordelijken in de teams en aansturing door teamleider/directeur. Processen profiel 3 zijn beschreven en beleid aangepast. Handboek kwaliteitszorg opgesteld. Voor profiel 4 zijn we op koers, mede door handboek en CINOP-traject. Duidings-/interviewgesprekken met teamleiders georganiseerd.	CINOP-traject succesvol. Evaluatie heeft concrete vervolgpunten opgeleverd voor 2022. Afronding najaar 2022. Duidingsgesprekken op alle niveaus geven inzicht. Op alle vestigingen aspectverantwoordelijke kwaliteitszorg.	

<p>Ambitie: Gerichte professionalisering met mogelijkheden voor alle medewerkers leidt tot een krachtige kwaliteitscultuur.</p>	<p>Geen volledig scholingsoverzicht van het mbo.</p>	<p>Scholingsaanbod met jaarlijkse toename van 15% (2020-2022). Evaluatie scholing. Docenten tevreden over scholingsmogelijkheden. Studenten tevredenheid toegenomen. Docenten bekwaam.</p>	<p>Volledig scholingsoverzicht mbo. Gerichte scholing vestigingsoverstijgend aanbieden. Evaluatie-instrument wordt gebruikt. Evaluatie expertgroep/deelnemers van kennis.</p>	<p>Inventarisatie scholing gewenst en gevolgd, ontwikkelen evaluatie-instrument. Expertgroep beroepsgerichte didactiek is actief aan de slag.</p>	<p>Onder leiding van een directeur een professionaliseringsgroep opgericht, samen met het vmbo. Voorstel voor Clusius academie geaccordeerd. Dit wordt in 2021 verder uitgewerkt. Contouren voor meerjarenplan geschetst. Dit wordt in 2021 nader uitgewerkt. Scholingsoverzicht nog niet compleet. Evaluatie-instrument nog niet gereed. Scholing in kader van passend onderwijs aangeboden en gevolgd, module 'communicatie' voor docenten ontwikkeld en getest in niveau-2-klassen. Agrozorgwijzer ingezet. Docentondersteuning e-learning en digitale lessen (didactiek en technische ondersteuning) uitgebreid cursusaanbod werk-privé balans, Thomas More academie, werkdrukplan met OR opgesteld. Vitaliteitsweek georganiseerd. Pilot met 3 onderzoeksdocenten (docent C, LD) gestart. Werkgroep voor visie op onderzoek gestart. Medewerkers beoordeelde tevredenheid op het gebied van professionalisering in 2020 met 7,2 tegen 6,9 het jaar daarvoor.</p>	<p>Visie op professionalisering aangescherpt, vormt nieuwe kapstok voor beleid en uitvoering. Vertaling naar beleid in 2022 oppakken met ROC Kop. Meerjarenplan opgesteld. Verbinding gemaakt met professionaliseringsvisie. Volledig scholingsoverzicht per vestiging beschikbaar. In grote trajecten zitten evaluaties verwerkt. Individuele reflecties worden meegenomen in nieuw instrument voor gesprekkencyclus. Onderwijssteams nemen professionalisering standaard mee in TAP's. Scholing in kader van passend onderwijs voortgezet. Extra begeleiding voor specifieke problematiek. Pilot met JOB-coaches. Scholing voor e-learning en digitale lessen ook voortgezet. Docent C visie uitgewerkt, verantwoordelijkheden uitgewerkt en onderzoek in kaart gebracht. Docenten zijn aan de slag met onderzoeksprojecten.</p>	<p>2020: Door uitval teamleider met professionalisering in haar portefeuille lopen we vertraging op met het in kaart brengen van alle professionaliseringstrajecten en het evaluatie-instrument.</p>
<p>Ambitie: Bevoegd/bekwaam docenten</p>	<p>Geen helder overzicht bevoegd, niet-bevoegd en in opleiding.</p>	<p>Afhankelijk van uitkomst onderzoek een toename van benoembare docenten.</p>	<p>Onderzoek afgerond. Gerichte scholing inzetten daar waar nodig.</p>	<p>Onderzoek naar onderscheid en inventarisatie bevoegd, niet-bevoegd en in opleiding.</p>	<p>Stijging aantal docenten van 114 naar 121 waarvan 17 nog in opleiding en 14 niet bevoegd én niet in opleiding. Deze stijging i.v.m. tijdelijke aanstellingen (vervanging). Een aantal zij-instromers krijgt de kans om proef te draaien voordat geïnvesteerd wordt in opleiding. Producten expertgroep beroepsgerichte didactiek opgeleverd.</p>	<p>92 bevoegd, 25 onbevoegd, onbevoegd en niet in opleiding. Tijdelijke vervanging of meedraaien in aanloop naar opleiding. Expertgroep beroepsgerichte didactiek opzet en werkwijze geëvalueerd. Activiteiten afgerond en verduurzaam.</p>	

Thema: Jongeren in kwetsbare posities	Nulsituatie	Ambitie 2022	Ambitie 2020	Verantwoording 2019	Verantwoording 2020	Verantwoording 2021	Verklaring afwijking
Speerpunt: Jongeren in kwetsbare posities							
Ambitie: We hebben een helder beeld waarom studenten tussentijds de opleiding verlaten.	We hebben geen volledig inzicht waarom de studenten de opleiding tussentijds verlaten.	We hebben een helder beeld waarom studenten tussentijds de instelling verlaten. vsv max 3,5% niveau 4.	Coaches volgen scholing op gesprekstechnieken GGD. Hiaten in systeem of gedrag van registratie oppakken voor verbetering. Onderzoek naar verzuimapp.	Onderzoek naar en in kaart brengen van waar de hiaten zitten in het registreren van redenen waarom studenten een opleiding verlaten.	Onderzoek bij team Voeding afgerond en acties op ondernomen, er wordt nauw samengewerkt in de regio om vsv te voorkomen. Heroriëntatie binnen de instelling verstevigd. Scholing coaches via GGZ afgerond. Module 'studentbespreking' in gebruik genomen om studenten beter te begeleiden. Zie ook Hoofdstuk Kwaliteitsbewustzijn in de hele organisatie bij 'professionalisering'. Registratietermijn afwezigheid teruggebracht. Stevig ingezet op registratiegedrag bij verzuim. EduArte aangepast, communicatie naar DUO betrouwbaarder. Nog niet alle hiaten zijn opgelost. Vsv uitvalredenen bekend. Passende zorg en ondersteuning ingezet. Werkgroep VSV ingesteld. Betere voorlichting over opleiding en arbeidsmarktperspectief ingezet. Betere voorlichting met betrekking tot opleiding en het perspectief naar werk ingezet.	Heroriëntatie nog meer uitgebreid. GGZ scholing voortgezet. Registratie verzuim nu nog te ruim en moet op de dag zelf gaan plaatsvinden. Werkgroep VSV actief. Betere voorlichting verduurzaamd. Met alle studenten wordt exitgesprek gevoerd. Begeleidingsstijlen aangepast. Alle studenten in beeld, niemand verdwijnt. VSV nog steeds te hoog. Samenwerking in de regio onder paraplu van samenwerkingsverband en en RPA.	2020: Verzuim app bleek niet AVG-proof. Idee is verlaten.
Ambitie: Kansrijke beroepen zijn in beeld.	Data beschikbaar, maar niet inzichtelijk.	Kansrijke beroepen zijn in beeld, gelinkt aan KD's Entree.	Data nader geduid. Portretten aangepast met data 2019.	Data wordt met elkaar in verband gebracht. Portretten van alle opleidingen gemaakt.	Matrix keuzedelen/certificaten richting kansberoepen opgeleverd, inclusief prognose korte en lange termijn. Op basis hiervan worden keuzes gemaakt voor verdere ontwikkeling. Zie ook hoofdstuk Arbeidsmarkt van de toekomst onder 'Leven Lang Ontwikkelen.' Portretten niet aangevuld.	Matrix aangepast. Ingezet door speerpuntaanvoeder keuzedelen bij gesprek over keuzedeelaanbod. Ingezet bij macrodoelmatigheidsdiscussies. Ingezet bij project keuzedelen Entree.	2020: Portretten worden niet genoeg gebruikt om update 2020 te verantwoorden. Matrix geeft een beter overzicht van arbeidsmarktdata.

<p>Ambitie: Kwetsbare jongeren hebben uitzicht op startkwalificatie en werk.</p>	<p>Entree GroenStart Een aanzienlijk aantal jongeren in de regio zonder startkwalificatie of werk.</p>	<p>Kwetsbare jongeren hebben uitzicht op startkwalificatie en werk. Op zes locaties wordt thuisnabij Entree-onderwijs verzorgd.</p>	<p>Samenwerking met ROC Kop van NH en Horizon om zes startcentra te starten voor thuisnabij Entree-onderwijs. Aansluiting zoeken bij PrO/VSO/samenwerkingsverbanden.</p>	<p>Overeenkomst met ROC Kop van NH en Horizon geformaliseerd. Uitgangspunten samenwerking Entree vastgesteld (zie regionale paragraaf).</p>	<p>Projectleider aangesteld, eerste versie projectplan opgeleverd. Focus op verbinding met alle regionale ontwikkelingen en plannen. Concreet is verder uitgewerkt o.a. thuisnabij onderwijs, kansrijke beroepen in beeld, integrale aanpak tot verwijzing en toelating. Zie ook gezamenlijke tekst van de drie instellingen in bijlage bij verantwoording. Twee crebo's modulair vormgegeven op papier. Ondersteuningscoördinator aangesteld. Vanuit Entree begeleiding naar (beschut) werk of dagbesteding wanneer niveau 2 niet haalbaar is.</p>	<p>Verbinding blijft uitdaging. Subsidieregeling begeleiding en nazorg, Aanpak jeugdwerkloosheid samengevoegd en verbonden aan ambities uit de kwaliteitsagenda. RIF Entree in beweging met oog op verbinding ingediend, afgewezen en opnieuw ingediend. Gezamenlijk project keuzedelen entree opgestart. Verwijzing naar dagbesteding of beschut werk verduurzaamd. Flexibilisering heeft meer aandacht gekregen. Twee teams gaan hiermee aan de slag. Doorstroom coach heeft alle niveau 2 studenten in het vizier. Er is minder behoefte aan ondersteuning dan gedacht. Succesvolle inzet TMA test waarmee talenten in kaart worden gebracht.</p>	
<p>Ambitie: Deelnemers hebben twee jaar de mogelijkheid voor begeleiding op het werk.</p>	<p>We begeleiden niet na school, uitval is zorgelijk.</p>	<p>Deelnemers aan de arrangementen hebben (na diplomering en het vinden van werk) twee jaar de mogelijkheid voor begeleiding op het werk.</p>	<p>Deelname bpv-begeleiders aan pilot Trigoon.</p>	<p>Bestudering landelijke pilot, onderzoek naar scholing voor bpv-begeleiders.</p>	<p>Landelijke pilot is opgeleverd en wordt binnen instelling geëvalueerd. Bpv-begeleiders met vertraging (Corona) gestart aan pilot Trigoon. I.h.k.v. bestrijding jeugdwerkloosheid worden verschillende trajecten verkend. Dit wordt uitgewerkt in 2021.</p>	<p>Verbinding subsidie begeleiding en nazorg met Aanpak jeugdwerkloosheid en ambities kwaliteitsagenda. Studenten met kwetsbare positie vóór diplomering in kaart gebracht. Gerichte ondersteuning aangeboden. Beperkte behoefte aan intensieve begeleiding. Daar waar wel belangstelling of noodzaak kon begeleiding worden ingezet.</p>	<p>2021: We verlaten het idee van twee jaar begeleiding. We zetten in op drie maanden. Traject met Trigoon niet gecontinueerd. Traject met jobcoaches ingezet bij Entree wordt ook inzet bij bpv begeleiders.</p>
<p>Ambitie: Verduurzaming aanpak GroenStart.</p>	<p>GroenStart en Entree opereren naast elkaar. Entree regulier en GroenStart met subsidie bekostigd.</p>	<p>Methode GroenStart is verduurzaamd in Entree.</p>	<p>Methode GroenStart wordt in Entree geweven.</p>	<p>Verkenning hoe methode GroenStart op te nemen in de Entree paraplu.</p>	<p>Onderzoek naar flexibilisering Entree ten bate van methode GroenStart. Inzet op begeleiding van studenten op externe locaties. RIF GroenStart is met een half jaar verlengd om verduurzaming iets meer tijd te geven. Verkenning voor een RIF Entree onderpennoverdracht van het Horizon College.</p>	<p>Aanpak GroenStart is opgenomen in Entree Groenstart. Externe praktijk-leerlocaties zijn uitgebreid. RIF Entree aangevraagd, afgewezen, aangepast en opnieuw ingediend. Methode Groenstart is opgenomen voor het 'grijze' domein. Nauwe samenwerking met het RPA</p>	

Thema: Doorstroom	Nulsituatie	Ambitie 2022	Ambitie 2020	Verantwoording 2019	Verantwoording 2020	Verantwoording 2021	Verklaring afwijking
Speerpunt: Soepele overgang vmbo-mbo-hbo							
Ambitie: Samenwerken vmbo-mbo om eigen doorstroom te vergroten.	Te weinig instroom, instroom staat op 18%.	Doorstroom intern vmbo-mbo met 5% toegenomen, Samenwerken vmbo-mbo om eigen doorstroom te vergroten. Doorstroomdag tweejaarlijks herhalen.	Opbrengsten Greenstream verankert in LOB-programma. Mbo heeft uitvoeringsagenda om vmbo-leerlingen voor te lichten over Groen beroepsonderwijs.	Actief contact vmbo-mbo door middel van projectgroep. Doorstroomdag vmbo-mbo groot succes.	Doorstroomweek met veel uitwisseling georganiseerd en omgezet in digitale versie. Menukaart van 40 activiteiten. Dit werd verbonden aan de open dag en door digitale methode ook inzetbaar voor vmbo's in de regio. Zeer succesvol. Live inspiratieweek met studiemiddag vmbo docenten in het mbo, mbo-studenten op bezoek bij vmbo-leerjaar 2 en vmbo-leerjaar 3 op bezoek in het mbo in ontwikkeling voor 2021. Stijging doorstroom nog niet waarneembaar.	Greenstream uitgewerkt in actieplan Groene Sector Oriëntatie. Focus doorlopende leerlijn LOB/SLB. Doorstroom week live! 400 vmbo docenten op bezoek bij het mbo. 2000 derdejaars vmbo elk op bezoek bij twee mbo-opleidingen. Stijging doorstroom nog niet waarneembaar. Data coalitie opbrengst: geringe doorstroom heeft te maken met geografische afstand, zorgleerlingen kiezen graag voor groen vmbo. Dat speelt niet in het mbo.	2020: Door coronamaatregelen kon de live doorstroomweek geen doorgang vinden. 2021: mbo studenten naar het vmbo verschuift naar 2022.
Ambitie: Soepele en succesvolle opstroom binnen eigen mbo.	Geen standaard programma of procedures.	Studenten ervaren minder hindernissen bij opstroom binnen eigen mbo.	Curriculum bij Paardenhouderij, i.s.m. onderwijsdeskundige, aanpassen om opstroom te versoepelen.	Problematiek wordt in kaart gebracht.	Instrument ontwikkeld om hiaten in kennis zichtbaar te maken, leerkaarten ontwikkeld die inzicht geven in aansluiting niveaus. Hotspot in oprichting voor in-, op- en doorstroom op alle niveaus. Instaptest TPL in ontwikkeling. Nauwere samenwerking docenten GGI van verschillende vestigingen waardoor betere afstemming opstroom niveau 2 naar niveau 3. Methode ontwikkeld om hiaten en dubbelingen inzichtelijk te maken bij Voeding. Opstroom van Entree naar niveau 2 blijft lastig door meer verantwoordelijkheden voor de student en deels 'terug naar school'.	Instrument wordt ingezet. Hotspot is opgericht. Doorstroom GGI verloopt soepeler. Opstroom van Entree naar niveau 2 is ingewikkeld. Rekentoets helpt hierin niet mee.	
Ambitie: Soepele en succesvolle doorstroom naar het hbo.	We hebben geen volledig inzicht in de uitvalredenen van studenten. Relatie met hbo's zijn goed.	Studenten ervaren minder hindernissen bij doorstroom naar het hbo. Doorlopende leerlijn COM met twee hbo-instellingen.	Keuzedeel voorbereiding hbo wordt bij iedere opleiding aangeboden, nauwe samenwerking met het hbo. Onderzoek COM naar mogelijkheden om doorstroom te versoepelen. Uitvalredenen zijn in kaart gebracht.	Keuzedeel wordt samen met hbo inhoud gegeven. Na vaststelling kan het in het aanbod voor 2020-2021.	Keuzedeel zit in aanbod. Actieve samenwerking met het hbo. 34 studenten zullen begin 2021 starten. Onderzoek naar uitvalredenen afgerond. LOB/SLB programma verrijkt met uitkomsten onderzoek. LOB-/SLB programma apart project van gemaakt. Samenwerking met speerpuntaanvoerder Passend onderwijs. Focus van betreffende team o.a. meer gericht op uitstroom naar werk en niet per se naar hbo. Aan doorlopende leerlijn COM wordt gewerkt. Verdiepende modules waarmee eventueel het eerste jaar hbo kan worden overgeslagen zijn in ontwikkeling. Greenstream evaluatie volgt in najaar 2021.	Nadere uitwerking SLB/LOB programma in volle gang. Verbinding gezocht met landelijk versnellingssteam LOB. Keuzedeel doorstroom ook in 2021 ingezet. COM heeft verdiepende modules verlaten ten bate van generieke module leren voor duurzame ontwikkeling. Greenstream verlengd, evaluatie uitgesteld. Binnen netwerk mbo-hbo Noord-Holland Flevoland onderzoek naar alumnibeleid.	

Ambitie: Passend onderwijs voor wie dat nodig heeft.	Docenten voelen zich niet voldoende toegerust om adequaat onderwijs te verzorgen.	Passend onderwijs voor wie dat nodig heeft.	Vestigingsoverstijgend plan van aanpak schrijven, scholing docenten vormgeven, aanpassen curriculum Dierhouderij (pilot), leren van elkaar.	Kick-off meeting passend onderwijs met betrokkenen. Inventarisatie problematiek.	Plan van aanpak opgeleverd, activiteiten met elkaar verbonden, stevige regionale vertegenwoordiging, aangepast curriculum voor combiklas dier/vee/paard geschreven. Scholing voor docenten zie Hoofdstuk Kwaliteitsbewustzijn in de hele organisatie onder 'professionalisering'.	Plan van aanpak is opgepakt met nieuwe teamleider. Aangepast curriculum voor combiklas geïmplementeerd. Talentscan ingezet als begeleidingstool. Scholing docenten gecontinueerd. Paraplu bijeenkomsten georganiseerd voor docenten binnen SLB/LOB programma om met elkaar casuïstiek te bespreken.	2020: Door uitval teamleider met portefeuille kon de inventarisatie nog dit onderwerp in haar niet compleet worden opgeleverd. Aangepast curriculum combiklas kon niet volledig worden ingezet en getest door beperkende maatregelen i.v.m. corona.
--	---	---	---	--	---	---	---

Thema: Examinering	Nulsituatie	Ambitie 2022	Ambitie 2020	Verantwoording 2019	Verantwoording 2020	Verantwoording 2021	Verklaring afwijking
Speerpunt: Examinering als betrouwbaar sluitstuk van de opleiding							
Ambitie: De bpv wordt formatief beoordeeld, waardoor het examen compact en uitvoerbaar is.	Landelijke werkgroep digitale bpv-tool heeft een digitale bpv-tool ontwikkeld.	De bpv wordt formatief beoordeeld, waardoor het examen compact en uitvoerbaar is.	In samenwerking met bedrijfsleven, branches en collega aoc's nadere inhoud voor bpv-tool ontwikkelen (vanaf aug 2020).	Externe projectleider is aangesteld, projectplan geschreven, Kick-off bijeenkomst februari 2020.	Werkgroep digitale bpv-tool werkt voortvarend aan deze tool. Pilot heeft extra deelnemende instellingen aangetrokken wat draagvlak verbreed. Aansluiting praktijkopleiders is een uitdaging.	Gewerkt aan BPV-tool door drie opleidingen. Bijdrage tijdelijk getemporeerd. We nemen dit mee naar de nieuwe organisatie Vonk.	2021: Pas op de plaats gemaakt met de BPV Tool. Nader onderzoek naar wat er nodig is om het te laten werken.
Ambitie: Er zijn voor alle opleidingen kwalitatief goede examens.	Er wordt gewerkt aan de uitvoering van het verbeterplan examinering.	Er zijn voor alle opleidingen kwalitatief goede examens.	Voortzetting uitvoering verbeterplan examinering, actief deelnemen aan werkgroepen voor examens Groene Norm, inzet onderwijsdeskundige bij keuzedeelexamens voor vaststelling.	Er wordt gewerkt aan het uitvoeren van het verbeterplan examinering. Aspectverantwoordelijke examinering voor ieder team. Interne audit examinering, Deelname landelijk overleg examensecretarissen, deelname werkgroepen Groene Norm	Met behulp van onderwijskundige speerpuntaanvoerder keuzedeelexamens aangepast, opnieuw aangeboden en vastgesteld. Verbeterplan examinering lopend proces. Voor een aantal opleidingen was een noodplan examinering aan de orde.	Keuzedeelexamens vragen om blijvende aandacht. Examen noodplannen opgesteld maar zijn niet gebruikt. Assessortrainingen gecontinueerd. Alle bedrijfsassessoren krijgen e-learning/training. We blijven een bijdrage leveren aan de examens van de Groene Norm.	

Bijlage 4: Kwaliteitsagenda - Financieel overzicht

	Totaal begroot	Totaal 2019	Totaal 2020	Totaal 2021	Over/tekort van oorspronkelijke toedeling
Thema Opleiden voor de arbeidsmarkt van de toekomst					
Flexibel onderwijs					
Maatwerk	€ 300.000	€ 31.340	€ 239.779	€ 39.501	€ -10.620
Keuzedelenaanbod	€ 200.000	€ 18.700	€ 21.799	€ 25.749	€ 133.752
E-learning	€ 500.000	€ 76.040	€ 38.846	€ 100.439	€ 284.675
Regioleren	€ 300.000	€ 205.449	€ 24.000	€ 175.882	€ -105.331
Masterclasses, etc.	€ 40.000			€ 4.266	€ 35.734
Totaal	€ 1.340.000	€ 331.529	€ 324.424	€ 345.837	€ 338.210
LLO					
Natuurinclusief	€ 100.000	€ 17.650	€ 41.475		€ 40.875
Alumnicommunity	€ 40.000	€ 9.000	€ 12.000	€ 15.800	€ 3.200
Alumni-keuzedelen	€ 100.000			€ 9.000	€ 91.000
Totaal	€ 240.000	€ 26.650	€ 53.475	€ 24.800	€ 135.075
Techniek-technologie					
Onderzoek	€ 15.000	€ 6.548	€ 72.381	€ 78.929	€ -142.858
Totaal	€ 15.000	€ 6.548	€ 72.381	€ 78.929	€ -142.858
Natuur-inclusief					
Projecten, etc.	€ 200.000	€ 49.975	€ 96.271	€ 146.246	€ -92.492
Totaal	€ 200.000	€ 49.975	€ 96.271	€ 146.246	€ -92.492
Excelleren					
Extra-curr. progr.	€ 100.000	€ 36.824	€ 25.730	€ 62.554	€ -25.108
Totaal	€ 100.000	€ 36.824	€ 25.730	€ 62.554	€ -25.108
Internationalisering					
Netwerk	€ 100.000	€ 20.600	€ 77.147	€ 20.600	€ -18.347
Intern. onderwijs	€ 150.000				€ 150.000
Totaal	€ 250.000	€ 20.600	€ 77.147	€ 20.600	€ 131.653
Thema Kwaliteitsbewustzijn					
Kwaliteitsnetwerk					
Eerste audit kwaliteitsnetwerk	€ 125.000	€ 56.930	€ 100.085		€ -32.015
Kwaliteitssysteem - profiel 3	€ 100.000		€ 16.739	€ 357	€ 82.904
Profiel 4	€ 100.000				€ 100.000
Totaal	€ 325.000	€ 56.930	€ 116.824	€ 357	€ 150.889
Professionalisering	€ 1.400.000	€ 231.165	€ 377.639	€ 200.972	€ 590.224
Totaal	€ 1.400.000	€ 231.165	€ 377.639	€ 200.972	€ 590.224
Thema Jongeren in kwetsbare posities					
Kansberoepen	€ 25.000	€ 3.560	€ 34.200	€ 34.200	€ -46.960
Arrangementen/onderwijsk.	€ 800.000	€ 31.000	€ 34.200	€ 52.200	€ 682.600
Tegengaan verzuim	€ 100.000	€ 12.908	€ 79.736	€ 66.740	€ -59.384
Begeleiding naar werk	€ 200.000		€ 42.919	€ 34.200	€ 122.881
Verduurzaming Groenstart	€ 75.000	€ 55.460	€ 44.372	€ 44.372	€ -69.204
Totaal	€ 1.200.000	€ 102.928	€ 235.427	€ 231.712	€ 629.933
Thema Gelijke kansen					
Onderzoek hbo	€ 20.000	€ 8.000	€ 9.600	€ 19.980	€ -17.580
Vaksp. doorstroompr.	€ 100.000	€ 23.964	€ 9.600	€ 27.000	€ 39.436
Doorstroom vmbo-mbo	€ 250.000	€ 29.659	€ 123.241		€ 97.100
Passend onderwijs	€ 200.000	€ 12.460	€ 72.610	€ 116.000	€ -1.070
Totaal	€ 570.000	€ 74.083	€ 215.051	€ 162.980	€ 117.886
Thema Examinering					
Bpv-handboek	€ 260.000	€ 27.040	€ 9.600	€ 7.000	€ 216.360
Examens	€ 260.000	€ 75.460	€ 89.852	€ 49.879	€ 44.809
Totaal	€ 520.000	€ 102.500	€ 99.452	€ 56.879	€ 261.169
Totaal	€ 6.160.000	€ 1.039.732	€ 1.693.821	€ 1.331.866	€ 2.094.581

Bijlage 5: Overzicht projecten

In de onderstaande overzichten zijn de penvoerder- en partnerprojecten weergegeven die zijn afgerond in 2021 en de in 2022 doorlopende projecten binnen het Clusius College.

Afgeronde projecten		Locatie	Startdatum	Einddatum
<i>Penvoerder project</i>				
	GreenLab NHH	Extern	01-01-2017	30-06-2021
	Greenstream mbo-hbo	Extern	01-08-2018	31-12-2021
	Greenstream vmbo-mbo 2 (7 vestigingen)	Extern	01-08-2018	31-12-2021
	Greenstream vmbo-mbo 3 (Castricum)	Extern	01-08-2019	31-12-2021
<i>Partner projecten</i>				
	NRO - Taalonderzoek TDA	Extern	01-01-2018	28-02-2021
	Voedselverspilling mbo 2	Extern	01-09-2020	01-06-2021
	BAS Commissie	Extern	01-11-2020	31-12-2021
	CIV Groen praktijkcluster T&U	Extern	01-01-2020	31-12-2021

Lopende projecten		Locatie	Startdatum	Einddatum
<i>Penvoerder project</i>				
	Agricultural Mo(o)ve with 21st century skills	Extern	01-12-2019	30-11-2022
	NH Food	Extern	01-08-2019	31-12-2022
	Nieuwe leerweg GL/TL	Schagen	17-08-2020	31-07-2024
	Nieuwe leerweg Groen	Schagen	01-08-2021	31-07-2024
	Greenfield - Biodivers perspectief	Extern	01-09-2020	01-09-2024
	Greenstream vmbo-mbo 4 (7 vestigingen)	Extern	01-08-2021	31-12-2023
	Extra begeleiding en nazorg mbo 2021-2022	Extern	19-02-2021	31-12-2022
	Internationalisering funderend onderwijs	Extern	01-01-2021	31-12-2022
<i>Partner project</i>				
	Sterk techniek onderwijs NK	Extern	01-01-2020	31-12-2023
	Sterk techniek onderwijs Kop van NH	Extern	01-01-2020	31-12-2023
	Sterk techniek onderwijs WF	Extern	01-01-2020	31-12-2023
	DuDoc XP	Extern	01-09-2018	31-08-2022
	Robotica NH	Extern	01-01-2019	31-12-2023
	Wendbaar Vakmanschap	Extern	01-01-2019	31-12-2022
	Nerdvet KA3	Extern	15-01-2021	15-01-2023
	Bean me up	Extern	15-02-2021	31-12-2023
	Voedselverspilling mbo 3	Extern	01-09-2021	31-07-2022
	Plint	Extern	01-11-2021	31-10-2023
	CIV Groen praktijkcluster Food	Extern	01-01-2020	30-06-2022
	Regiodeal	Schagen	01-08-2021	31-07-2024

Bijlage 6: Afkortingenlijst

AOC	Agrarisch opleidingscentrum
AO/IB	Administratieve organisatie en interne beheersing
Bapo	Bevordering arbeidsparticipatie ouderen
bbl	Beroepsbegeleidende leerweg
BL	Basisberoepsgerichte Leerweg
B&O	Bestuur & Ondersteunende afdelingen
bol	Beroepsopleidende leerweg
BOT	Begeleide onderwijstijd
BPO	Begeleider Passend Onderwijs
bpv	Beroepspraktijkvorming
BVE	Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie
BWWW	Bovenwettelijke Werkloosheidswet
Cec	Central examencommissie
CIV	Centra voor Innovatief Vakmanschap
CvB	College van bestuur
Cvo	Clusiusbrede vakontwikkeling
DDD	Digitaal Doorstroom Dossier
EZ	Economische Zaken (ministerie van)
fte	Fulltime-equivalent
GL	Gemengde Leerweg
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
KL	Kaderberoepsgerichte Leerweg
kpi	Kritieke prestatie-indicator
LAKS	Landelijk Actie Komitee Scholieren
LvDO	Leren voor duurzame ontwikkeling
LWOO	Leerwegondersteunend onderwijs
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
mdo	Multidisciplinair overleg
MT	Managementteam
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
NRO	Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek
OBP	Onderwijsondersteunend en Beheerspersoneel
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ministerie van)
OdC	Onderdelencommissies
OKF	Omkering Kapitaal Financieringsoperatie
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
OP	Onderwijzend personeel
OR	Ondernemingsraad
PPS	Publiek-private samenwerking
PTA	Programma van toetsing en afsluiting
RIF	Regionaal Investeringsfonds
ROC	Regionaal opleidingscentrum
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie
RvT	Raad van toezicht
SAR	Sectoradviesraden
SOP	Schoolondersteuningsprofiel

SUSP	Stichting Uitwisseling en Studiereizen voor het Platteland
Vec	Vestigingsexamencommissie
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	Voortgezet onderwijs
VSV	Voortijdig schoolverlater
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WW	Werkloosheidswet